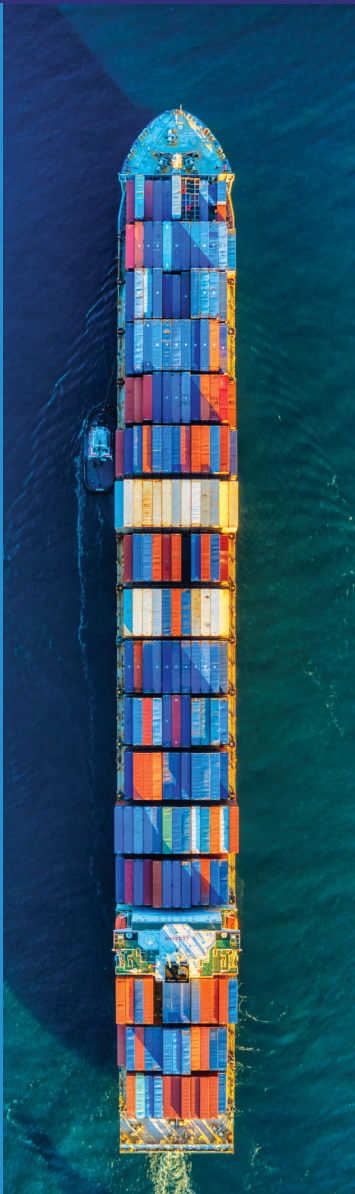

MODEL GWEITHREDU TARGED Y FFIN

Awst 2023

Model Gweithredu Targed y Ffin

Cyflwynwyd i'r Senedd
gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Swyddfa'r Cabinet
drwy Orchymyn Ei Fawrhydi

Awst 2023

© Hawlfraint y Goron 2023

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu'n unol â thelerau'r Drwydded Llywodraeth Agored f3.0 ac eithrio lle nodir fel arall. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth sydd o dan hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd deiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad yma ar gael yn www.gov.uk/official-documents.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn atom yn border.enquiries@cabinetoffice.gov.uk

ISBN 978-1-5286-4345-0

E02944312 08/23

Cynnwys

Crynodeb Gweithredol	11
Cefndir a chyd-destun y ddogfen hon	11
Model newydd ar gyfer mewnforion	12
Amserlen i'w gweithredu	13
Sut mae hyn yn berthnasol i nwyddau Gwyddelig a Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon sy'n cyrraedd o Iwerddon	14
Adborth rhanddeiliaid ar y Model Gweithredu Targed y Ffin drafft	15
Canllaw i'r Ddogfen hon	21
Adran 1: Model Gweithredu Targed y Ffin ar gyfer Mewnforion	23
1.1. Trosolwg o'r model newydd	23
Crynodeb o'r model newydd ar gyfer mewnforion	23
Astudiaeth Achos: Twymyn Moch Affricanaidd a Rheolaethau Ffiniau	25
Dull trawslywodraethol o awdurdodi Masnachwyr Dibynadwy	27
Manteision a chostau Model Gweithredu Targed y Ffin	28
Manteision y model newydd.	28
Costau'r model newydd	31
1.2. Cefndir	31
Y model Diogelwch a Diogelednewydd	31
Sutrydym wedi ymateb i adborth rhanddeiliaid	32
Dod â'r hepgoriadau ar gyfer Datganiadau Diogelwch a Diogeledd i ben ar gyfer mewnforion yr UE	32
Datblygu'r drefn newydd	33
Manylu ar y newidiadau o fewn y model newydd ar gyfer Diogelwch a Diogeledd	33
Lleihau'r set ddata Diogelwch a Diogeledd	33
Gwelliannau i'r ffordd y darperir data Diogelwch a Diogeledd	34
Atebolrwydd	34
Darparu Data	35
Gwella'r defnydd o ddata gan lywodraeth y DU i ddileu dyblygu	36
Dileugofynion Diogelwch a Diogeledd ar gyfer symudiadau allforio risg isel	36
Gweithredwyr Parseli Cyflym	37
Proses diwygio datganiadau diogelwch a diogeledd	37

1.3. Y model nwyddau lechydol a Ffytioechydol newydd ar gyfer Prydain Fawr	38
Cefndir	38
Sutrydym wedi ymateb i adborth rhanddeiliaid	39
Trosolwg o'r model ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioechydol	39
Diogelwch Bwyd	41
Llywio'r adran hon o'r ddogfen	41
Mewnforio Anifeiliaid Byw, Cynhyrchion Tarddiad Anifeiliaid a Sgil-gynhyrchion Anifeiliaid o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin	41
Categori risg	41
Rheolaethau a gaiff eu cymhwyso i anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol a chynhyrchion anifeiliaid yn seiliedig ar eu categori risg	42
Gwiriadau Ffin yn achos Anifeiliaid Byw	45
Gwiriadau Ffin yn achos Cynhyrchion Anifeiliaid	45
Llywodraethu	45
Mewnforio samplau	46
Mewnforion personol, gan gynnwys bagiau, post a pharseli	47
Dull Masnachwr Dibynadwy ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid	47
Crynodeb o'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid	49
Bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid o darddiad nad yw o anifeiliaid (HRFNAO)	52
Mewnforio Planhigion a Chynhyrchion Planhigion o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin	53
Categori risg	53
Rheolaethau a fydd yn cael eu cymhwyso i Blanhigion a Chynhyrchion Planhigion	53
Llywodraethu	56
Mewnforion personol, gan gynnwys bagiau, post a pharseli	57
Dull Awdurdod Dirprwyedig ar gyfer Planhigion - Statws Gweithredwr Awdurdodedig	57
Crynodeb o'r cynllun Statws Gweithredwr Awdurdodedig (AOS) ar gyfer mewnforio Planhigion a Chynhyrchion Planhigion	58
Symleiddio a Digiddeiddio Tystysgrifau lechyd	60
Amserlen ar gyfer Gweithredu'r model lechydol a Ffytioechydol newydd	63
Cefnogi modelau busnes gwahanol ar gyfer mewnforio llwythi grwpïad o nwyddau lechydol a Ffytioechydol	64
Grwpïo cynnyrch anifeiliaid	64
Grwpïad o gynhyrchion anifeiliaid: Modelau gweithredol symlach	65
Grwpïad cynhyrchion anifeiliaid: Ardystio symlach a defnyddio amserlenni i hwyluso grwpïad	65
Grwpïad o gynhyrchion anifeiliaid: Gwella Hyblygrwydd i Hysbyswyr	66
Grwpïad o gynhyrchion anifeiliaid: cynlluniau peilot Masnachwyr Dibynadwy penodol	66
Grwpïad o blanhigion a chynhyrchion planhigion	66
Ail-allforio nwyddau lechydol a Ffytioechydol	67

Gofynion mewnforio eraill ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytoiechydol	67
Confensiwn ar gyfer y Fasnach Ryngwladol mewn Rhywogaethau Mewn Perygl o Ffawna Gwyllt a Fflora (CITES)	67
Nwyddau organig	68
Pren	68
Dogfennaeth pysgota - Pysgota anghyfreithlon, nas cofnodir ac anrheoledig (IUU)	68
1.4. Tramwy	69
Trosolwg	69
Trosolwg o ofynion y Confensiwn Tramwy Cyffredin	69
Cyflawni symudiad Confensiwn Tramwy Cyffredin i weithdrefn dollau	70
Rhagofynion	70
Systemau	70
Gofynion rheoli Diogelwch a Diogeledd ar gyfer nwyddau a symudir o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin	71
Erbyn 20 Rhagfyr 2023 - cyflwyno hepgoriad ar gyfer nwyddau trawslwytho sy'n mynd allan	71
O 31 Hydref 2024 – cyflwyno datganiad mynediad cryno ar nwyddau sy'n symud i Brydain Fawr	71
Dogfennau Atodol Diogelwch Tramwy	71
Gofynion rheoli lechydol a Ffytoiechydol ar gyfer nwyddau sy'n symud trwy Brydain Fawr fel symudiadau tramwy	72
Anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid	72
Planhigion a chynhyrchion planhigion	73
Rhyngweithiadau rhwng y Confensiwn Tramwy Cyffredin a Rheolaethau lechydol a Ffytoiechydol	74
Adran 2: Symudiadau o ynys Iwerddon	75
Model Gweithredu Targed y Ffin	75
Diogelu Mynediad Dilyffethair ar gyfer Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon	76
Cerrig milltir	76
Prosesau Mewnforio	77
Uniongyrchol Gogledd Iwerddon - Prydain Fawr	77
Tollau	77
Glanweithiol a Ffytoiechydol (SPS)	77
Anuniongyrchol Gogledd Iwerddon - Iwerddon - Prydain Fawr	78
Tollau	78
Glanweithiol a Ffytoiechydol (SPS)	79
Gwrthweithio Osgoi	80

Adran 3: Diwydiant ffiniau a gofynion porthladdoedd	81
Seilwaith	81
Gofynion seilwaith ar gyfer rheolaethau lechydol a Ffytioiechydol	81
Safleoedd Mewndirol	82
Trefniadau codi tâl mewn Safleoedd Mewndirol	82
Cyfleusterau anifeiliaid byw	83
Seilwaith arall ar y ffin	83
Adran 4: Amserlen gweithredu ar gyfer y Model Gweithredu Targed y Ffin	84
Amserlen y Model Gweithredu Targed y Ffin	84
Amserlen ar gyfer gweithredu rheolaethau ar nwyddau Gwyddelig sy'n cyrraedd yn uniongyrchol o Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr	85
Llywio'r adran hon	88
MapFfordd Systemau ac amserlen i gyflawni Model Gweithredu Targed y Ffin	88
Cy nllun ac amserlen darparu Ffenestr Fasnach Sengl y DU	92
Ffenestr Fasnach Sengl	92
Paratoi i gyflwyno Ffenestr Fasnach Sengl y DU	92
Dylunio'r Ffenestr Fasnach Sengl gyda defnyddwyr y ffin	93
Pensaernïaeth y Ffenestr Fasnach Sengl	95
Data, y gadwyn gyflenwi a ffeilio cydweithredol	95
Cyfrifoldebau am ddarparu data cywir (atebolrwydd)	98
Cyflawni'r Ffenestr Fasnach Sengl	99
Adeiladu sylfeini STW	100
Ehangu ymarferoldeb craidd STW	103
Cwblhau Gweledigaeth Ffenestr Fasnach Sengl	103
Adran 5: Gwella'r ffin i allforwyr	104
Cefnogi allforwyr drwy wella ein model mewnforio	104
Adeiladu ar ein cefnogaeth bresennol i allforwyr	104
Gwella prosesau ffin i allforwyr	106
Creuun porth ar gyfer pob proses allforio	106
Dileugofynion Diogelwch a Diogeledd ar gyfer symudiadau allforio risg isel	106
Tystysgrif iechyd allforio o bell ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol	107
Adran 6: Newidiadau yn y model teithwyr	108
Proses y Teithwyr	109
Ymgysylltuâ diwydiant	109

Atodiadau	111
Atodiad A: Set ddata ENS Newydd (Datganiad Diogelwch a Diogeledd mewnforio)	111
Meysydd gorfodol (20 maes)	111
Meysydd Amodol (gorfodol dim ond os bodlonir amodau penodol)	112
Meysydd Dewisol	112
Atodiad B: Teithiau Defnyddwyr Diogelwch a Diogeledd	113
Atodiad C: Teithiau defnyddwyr Iechydol a Ffytioiechydol	125
Atodiad D - Manylion pellach ar ofynion mewnforio peiriannau, wedi'u dadansoddi yn ôl lefel risg	138
Atodiad E: Amllder presennol archwiliadau mewnforion Iechydplanhigion er gwybodaeth	139
Atodiad F: Mapiau o Safleoedd Rheoli Ffiniau	140
Atodiad G: Manylion Gweithredol Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig ar gyfer Cynhyrchion Anifeiliaid	146
Atodiad H: Amserlen ar gyfer cyhoeddi atodiadau chanllawiau atodol	148

Crynodeb Gweithredol

Cefndir a chyd-destun y ddogfen hon

1. Ym mis Ebrill 2023, cyhoeddodd Llywodraeth y DU 'Model Gweithredu Targed y Ffin' drafft, sy'n berthnasol i fewnforion o bob gwlad i Brydain Fawr, gan gynnwys yr UE. Ynndo, amlinellwyd sut yr oedd ein cynigion yn ceisio cydbwysu'r angen am reolaethau ffiniau effeithiol â'r angen i gefnogi busnesau gyda phrosesau mewnfurio sydd mor syml â phosibl. Fe wnaethom egluro, gyda'n hymagwedd newydd, y byddem yn harneisio ein rhyddid newydd i osod ein polisi ffiniau ein hunain ac integreiddio'r trawsnewidiadau technolegol a nodir yn ein [Strategaeth Ffiniau'r DU 2025](#).
2. Roedd dros 10,000 o gofrestrïadau ar gyfer gweithdai a seminarau yn ystod y cyfnod ymgysylltu a rhoddodd dros 200 o randdeiliaid adborth ysgrifenedig. Roedd yr adborth hwn yn croesawu llawer o elfennau arloesol y model, a phwysigrwydd gweithredu rheolaethau diogelwch a bioddiogelwch cadarn. Roedd milfeddygon a'r sector amaethyddol yn cydnabod y bygythiad cynyddol o glefydau anifeiliaid a phlanhigion, megis Clwy Affricanaidd y Moch a Xylella fastidiosa, canlyniadau economaidd ac amgylcheddol posibl y bygythiadau hyn, a phwysigrwydd rheolaethau cadarn i'w hymladd. Fodd bynnag, tynnodd busnesau a'r diwydiant ffiniau sylw at y manau lle'r oedd angen rhagor o fanylion i baratoi ar gyfer y model, a nododd amrywiaeth o heriau y byddai gweithredu'r model newydd yn eu cyflwyno. Roedd y rhain yn canolbwyntio ar gymhlethdod newydd a chost a fyddai'n cael eu cyflwyno i'r gadwyn gyflenwi, yn ogystal ag amseriad cyflwyno rheolaethau newydd. Yn benodol, tynnodd busnesau sylw at y ffaith y byddai angen amser ar eu cadwyni cyflenwi i addasu i reolaethau newydd. Roedd hyn yn arbennig o bwysig mewn perthynas â'r gofyniad am ardystiad iechyd a fydd yn gofyn am weithredu gan gyflenwyr yr UE.
3. Mewn ymateb i'r adborth hwn rydym wedi penderfynu gwthio rhai o'r cerrig milltir gweithredu ar gyfer y Model Gweithredu Targed y Ffin yn ôl er mwyn rhoi mwy o amser i fusnesau baratoi. Byddwn yn rhoi'r Model Gweithredu Targed y Ffin ar waith o fis Ionawr 2024 ymlaen, gan ddechrau gyda chyflwyno ardystiad iechyd ar nwyddau perthnasol yr UE. Bydd hyn yn dod â lansiad y Model Gweithredu Targed y Ffin yn agosach at y broses o symleiddio gofynion ffiniau sydd ar ddod drwy Ffenestr Fasnach Sengl newydd y DU. Rydym hefyd wedi ceisio ymateb i adborth rhanddeiliaid er mwyn gwella'r model ehangach a rhoi rhagor o fanylion am ei weithrediad.
4. Mae'r ddogfen hon yn nodi ein cynlluniau terfynol ar gyfer Model Gweithredu Targed y Ffin newydd sy'n ymgorffori ac yn ymateb i adborth gan randdeiliaid lle bynnag y bo modd. Fe'i datblygwyd gyda chydweithrediad pellach ar draws Llywodraethau'r DU, yr Alban a Chymru, ac ymgysylltu â swyddogion o'r weinyddiaeth ddatganoledig yng Ngogledd Iwerddon. Y bwriad yw egluro i fewnforwyr, y diwydiant ffiniau a

rhanddeiliaid ehangach y prosesau y bydd angen iddynt fynd drwyddynt er mwyn mewnfario nwyddau unwaith y bydd y Model Gweithredu Targed y Ffin ar waith. Mae hyn yn cyd-fynd â'r adolygiad parhaus o ddatganiadau tollau a gyhoeddwyd yng Nghyllideb Gwanwyn 2023, sy'n archwilio symleiddio posibl ar gyfer datganiadau tollau mewnfario ac allfario.

Model newydd ar gyfer mewnfario

5. Mae Model Gweithredu Targed y Ffin yn nodi ein dull newydd o reoli Diogelwch (sy'n berthnasol i bob mewnfario), a rheolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol (sy'n berthnasol i fewnfario anifeiliaid byw, cynhyrchion cenhedlol, cynhyrchion anifeiliaid, planhigion a chynhyrchion planhigion) ar y ffin. Mae'n nodi sut y darparir rheolaethau drwy symleiddio, digideiddio a Ffenestr Masnach Sengl newydd y DU.
6. Ar gyfer rheolaethau Diogelwch a Diogeled, bydd y model newydd yn lleihau beichiau masnachwyr ac yn cynnal Diogelwch a Diogeled ffiniau tra'n parhau i fod yn gyson â safonau rhyngwladol. O dan ein model newydd, byddwn yn:
 - **lleihau'r gofynion** data Diogelwch a Diogeled a Diogeled i lawr o'r set ddata bresennol o 37 maes i 20 maes gorfodol. Mae hefyd hyd at 8 maes amodol, y gall fod angen eu cwblhau mewn rhai amgylchiadau. Bydd y 9 maes arall yn ddewisol;
 - **yn ei gwneud hi'n haws** cyflwyno data Diogelwch a Diogeled drwy Ffenestr Fasnach Sengl y DU;
 - **yn gwella'r** defnydd o ddata gan Lywodraeth y DU i ddileu dyblygu gwaith (er enghraifft drwy ganiatáu defnyddio Dogfennau Cysylltiedig â Diogelwch Tramwy yn lle datganiadau Diogelwch a Diogeled Tramwy ar wahân).
 - **cael gwared** ar ofynion Diogelwch a Diogeled ar gyfer y categorïau symudiad a ganlyn: rhai nwyddau porthladd allanol yn gadael Prydain Fawr, cludo allan i Brydain Fawr a physgod o ddyfroedd y DU yn cael eu glanio mewn porthladdoedd y tu allan i'r DU.
7. Ar gyfer rheolaethau Iechydol a Ffytolanweithiol, bydd gan ein dull gweithredu o dan y model newydd y tair elfen allweddol ganlynol:
 - **Dull newydd sy'n seiliedig ar risg byd-eang:** caiff anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol, cynhyrchion o darddiad anifeiliaid, sgil-gynhyrchion anifeiliaid, planhigion a chynhyrchion planhigion eu categoreiddio'n risg uchel, canolig neu isel, gyda rheolaethau wedi'u pwysu'n briodol o ran y risgiau a grëir gan y nwyddau a'r wlad darddiad;
 - **Tystysgrifau iechyd wedi'u symleiddio a'u digideiddio:** byddwn yn digideiddio tystysgrifau ffytolanweithiol o 2023 gyda'r nifer sy'n manteisio arnynt yn dibynnu ar barodrwydd ein partneriaid masnach. Fe wnaethom gyhoeddi tystysgrifau iechyd allfario symlach yng ngwanwyn 2023 ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid, a byddwn yn cyflwyno tystysgrifau iechyd allfario digidol yn 2024 gan arwain at ddefnydd mwy awtomataidd o ddata;
 - **Defnyddio ymddiriedaeth:** byddwn yn treialu cynlluniau gyda diwydiant lle gallai mewnfario awdurdodedig planhigion, cynhyrchion planhigion a rhai cynhyrchion anifeiliaid fod yn gymwys ar gyfer hwyluso i'w gwneud yn haws mewnfario. I fod yn gymwys bydd angen iddynt roi mwy o sicrwydd a thystiolaeth eu bod yn bodloni'r gofynion a'r safonau rheoleiddio.

8. Bydd datblygu Ffenestr Masnach Sengl y DU yn sail i'r dull newydd hwn o reoli. Pan fydd yn gwbl weithredol, bydd hyn yn darparu un porth digidol i ddefnyddwyr ddarparu'r data sydd eu hangen i fasnachu a gwneud cais am drwyddedau ac awdurdodiadau ar gyfer cynlluniau masnachwyr y gellir ymddiried ynddynt. Rydym yn cydnabod cymhlethdod y gadwyn cyflenwi bwyd a byddwn yn ymdrechu i sicrhau nad yw cyflwyno rheolaethau newydd i liniaru risgiau bioddiogelwch yn effeithio'n negyddol ar wytnwch na dibynadwyedd cadwyn gyflenwi bwyd y DU sy'n bwysig i ddefnyddwyr. Gwerthfawrogwn y bydd angen i fusnesau a'u cadwyni cyflenwi addasu eu modelau busnes mewn ymateb i gyflwyno'r rheolaethau newydd hyn, ac yn enwedig y drefn Glanweithdra a Ffytolanweithiol newydd. Byddwn yn eu cefnogi lle bynnag y bo modd i wneud hynny. Busnesau sy'n defnyddio modelau gwahanol o grwpiau fydd yn cael eu heffeithio fwyaf. Rydym wedi gweithio gyda nhw dros y cyfnod ymgysylltu i ddatblygu dulliau a fydd yn hwyluso grwpiau cyn belled ag y bo modd. Nodir y rhain yn [Adran 1.3](#).

Amserlen i'w gweithredu

9. Ar ôl ymgysylltu â rhanddeiliaid ac ystyried yr heriau gweithredu a godwyd ganddynt, ochr yn ochr â'r angen i reoli risgiau bioddiogelwch, rydym wedi addasu'r amserlen a gyhoeddwyd gennym yn wreiddiol yn y fersiwn drafft o'r Model Gweithredu Targed y Ffin er mwyn rhoi mwy o amser i fusnesau a'u cadwyni cyflenwi baratoi.
10. Byddwn yn cyflwyno'r model newydd fesul cam sy'n cydbwysu sawl ffactor: yr angen am reolaeth effeithiol o risgiau bioddiogelwch, iechyd y cyhoedd, diogelwch bwyd a diogeledd; yr angen i roi digon o amser i fusnesau baratoi; yr angen i sicrhau bod gan gadwyni cyflenwi amser i addasu ac nad amharir arnynt; a pha mor gyflym y gallwn weithio gyda rhanddeiliaid i adeiladu'r systemau a'r seilwaith sy'n ofynnol o dan y model newydd, gan gynnwys cyflwyno Ffenestr Masnach Sengl y DU. Byddwn yn gwneud unrhyw newidiadau gofynnol i ddeddfwriaeth i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Model Gweithredu Targed y Ffin pan fydd amser seneddol yn caniatáu. Mae amserlen gweithredu lawn i'w gweld yn [Adran 4](#).
11. Rydym yn bwriadu gweithredu'r model drwy dair carreg filltir fawr (ar gyfer nwyddau sy'n symud o ynys Iwerddon, cyfeiriwch at [Adran 2](#) y ddogfen hon):
- **31 Ionawr 2024** - Cyflwyno ardystiad iechyd ar fewnforio cynhyrchion anifeiliaid, planhigion a chynhyrchion planhigion risg canolig a bwyd a bwyd anifeiliaid risg uchel nad ydynt yn dod o anifeiliaid o'r UE. Dileu gofynion cyn hysbysu ar gyfer planhigion a chynhyrchion planhigion risg isel o'r UE.
 - **30 Ebrill 2024** - Cyflwyno gwiriadau dogfennol a seiliedig ar risg o wiriadau hunaniaeth a ffisegol ar gynhyrchion anifeiliaid, planhigion a chynhyrchion planhigion risg canolig a bwyd a bwyd anifeiliaid risg uchel nad ydynt yn dod o anifeiliaid o'r UE. Bydd arolygiadau presennol o blanhigion/cynnyrch planhigion risg uchel gan yr UE yn symud o gyrchfan i Safleoedd Rheoli Ffiniau. Byddwn hefyd yn dechrau symleiddio mewnforion o wledydd y tu allan i'r UE. Bydd hyn yn cynnwys dileu ardystiad iechyd a gwiriadau rheolaidd ar gynhyrchion anifeiliaid, planhigion a chynhyrchion planhigion risg isel o wledydd y tu allan i'r UE yn ogystal â lleihau lefelau gwirio ffisegol a hunaniaeth ar gynhyrchion anifeiliaid risg canolig o wledydd y tu allan i'r UE.

- **31 Hydref 2024** - Bydd y gofyniad am ddatganiadau Diogelwch a Diogeledd ar gyfer mewnfurion i Brydain Fawr o'r UE neu o diriogaethau eraill lle mae'r hepgoriad yn berthnasol yn dod i rym o 31 Hydref 2024 fel y nodir yn y Model Gweithredu Targed gwreiddiol. Ochr yn ochr â hyn, byddwn yn cyflwyno set ddata lai ar gyfer mewnfurion a bydd defnyddio Ffenestr Fasnach Sengl y DU yn dileu dyblygu lle bo modd ar draws gwahanol setiau data cyn cyrraedd – megis datganiadau tollau-a gyflwynwyd ymlaen llaw.
12. **Dylai mewnfurwyr a'u cadwyni cyflenwi eisoes fod yn paratoi ar gyfer y garreg filltir gyntaf gyda mwy o amser bellach ar gael i sicrhau parodrwydd. Dylent ddechrau paratoi ar gyfer yr ail a'r drydedd garreg filltir nawr.**
 13. Byddwn yn cyhoeddi manylion pellach i gefnogi busnesau a'u cadwyni cyflenwi i baratoi. Byddwn yn cyhoeddi'r manylion hyn drwy atodiadau atodol i'r Model Gweithredu Targed y Ffin, a chanllawiau pellach, a gyhoeddir ar [GOV.UK](https://www.gov.uk). Mae amserlen ar gyfer cyhoeddi'r manylion pellach hyn i'w gweld yn [Adran 4](#). Rydym yn bwriadu gweithio'n agos gyda mewnfurwyr a'r diwydiant ffiniau a byddwn yn creu grŵp parodrwydd busnes y byddwn yn ei ddefnyddio i barhau i ymgynghori â busnesau ar y canllawiau a'r cymorth pellach sydd eu hangen arnynt i baratoi.

Sut mae hyn yn berthnasol i nwyddau Gwyddelig a Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon sy'n cyrraedd o Iwerddon

14. Ar gyfer nwyddau sy'n symud o Brydain Fawr i Ogledd Iwerddon, mae trefniadau wedi'u nodi o dan Fframwaith Windsor y cytunwyd arno'n ddiweddar. Mae Fframwaith Windsor yn darparu system newydd o lonydd gwyrdd a choch ym mhorthladdoedd Gogledd Iwerddon ar gyfer symudiadau o Brydain Fawr, er mwyn diogelu marchnad fewnol y DU, tra hefyd yn rhoi sicrwydd ar nwyddau sydd i fod i'r UE. Ar yr un pryd, bydd busnesau a dinasyddion Gogledd Iwerddon yn parhau i allu prynu nwyddau gan yr UE heb unrhyw rwystrau newydd. Ni fydd yr un o'r gwiriadau na'r rheolaethau ychwanegol a nodir yn y Model Gweithredu Targed y Ffin hwn yn berthnasol i fewnfurion i Ogledd Iwerddon o'r UE, gan roi mynediad llawn i fasnachwyr Gogledd Iwerddon i farchnad yr UE.
15. Mae canllawiau ar wahân i fusnesau ar y trefniadau newydd o dan Fframwaith Windsor, sydd i'w gweld ar [GOV.UK](https://www.gov.uk). Fel y cyfryw, nid yw hyn yn cael ei drafod yn fanylach yn y ddogfen hon.
16. Yn unol â chyflwyno rheolaethau ffiniau ar fewnfurion UE a nodir yn y Model Gweithredu Targed y Ffin, bydd busnesau yn wynebu gwiriadau a rheolaethau newydd wrth symud nwyddau Iwerddon (h.y. unrhyw nwyddau heblaw [Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon](#)) o borthladdoedd Iwerddon (e.e. Porthladd Dilyn ac Ewro Borthladd Rosslare) yn uniongyrchol i Brydain Fawr (e.e. porthladd Lerpwl a phorthladd Caergybi). Yn ogystal â gweithredu'r rheolaethau bioddiogelwch newydd a nodir yn y Model Gweithredu Targed y Ffin hwn ar nwyddau Gwyddelig sy'n symud yn uniongyrchol o Iwerddon i Brydain Fawr, byddwn hefyd yn cyflwyno rheolaethau tollau llawn ar gyfer y symudiadau hyn, gan newid y trefniadau presennol sy'n berthnasol pan fydd y nwyddau hyn yn cyrraedd porthladdoedd Prydain Fawr sy'n derbyn traffig o borthladdoedd Iwerddon.

17. Yn unol â Fframwaith Windsor, byddwn yn sicrhau bod busnesau Gogledd Iwerddon yn cael mynediad dilyffethair wrth symud nwyddau cymwys i'w marchnad bwysicaf ym Mhrydain Fawr. Bydd y trefniadau hyn yn cael eu hymgorffori a'u cryfhau ymhellach mewn deddfwriaeth ddomestig, gan osgoi beichiau ar gyfer nwyddau Gogledd Iwerddon ar lwybrau uniongyrchol Gogledd Iwerddon-Prydain Fawr ac anuniongyrchol Gogledd Iwerddon-Iwerddon-Prydain Fawr.
18. Ers mis Ionawr 2021, mae'r diffiniad o Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon wedi aros yr un fath gyda'r statws hwn wedi'i roi i unrhyw nwydd sydd neu sydd wedi bod yn bresennol yng Ngogledd Iwerddon heb fod yn destun goruchwyliaeth, cyfyngiad neu reolaeth tollau na chynhyrchion wedi'u prosesu yng Ngogledd Iwerddon. Bydd hyn yn parhau i fod yn wir i lawer o fusnesau, ond bydd trefniadau newydd yn berthnasol i fasnachwyr sy'n symud cynhyrchion bwyd a bwyd anifeiliaid. Er mwyn sicrhau bod buddion mynediad dilyffethair yn canolbwyntio'n fwy teg ar fasnachwyr Gogledd Iwerddon, a chan ystyried adborth gan randdeiliaid bwyd-amaeth a ffermio yng Ngogledd Iwerddon, bydd angen i gynhyrchion bwyd a bwyd anifeiliaid fod yn berchen i Gogledd Iwerddon neu'n ei brosesu yng Ngogledd Iwerddon gan fusnes bwyd neu fwyd anifeiliaid cofrestredig neu gymeradwy er mwyn cael eu hystyried yn Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon at ddibenion lechydol a Ffytioiechydol ac wedi'u heithrio rhag gofynion mewnforio lechydol a Ffytioiechydol.
19. Bydd y dull hwn yn rhoi mantais gystadleuol sylweddol i fusnesau Gogledd Iwerddon ar ynys Iwerddon, gan adlewyrchu lle annatod Gogledd Iwerddon ym marchnad fewnol y Deyrnas Unedig.
20. Byddwn yn cyflwyno rheolaethau fesul cam ar nwyddau nad ydynt yn gymwys, nwyddau'r UE sy'n symud yn uniongyrchol o borthladdoedd Iwerddon i Brydain Fawr a nwyddau megis nwyddau ecséis. Bydd hyn yn dechrau, o fis Ionawr 2024, gyda rheolaethau tollau a rhaghysbysiad ac ardystiad lechydol a Ffytolanweithiol lle bo'n berthnasol. Byddwn yn gweithio gyda rhanddeiliaid, a Llywodraethau Cymru a'r Alban, i sicrhau bod hyn yn cael ei wneud mewn ffordd sy'n cydymffurfio'n llawn â'r rhwymedigaethau cyfreithiol yn Neddf Marchnad Fewnol y DU. Ceir rhagor o fanylion ac amserlen ar gyfer gweithredu yn [Adran 2](#) y ddogfen hon.

Adborth rhanddeiliaid ar y Model Gweithredu Targed y Ffin drafft

21. Yn dilyn lansio'r Model Gweithredu Targed y Ffin drafft ym mis Ebrill 2023, cynhaliodd y Llywodraeth gyfnod ymgysylltu â rhanddeiliaid o 6 wythnos. Yn ogystal â digwyddiadau a arweiniwyd gan y Llywodraeth ar gyfer masnachwyr y DU a masnachwyr rhyngwladol, ac ar gyfer ein partneriaid masnachu, trefnodd amrywiol gyrff masnach eu digwyddiadau eu hunain y gwahoddwyd swyddogion y Llywodraeth iddynt. Cofrestrodd tua 10,000 o gyfranogwyr ar gyfer digwyddiadau a arweiniwyd gan y Llywodraeth a chawsom dros 200 o ymatebion ysgrifenedig i'n porth ar-lein. Cawsom hefyd dros 650 o ymatebion i'n sesiynau â ffocws lechydol a Ffytioiechydol gan ystod eang o randdeiliaid gan gynnwys manwerthwyr bwyd, cynhyrchwyr, y sector logisteg a llawer mwy. Roedd tua hanner yr ymatebwyr i'r porth ar-lein yn fasnachwyr, gyda'r mwyafrif yn ymwneud â symud nwyddau lechydol a Ffytioiechydol. Nododd mwyafrif y busnesau a ymatebodd eu bod yn fentrau bach neu ganolig.

22. Roedd amrywiaeth sylweddol yn y farn ar y model ar draws gwahanol grwpiau o randdeiliaid. Ar y pedwar cwestiwn a ofynnwyd gennym i randdeiliaid, mae crynodeb o'r safbwyntiau fel a ganlyn:
23. **Cwestiwn 1: Beth yw eich barn am y model newydd ar gyfer rheolaethau Diogelwch a Diogeledd, eu heffaith ar fusnesau a'u gweithrediad?** Roedd y rhanddeiliaid yn croesawu'n fras y gostyngiad ym meysydd data craidd y datganiad Diogelwch a Diogeledd a'r uchelgais i ddefnyddio Ffenestr Fasnach Sengl y DU i symleiddio'r broses o gyflwyno data cyn cyrraedd. Fodd bynnag, nododd rhanddeiliaid fod angen inni fod yn gliriach ynghylch pa feysydd sy'n orfodol a pha rai sy'n amodol, felly rydym wedi egluro'r manylion. Gofynnwyd hefyd i ni edrych eto ar atebolrwydd a chyfrifoldebau'r cludwr, ac a yw'n bosibl hwyluso gofynion Diogelwch a Diogeledd pellach ar rai mathau o symudiadau. Oherwydd yr angen i gydbwysu hwyluso masnachwyr â diogelu diogelwch cenedlaethol, nid ydym wedi gallu derbyn yr holl hwyluso a awgrymwyd, megis ildio'r gofynion Diogelwch a Diogeledd ar gyfer gwagleoedd sy'n dod i mewn, ond rhoddir rhagor o fanylion yn [Adran 1.2](#) ar ble rydym wedi mynd ymhellach. Yn olaf, nododd rhanddeiliaid, heb fanylion technegol pellach ar weithrediad y Ffenestr Fasnach Sengl, nad oedd yn bosibl eto paratoi systemau ar gyfer ei chyflwyno. Ceir rhagor o fanylion am yr amserlen ar gyfer datblygu'r Ffenestr Fasnach Sengl yn [Adran 4](#).
24. **Cwestiwn 2: Beth yw eich barn am y model newydd ar gyfer rheolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol, ei effaith ar fioggiogelwch, iechyd a lles anifeiliaid, diogelwch bwyd, busnesau, yn ogystal â'i weithrediad?** Roedd y dull newydd seiliedig ar risg o reoli bioddiogelwch yn cael ei gydnabod yn gyffredinol am fod yn arloesol ac yn welliant ar y model y byddem wedi'i gyflwyno yn 2022. Nododd y sector amaethyddol, grwpiau milfeddygol a grwpiau defnyddwyr bwysigrwydd rheolaethau i ddiogelu amgylchedd ac iechyd dynol y DU. Nodwyd pwysigrwydd sicrhau bod data a gwyddoniaeth yn cael eu defnyddio i fonitro ac adolygu'r drefn newydd i sicrhau ei bod yn parhau i ddarparu amddiffyniadau biodDiogelwch a Diogeledd cadarn. Croesawodd rhai allforwyr hefyd y driniaeth gyfartal ag allforion y DU i'r UE, lle mae rheolaethau biodDiogelwch a Diogeledd llawn eisoes wedi'u rhoi ar waith gan yr UE ar nwyddau'r DU. Roedd masnachwyr yn croesawu'r model fel gwelliant o'i gymharu â'r model a etifeddwyd gennym gan yr UE, yn enwedig y dull cymesur o ymdrin â risg a'r uchelgais i ddefnyddio cynlluniau Masnachwyr Dibynadwy fel rhan o'r model. Fodd bynnag, roedd masnachwyr yn glir y byddai gweithredu rheolaethau newydd yn ei gwneud hi'n anoddach mewnforio, ac y byddai'n effeithio'n arbennig ar fodolau grŵp a ddefnyddir ar gyfer mewnforio. Roedd hyn yn ei dro yn debygol o gynyddu costau ar draws y gadwyn gyflenwi. Er bod rheolaethau bioddiogelwch cadarn o reidrwydd yn cyflwyno gofynion a chostau newydd, rydym wedi nodi gwelliannau i'r model mewn ymateb i'r pryderon hyn yn [Adran 1.3](#).
25. **Cwestiwn 3: Pa heriau sy'n bodoli i'r sector preifat o ran bodloni'r amserlen arfaethedig ar gyfer darparu'r model newydd, a sut y gellir cefnogi modelau busnes penodol ar gyfer mewnforio ymhellach er mwyn paratoi?** Nododd busnesau fod yr amserlen ar gyfer cyflwyno yn her sylweddol. Yn benodol, amlygwyd yr angen i roi digon o amser i gadwyni cyflenwi'r UE baratoi ar gyfer rheolaethau newydd. Ystyriwyd mai cyflwyno ardstiad iechyd a'r angen i allforwyr yr UE roi prosesau newydd ar waith i gynhyrchu'r rhain oedd yr her fwyaf. Nododd milfeddygon a'r sector amaethyddol fod y bygythiad o glefydau anifeiliaid a phlanhigion, fel Clwy Affricanaidd y Moch a Xylella fastidiosa, yn parhau

i dyfu. Amlygwyd canlyniadau economaidd ac amgylcheddol y bygythiadau hyn a phwysigrwydd rheolaethau bioddiogelwch wrth fynd i'r afael â hwy. Gan gydnabod pryderon busnesau wedi'u cydbwysu â barn arbenigwyr ar fiodDiogelwch a Diogeledd, rydym wedi ymateb i'r adborth hwn trwy ychydig o ddiwygiadau i amserlen gweithredu drafft y Model Gweithredu Targed y Ffin. Yn lle'r dyddiad gynlluniwyd yn wreiddiol, sef 31 Hydref 2023, byddwn yn cyflwyno ardystiad iechyd ar 31 Ionawr 2024. Bydd gwiriadau ffisegol a dogfennol ar nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol yn cael eu cyflwyno ar 30 Ebrill 2024 yn hytrach na 31 Ionawr 2024. Bydd y llinell amser newydd hon yn sicrhau bod rheolaethau bioddiogelwch yn cael eu cyflwyno mewn modd amserol, ond bydd yn rhoi'r amser sydd ei angen ar fusnesau i baratoi.

26. **Cwestiwn 4: Pa fanylion pellach sydd eu hangen er mwyn i fusnesau baratoi ar gyfer y Model Gweithredu Targed y Ffin newydd a'i roi ar waith?** Drwy gydol y broses ymgynghori, gofynnodd rhanddeiliaid am amrywiaeth o fanylion pellach i'w helpu i baratoi a chynllunio ar gyfer y model newydd. Rydym wedi nodi isod ble y gofynnwyd am y manylion pellach hyn a ble yn y ddogfen hon y gellir dod o hyd iddynt.

Diogelwch a Diogeledd a Rheolaethau Diogeledd

Gofynnwyd am ragor o fanylion am rolau a chyfrifoldebau penodol y cludwr a'r cludwr wrth gyflwyno datganiadau Diogelwch a Diogeledd.

Amlinellir gwybodaeth am atebolrwydd yn [Adran 1.2](#).

Eglurder ar yr amodoldeb modd/nwyddau mewn rhai meysydd gyda set ddata Diogelwch a Diogeledd a amlinellwyd yn y Model Gweithredu Targed y Ffin drafft.

Mae set ddata wedi'i diweddarau sy'n dangos meysydd amodol, yn ogystal â'r rhai dewisol a gorfodol, wedi'i chyhoeddi yn [Atodiad A](#).

Gofynnodd mewnforwyr am ragor o fanylion am ddyluniad a chyflwyniad Ffenestr Fasnach Sengl y DU i'w galluogi i baratoi ar gyfer y rheolaethau Diogelwch a Diogeledd newydd.

Ceir rhagor o fanylion am ddull cyflawni Ffenestr Masnach Sengl y DU yn [Adran 4](#).

Rheolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol

Gofynnodd darparwyr logisteg, blodeuwriaeth a mewnforwyr bwyd, manwerthwyr, PHAs, gweithredwyr porthladdoedd a'r sector amaethyddiaeth am fwy o gategoreiddio risg gronynnog, i lawr i bob cod nwyddau unigol, i wneud addasiadau angenrheidiol i'w gweithrediadau.

Mae dadansoddiad lefel cod nwyddau wedi'i ddiweddarau o'r categorïau risg ar gyfer y rhan fwyaf o anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid sy'n tarddu o'r UE ac EFTA, i'w weld [yma](#). Ar gyfer planhigion a chynhyrchion planhigion tarddiad yr UE, Lichtenstein a'r Swistir, gellir dod o hyd i'r categorïau risg [yma](#). Mae categorieiddio risg ar gyfer partneriaid masnachu eraill wedi'i gyhoeddi fel atodiad atodol i'r ddogfen hon.

Dywedodd mewnforwyr bwyd y byddai cyflwyno rheolaethau ffiniau trydydd gwledydd ar is-set o nwyddau a ddosberthir fel risg ganolig yn debygol o waethygu chwyddiant bwyd.

Yn dilyn cyhoeddi dadansoddiad lefel cod nwyddau o nwyddau tarddiad yr UE ac EFTA, bydd y rhan fwyaf o nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol yn cael eu hystyried yn 'risg isel' pan ddaw'r model i rym, gan gyfyngu ar y baich gweinyddol sydd ei angen i'w mewnforio gan nad oes angen ardystiad iechyd ar gyfer nwyddau risg isel.

Ceir rhagor o wybodaeth am gostau a manteision y model yn [Adran 1.1](#).

Cododd cymdeithasau masnach effaith ardystio a gwiriadau ar y defnydd o grwpio ar gyfer mewnforion. Amlygwyd ganddynt fod y gost ychwanegol a'r oedi yn debygol o arwain at lai o lwythi grŵp yn effeithio'n benodol ar fusnesau llai.

Mae hwyluso ar gyfer symudiadau grŵp a chynllun peilot ar ardystio iechyd wedi'u datblygu ac fe'u hamlinellir yn [Adran 1.3](#). Bydd Llywodraeth y DU yn parhau i weithio gyda busnesau i roi'r cynlluniau grŵp newydd ar waith, gan gynnwys busnesau bach a chanolig.

Ceisiodd busnesau fanylion penodol ac maent yn awyddus i weld uchelgais ar gynlluniau peilot Trusted Trader DEFRA. Mae llawer yn awyddus i gymryd rhan ac yn deall y gofynion manwl ar gyfer cymeradwyo.

Mae rhagor o fanylion am y cynlluniau sicrwydd Masnachwr Dibynadwy a'r dull o gynnal cynlluniau peilot wedi'u cynnwys yn [Adran 1.3](#).

Tramwy

Gofynnodd mewnforyr a'r diwydiant ffiniau am ragor o eglurder ynghylch sut y byddai'r Model Gweithredu Targed y Ffin newydd yn rhyngweithio â symudiadau cludo a ddefnyddir i fewnforio neu symud nwyddau drwy Brydain Fawr.

Mae adran newydd sy'n nodi sut mae symudiadau Tramwy yn gweithredu i'w gweld yn [Adran 1.4](#).

Seilwaith a gweithrediadau porthladd

Gofynnodd y busnesau yr effeithiwyd arnynt am ragor o wybodaeth am y drefn codi tâl am Safleoedd Rheoli Ffiniau a redir gan Lywodraeth y DU i baratoi ar gyfer yr ail a'r drydedd garreg filltir.

Roedd [ymgyngoriad](#) ar drefniadau codi tâl yn y dyfodol ar gyfer Safleoedd Rheoli Ffiniau a redir gan y llywodraeth ar agor o 12 Mehefin tan 9 Gorffennaf 2023.

Bydd crynodeb o'r ymatebion yn cael ei gyhoeddi ar GOV.UK yn dilyn yr ymgynghoriad.

Yn dilyn yr ymgynghoriad bydd y Gweinidogion yn gwneud y penderfyniad terfynol ar unrhyw newidiadau deddfwriaethol, gan ystyried yr ymatebion a dderbyniwyd, a bydd rhagor o wybodaeth yn cael ei darparu fel canllawiau atodol i'r ddogfen hon.

Gofynnodd busnesau sy'n mewnforio nwyddau am wybodaeth fanwl am y seilwaith ar y culfor byr i'w galluogi i ddeall lle bydd nwyddau'n cael eu dargyfeirio.

Bydd rhagor o wybodaeth am y seilwaith ar y culfor byr yn cael ei chyhoeddi fel canllawiau atodol i'r ddogfen hon sy'n amlinellu cynlluniau ehangach ar gyfer Safleoedd Rheoli Ffiniau gweithredol yn y culfor byr ym mis Hydref 2023.

Systemau a TG

Gofynnodd y diwydiant ffiniau, cyfryngwyr a chwmnïau technoleg tollau am ragor o fanylion am y newidiadau i systemau sydd ar ddod i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Model Gweithredu Targed y Ffin, a thrawsnewid y ffin yn ehangach.

Ceir rhagor o fanylion a mapiau systemau yn [Adran 3](#).

Rhyngweithio â Fframwaith Windsor

Gofynnodd y diwydiant ffiniau a mewnforwyr am ragor o fanylion am ryngweithiad Fframwaith Windsor a Model Gweithredu Targed y Ffin, gan gynnwys eglurder ar amseriad gwiriadau Arfordir y Gorllewin yn ogystal â mwy o eglurder ar sut mae mynediad dilyffethair yn cael ei weithredu.

Mae adran newydd wedi'i hychwanegu at y ddogfen hon sy'n nodi rhagor o fanylion am y rhyngweithio rhwng Fframwaith Windsor a Model Gweithredu Targed y Ffin. Mae hwn i'w weld yn [Adran 2](#).

Canllaw i'r Ddogfen hon

27. Dyluniwyd y ddogfen hon i helpu mewnforyr ac allforyr y DU a'u cadwyni cyflenwi, y diwydiant ffiniau a logisteg, porthladdoedd, a rhanddeiliaid eraill sydd â diddordeb, gan gynnwys partneriaid masnachu'r DU i ddeall y Model Gweithredu Targed y Ffin newydd a gwelliannau cysylltiedig i ffin y DU a fydd yn digwydd cyn 2025.

Adran 1: Model Gweithredu Targed y Ffin ar gyfer Mewnforion

28. Mae'r adran hon yn nodi egwyddorion y model newydd ar gyfer mewnforyn cyn ymdrin â'r newidiadau i'r cyfundrefnau rheoli Diogelwch a Diogeled a rheolaethau lechydol a Ffytolanweithiol yn fanwl. Dylai mewnforyr, allforyr tramor, a'r diwydiant logisteg ddarllen yr adran hon i ddeall y camau y bydd angen iddynt eu cymryd i fewnforio eu nwyddau, a sut y bydd y nwyddau hynny'n cael eu trin.

Adran 2: Symudiadau o ynys Iwerddon

29. Mae'r adran newydd hon yn nodi'r rhyngweithiadau rhwng Fframwaith Windsor a Model Gweithredu Targed y Ffin. Yn benodol, mae'n nodi manylion pellach am symud nwyddau Gwyddelig yn uniongyrchol o Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr. Mae hefyd yn nodi rhagor o fanylion am y prosesau mewn porthladdoedd pan fydd nwyddau Gogledd Iwerddon yn symud drwy borthladdoedd Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr.

Adran 3: Diwydiant ffiniau a gofynion porthladdoedd

30. Mae'r adran hon yn nodi beth bydd angen i'r diwydiant ffiniau a'r porthladdoedd ei wneud er mwyn gweithredu'r model. Dylai porthladdoedd a'r diwydiant ffiniau ymgynghori â'r adran hon i ddeall pa rôl yr ydym yn rhagweld y byddant yn ei chwarae yn y model a sut rydym am weithio gyda nhw i ddylunio'r cynlluniau cyflawni manwl a fydd yn sail i'r Model Gweithredu Targed y Ffin.

Adran 4: Amserlen gweithredu ar gyfer y Model Gweithredu Targed y Ffin

31. Mae'r adran hon yn nodi'r amserlen ddiwygiedig ar gyfer cyflwyno'r model fesul cam a'r cerrig milltir y bydd angen i rhanddeiliaid baratoi ar eu cyfer. Dylai mewnforyr, allforyr tramor, y diwydiant logisteg a'r porthladdoedd ddarllen yr adran hon i wybod pryd y bydd gofynion newydd ar waith. Mae'r adran hon hefyd yn nodi sut mae'r amserlen ddiwygiedig ar gyfer gweithredu'r Model Gweithredu Targed y Ffin yn sefyll o fewn y portffolio mwy o drawsnewidiadau ffiniau y byddwn yn eu cyflawni dros y blynyddoedd nesaf.

Adran 5: Gwella'r ffin i allforyr

32. Mae'r adran hon yn nodi uchelgeisiau Llywodraeth y DU i gefnogi allforyr ac yn amlinellu gwelliannau penodol sydd gennym neu y byddwn yn eu gweithredu yn y blynyddoedd nesaf ochr yn ochr â gweithredu'r Model Gweithredu Targed y Ffin.

Adran 6: Newidiadau yn y model teithwyr

33. Mae'r adran hon yn nodi'r trawsnewidiadau y mae'r Swyddfa Gartref a Llu'r Ffiniau yn eu gweithredu i foderneiddio ac awtomeiddio symudiad teithwyr trwy borthladdoedd y DU. Dylai porthladdoedd a'r diwydiant ffiniau ddarllen yr adran hon i ddeall sut y bydd newidiadau mewn symudiadau teithwyr yn digwydd ochr yn ochr â newidiadau yn y modd y mae nwyddau'n symud dros y ffin.

Adran 1: Model Gweithredu Targed y Ffin ar gyfer Mewnforion

1.1. Trosolwg o'r model newydd

Crynodeb o'r model newydd ar gyfer mewnforynion

34. Ym mis Ebrill 2022, penderfynodd Llywodraeth y DU beidio â chyflwyno gofynion Diogelwch a Diogeledd pellach na rheolaethau Iechydol a Ffytioiechydol sy'n berthnasol i gynhyrchion anifeiliaid, planhigion, cynhyrchion planhigion a bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid a bwydydd o darddiad nad yw o anifeiliaid ar fewnforynion i Brydain Fawr o'r UE a oedd wedi'u cynllunio ar gyfer Gorffennaf 2022 ymlaen.
35. Yn dilyn y penderfyniad hwnnw, mae Llywodraeth y DU a'r Llywodraethau Datganoledig, mewn cydweithrediad â masnachwyr a'r diwydiant ffiniau, wedi datblygu Model Gweithredu Targed y Ffin newydd.
36. Mae'r Model Gweithredu Targed y Ffin newydd yn sylweddol wahanol i'r model yr oeddem am ei gyflwyno ym mis Gorffennaf 2022. Mae'n dod â gwelliannau polisi a phrosesau ynghyd, yn ogystal â thechnoleg a gwell defnydd o ddata at ei gilydd i weithredu model newydd ar gyfer mewnforynion nwyddau i Brydain Fawr. Bydd hyn yn cyflwyno'r trefniadau gorau posibl i'r rhai sy'n mewnforynion o'r UE, ac yn gwella profiad y rhai sy'n mewnforynion o wledydd y tu allan i'r UE. Bydd yn gwneud hyn drwy leihau cymhlethdod diogelwch, bioddiogelwch a rheolaethau ffiniau iechyd cyhoeddus y DU; lleihau'r gwaith papur a'r ardystiad sydd ei angen, ac; alinio gofynion ac amlder gwiriadau ffisegol i'r risg a gyflwynir. Lle mae angen gweithredu gan fewnforwyr bydd digideiddio prosesau cyflwyno data yn lleihau'r angen i ailgyflwyno data.
37. Mae casglu data Diogelwch a Diogeledd o fewnforynion o'r UE yn cyflwyno un o'r cyfleoedd gwella diogelwch ffiniau gorau ar ôl gadael yr UE i amddiffyn y wlad. Bydd y data ychwanegol cyn cyrraedd ar gyfer mewnforynion yr UE yn golygu asesu risg mwy deallus o gargo, gan ganiatáu i ni gael y bobl gywir yn y lle cywir ar yr adeg gywir i atal nwyddau anghyfreithlon rhag cyrraedd strydoedd y DU.
38. Wrth ddatblygu'r model newydd rydym wedi adolygu'r gofynion Diogelwch a Diogeledd, gan leihau'r set ddata i'w elfennau diogelwch critigol tra'n cadw hyblygrwydd i'r rhai sydd eisoes yn gwneud datganiadau.
39. Mae rheolaethau ffiniau yn un rhan bwysig o system fewnforynion gadarn i sicrhau bod ein bwyd yn ddiogel a'n bod yn cael ein diogelu rhag clefydau anifeiliaid a phlanhigion. Bydd y model newydd ar gyfer rheolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol yn dod â buddion i fusnesau, tra'n darparu rheolaethau cadarn sydd eu hangen i amddiffyn y DU a sicrhau bod gallu cyrchu diogel o ansawdd uchel.

40. Mae [Strategaeth Diogelwch Biolegol y DU](#), a gyhoeddwyd yn 2018 ac a ddiweddarwyd yn ddiweddar, yn nodi'r heriau a wynebir wrth gynnal ein diogelwch biolegol a sut y rheolir y bygythiadau hynny. Roedd yn cydnabod bod un o'r risgiau mwyaf difrifol y mae cymdeithasau eu hwynebu heddiw yn dod o achosion o glefyd. Mae achosion o'r fath yn bygwth bywydau a bywoliaethau ac yn cynhyrchu effeithiau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol sylweddol. Nid yw achosion o glefydau mawr mewn anifeiliaid neu blanhigion yn parchu ffiniau rhyngwladol ac mae'r bygythiad y maent yn ei greu wedi tyfu wrth i'r byd fynd yn fwyfwy rhyng-gysylltiedig. Yn wlad sy'n masnachu'n fyd-eang, mae'r DU yn agored i'r risgiau hyn, ac mae rheolaethau ffiniau yn arf allweddol i'w rheoli.
41. Mae rheolaethau ffiniau Iechydol a Ffytioiechydol yn seiliedig ar ddarparu data am nwyddau rheoledig. Maent yn rhoi sicrwydd trwy ardystiad ac yn galluogi targedu gwiriadau mwy dwys ar sail risg. Tair cydran systemau rheoli iechyd mewnforio yw:
- Rhaghysbysu, sy'n cefnogi gweithredu ar bwyntiau mynediad, gan ganiatáu i swyddogion dargedu eu gweithgareddau mewn llongau sy'n peri'r risg fwyaf. Mae'r manylion yn caniatáu olrhain, gan alluogi awdurdodau anifeiliaid, planhigion ac iechyd cyhoeddus i nodi ac ymateb i achosion neu fygythiad sy'n dod i'r amlwg.
 - Mae ardystiad iechyd yn rhoi sicrwydd gan ei fod yn ei gwneud yn ofynnol i swyddogion awdurdodedig mewn gwledydd allforio ardystio bod y nwyddau wedi'u cynhyrchu i'r safonau diogel sy'n ofynnol gan y wlad sy'n mewnforio. Caiff y rhain eu monitro trwy wiriadau dogfennol.
 - Mae archwiliad ffisegol, fel arfer mewn man rheoli ffin, yn caniatáu i swyddogion iechyd wirio bod nwyddau yn cyd-fynd â'r ardystiad iechyd, i nodi unrhyw dueddiadau pryderus o ran diffyg cydymffurfio ac i samplu'r nwyddau ar gyfer unrhyw blâu a chlefydau.
42. Dim ond o wledydd y gwyddom eisoes eu bod yn rheoli eu biddiogelwch yn briodol yr ydym yn mewnforio. Archwilir y gwledydd sy'n allforio a'u sefydliadau cynhyrchu gan eu hawdurdodau cymwys ac mae angen iddynt fodloni gofynion penodol i'w hallforio i'r DU. Ar hyn o bryd, mae nwyddau o'r UE yn dod i mewn i'r DU heb ardystiad a gwiriadau, ac eithrio'r rhai sydd eu hangen ar gyfer yr eitemau risg uchaf, megis anifeiliaid byw, cynhyrchion cenhedlol a phlanhigion. Mae'r Model Gweithredu Targed y Ffin yn cyflwyno rheolaethau cymesur a fydd yn amddiffyn y sector bwyd-amaeth ac iechyd y cyhoedd. Mae'r rhain yn hanfodol er mwyn osgoi clefydau a allai ddifetha diwydiannau'r DU a'n gallu i allforio.

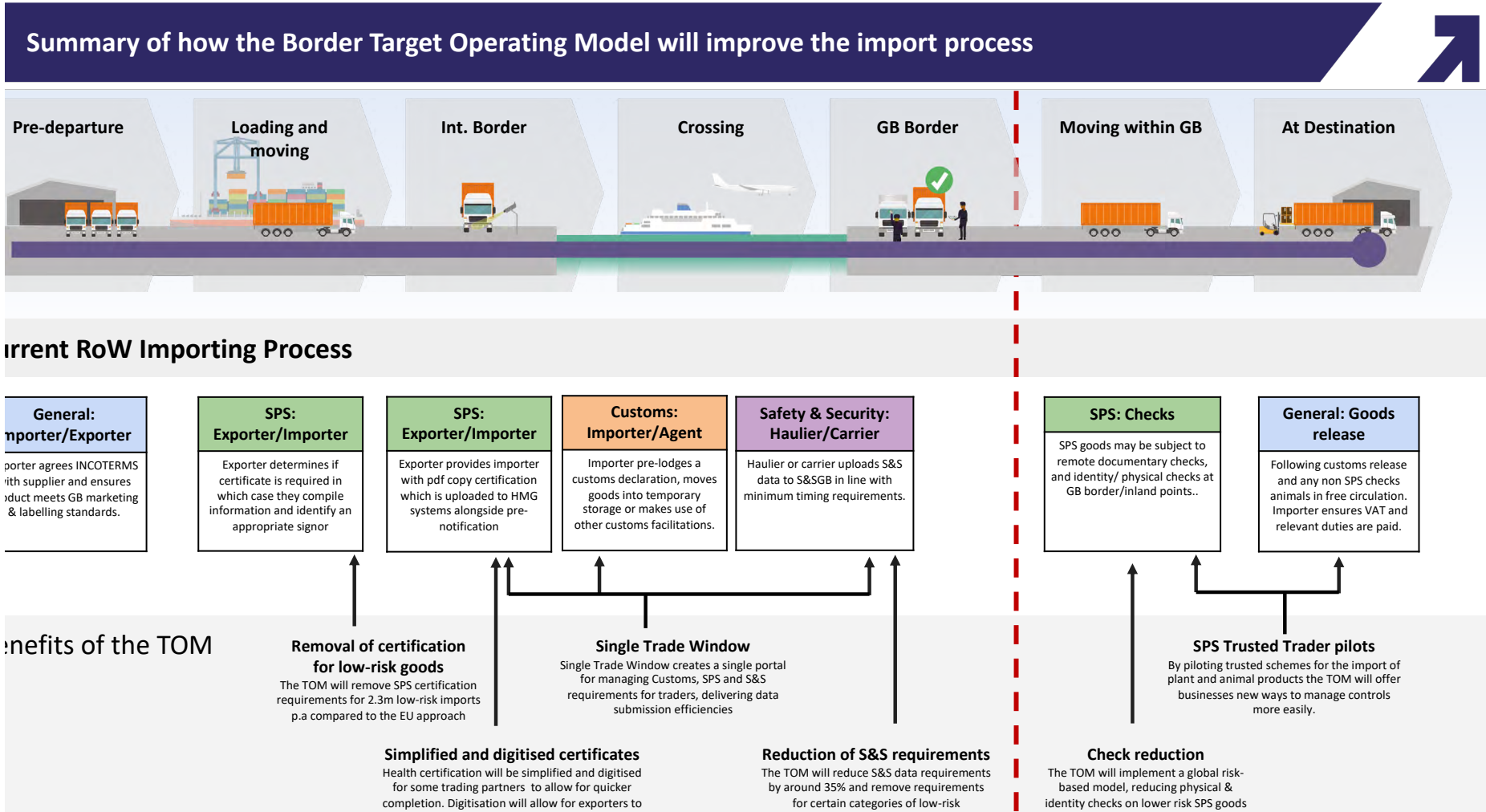
Astudiaeth Achos: Twymyn Moch Affricanaidd a Rheolaethau Ffiniau

Byddai achosion o Dwymyn Moch Affricanaidd yn fygythiad sylfaenol i hyfywedd ein diwydiant moch.

Er bod Prydain yn rhydd o Glefyd y Moch Affricanaidd, mae'n gyffredin mewn rhai rhannau eraill o'r byd, gan gynnwys gwledydd yr UE a gwledydd y tu allan i'r UE ar Gyfandir Ewrop. Canfu archwiliad rheolaidd diweddar o siopau manwerthu gan awdurdodau lleol yn y DU gynhyrchion cig wedi'i rewi, amrwd a heb ei goginio wedi'i nodi'n glir fel rhai addas i'w gwerthu yn y wlad wreiddiol yn unig. Canfu ymchwiliadau pellach fod y cynhyrchion hyn wedi'u prynu gan ddau fewnforwr, sy'n gysylltiedig â dros 280 o siopau manwerthu yn y DU. Cafodd y cynhyrchion hyn eu hallforio'n fasnachol, a'u hysbysu'n briodol ymlaen llaw ar system mewnforion y DU. Er na wnaeth y cynhyrchion brofi'n bositif am Dwymyn Moch Affricanaidd y tro hwn mae'r union ffaith fod y cynhyrchion hyn wedi cyrraedd y DU yn fygythiad difrifol ac uniongyrchol i ddiwydiant moch y DU.

Ni fyddai'r nwyddau hyn wedi cyrraedd y DU pe bai rheolaethau lechydol a Ffytolanweithiol wedi bod ar waith oherwydd na fyddent wedi cael eu hardystio i'w hallforio gan filfeddyg yn y wlad o ble roeddent yn tarddu.

43. Wrth ddatblygu'r model newydd, ein nod oedd dylunio ffin fodern gyda system symlach ond effeithiol o reolaethau lechydol a Ffytolanweithiol. Ffin yw hon sy'n pwysleisio'r cydbwysedd rhwng cynnal, neu wella, bioddiogelwch, iechyd y cyhoedd a diogelwch bwyd ac sy'n gosod baich rheoleiddio cymesur. Rydym yn cydnabod bod gan rai nwyddau yn eu hanfod risg is, er enghraifft nwyddau wedi'u prosesu'n uchel o systemau cynhyrchu yr ydym yn ymddiried ynddynt, ac ar gyfer y rhain rydym yn cydnabod y gall gwiriadau rhaghysbysu a gwybodaeth briodol ddarparu digon o amddiffyniad a chydbwyso'r beichiau cymharol. Mae hyder partneriaid masnach yn ein safonau iechyd anifeiliaid a phlanhigion, gan gynnwys rheolaethau swyddogol ar y ffin, yn hanfodol i'n gallu i allforio ac i daro bargeinion masnach newydd.
44. Mae trosolwg o'r broses y bydd angen i fusnes nodweddiadol sy'n mewnfario nwyddau i Brydain Fawr fynd drwyddi o dan y model newydd wedi'i nodi yn Ffigur 1. Mae hwn yn crynhoi'r data allweddol y mae'n rhaid iddynt ei ddarparu, pryd y mae'n rhaid iddynt ddarparu dogfennaeth ategol a phryd y cynhelir gwiriad ffisegol o efallai y bydd angen eu nwyddau.

Ffigur 1: Crynodeb o sut y bydd y Model Gweithredu Targed y Ffin yn gwella'r broses fewnforio

Dull trawslywodraethol o awdurdodi Masnachwyr Dibynadwy

45. Mae Strategaeth Ffiniau'r DU 2025 yn nodi'r uchelgais i greu dull trawslywodraethol o awdurdodi busnesau ar gyfer statws Masnachwr Dibynadwy (lle mae masnachwr yn mynd trwy broses sicrwydd o flaen llaw er mwyn cael awdurdodiad i ddefnyddio dulliau hwyluso nad ydynt ar gael i fasnachwyr yn ddiodyn) sy'n gweld ehangu'r dulliau hyn ar draws gwahanol gyfundrefnau cydymffurfio. Mae'r Model Gweithredu Targed y Ffin yn ceisio cyflawni'r uchelgais hwn, a threialu ymgorffori rheolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol yn ein hymagwedd at awdurdodiadau Masnachwyr Dibynadwy.
46. Ar hyn o bryd, mae cynnig 'Masnachwr Dibynadwy' Llywodraeth y DU yn cynnwys dros 80 o gynlluniau ar gyfer tollau a chartrefi a weinyddir gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi, megis y cynllun Gweithredwr Economaidd Awdurdodedig (AEO), Traddodai/Traddodai Awdurdodedig (ACC) ar gyfer defnyddwyr tramwy a Warysau Ecséis. Mae budd-daliadau'n amrywio o wiriadau llai ar y ffin i'r gallu i ohirio tollau ac ardollau taliadau TAW. Ar gyfer awdurdodiadau tollau, heb yr awdurdodiadau a'r cymeradwyaethau gofynnol, ni all busnesau gynhyrchu cynhyrchion tollau megis cwrw, tybaco neu danwydd ffordd.
47. Nid oes gan y cynlluniau awdurdodi tollau presennol ddulliau darllen systemig ar draws i'w gilydd a rhaid i fasnachwyr ail-gydio mewn gwybodaeth ar gyfer pob awdurdodiad. Yn ogystal, nid oes llwyfan canolog lle gall busnes reoli neu wneud cais am gynlluniau y maent yn gymwys ar eu cyfer. Yn ogystal, mae cynnig presennol Masnachwr Dibynadwy y Llywodraeth yn canolbwyntio ar awdurdodiadau tollau, gydag ychydig o ddulliau hwyluso a gynigir ar gyfer cyfundrefnau rheoli eraill, megis rheolaethau Iechydol a Ffytolanweithiol.
48. Trwy'r Model Gweithredu Targed y Ffin byddwn yn creu agwedd gydgysylltiedig tuag at ein harlwy Masnachwr Dibynadwy.
- Bydd CThEF yn symleiddio ei gynlluniau presennol yn radical ar gyfer masnachwyr dibynadwy drwy'r prosiect Moderneiddio Awdurdodiadau. Bydd hyn yn symleiddio'r gyfres bresennol o awdurdodiadau tollau a digideiddio'r broses ymgeisio/rheoli presennol ar bapur ar gyfer awdurdodiadau tollau. Bydd awdurdodiadau yn fwy gweladwy i fasnachwyr gan ei gwneud yn haws iddynt nodi a chael mynediad at yr awdurdodiadau hynny sydd fwyaf addas ar gyfer eu hanghenion. Bydd y prosiect Moderneiddio Awdurdodiadau yn dod i rym yn ail hanner 2023, gyda'r nod o'i gwblhau erbyn canol 2025.
 - Bydd Ffenestr Masnach Sengl y DU yn darparu porth ar gyfer cymhwyso a rheoli statws Masnachwr Dibynadwy. Bydd hyn yn arbed y baich gweinyddol ar fasnachwyr o gipio data sawl gwaith, a gellir cadw'r ceisiadau a'r canllawiau ar gyfer cynlluniau awdurdodi ar un llwyfan hefyd. Bydd gan fasnachwyr sy'n gwneud cais am awdurdodiadau daith symlach i gwsmeriaid lle na ofynnir am ddata ar sawl achlysur. Pan fydd gallu a maint masnach masnachwr yn tyfu fel eu bod am symud i ffwrdd o wasanaethau trydydd parti ac ymgymryd â phrosesau tollau yn uniongyrchol, byddant yn gallu cael mynediad at eu hawdurdodiadau a'u rheoli'n haws. Bydd y dull hwn yn ei gwneud yn fwy syml gwneud cais am gynlluniau Masnachwr Dibynadwy a bydd yn helpu cwmnïau llai i ddechrau mewnforio, gan eu hannog i wneud cais am hwyluso pellach wrth iddynt ddod yn fwy aeddfed. Caiff masnachwyr sydd ag awdurdodiadau presennol eu rhoi ar y llwyfan newydd a byddant yn gallu adolygu a diwygio yr holl awdurdodiadau sydd ganddynt mewn un man a defnyddio eu data i wneud cais am gynlluniau ychwanegol. Mae Ffenestr

Masnach Sengl y DU wedi'i chynllunio fel y gellir ymgorffori nodweddion newydd yn y dyfodol. Yng nghyd-destun cynllun Masnachwr Dibynadwy, mae hyn yn golygu y gall y cynnig i Fasnachwr Ymddiried ynddo ehangu os datblygir hwyluso pellach ar gyfer masnachwyr.

- Fel y nodir yn fanwl y dull newydd [o gynnal rheolaethau lechydol a Ffytoiechydol](#), byddwn yn gweithio gyda diwydiant i dreialu awdurdodiadau Masnachwyr Dibynadwy newydd ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytoiechydol. Bydd y cynlluniau peilot hyn yn archwilio a yw'n bosibl i fusnesau ddangos cydymffurfiaeth a darparu'r sicrwydd angenrheidiol i reoli bioddiogelwch, iechyd a lles anifeiliaid, a risgiau diogelwch bwyd.
- Yn ogystal, buom yn gweithio gyda diwydiant, trwy ein cynlluniau peilot Ecosystem Ymddiriedaeth, i brofi'r model ffiniau mwyaf datblygedig y gallwn ei feddwl, lle mae technoleg, data a pholisi yn dod ynghyd i arwain at symudiad bron cymharol ddiffwdan ar draws y ffin ar gyfer Masnachwyr Dibynadwy. Profodd y cynlluniau peilot fewnwelediadau technoleg a data a all roi sicrwydd i'r llywodraeth ynghylch symud nwyddau, gan ganiatáu iddi ddarparu masnach a buddion wedi'u hwyluso'n well i ddiwydiant. Byddwn yn defnyddio'r gwerthusiad o'r cynlluniau peilot hyn i benderfynu sut y gellir integreiddio'r dulliau hyn i'r Model Gweithredu Targed y Ffin yn y dyfodol.

49. Mae'r map taith defnyddiwr yn Ffigur 2 yn dangos sut y credwn y dylai'r system weithredu yn y pen draw, gan gynnwys mewnbwn ac allbwn gan y defnyddiwr, gwasanaeth Ffenestr Fasnach Sengl y DU, a'r systemau adrannol sy'n sail iddynt.

Manteision a chostau Model Gweithredu Targed y Ffin

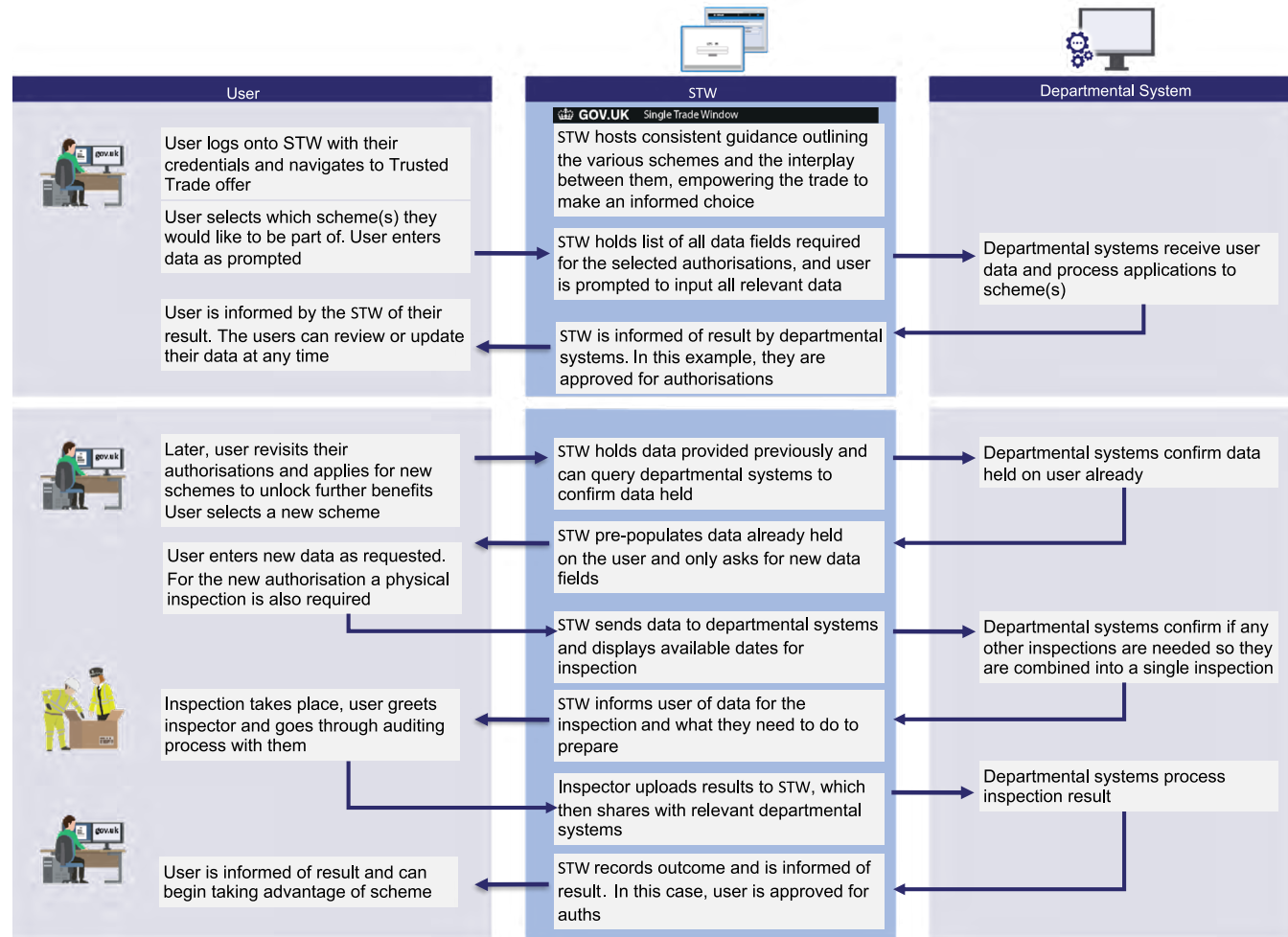
50. Credwn fod y Model Gweithredu Targed y Ffin yn cynrychioli un o'r modelau ffiniau mwyaf deallus sy'n cael ei yrru gan ddata yn y byd. Yn ystod y cyfnod ymgysylltu ar y model drafft buom yn ymgysylltu â mewnforywr a'u cadwyni cyflenwi ynghylch costau posibl y model. Ar yr un pryd, rydym hefyd wedi cyhoeddi'r categori risg llawn ar gyfer nwyddau'r UE sy'n darparu sail fwy cadarn ar gyfer amcangyfrif costau. Mae hyn wedi gweld llawer o nwyddau yn cael eu categoreiddio fel rhai risg isel, sy'n golygu nad oes angen ardystiad na gwiriadau rheolaidd arnynt mewn porthladdoedd, gan sicrhau bod cost eu mewnforyo yn parhau'n isel. Mae hyn yn sicrhau na fydd effaith sylweddol ar chwyddiant o gyflwyno'r Model Gweithredu Targed y Ffin.
51. Yn seiliedig ar ymgysylltu â rhanddeiliaid a gwelliannau rydym wedi'u gwneud i'r model, rydym wedi diweddarau ein dadansoddiad o'r effeithiau ar y model newydd i gynhyrchu amcangyfrifon a chostau a buddion newydd.

Manteision y model newydd.

52. Gan gynnwys y gwelliannau pellach i'r model yr ydym wedi'u gwneud yn seiliedig ar adborth rhanddeiliaid, o'i gymharu â'r model mewnforyo gwreiddiol a fyddai wedi'i gyflwyno yn 2022, credwn y bydd y model newydd hwn yn lleihau costau i fusnesau tua £520m y flwyddyn drwy leihau'r cymhlethdod a'r llwyth gwaith papur sy'n gysylltiedig â mewnforyo.
53. Mae Model Gweithredu Targed y Ffin yn sicrhau manteision sylweddol drwy ddiogelu amgylchedd, diwydiant ffermio a dinasyddion y DU rhag amrywiaeth o fygythiadau.

54. Mae rheolaethau diogelwch yn atal mynediad ystod o nwyddau anghyfreithlon a pheryglus i'r DU sy'n cefnogi gangiau troseddol ac yn niweidio dinasyddion. Mae hyn yn gosod costau ar y DU ar ffurf costau troseddol a gofal iechyd. Rydym yn amcangyfrif y gallai cyflwyno rheolaethau diogelwch newydd i fewnforion o'r UE arwain at fanteision sylweddol gan gynnwys cynnydd o hyd at 4000 kg y flwyddyn mewn atafaeliadau cyffuriau dosbarth A.

Proposed model for delivering a cross-government approach to trusted trader authorisations through the UK Single Trade Window

This illustrative journey map shows how the system will function, referencing the input and outputs from the user, STW, and underpinning departmental systems. In this example, a user first applies for an authorisation, then some time later, applies for a further authorisation.

Ffigur 2: Model arfaethedig ar gyfer darparu dull trawslywodraethol o awdurdodi masnachwyr dibynadwy drwy Ffenestr Fasnach Sengl y DU

55. Mae'r risgiau o reolaethau bioddiogelwch annigonol yn sylweddol ac yn ddeinamig. Mae peryglon clefydau sylweddol hefyd yn gysylltiedig ag ystod eang o nwyddau wedi'u mewnfio: yn sgil achosion diweddar o Salmonella ledled y DU a achoswyd gan gynhyrchion ieir sy'n tarddu o'r UE, cadarnhawyd dros 1000 o achosion o salwch (gyda chymaint â 4000 o achosion ychwanegol o bosibl na chafodd eu cadarnhau/eu hadrodd) ac sy'n costio amcangyfrif o £7.7m. Mae mesurau bioddiogelwch hefyd yn lleihau'r risg o fewnfio clefydau, gan gynnwys clefydau sŵnotig, sy'n gyfrifol am ryw 75% o glefydau heintus newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg mewn pobl (gan gynnwys y rhai sydd â photensial pandemig). Er na ellir mesur costau achosion newydd o glefydau yn uniongyrchol, mae achosion blaenorol wedi cael effeithiau economaidd difrifol. Costiodd yr achosion o glwy'r traed a'r genau yn 2001 £13bn yn ôl prisiau 2021, gyda £4.5bn ohono'n gostau i'r Llywodraeth ac £8.5bn yn gostau i'r sector preifat. Yn yr un modd, cyrhaeddodd Clefyd Coed Ynn y DU yn 2014 a rhagwelir y bydd yn costio £15bn dros y ganrif nesaf.

Costau'r model newydd

56. Fel y dywedodd rhanddeiliaid wrthym yn ystod y cyfnod ymgysylltu, mae'n anochel y bydd cyflwyno rheolaethau cadarn ar fewnfio o'r UE yn arwain at brosesau newydd ac felly at gostau i fewnforwyr. Mae busnesau'r DU sy'n allforio i'r UE eisoes yn wynebu'r costau hyn, gan fod yr UE eisoes wedi gweithredu rheolaethau mewnfio llawn ar nwyddau'r DU. Bydd costau'n dibynnu'n fawr ar sut mae busnesau'n addasu eu modelau busnes a'u cadwyni cyflenwi i integreiddio'r trefniadau rheoli newydd. Fodd bynnag, amcangyfrifwn mai £330m y flwyddyn fydd costau newydd y model yn gyffredinol, ar draws holl fewnfio yr UE. Mae hyn yn cynrychioli c.0.13% o gyfanswm gwerth mewnfio nwyddau o'r UE i Brydain Fawr, gyda gwerth blynyddol o c. £259 biliwn.
57. Mae dyluniad Model Gweithredu Targed y Ffin newydd wedi canolbwyntio ar leihau beichiau ar fusnesau, ac mae llawer o nwyddau lechydol a Ffytioiechydol wedi'u dosbarthu fel rhai risg isel. O ganlyniad, mae ein gwaith modelu yn awgrymu na fydd effaith cyflwyno'r model newydd ar gostau bwyd a diod yn sylweddol, sef cynnydd o lai na 0.2% dros y 3 blynedd i gyd. Gallai canlyniadau achos mawr o glefyd planhigion neu anifeiliaid ar yr economi fod yn llawer mwy difrifol.

1.2. Cefndir

Y model Diogelwch a Diogelednewydd

58. Mae datganiadau Diogelwch a Diogeled yn cefnogi ein brwydr yn erbyn nwyddau anghyfreithlon megis cyffuriau ac arfau sy'n dod i mewn i'r DU o dramor. Mae datganiadau Diogelwch a Diogeled yn helpu i sicrhau bod ymyriadau ar y ffin yn seiliedig ar risg. Mae angen i lefel y data a gesglir fod yn gymesur ac yn ddigonol i gefnogi asesiadau sy'n seiliedig ar risg, gan gydbwyso anghenion diogelwch cenedlaethol â'r baich a roddir ar fasnachwyr i gasglu a chyflwyno'r data.
59. Fel llofnodwr i fframwaith SAFE Sefydliad Tollau'r Byd (WCO), mae gan y DU ofynion ar gyfer datganiadau Diogelwch a Diogeled. Mae'r rhain wedi bod yn berthnasol i fewnfio ac allforio o wledydd y tu allan i'r UE ers 2011, a chychwynnodd gofynion

datganiad allforio Diogelwch a Diogeledd ar gyfer allforion o Brydain Fawr i'r UE ar 1 Hydref 2021. Ers gadael yr UE, mae'r UE wedi gofyn am ddatganiadau Diogelwch a Diogeledd ar fewnforion o Brydain Fawr.

60. Cyflwynodd Llywodraeth y DU hepgoriad dros dro ar gyfer mewnforion yr UE i Brydain Fawr oherwydd pryderon am feichiau masnachwyr, diffyg parodrwydd masnachwyr, a tharfu posibl ar gyfer llwybrau masnach hollbwysig a chadwyni cyflenwi a waethygydd gan bandemig COVID-19.
61. Mae'r gallu i gasglu data Diogelwch ar nwyddau sy'n tarddu o'r UE neu'n croesi'r UE yn gyfle i adael yr UE. Bydd gwella ein gwybodaeth am nwyddau a fewnforir yn helpu Llu'r Ffiniau i gadw dinasyddion yn ddiogel rhag y nwyddau mwyaf niweidiol a gludir i'r wlad. Bydd hefyd yn lleihau amhariad ar y ffin drwy gefnogi dull mwy seiliedig ar gudd-wybodaeth o beryglu ac ymyrryd, yn ogystal â hwyluso llif masnach gyfreithlon drwy leihau nifer yr ymweliadau 'cadarnhaol ffug'.

Sutrydym wedi ymateb i adborth rhanddeiliaid

62. O ganlyniad i'r adborth a dderbyniwyd gan randdeiliaid ar y Model Gweithredu Targed y Ffin drafft, rydym wedi gwneud y newidiadau a'r ychwanegiadau a ganlyn i'r model ar gyfer rheolaethau Diogelwch a Diogeledd:
 - Yn cynnwys set ddata wedi'i diweddarau a'i mireinio, sy'n nodi'n glir y meysydd gorfodol a dewisol, yn ogystal â meysydd amodol
 - Cynnwys adran newydd i egluro'r trefniadau presennol o ran rhwymedigaethau a chyfrifoldebau am ddatganiadau Diogelwch a Diogeledd
63. Ni fu'n bosibl ymateb i bob cais gan randdeiliaid. Yn benodol, gofynnodd y cludwyr a'r diwydiant logisteg am ragor o hwyluso ar gyfer rhai mathau o symudiadau i mewn, yn enwedig cael gwared ar ddatganiadau diogelwch a diogeledd ar gyfer cynwysyddion gwag. Rydym wedi ystyried cydbwysedd diogelwch, cydymffurfio a hwyluso ac wedi dod i'r casgliad y dylid cadw datganiadau Diogelwch a Diogeledd ar gyfer symudiadau gwag.

Dod â'r hepgoriadau ar gyfer Datganiadau Diogelwch a Diogeledd i ben ar gyfer mewnforion yr UE

64. Bydd rhoi terfyn ar yr hepgoriad ar gyfer datganiadau Diogelwch a Diogeledd ar fewnforion o'r UE, yn ogystal â [thiriogaethau eraill](#) lle mae'r hepgoriad ar waith, yn cyflwyno arf pwysig yn ein brwydr yn erbyn troseddau difrifol a threfniadol. **Felly bydd Llywodraeth y DU yn gweithredu'r gofyniad i ddata Diogelwch a Diogeledd gael ei gyflwyno ar gyfer nwyddau sy'n cyrraedd Prydain Fawr o'r UE ym mis Hydref 2024.**¹ Unwaith y caiff ei roi ar waith, rydym yn disgwyl gweld targedu mwy cywir, gan hwyluso llif masnach gyfreithlon. Mae'n ofynnol eisoes i'r rhai sy'n allforio o Brydain Fawr i'r UE, neu'n mewnforio o Weddill y Byd, wneud datganiadau Diogelwch a Diogeledd nawr.

¹ Mae unrhyw gyfeiriadau at Brydain Fawr ym mhennod Diogelwch a Diogeledd y ddogfen hon, yn cynnwys y tair tiriogaeth ynys oddi ar arfordir Prydain Fawr sy'n Dibynnol ar y Goron. Dyma Ynys Manaw; Beiliaeth Jersey a Beiliaeth Guernsey (sy'n cynnwys Alderney a Sark)

65. Er bod ein model newydd yn ceisio lleihau beichiau masnachwyr cymaint â phosibl, rydym yn ymwybodol i rai (er enghraifft y rhai sy'n mewnfario o'r UE yn unig), y bydd dod â'r hepgoriad hwn i ben yn arwain at ofyniad cwbl newydd i gyflwyno datganiadau Diogelwch a Diogeledd. Byddwn yn parhau i ymgysylltu â diwydiant dros y misoedd nesaf fel y gallant ddechrau bodloni'r gofynion newydd hyn.

Datblygu'r drefn newydd

66. Rydym wedi adolygu'r model Diogelwch presennol gan ddechrau o'r egwyddorion sylfaenol. Wrth i ni symud tuag at ffin gynyddol ddigidol, mae casglu data yn hanfodol ar gyfer sicrhau ymyriadau sydd wedi'u targedu, gan alluogi llif nwyddau cyfreithlon. Rydym wedi datblygu model newydd sy'n canolbwyntio ar gasglu, dadansoddi a defnyddio data a ystyrir yn fwyaf hanfodol i ddiogelwch. Mae'r drefn newydd yn parhau i gynnal a chyflawni amcanion fframwaith SAFE Sefydliad Tollau'r Byd, wrth gydbwysu anghenion diogelwch cenedlaethol â'r baich a roddir ar fasnachwyr.
67. Yn rhan o adolygu'r model, buom yn archwilio sut y gallai technoleg symleiddio'r broses o gyflwyno Datganiadau Diogelwch i fasnachwyr wrth ddarparu set ddata gyfoethocach i Lywodraeth y DU. Trwy'r cynlluniau peilot [Ecosystem Ymddiriedaeth](#), fe wnaethom brofi sut y gall mewnwleidiadau data a thechnoleg newydd leihau gwrthdaro ar ffiniau, ac adolygu sut y gallai data cadwyn gyflenwi ddisodli datganiadau Diogelwch a Diogeledd traddodiadol. Mae'r cynlluniau peilot hyn yn llywio'r gwaith o ddylunio Ffenestr Fasnach Sengl y DU, yn enwedig o ran cynlluniau iddi allu casglu a phrosesu data cadwyn gyflenwi a'i rannu â systemau'r llywodraeth yn y dyfodol, a allai ddarparu data mwy cywir ac amserol ar gyfer cyflawni gweithrediadau risg y llywodraeth. Mae gan hyn y potensial i ddiogelu'r ffin yn well a sicrhau mwy o fasnach llyfn. Mae gwerthusiad llawn o'r cynlluniau peilot hyn bellach wedi'i [gyhoeddi](#).

Manylu ar y newidiadau o fewn y model newydd ar gyfer Diogelwch a Diogeledd

68. Ar gyfer Teithiau Defnyddwyr manwl ar gyfer cynhyrchion Diogelwch a Diogeledd sy'n ymgorffori'r newidiadau o dan y model newydd, gweler [Atodiad B](#).

Lleihau'r set ddata Diogelwch a Diogeledd

69. Mae Llywodraeth y DU wedi asesu data ENS (Crynodeb Mynediad) sy'n ofynnol at ddibenion Diogelwch a Diogeledd, a bydd yn lleihau maint y data sydd ei angen yn dilyn adolygiad cynhwysfawr o'r meysydd data. Bydd y gostyngiad hwn yn berthnasol i'r holl fewnforion o unrhyw le yn y byd i Brydain Fawr.
70. Yn dilyn adborth gan randdeiliaid ar y Model Gweithredu Targed y Ffin drafft, mae gofyniad y set ddata bellach wedi'i ddiwygio. Bydd 20 maes gorfodol, sy'n hanfodol i ddiogelwch ac yn caniatáu i'n system dargedu weithredu. Mae yna hefyd hyd at 8 maes amodol, y mae angen eu cwblhau mewn rhai amgylchiadau. Bydd y 9 maes data sy'n weddill yn ddewisol, ond gellir eu cyflwyno'n wirfoddol. Bydd cwblhau'r meysydd dewisol yn lleihau'r posibilrwydd y bydd nwyddau cyfreithlon yn cael eu dal ar ffin y DU oherwydd bydd yn gwella gallu Llu'r Ffiniau i asesu risg y nwyddau. Mae rhagor o fanylion, gan gynnwys y meysydd amodol a phryd y mae angen eu cwblhau, wedi'u nodi yn [Atodiad A](#).

71. Mae'r dull hwn yn sicrhau nad oes angen i'r busnesau hynny sydd eisoes wedi'u sefydlu i fewnforio o wledydd y tu allan i'r UE, neu'r rhai sy'n cyflwyno'n wirfoddol ar symudiadau'r UE, wneud unrhyw newidiadau i'w systemau neu weithdrefnau presennol os nad ydynt yn dymuno gwneud hynny. Gall y busnesau hynny y bydd yn ofynnol iddynt gwblhau datganiadau Diogelwch a Diogeledd am y tro cyntaf pan ddaw'r hawl i hepgor yr UE i ben ddewis llenwi'r meysydd gorfodol ac unrhyw feysydd amodol yn unig.
72. Dros y misoedd nesaf, byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda chlodwyr, gan gynnwys trwy ein sianeli ymgysylltu rheolaidd, i sicrhau eu bod yn deall y gofynion ac yn gallu cydymffurfio â hwy. Bydd hyn yn cynnwys darparu manylebau wedi'u diweddarau ar gyfer y set ddata, gyda digon o rybudd ar gyfer unrhyw newidiadau sydd eu hangen. Byddwn hefyd yn darparu canllawiau wedi'u diweddarau ar GOV.UK unwaith y daw'r set ddata lai i rym, gyda gwybodaeth glir am y gofynion newydd, i hyrwyddo lefel uchel o ansawdd data i sicrhau nad yw masnach gyfreithlon yn cael ei hatal yn ddiangen. Rydym hefyd yn sicrhau bod y llwybrau presennol ar gyfer mynd i'r afael ag ymholiadau a materion technegol cludwyr yn gweithio i'r eithaf.
73. Bydd yr holl ddata Diogelwch a Diogeledd ymlaen llaw ar gyfer symudiadau Prydain Fawr yn cael eu peryglu drwy'r system S&SGB bresennol, yn ogystal â system y Swyddfa Gartref, Cerberus. Cerberus yw'r ateb yn y dyfodol i dargedu cyfannol ar ffin y DU a fydd yn galluogi Llu'r Ffiniau i rwydweithio a dadansoddi setiau data trafodion a chyd-destunol traws-foddol amrywiol mewn amser real, gan gydnabod bod Grwpiau Troseddau Cyfundrefnol yn gweithredu ar draws moddau a nwyddau a gwella effeithiolrwydd targedu.

Gwelliannau i'r ffordd y darperir data Diogelwch a Diogeledd

Atebolrwydd

74. Yn unol ag arferion presennol a safonau rhyngwladol a nodir yn Fframwaith SAFE WCO, bydd y gofyniad cyfreithiol i gyflwyno datganiad Crynodeb Mynediad yn aros gyda [gweithredwr y dull teithio gweithredol](#), y cyfeirir ato fel y cludwr. Fel y nodir yn ein canllawiau presennol, mae hyn yn golygu:
- Ar gyfer nwyddau sy'n teithio ar y rheilffordd, y cludwr fydd y gweithredwr cludo nwyddau ar y rheilffordd
 - Ar gyfer nwyddau sy'n teithio mewn awyren, y cludwr fydd y cwmni hedfan
 - Ar gyfer nwyddau sy'n teithio ar y môr, y cwmni cludo fydd y cwmni cludo
 - Ar gyfer RoRo cwmni, y cwmni cludo fydd yn gyfrifol am gyflwyno'r datganiad
 - Ar gyfer RoRo heb gwmni, gweithredwr y fferi fydd yn gyfrifol am gyflwyno'r datganiad
75. Gall parti heblaw'r cludwr, fel y mewnforiwr neu gyfryngwr, gyflwyno'r datganiad (gyda chytundeb) ar ran y cludwr. Yn dilyn adborth gan randdeiliaid, byddwn yn parhau i adolygu'r canllawiau diogelwch a diogeledd sydd ar gael [yma](#), yn arbennig er mwyn sicrhau eglurder ar y gofynion presennol ar gyfer y rhai a fydd yn cyflwyno datganiadau am y tro cyntaf pan ddaw'r hawl i ildio'r UE i ben. Byddwn yn parhau i weithio gyda chlodwyr i sicrhau eu bod yn gallu bodloni'r gofynion.

76. Yn y tymor hwy, bydd cyflwyno Ffenestr Fasnach Sengl y DU hefyd yn ei gwneud yn haws i bartion lluosog gyfrannu at un datganiad, gyda phob un yn cyflwyno'r data sydd ganddynt. Gellir cael rhagor o wybodaeth [yma](#).

Darparu Data

77. Ar hyn o bryd, mae angen i gludwyr sy'n mewnforio i Brydain Fawr gyflwyno datganiadau Diogelwch a Diogeledd i S&SGB, system bwrpasol, sy'n gofyn am feddalwedd arbenigol i gysylltu â hi. Mae'r data a roddir i Lywodraeth y DU yn aml yn cael ei ddyblygu drwy gydol taith y llwyth gan fod ei angen at wahanol ddibenion.
78. Drwy Ffenestr Masnach Sengl y DU, byddwn yn ceisio dileu dyblygu mewn prosesau tollau. Rydym yn bwriadu symleiddio'r broses o gyflwyno data drwy alluogi masnachwyr a chyfryngwyr i fodloni eu rhwymedigaethau sy'n ymwneud â mewnforio, allforio a thrafnidiaeth drwy gyflwyno gwybodaeth i'r Llywodraeth unwaith ac mewn un lle. Yna bydd y data hwn yn cael ei aildefnyddio ar draws datganiadau eraill - gellir trosglwyddo gwybodaeth berthnasol i'r adrannau sydd ei hangen. Bydd aildefnyddio data fel hyn yn lleddfu'r baich gweinyddol blaenorol o orfod darparu'r un wybodaeth sawl gwaith ar gyfer yr un symudiad. Bydd Ffenestr Masnach Sengl y DU yn ehangu'r dull hwn i gynnwys yr egwyddor o uno data cyn cyrraedd ar draws mwy o gyflwyniadau, gan gynnwys ar draws datganiadau Tollau a Glanweithdra a Ffytolanweithiol (SPS).
79. Bydd Ffenestr Fasnach Sengl y DU yn rhoi'r dewis i fasnachwyr a chyfryngwyr hunanwasanaethu'r prosesau ar gyfer trwyddedau, awdurdodiadau a datganiadau tollau mewnforio, allforio, cludo a Diogelwch a Diogeledd a Sicrwydd sydd eu hangen i fasnachu'n rhyngwladol. Bydd ymarferoldeb Ffenestr Fasnach Sengl y DU yn cael ei ddarparu'n ailadroddus trwy ddatganiadau strategol, a bydd yn darparu:
- Rhyngwyneb defnyddiwr a fydd yn darparu un llwybr i ddefnyddwyr gwblhau datganiadau tollau a Diogelwch a Diogeledd ar-lein trwy Ffenestr Fasnach Sengl y DU. Bydd hwn ar gael am ddim. Dros amser, bydd hyn yn cwmpasu'r gallu hunanddatgan presennol, fel rhaghysbysiad Defra ar gyfer Mewnforio Cynhyrchion Anifeiliaid, Systemau Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (IPAFFS). Wrth i ragor o ymarferoldeb ddod ar gael, bydd Ffenestr Fasnach Sengl yn darparu:
 - Y gallu i rannu a chydweithio ar ddatganiadau gyda phartneriaid cadwyn gyflenwi. Mae hyn yn cynnwys y gallu i fasnachwr ddarparu i asiant neu gludydd yr wybodaeth sydd ganddynt (am y nwyddau, cyfaint y nwyddau, ac ati) ac i'r wybodaeth hon gael ei defnyddio ar draws yr holl ddatganiadau sy'n ymwneud â'r llwyth.
 - Mesurau penodol i hysbysu defnyddwyr am rannu/aildefnyddio data, a mesurau diogelu rhag risg masnachol uwch (oherwydd bod gweithredwyr eraill yn gallu gweld rhywfaint o ddata wrth eu haildefnyddio)
80. Bydd datganiad strategol Ffenestr Fasnach Sengl gyntaf y DU, a fydd ar gael at ddefnydd y cyhoedd cyn mis Hydref 2024, yn canolbwyntio ar ddarparu Rhyngwynebau Rhaglennu Cais (API) a rhyngwyneb defnyddwyr ar gyfer datganiadau Diogelwch a Diogeledd (ENS) a datganiadau Mewnforio Tollau, gan ganiatáu i fasnachwyr gyflwyno eu datganiadau heb ofyn am feddalwedd arbenigol. Mae rhagor o fanylion am ymarferoldeb y Ffenestr Fasnach Sengl wedi'i nodi yn [Adran 4](#).

81. Pan gaiff ei gyflwyno gyntaf, bydd rhyngwyneb defnyddiwr Ffenestr Fasnach Sengl y DU hefyd yn dechrau darparu ymarferoldeb ychwanegol megis aildefnyddio data adnabod masnachwyr a data datganiadau pan fydd y rhain eisoes gan Lywodraeth y DU neu o fewn cyfrif Ffenestr Fasnach Sengl y masnachwr.
82. Yn y tymor hwy, wrth i ymarferoldeb a'r gallu i rannu gwybodaeth ddatblygu, bydd Ffenest Fasnach Sengl y DU yn anelu at alluogi'r holl wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer mewnfario ac allfario nwyddau i gael ei chyflwyno i asiantaethau ar y ffin drwy un system, gan symleiddio'r broses i fasnachwyr ymhellach. Bydd hyn yn golygu y gall masnachwyr gwblhau'r holl ofynion tollau ymlaen llaw, megis gofynion tollau cyn eu cyflwyno, gofynion Diogelwch a Diogeledd a rhai lechydol a Ffytiolechydol, heb fod angen defnyddio sawl system wahanol.

Gwella'r defnydd o ddata gan lywodraeth y DU i ddileu dyblygu

83. Mae gweithdrefnau tramwy yn caniatáu atal prosesau tollau tra bod nwyddau'n symud drwy gyfundrefnau tollau lluosog. Fodd bynnag, ar hyn o bryd mae'n ofynnol i ddatganiadau Diogelwch a Diogeledd gael eu gwneud ar gyfer symudiadau trwy wahanol diriogaethau tollau.
84. Bydd Cam 6 y System Dramwy Gyfrifiadurol Newydd (NCTS) (sydd wedi'i threfnu ar hyn o bryd i'w rhoi ar waith ar draws holl wledydd y Confensiwn Trafnidiaeth Gyffredin erbyn 2025) yn caniatáu ymarferoldeb i alluogi'r defnydd o Ddogfennau Atodol Diogelwch Tramwy yn lle datganiadau Diogelwch a Diogeledd a Thramwy ar wahân. Bydd hyn yn golygu, wrth symud nwyddau drwy wledydd eraill sydd wedi dewis mabwysiadu Dogfennau Cysylltiedig â Diogelwch Tramwy, y bydd angen i fasnachwyr sy'n defnyddio tramwy gyflwyno un Ddogfen Cysylltiedig Diogelwch Tramwy yn unig ar gyfer symudiad tramwy – yn wahanol i'r sefyllfa ar hyn o bryd, lle mae angen cyflwyno datganiadau Diogelwch a Diogeledd ar gyfer pob croesfan tiriogaeth tollau.²
85. Ceir rhagor o wybodaeth am drin symudiadau tramwy o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin yn [Adran 1.4](#).

Dileugofynion Diogelwch a Diogeledd ar gyfer symudiadau allforio risg isel

86. Erbyn 20 Rhagfyr 2023 byddwn yn cyflwyno hepgoriadau ychwanegol ar gyfer nifer o symudiadau risg isel penodol i ddechrau lleihau beichiau masnachwyr cyn gynted â phosibl. O dan yr amgylchiadau canlynol, ni fydd angen datganiadau allforio Diogelwch a Diogeledd mwyach:
 - **Pysgod sy'n mynd allan**
 - Ar hyn o bryd mae cyfraith y DU yn ei gwneud yn ofynnol i Ddatganiadau Crynodeb Allforio (EXS), a elwir fel arall yn ddatganiadau ymadael Diogelwch ar gyfer pysgod sy'n cael eu dal ym moroedd tiriogaethol y DU a glanio y tu allan i'r DU, Nid yw'r symudiadau hyn yn fygythiad i ddiogelwch y DU ac felly nid yw'r gofyniad Diogelwch yn gymesur. Byddwn yn dileu'r gofyniad hwn i leihau'r baich ar fasnachwyr.

² Unwaith y bydd y swyddogaeth ar gael, bydd angen Dogfennau Cysylltiedig â Diogelwch Tramwy wrth deithio trwy wledydd Gwledydd Tramwy Cyffredin sydd wedi dewis eu defnyddio. Er mwyn teithio drwy wledydd nad ydynt wedi optio i mewn, bydd yr hepgoriad ar deithio allan yn parhau.

- **Symudiadau teithio allan**

- Mewn achosion lle mae nwyddau'n cael eu symud drwy Brydain Fawr wrth iddynt gael eu cludo, a bod Datganiad Mynediad Diogelwch (ENS) wedi'i wneud o fewn 14 diwrnod, byddwn yn hepgor y gofyniad i gyflwyno Datganiad Cryno Allforio (EXS). Gellir rheoli'r symudiadau hyn yn ddiogel gan ddefnyddio'r data ar y Datganiad Mynediad (ENS). Gwelwn y gofyniad hwn yn un sy'n dyblygu gwaith ac felly byddwn yn ei ddileu.

- **Nwyddau porthladd rhydd sy'n mynd allan**

- Mewn achosion lle mae'r wybodaeth Diogelwch a Diogeledd ymlaen llaw yn parhau i fod ar gael ac yn ddilys, a bod y nwyddau wedi bod yn y porth rhydd am lai na 14 diwrnod, byddwn yn hepgor y gofyniad i gyflwyno Datganiad Cryno Allforio (EXS) ar gyfer nwyddau a allforir o Brydain Fawr.

87. Mae rhagor o fanylion am sut rydym yn gwella'r profiad o allforio wedi eu nodi yn [Adran 5](#).

Gweithredwyr Parseli Cyflym

88. Bydd pob Gweithredwr Parseli Cyflym yn gallu elwa ar y model newydd, yn enwedig y set ddata lai, gan gyflwyno dim ond y meysydd gorfodol ac unrhyw feysydd amodol perthnasol.
89. Gall y Gweithredwyr Parseli Cyflym hynny a oedd yn gweithredu Rhwydi Gwrth-Smyglo i fodloni rhwymedigaethau Diogelwch a Diogeledd cyn diwedd y cyfnod trosglwyddo barhau i'w defnyddio hyd nes y bydd y llywodraeth yn darparu rhagor o wybodaeth ynghylch pryd y bydd Rhwydi Gwrth-smyglo'n dod i ben yn raddol. Byddwn yn ymgysylltu â diwydiant wrth i ni ddatblygu ein cynlluniau ar gyfer y dyfodol ac yn rhoi digon o rybudd cyn unrhyw newidiadau. Bydd ymgysylltu yn dechrau eleni ym mis Medi.
90. Dylai gweithredwyr cyflym, nad ydynt yn defnyddio Rhwydi Gwrth-smyglo, barhau i fodloni eu rhwymedigaethau Diogelwch a Diogeledd ar fewnforion ac allforion gweddill y byd fel y mae'n ofynnol iddynt ei wneud yn awr. Dylent baratoi i ddarparu data Diogelwch a Diogeledd ar fewnforion o'r UE yn unol â'r gofynion newydd a nodir yn y model hwn.
91. Bydd ein hymgysylltiad ar gynlluniau Rhwydi Gwrth-smyglo yn y dyfodol yn cynnwys ystyried sut y gallwn ddefnyddio technoleg i symleiddio'r broses o gyflwyno datganiadau Diogelwch a Diogeledd ar gyfer pob masnachwr, gan gynnwys Gweithredwyr Cyflym.

Proses diwygio datganiadau diogelwch a diogeledd

92. Mae gwaith ymgysylltu blaenorol â rhanddeiliaid wedi nodi, yn yr amgylchedd 'Rowlio arno Rowlio allan' (RoRo) sy'n symud yn gyflym, nad oes gan rai cludwyr yr holl wybodaeth Diogelwch a Diogeledd ofynnol i gyflwyno datganiad 2 awr cyn i nwyddau fynd i mewn i Brydain Fawr, yn ôl y rheol ar hyn o bryd ar gyfer teithiau Morgludiant. Mae'n rhaid i ddatganiadau Diogelwch a Diogeledd fod mor gywir a chyflawn â phosibl pan gânt eu cyflwyno. Fodd bynnag, gellir gwneud diwygiadau os

bydd rhywbeth yn newid, er enghraifft, faint o nwyddau neu amser croesi'r môr. Mae'r broses diwygio datganiad Diogelwch a Diogeled bresennol yn darparu ar gyfer y sefyllfaoedd hyn - mae canllawiau i'w gweld [yma](#).

1.3. Y model nwyddau lechydol a Ffytiolechydol newydd ar gyfer Prydain Fawr

Cefndir

93. Mae rheolaethau mewnfurio yn elfen hanfodol o bob system bioddiolelwyth ac iechyd cyhoeddus effeithiol. Maen nhw'n amddiffyn iechyd y cyhoedd, iechyd planhigion ac iechyd a lles anifeiliaid. Mae'r rheolaethau'n rhoi sicrwydd, maent yn caniatáu rhyng-gipio llwythi nad ydynt yn cydymffurfio ac maent yn galluogi olrhain nwyddau os bydd digwyddiad yn codi. Mae rheolaethau'n sicrhau bod gan ddefnyddwyr hyder mewn cynhyrchion planhigion ac anifeiliaid wedi'u mewnfurio ac maent yn sail i'n hallforion i'n partneriaid masnachu byd-eang. Mae'r bygythiadau a achosir gan fwyd a bwyd anifeiliaid wedi'u mewnfurio, ac anifeiliaid byw, yn fythol bresennol ac yn ddeinamig a bydd ein rheolaethau yn adlewyrchu ac yn ymateb i hyn, gan ddiogelu defnyddwyr tra'n sicrhau y gallant gael mynediad diogel at y cynhyrchion y maent eu heisiau.
94. Mae'r DU yn rhan o gytundebau Sefydliad Masnach y Byd sy'n gofyn am chwarae teg ar gyfer rheolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol ar draws ein partneriaid masnachu. Mae Cytundeb lechydol a Ffytolanweithiol Sefydliad Masnach y Byd yn cydnabod hawliau pob aelod i ddefnyddio rheolaethau angenrheidiol i ddiogelu eu hiechyd cyhoeddus, anifeiliaid a phlanhigion. Rhaid peidio â chymhwyso mesurau mewn ffordd fympwyl neu wahaniaethol.
95. Mae'n hanfodol felly bod y Model Gweithredu Targed y Ffin yn cadw'r dulliau a gydnabyddir ac a ddefnyddir ar draws y byd yn filociau adeiladu allweddol ar gyfer rheolaethau mewnfurio iechyd anifeiliaid, cyhoeddus a phlanhigion. Bydd gwneud hynny'n darparu amddiffyniad i'r DU ac yn sicrhau bod gan ein partneriaid masnachu hyder yn ein hallforion.
96. Er mwyn helpu i roi sicrwydd ynghylch cadernid y dull a nodir yn y Model Gweithredu Targed y Ffin, byddwn yn gweithio'n agos gyda chyrff gorfodi i sicrhau bod lefel briodol o orfodi ar gyfer mewnfurion personol a masnachol. Ar gyfer mewnfurio anifeiliaid, cynhyrchion anifeiliaid, planhigion a chynhyrchion planhigion byddwn yn annog dull cydymffurfio yn gyntaf. Bydd y dull hwn yn cefnogi mewnfurwr a'r cyhoedd yn weithredol, drwy eu galluogi i symud nwyddau sy'n cydymffurfio i'r DU. I ategu'r dull cydymffurfio hwn yn gyntaf bydd rheolaethau gorfodi cadarn, a arweinir gan gudd-wybodaeth ar weithgarwch anghyfreithlon. Bydd hyn yn helpu i leihau'r risg bioddiolelwyth a achosir, i'r cyhoedd ac i'r amgylchedd, o nwyddau nad ydynt yn cydymffurfio sy'n dod i mewn i'r DU.
97. Mae ymgysylltu â'r Dibynyddion ar y Goron, Beiliaeth Guernsey, Beiliaeth Jersey ac Ynys Manaw, yn parhau, mewn perthynas â chymhwyso'r Model Gweithredu Targed y Ffin yn eu tiriogaethau, i gynnal symudiad a masnach llyfn gyda Phrydain Fawr.

Sutrydym wedi ymateb i adborth rhanddeiliaid

98. Darparodd rhanddeiliaid safbwyntiau eang ar y model newydd ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol. Roedd y rhain yn canolbwyntio ar yr angen i fod yn ofalus wrth weithredu dulliau newydd o ymdrin â bioddiogelwch er mwyn sicrhau eu bod yn cynnal rheolaethau cadarn, ac amlygu lle y gellid gwneud mwy i ysgafnhau baich prosesau a gofynion newydd ar fusnesau. I'r perwyl hwnnw rydym wedi gwneud gwelliannau ar draws y model. Yn benodol:
- Rydym wedi diwygio'r amserlen ar gyfer cyflwyno'r model iechydol a ffytolanweithiol byd-eang. Bydd angen ardstiad iechyd ar nwyddau'r UE nawr o 31 Ionawr 2024, gyda gwiriadau ffisegol a dogfennol yn cael eu cyflwyno o 30 Ebrill 2024 ynghyd â'r model newydd ar gyfer nwyddau nad ydynt yn dod o'r UE.
 - Rydym wedi cyhoeddi rhagor o fanylion am gategoreiddio risg nwyddau penodol. Gellir dod o hyd iddo [yma ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid](#), ac [yma ar gyfer cynhyrchion planhigion](#), ac mae'n caniatáu i fewnforwyr chwilio am nwyddau penodol.
 - Rydym wedi nodi rhagor o fanylion am y cynlluniau peilot Masnachwr Ymddiried newydd, yr amserlen ar gyfer y rhain, a manylion gwneud cais amdanynt.
 - Rydym wedi cynllunio Peilot Logisteg Ardystio newydd i gefnogi symud nwyddau o hybiau yn yr UE.
 - Rydym wedi darparu rhagor o wybodaeth am sut y byddwn yn cefnogi mewnforwyr i ddefnyddio modelau grŵp i symud nwyddau lechydol a Ffytioiechydol i'r DU.

Trosolwg o'r model ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol

99. Mae Llywodraethau'r Alban, Cymru a'r DU wedi cydweithio i ddatblygu'r model newydd ar gyfer mewnforio nwyddau lechydol a Ffytioiechydol. Er bod gorfodi rheolaethau bioddiogelwch o fewn cyfrifoldeb datganoledig, mae er ein lles ni i gyd i gael trefn rheoli ffiniau gydlynol ar draws Prydain Fawr.
100. Ein nod yw creu system ffin fodern gyda gofod di-dor symlach ac effeithiol - system fyd-eang o reolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol sy'n seiliedig ar risg, sy'n ein galluogi i ymateb yn gyflym i broffiliau risg newidiol. Bydd hyn yn ein helpu i ddiogelu iechyd a lles y cyhoedd, planhigion ac anifeiliaid, rhoi hwb i'n twf economaidd, a lleihau gwrthdaro ar y ffin.
101. Rydym am wella ar y model a ddefnyddir gan yr UE mewn nifer o ffyrdd, drwy gyflwyno;
- Dull byd-eang, seiliedig ar risg, o reoli ffiniau swyddogol ar fewnforion o bob tarddiad;
 - Cynlluniau peilot o gynlluniau sicrwydd masnachwr y gellir ymddiried ynddynt sy'n darparu tystiolaeth gredadwy i gefnogi hwyluso a;
 - Symleiddio a digideiddio sy'n gwneud y defnydd gorau o ddata.

Model Gweithredu Targed y Ffin

102. Caiff nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol eu categoreiddio ar sail y risg cynhenid (uchel, canolig neu isel) y mae'r nwyddau'n ei achosi i iechyd a lles anifeiliaid, diogelwch bwyd a bioddiogelwch, ochr yn ochr ag unrhyw risg sy'n benodol i'r wlad enedigol. Bydd lefel y rheolaethau a ddefnyddir yn gymesur â'r risg, er enghraifft pa mor gyffredin yw plâu neu glefydau a safon rheolaethau iechyd swyddogol.
103. Wrth ddatblygu'r model mewnforio byd-eang ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol rydym wedi cydbwysu'r angen i amddiffyn y DU rhag bioddiogelwch a bygythiadau iechyd cyhoeddus; yr angen i roi amser i fusnesau a phartneriaid masnachu baratoi, ac felly atal aflonyddwch i ddefnyddwyr; a pha mor gyflym y gellir rhoi'r dechnoleg a'r seilwaith ar waith.
104. Yn allweddol i'r model mae trefniadau llywodraethu ar y cyd ar draws Cymru, Lloegr a'r Alban o'r dull newydd sy'n seiliedig ar risg ar gyfer rheolaethau Glanweithdra a Ffytolanweithiol. Bydd y llywodraethu a'r arbenigedd hwn dan sylw yn hanfodol i sicrhau bod y model yn ymateb i fygythiadau sy'n dod i'r amlwg.
105. Yn rhan o'r model newydd byddwn yn treialu cynlluniau sicrhau Glanweithdra a Ffytolanweithdra newydd ar gyfer Masnachwyr Dibynadwy awdurdodedig. Cydlunnir y cynlluniau peilot â diwydiant dros 2023 cyn iddynt fynd yn fyw o fis Ionawr 2024 ymlaen. Bydd cynlluniau peilot ar wahân ar gyfer planhigion a chynhyrchion planhigion ac ar gyfer cynhyrchion risg canolig sy'n dod o anifeiliaid a sgil-gynhyrchion anifeiliaid. Gellid ystyried cynnwys rhywfaint o fwyd a bwyd anifeiliaid risg uchel nad ydynt yn dod o anifeiliaid i'w cynnwys yn y dyfodol.
106. Bydd y cynlluniau peilot hyn yn ceisio datblygu sicrwydd sy'n cyfateb i reolaethau swyddogol drwy adeiladu ar systemau a data presennol sydd gan fasnachwyr i reoli risgiau bioddiogelwch bwyd yn uniongyrchol gyda goruchwyliaeth ychwanegol gan y llywodraeth. Bydd holl aelodau'r cynlluniau hyn yn cael eu cadw i safonau bioddiogelwch bwyd uchel y DU a chyflwynir opsiynau gwahanol iddynt ar gyfer rhoi sicrwydd o'r fath i'r awdurdodau, gan archwilio ystod o fanteision i fasnachwyr yn gyfnewid (e.e. gostyngiad yn y lefel o sieciau Post Rheoli Ffiniau).
107. Mae manylion y cynigion penodol ar gyfer cynhyrchion planhigion ac anifeiliaid wedi'u nodi yn yr adrannau isod. Er mai cynlluniau peilot yn unig fydd y rhain ar hyn o bryd, y bwriad yw bod mor uchelgeisiol â phosibl yn eu dyluniad er mwyn sicrhau'r buddion mwyaf posibl wrth warchod bioddiogelwch, iechyd anifeiliaid a'r cyhoedd. Byddem yn croesawu diddordeb gan bob prif fewnforiwr a chyfryngwr bwyd mewn cymryd rhan yn y cynlluniau peilot.
108. Bydd llywodraethu'r cynlluniau peilot hyn yn cael ei oruchwylio gan strwythur llywodraethu ar draws Cymru, Lloegr a'r Alban, gan sicrhau na fydd y cynlluniau peilot ac unrhyw gynllun sy'n deillio ohonynt yn peryglu bioddiogelwch, iechyd a lles anifeiliaid, iechyd y cyhoedd nac amddiffyniadau defnyddwyr. Bydd gwerthusiad cadarn a manwl o'r cynlluniau peilot, sy'n cydbwysu buddion yn briodol i fasnachwyr a sicrwydd bioddiogelwch bwyd, yn cael ei wneud cyn gwneud unrhyw benderfyniad i'w graddfa.

Diogelwch Bwyd

109. Mae gwydnwch a dibynadwyedd cadwyni cyflenwi bwyd, a sicrhau nad oes unrhyw darfu ar ddefnyddwyr, yn un o amcanion allweddol y Llywodraeth fel y nodwyd yn Strategaeth Fwyd Llywodraeth y DU y llynedd. Wrth roi'r drefn reoli newydd hon ar waith am y tro cyntaf ar fewnforion o'r UE, byddwn yn monitro'n ofalus yr ystod o risgiau posibl, gan gynnwys y rhai a allai effeithio ar gadwyni cyflenwi bwyd a defnyddwyr. Lle bo'n bosibl byddwn yn gweithio gyda mewnforwyr i geisio rheoli'r risgiau hynny mewn ffordd strwythuredig, gan ystyried a oes dulliau priodol wrth gefn y gallwn eu defnyddio pe bai angen. Rydym yn cydnabod y bydd y model newydd hwn ar gyfer mewnforio nwyddau lechydol a Ffytioiechydol yn gofyn i rai busnesau a'u cadwyni cyflenwi addasu eu modelau busnes. Mae manylion sut y byddwn yn gweithio i gefnogi busnesau sy'n gweithredu modelau gwahanol ar gyfer mewnforio'r nwyddau [hyn wedi'u nodi isod](#).

Llywio'r adran hon o'r ddogfen

110. Mae'r adrannau canlynol yn nodi manylion sut mae'r model newydd yn berthnasol i wahanol fathau o nwyddau lechydol a Ffytioiechydol:

- Mae'r adran ar fewnforio anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol, cynhyrchion o darddiad anifeiliaid, sgil-gynhyrchion anifeiliaid a bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid o darddiad nad ydynt yn anifeiliaid yn esbonio sut i fewnforio'r nwyddau hyn i Brydain Fawr o dan y model newydd.
- Mae'r adran ar fewnforio planhigion a chynhyrchion planhigion yn esbonio sut i fewnforio'r nwyddau hyn i Brydain Fawr o dan y model newydd.
- Dilyniir yr adrannau hyn gan fanylion yr amserlen ar gyfer gweithredu'r model newydd ar gyfer nwyddau Glanweithdra a Ffytolanweithiol a throsolwg o sut y byddwn yn gweithio i gefnogi gwahanol fodolau mewnforio megis rheoli grŵp ac ail-allforio.
- Mae teithiau defnyddwyr enghreifftiol manwl ar gyfer mewnforio i Brydain Fawr nwyddau lechydol a Ffytioiechydol wedi'u nodi yn [Atodiad C](#).
- Mae'r gofynion ar gyfer symud nwyddau lechydol a Ffytioiechydol trwy Brydain Fawr wrth eu cludo wedi'u nodi yn adran 1.4.

Mewnforio Anifeiliaid Byw, Cynhyrchion Tarddiad Anifeiliaid a Sgil-gynhyrchion Anifeiliaid o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin

Catogoreiddio risg

111. Bydd anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol, cynhyrchion o darddiad anifeiliaid a sgil-gynhyrchion anifeiliaid yn cael eu catogoreiddio yn risg uchel, risg ganolig, neu risg isel. Bydd gan bob categori lefel gymesur o reolaeth.

112. Mae'r catogoreiddio yn seiliedig ar y risg gynhenid y mae'r nwydd yn ei pheri i iechyd anifeiliaid, diogelwch bwyd a bioddiogelwch, ac iechyd y cyhoedd, ochr yn ochr â'r risgiau sy'n benodol i'r wlad wreiddiol e.e. nifer yr achosion o blâu/clefydau a safon rheolaethau iechyd swyddogol. Mae hyn yn golygu y gallai nwyddau o un wlad fod yn y categori risg isel ond gallai'r un nwyddau o wlad wahanol fod yn y categori risg canolig.

113. Mae Defra, yr Asiantaeth Safonau Bwyd, Safonau Bwyd yr Alban a chymheiriaid datganoledig wedi dosbarthu risg o nwyddau Glanweithdra a Ffytolanweithiol fesul gwlad/cyfuniad nwyddau. Mae'r [categoriâu risg ar gyfer mewnforio anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol a chynhyrchion anifeiliaid o'r UE a gwledydd EFTA](#) wedi'u cyhoeddi. Bydd categorïau risg ar gyfer mewnforio anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol a chynhyrchion anifeiliaid o wledydd y tu allan i'r UE yn cael eu cyhoeddi ym mis Awst 2023.
114. Mae categoreiddio risg yn broses ddeinamig sy'n tynnu ar y data mwyaf cyfredol ac yn adlewyrchu newidiadau mewn statws afiechyd, fodd bynnag, ni ddisgwylir y bydd y categori risg cychwynnol yn newid, ar gyfer y mwyafrif o nwyddau. Mae nifer fach o nwyddau wedi'u pennu fel rhai risg isel o fis Ionawr 2024 tra'n aros am asesiad risg pellach. Bydd hyn yn rhoi sefydlogrwydd i fusnesau ac yn osgoi'r angen am newidiadau gweithredol aml. Lle gwneir newidiadau yn y categorïau risg, rhoddir hysbysiad swyddogol i bartneriaid masnachu. Bydd busnesau fel arfer yn cael 3 mis i weithredu'r newid.
115. Yn ogystal, gellir troshaenu'r fframwaith hwn ag asesiad o gydymffurfiaeth mewnforiwr yn achos cynlluniau Masnachwr Dibynadwy ([gweler yr adran Masnachwr Dibynadwy](#)). Bydd ystyriaethau risg eraill, gan gynnwys gwybodaeth sy'n dod i'r amlwg, hefyd yn llywio penderfyniadau ar categoreiddio.

Rheolaethau a gaiff eu cymhwyso i anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol a chynhyrchion anifeiliaid yn seiliedig ar eu categori risg

116. Bydd rheolaethau yn cael eu cymhwyso i nwyddau yn gymesur yn seiliedig ar eu categori risg:
- Bydd angen rhaghysbysiad, tystysgrifau iechyd symlach, gwiriadau dogfennol a gwiriadau adnabod a ffisegol ar y ffin ar gyfer mewnforio llwythi sydd wedi'u categoreiddio fel rhai **risg uchel** (anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol a nwyddau o dan fesurau diogelu yn bennaf). Gan amlaf, bydd anifeiliaid byw yn cael gwiriadau manylion adnabod a ffisegol 100%. Mae rhai eithriadau i'r gofyniad am wiriadau 100% ar gyfer anifeiliaid wedi'u nodi isod. Mae'r rhain yn cynnwys cyfraddau gwirio is ar gyfer rhai mathau o geffylau iechyd uchel (e.e. ceffylau rasio) o wledydd risg isel, rhai anifeiliaid swolegol a rhai anifeiliaid dyfrol byw.
 - Bydd mewnforio llwythi sy'n cael eu categoreiddio yn rhai **risg canolig** yn gofyn am raghysbysu, tystysgrifau iechyd symlach, gwiriadau dogfennol ac yn cael gwiriadau adnabod sy'n seiliedig ar risg a gwiriadau ffisegol ar y ffin. Bydd rhai yn cael eu gosod ar 1% o wiriadau ffisegol a hunaniaeth, er y bydd nwyddau eraill yn sylweddol uwch yn seiliedig ar risgiau penodol. Bydd cynllun Masnachwr Dibynadwy ar gyfer llwythi risg canolig yn cael ei dreialu.
 - Yn achos mewnforio llwythi sy'n cael eu categoreiddio yn rhai **risg isel** defnyddir ychydig iawn o reolaethau ffiniau arferol. Ni fyddai unrhyw ofyniad am ardystiad iechyd na gwiriadau ffin ffisegol arferol, er y bydd darpariaeth ar gyfer ymyrraeth ar sail gwybodaeth ar gynhyrchion risg isel. Bydd angen darparu set ddata rhaghysbysu a dogfennau masnachol ar gyfer pob cynnyrch anifeiliaid risg isel. Byddai angen i nwyddau sy'n cael eu dosbarthu yn rhai risg isel fynd i mewn o hyd drwy borthladd sydd â Safle Rheoli Ffiniau wedi'i ddynodi ar gyfer y math hwnnw o nwyddau.

117. Er mwyn sicrhau bod y categorieiddio risg yn parhau i fod yn briodol dros amser, bydd ein systemau gwyliadwriaeth ar y ffin ac yn fewndirol yn targedu nwyddau risg isel a nwyddau eraill yn well ar gyfer risgiau newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg. Bydd hyn yn cael ei wneud gan:
- Monitro drwy arolygon sganio Horizon wrth gasglu gwybodaeth i ganfod materion sy'n dod i'r amlwg; a
 - Gwyliadwriaeth wedi'i dargedu gan ddefnyddio deallusrwydd/gwybodaeth i ddilyn arweiniad mewn perthynas â bygythiadau penodol.
118. Mae Ffigur 3 yn nodi'r rheolaethau y bydd eu hangen, yn unol â phob categori risg.
119. Mae'r rheolaethau yn adlewyrchu natur y risg. Tynnir rheolaethau mewnforio rheolaidd ar gyfer nwyddau risg isel, ar wahân i raghysbysu am resymau olrhain ac achosion sicrwydd eraill. Yn y categori risg canolig mae dull haenog o ymdrin â lefel y gwiriadau yn seiliedig ar asesiad risg y wlad/nwyddau. Er bod y dosbarthiad hwn yn parhau i fod yn ddeinamig ac y gall lefel y gwiriadau amrywio, disgwylir mai dim ond 1% o wiriadau hunaniaeth a ffisegol fydd eu hangen ar rai cynhyrchion gyda'r cynhyrchion risg uwch yn amodol ar lefelau gwirio uwch. Er na fydd angen archwiliad Post Rheoli Ffin arferol ar gynhyrchion anifeiliaid risg isel, rhaid iddynt gyrraedd trwy bwynt mynediad gyda Phwynt Rheoli Ffin o hyd, gan fod hyn yn cysylltu ag awdurdod iechyd porthladd neu awdurdod lleol i weinyddu'r rhaghysbysiad, ac os yw'r gudd-wybodaeth yn awgrymu bod angen archwiliad ffisegol o lwyth risg isel, bydd awdurdod iechyd y porthladd neu awdurdod lleol yn gallu cynnal hyn yn y Post Rheoli Ffin.
120. Mae ein dull yn sicrhau ein bod yn taro'r cydbwysedd priodol rhwng diogelu'r DU rhag risgiau bioddiogelwch a hwyluso masnach:
- Dull sy'n seiliedig ar risg lle cedwir cyfraddau gwirio rheolaidd ar gyfer y nwyddau risg uchaf, llai ar gyfer y rhan fwyaf o nwyddau risg canolig a'u tynnu'n gyfan gwbl ar gyfer nwyddau risg isel;
 - Ni fydd angen i bob siec ddigwydd mewn Post Rheoli Ffin, gall gwiriadau dogfennol ddigwydd o bell cyn i'r nwyddau gyrraedd, ac ychydig o lwythi a ddewisir ar gyfer gwiriadau hunaniaeth a ffisegol mewn Post Rheoli Ffin;
 - Bydd tystysgrifau iechyd symlach ar gael i'n partneriaid masnachu;
 - Gellir addasu cyfraddau gwirio llwythi i adlewyrchu risg. Mae hyn yn caniatáu inni gynnal archwiliadau rheolaidd ar lefel sy'n angenrheidiol i ddiogelu bioddiogelwch, iechyd anifeiliaid a'r cyhoedd ac ymateb i risg sy'n newid.

Percentage of checks per risk category

The table below sets out the controls and indicative checks for each risk category. For example there will be no routine checks on low risk goods.

Consignment Risk (Country risk x commodity risk)	Example Animal Products	Health Certificates	Pre-notification requirements	Indicative checks %			Indicative Checks % Under the current regime
				Doc	ID	Physical	Check rates (across 5 risk categories)***
High Risk	 Live animals and commodities covered under safeguard measures	Export Health Certificate required	Full Pre-notification requirements	100%	100%*	100%*	100% Identify 100% Physical
Medium Risk	 Raw, chilled, frozen meat/meat products/ABP for use in animal feed; medium risk fishery products imported as products of animal origin	Export Health Certificate required	Full Pre-notification requirements	100%	1% - 30%**	1% - 30%**	100% Identity 15-30% Physical
Low Risk	 Processed, shelf-stable products such as certain composites and canned meat products, certain animal by products for technical use and certain fish products	No Export Health Certificate required	Pre notification data to allow traceability	0%	0%	0%	100% Identity 1-5% Physical

* Certain live animals (e.g. high health equines) may be subject to a reduced level of ID and physical checks dependent upon species but would still be classed as high risk

** Typically 1-30% with many products only requiring 1% identity and or physical checks. However, in some circumstances some products with specific requirements may require up to 100% on ID checks.

*** Risk categories won't be directly comparable, but gives indication of the different approaches taken

Ffigur 3: Canran y archwiliadau fesul categori risg

Gwiriadau Ffin yn achos Anifeiliaid Byw

121. Mae anifeiliaid byw yn cael eu hystyried yn llwythi risg uchel a bydd y mwyafrif yn derbyn gwiriadau ffisegol ac adnabod ar y pwynt mynediad mewn Mannau Rheoli Ffin anifeiliaid byw dynodedig ar gyfradd o 100%. Fodd bynnag, ar gyfer rhai mathau o anifeiliaid byw, mae rhai hwyluso'n bosibl gan fod y risgiau'n is neu fod mesurau lliniaru eraill yn bodoli.
122. O dan amodau a gofynion penodol, gallai rhai anifeiliaid byw dderbyn gwiriadau adnabod a ffisegol yn eu cyrchfan yn lle hynny. Rhagwelir y bydd hyn yn berthnasol i 'anifeiliaid sŵ' (y rhai sy'n dod o dan reolau Balai) sy'n cael eu hanfon i safle rhestredig cymeradwy a llwythi o gywion diwrnod oed a wyau deor lle mae'r rhain yn mynd i safle cymeradwy dan fodel Cynllun Iechyd Dofednod estynedig. Bydd manylion y meini prawf penodol, a all gynnwys gofynion ynghylch amodau safle a mynediad at ddata, yn cael eu cyhoeddi maes o law.
123. Cynigir hefyd drefn wirio lai ar gyfer rhai ceffylau iechyd uchel a rhai anifeiliaid dyfrol. Ar gyfer anifeiliaid dyfrol bydd hyn yn darparu ar gyfer amlder gwirio llai o ddim ond 10% yn amodol ar fodloni meini prawf penodol. Ar gyfer ceffylau, rydym yn ymchwilio i ganiatáu i geffylau rasio wedi'u dilysu beidio â chael unrhyw wiriadau rheolaidd ar y ffin, i gydnabod eu statws iechyd arbennig o uchel a lefel eu goruchwyliaeth filfeddygol. Mae hyn yn amodol ar gytuno ar fodel rhannu data rhanddeiliaid, sy'n rhoi'r sicrwydd angenrheidiol ac y gellid yn y pen draw ei integreiddio i'r Ffenestr Fasnach Sengl. Ar gyfer categorïau eraill o geffylau iechyd uchel, rydym hefyd yn bwriadu darparu archwiliadau llai o 10% ar gyfer y rhai sy'n bodloni meini prawf penodol. Cyhoeddir rhagor o fanylion am hyn ar wahân yn dilyn ymgysylltu parhaus â rhanddeiliaid.
124. Bydd adroddiadau Safleoedd Rheoli Ffiniau ar gyfer anifeiliaid byw o'r UE yn dechrau ar ddiwedd 2024 a byddwn yn sicrhau bod busnesau'n cael digon o rybudd i baratoi am y gofyniad am wiriadau ffisegol yn Safleoedd Rheoli Ffiniau. Bydd Safleoedd Rheoli Ffiniau anifeiliaid byw dynodedig yn parhau i gael eu cyhoeddi ar [GOV.UK](https://www.gov.uk), a bydd y broses ddynodi yn parhau gyda'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a Llywodraethau Cymru a'r Alban ar gyfer eu Safleoedd Rheoli Ffiniau priodol.

Gwiriadau Ffin yn achos Cynhyrchion Anifeiliaid

125. Wrth i weithrediadau manwl y Model Gweithredu Targed y Ffin gael eu datblygu, bydd gofynion a gwybodaeth bellach am Safleoedd Rheoli Ffiniau yn cael eu cyhoeddi. Bydd Safleoedd Rheoli Ffiniau Dynodedig yn parhau i gael eu cyhoeddi ar [GOV.UK](https://www.gov.uk), a bydd y broses ddynodi ar gyfer Lloegr yn aros gyda'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion ar gyfer cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid a sgil-gynhyrchion anifeiliaid a chyda Llywodraethau Cymru a'r Alban ar gyfer eu Safleoedd Rheoli Ffiniau priodol.
126. Mae manylion am weithredu seilwaith ffiniau mewndirol a'r tâl am wiriadau a gynhaliwyd ynddynt wedi'u nodi yn [Adran 3](#) o'r ddogfen hon.

Llywodraethu

127. Darperir goruchwyliaeth dechnegol o'r dull newydd ar sail risg drwy banel o arbenigwyr rheoli risg ledled y DU, o dan gadeiryddiaeth Defra, ac sy'n cynnwys dadansoddwyr risg, rheolwyr risg a chynrychiolwyr polisi gan yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion, yr Asiantaeth Safonau Bwyd (sy'n cynghori Llywodraethau'r

DU a Chymru), a Safonau Bwyd yr Alban, ochr yn ochr ag arbenigwyr polisi iechyd y cyhoedd a rheoli clefydau o Asiantaeth Diogelwch Iechyd y DU ac o'r gwahanol lywodraethau.

128. Caiff argymhellion ar gyfraddau gwirio eu cydlynu gan y timau diogelwch bwyd perthnasol, iechyd y cyhoedd ac iechyd anifeiliaid ac mae'n destun cytundeb Grŵp Polisi Clefydau Anifeiliaid ledled y DU, Asiantaethau Iechyd y Cyhoedd ledled y DU a Sefydliad Cenedlaethol Diogelu Planhigion y DU, yr Asiantaeth Safonau Bwyd, yr Adran Amaethyddiaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig, Safonau Bwyd yr Alban, ac Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac Asiantaeth Diogelwch Iechyd y DU fel y bo'n briodol.
129. Maent yn monitro achosion newydd o glefydau a rhai sy'n dod i'r amlwg a materion diogelwch bwyd ledled y byd ac yn asesu'r risg y gallai clefydau ddod i mewn i'r DU trwy fasnach mewn anifeiliaid byw, cynhyrchion eginol neu gynhyrchion anifeiliaid (cyfreithlon neu anghyfreithlon), drwy symud bywyd gwyllt, neu drwy symud pethau fel pryfed a allai gario clefyd. Mae'r asesiadau achosion hyn yn helpu i lywio penderfyniadau ynghylch sut i reoli neu leihau'r risgiau. Mae tueddiadau sy'n dod i'r amlwg o salwch a gludir gan fwyd a achosir gan halogiad gyda bacteria, firysau, cemegau ac ati hefyd yn cael eu monitro i reoli risgiau a achosir gan ffynonellau bwyd o wledydd allforio.
130. Os bydd risgiau'n cynyddu neu'n lleihau ac mae angen i nwyddau symud rhwng categorïau risg, bydd masnachwyr yn cael 3 mis o rybudd fel y gallant addasu eu prosesau yn ôl yr angen, oni bai bod angen gweithredu amddiffynnol ar frys. Bydd y gallu i gymhwyso mesurau rheoli brys ar unrhyw nwyddau sy'n peri risg sydd ar fin digwydd i iechyd pobl neu anifeiliaid yn cael ei gadw.
131. Mae mecanweithiau sefydledig eisoes ar waith i atal cynnyrch rhag cael ei fewnforio i Brydain Fawr o ardaloedd lle gwyddys bod achos o bla neu glefyd, a bydd hyn yn parhau.

Mewnforio samplau

132. Mae samplau cynnyrch yn cael eu mewnforio at ystod o wahanol ddibenion ar draws ystod o wahanol fathau o gynnyrch. Mewn rhai meysydd, mae rhanddirymiadau penodol o reolaethau swyddogol ar gyfer y symudiadau hyn eisoes yn berthnasol. Bydd y rhanddirymiadau hyn, lle bo'n briodol, yn cael eu hadlewyrchu yng ngweithrediad y Model Gweithredu Targed y Ffin, ond mewn meysydd eraill bydd y prosesau mewnforio ar gyfer samplau cynnyrch yn newid. Bydd fframwaith cyffredinol Model Gweithredu Targed y Ffin ar risg nwyddau a gofynion iechyd mewnforion cysylltiedig yn berthnasol i samplau ar gyfer planhigion/cynhyrchion planhigion fel ar gyfer llwythi eraill.
133. Ar gyfer symudiadau masnachol samplau o gynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid i'w bwyta gan bobl (e.e. samplau bwyd a anfonir i Brydain Fawr ar gyfer profion blas), bydd y broses ar gyfer mewnforio yn cyd-fynd â'r broses safonol ar gyfer mewnforio nwyddau masnachol a amlinellir mewn man arall yn y ddogfen hon.
134. Mae rheoliadau sgil-gynhyrchion anifeiliaid yn diffinio 'samplau masnach' yn benodol fel y nwyddau hynny sy'n cael eu symud, gydag awdurdodiad y llywodraeth, y bwriedir eu hastudio neu eu dadansoddi at ddibenion proses fasnachol (e.e. profi peiriannau i'w defnyddio wrth gynhyrchu neu brofi ar gyfer y datblygiad o fwyd anifail

anwes newydd). Mae un categori risg yn berthnasol i'r nwyddau hyn waeth beth fo'u natur. Gan nad oes angen i samplau masnach sgil-gynhyrchion anifeiliaid ddod o sefydliad cymeradwy na bodloni'r gofynion profi neu brosesu sy'n berthnasol i lwythi sgil-gynhyrchion anifeiliaid cyfatebol, mae samplau masnach tarddiad yr UE wedi'u gosod yn y categori risg 'canolig'.

135. Gall 'samplau ymchwil' sgil-gynhyrchion anifeiliaid gyfeirio at amrywiaeth o nwyddau a ddefnyddir yn y meysydd ymchwil a gwyddonol. Pan fo'r sgil-gynhyrchion anifeiliaid hyn yn bodloni'r diffiniad o 'sampl ymchwil a diagnostig' fel yr amlinellir yn y rheoliad (e.e. maent ar gyfer diagnosteg ar gyfer hybu gwyddoniaeth mewn cyd-destun addysgol) ac ni fyddant yn cael eu hailwerthu at ddibenion masnachol, gall nwyddau fod eisoes wedi'u heithrio rhag gwiriadau Safleoedd Rheoli Ffiniau. Ar hyn o bryd mae hyn yn berthnasol i gynnyrch yr UE a Gweddill y Byd a bydd yn parhau i fod yn wir o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin, gan dybio bod yr un amodau mewnforyn yn parhau i gael eu bodloni.
136. Nid yw samplau ymchwil sgil-gynhyrchion anifeiliaid y gellir eu hailwerthu yn elwa o'r rhanddirymiad hwn ac maent yn dilyn y broses ar gyfer mewnforyn masnachol. Bydd y broses berthnasol yn cael ei phennu gan y categori risg sy'n berthnasol i'r nwyddau dan sylw – uchel, canolig, neu isel (e.e. bydd angen tystysgrif iechyd ar gyfer nwyddau risg canolig, os oes un ar gael).
137. Mae Defra eisoes wedi cyhoeddi canllawiau sy'n cadarnhau, lle mae angen llythyr hwyluso ar gyfer mewnforyn o'r UE ar samplau sgil-gynhyrchion anifeiliaid penodol ar hyn o bryd, bydd y gofyniad hwn yn disgyn i ffwrdd o 31 Ionawr 2024 os yw'r nwyddau yn y categori risg Model Gweithredu Targed y Ffin 'isel'. Ymhellach, bydd canllawiau penodol i'r diwydiant yn cael eu darparu.

Mewnforion personol, gan gynnwys bagiau, post a pharseli

138. Mae Model Gweithredu Targed y Ffin yn nodi'r gofyniad rhagosodedig ar gyfer mewnforyn cynhyrchion anifeiliaid yn fasnachol i Brydain Fawr. Rydym yn cydnabod y gall y gofynion hyn fod yn amhriodol ar gyfer meintiau bach a fwriedir at ddefnydd personol. Dyna pam y byddwn yn cyhoeddi ym mis Hydref 2023 ein polisi ar gyfer y dyfodol yn nodi unrhyw eithriadau rhag rheolaethau masnachol ar gyfer meintiau bach o gynhyrchion anifeiliaid a fwriedir at ddefnydd personol, a fewnforir i Brydain Fawr naill ai mewn bagiau teithwyr neu yn y post a pharseli. Gall post a pharseli at ddefnydd personol gynnwys rhoddion personol (defnyddiwr-i-ddefnyddiwr) neu nwyddau y mae unigolion yn eu prynu (busnes-i-ddefnyddiwr) at eu defnydd eu hunain. Mae post a pharseli busnes-i-fusnes yn ddarostyngedig i ofynion mewnforyn masnachol.

Dull Masnachwr Dibynadwy ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid

139. Bydd data, technoleg a pherthnasau dibynadwy yn cael eu defnyddio i sicrhau cydymffurfiaeth gadarn rhagofalus sy'n caniatáu i brosesau gael eu symud i ffwrdd o'r ffin a gwella llif y nwyddau. Mae Defra, Llywodraeth yr Alban, Llywodraeth Cymru, yr Asiantaeth Safonau Bwyd a Safonau Bwyd yr Alban wedi archwilio sut y gall cynlluniau Masnachwyr Dibynadwy chwarae rhan wrth ddiogelu iechyd y cyhoedd a diogelwch bwyd tra'n lleihau'r baich ar ddiwydiant.

140. Mae cynlluniau Masnachwyr Dibynadwy yn gysyniad sydd wedi hen ennill ei blwyf y tu allan i faes rheolaethau lechydol a Ffytolanweithiol, er enghraifft statws Gweithredwr Economaidd Awdurdodedig (AEO) ar gyfer tollau sy'n caniatáu symleiddio gweithdrefnau tollau a llai o wiriadau. Ochr yn ochr â chydannau craidd y cynllun bioddiogelwch, a gydnabyddir yn rhyngwladol, ychwanegir rôl arloesol ar gyfer sicrwydd masnachwyr.
141. Ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid rydym yn cynnig treialu cynllun i ddatblygu sicrwydd masnachwyr, ar risgiau bioddiogelwch a diogelwch bwyd, sy'n cyfateb i reolaethau swyddogol. Y nod yw adeiladu ar y systemau a'r data presennol sydd gan fasnachwyr ar waith i'n galluogi i'w cadw i safonau bioddiogelwch a diogelwch bwyd uchel y DU tra'n cynnig rhai hyrwyddiadau o reolaethau swyddogol. Yn gyffredinol, bydd angen i ni gael yr un sicrwydd, neu sicrwydd uwch, o'i gymharu â'r hyn a ddarperir gan y rheolaethau swyddogol safonol.
142. Mae'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig (WATTS) arfaethedig yn un fframwaith modiwlaid a fydd yn rhoi hyblygrwydd a dewis i fusnesau o ran sut y maent yn ymgysylltu â'r dull Masnachwyr Dibynadwy. Bydd busnesau'n gallu adeiladu pecyn o hwyluso sy'n cyd-fynd â'u hanghenion gweithredol penodol yn hytrach na bod angen iddynt ymgysylltu â datrysiad un ateb i bawb.
143. Bydd aelodaeth o'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig yn rhoi sicrwydd ychwanegol i'r llywodraeth ac yn galluogi masnachwyr i ddangos bod ganddynt systemau ar waith i reoli risgiau bioddiogelwch a diogelwch bwyd gyda goruchwyliaeth y llywodraeth. Bydd busnesau'n parhau i gael eu cadw i safonau bioddiogelwch a diogelwch bwyd uchel y DU ond bydd ganddynt opsiynau gwahanol ar gyfer darparu sicrwydd o'r fath, gydag ystod o fanteision i fasnachwyr yn gyfnewid am hynny.
144. Cyhyd â bod busnes yn bodloni'r gofynion mynediad sylfaenol i ddod yn aelod o'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig, bydd ganddo'r opsiwn o wneud cais am wahanol hyrwyddiadau ar sail fodiwlaid; mae'r rhain yn cynnwys cynnal gwiriadau i ffwrdd o'r ffin, symleiddio'r broses ardystio ar gyfer nwyddau sy'n symud i Brydain Fawr o ganolbwynt cydgrynhoi, a rhannu data cadwyn gyflenwi gyda'r awdurdodau yn gyfnewid am hwyluso sy'n gymesur â lefel y sicrwydd a ddarperir gan y data. Bydd gan bob modiwl unigol feini prawf aelodaeth penodol, yn dibynnu ar y budd a roddir a'r rheolaethau y mae'r masnachwr dibynadwy yn cymryd cyfrifoldeb amdanynt.
145. Bydd y cynlluniau peilot yn cael eu cynllunio ar y cyd â chyfranogwyr y diwydiant yn y cyfnod cyn unrhyw ddyddiad lansio. Byddwn yn cynnal proses Mynegi Diddordeb i roi cyfle i ystod gynrychioliadol o fusnesau gymryd rhan yn y cynlluniau peilot a gyflwynir o fis Ionawr 2024. Ceir rhagor o fanylion am y cynlluniau peilot isod.
146. Wrth iddo ddatblygu, bydd dull Masnachwyr Dibynadwy Model Gweithredu Targed y Ffin yn cael ei asesu yn erbyn pum egwyddor lefel uchel:
- Diogelu neu wella bioddiogelwch domestig iechyd anifeiliaid a'r cyhoedd.
 - Cynnal marchnadoedd allforio.
 - Lleihau baich a chostau i ddiwydiant.
 - Darparu buddion i fusnesau, defnyddwyr a'r llywodraeth a lleihau costau (gan gynnwys costau rhedeg).
 - Hygyrch i gymaint o feintiau a mathau o fusnesau â phosib, gan gynnwys mentrau bach a chanolig.

Crynodeb o'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid

Bydd cynlluniau peilot yn cael eu defnyddio i sefydlu'r meini prawf aelodaeth terfynol ond o leiaf, bydd yn ofynnol i aelodau'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig:

- Bod yn fusnes cofrestredig yn y DU at ddibenion tollau;
- Bod â chofnod o raghysbysiadau, i ddechrau ers Ionawr 2022 (ac eithrio cwmnïau sy'n mewnfario o ynys Iwerddon yn unig)

Yn dibynnu ar fodiwlau Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig y mae busnes yn dymuno ymgysylltu â nhw, gall gofynion pellach fod yn berthnasol gan gynnwys:

- Bod wedi'i gofrestru neu wedi'i gymeradwyo gan eu hawdurdod lleol, yr Asiantaeth Safonau Bwyd neu Safonau Bwyd yr Alban fel busnes bwyd neu wedi'i gofrestru gyda, neu wedi'i gymeradwyo gan, Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion fel busnes sgil-gynhyrchion anifeiliaid;
- Heb unrhyw hanes andwyol o ran cydymffurfio lechydol a Ffytioiechydol;
- Heb unrhyw hanes negyddol ynghylch cydymffurfio â gofynion tollau;
- Yn meddu ar berson/au cyfrifol ar gyfer nodi, rheoli a monitro risgiau;
- Yn gweithredu gweithdrefnau gweithredu safonol a lunnir gan y llywodraeth i sicrhau sicrwydd cyfatebol o ran diogelu iechyd y cyhoedd a bioddiogelwch;
- Yn meddu ar safleoedd a seilwaith bioddiogel;
- Yn darparu sicrwydd o'r naill ben i'r llall yn y gadwyn gyflenwi;
- Wedi hyfforddi staff addas sy'n gallu gweithredu'n annibynnol.

Mae'n hanfodol bod y Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig yn cael ei gyd-ddylunio gan y llywodraeth a diwydiant, felly bydd busnesau uchelgeisiol yn rhan o'r cynlluniau peilot hyn gyda'r bwriad o sicrhau bod y model wedi'i gydgyllunio ar gael i bob busnes sy'n dymuno ymgeisio a bodloni'r meini prawf, os bydd y peilot yn llwyddiannus.

Bydd angen asesu ac adolygu cynlluniau peilot mewn perygl llawn wrth iddynt symud ymlaen i sicrhau bod y mesurau sydd ar waith yn rhoi sicrwydd cyfatebol yn ymarferol. Byddant yn ceisio adeiladu ar arferion y diwydiant wrth ddatblygu gofynion am sicrwydd, gyda dyluniad y cynllun terfynol wedi'i gwblhau ar ôl i'r cynlluniau peilot hyn ddigwydd. Mae'r sicrwydd hwn yn hanfodol er mwyn i'r cynlluniau peilot allu gweithredu, ac ym mhob achos bydd penderfyniadau terfynol yn cael eu gwneud cyn inni fynd yn fyw yn dibynnu a yw llywodraethau'n credu y gall y cynllun peilot weithredu'n ddiogel o dan amodau peilot.

Bydd y cynlluniau peilot yn ystyried:

- System gyffredinol – beth yw strategaeth gyffredinol busnes ar gyfer cydymffurfio ag amodau mewnfario? Sut mae'n adolygu ei system, sut mae'n bwriadu cytuno ar amrywiadau gyda'r Awdurdod Cymwys?
- Gallu i Orlhain – sut mae'n olrhain cynnyrch gan gynhyrchydd gwreiddiol drwodd i fanwerthwr?
- Sicrwydd cyflenwyr - pa lefel o gysondeb sydd ganddo yn y gadwyn gyflenwi, beth mae'n gofyn amdano o ran sicrwydd, sut mae'n dilysu?
- Beth yw'r gofynion o ran achredu ar gyfer safle?

- Pa ddata/tystysgrifau y mae'n eu casglu a faint o hyn y mae'n ei rannu â'r Awdurdod Cymwys?
- Sut mae'r masnachwr yn ymdrin â llwythi nad ydynt yn cydymffurfio?
- Sut mae'r masnachwr yn ymdrin â digwyddiadau hysbysadwy eraill?
- Sut bydd y masnachwr yn gweithio gyda swyddogion i ganiatáu archwiliadau?
- Meini prawf ar gyfer aelodaeth, ffioedd ac ymdrin â diffyg cydymffurfio â rheolau cynllun.

Bydd y cynlluniau peilot yn cael eu hadeiladu o amgylch pedwar cyfnod allweddol:

1. Datblygu polisi fframwaith craidd.
2. Cyfnod ymgeisio ac ymuno ar gyfer busnesau sy'n rhan o'r peilot.
3. Datblygu Cynlluniau Peilot gan weithio mewn partneriaeth â Llywodraethau Datganoledig, yr Asiantaeth Safonau Bwyd, Safonau Bwyd yr Alban a chyfranogwyr y diwydiant.
4. Treialu a gwerthuso.

Ionawr 2024 - Peilot Logisteg Ardystio

Mae'r modiwl hwn o'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig yn canolbwyntio ar symleiddio'r broses ardystio ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid, gan ganiatáu i Dystysgrif lechyd Allforio gael ei defnyddio o fan tarddiad y nwyddau (e.e. safle gweithgynhyrchu) heb fod angen ail-ardystio mewn canolfan gyfuno yn yr UE cyn eu hanfon i Brydain Fawr cyn belled ag y gall y Masnachwr Dibynadwy roi sicrwydd derbyniol o ran cywirdeb bioddiogelwch y nwyddau yn y cyfamser, drwy gydol y broses gludo, storio ac unrhyw driniaeth gyfyngedig a ganiateir

Mae hyn yn cynrychioli newid o'r gofyniad i Filfeddyg Swyddogol ailrolygu nwyddau mewn canolbwynt cydgrynhoi os cânt eu dadlwytho a'u hail-lwytho i'w cludo i Brydain Fawr. Gallai'r newid o bosibl arbed amser sylweddol ac adnoddau gweinyddol i fusnesau a chyflymu'r symudiad cyffredinol. Bydd yr hwyluso hwn hefyd yn helpu i leddfu'r pwysau sy'n wynebu'r gweithlu Milfeddygon Swyddogol, a'r heriau cysylltiedig y mae hyn yn eu creu i'r diwydiant mewnforio. Mae cyflawni'r peilot hwn yn dibynnu ar Filfeddygon Swyddogol yr UE yn cytuno i ardystio nwyddau yn y modd hwn.

Mae'r peilot sy'n dechrau ym mis Ionawr yn canolbwyntio ar leihau'r cyfyngiadau logistaidd ar gyfer modelau busnes penodol. Byddwn yn ymgysylltu â busnesau sy'n bodloni'r meini prawf gofynnol, i gyd-ddylunio a chynnal y cynllun peilot cychwynnol gyda ni o fis Ionawr. Mae rhai busnesau eisoes wedi'u nodi a gall eraill sy'n dymuno cymryd rhan wneud cais, drwy EOI a gyhoeddir yn fuan. Os bydd cam cyntaf y cynllun peilot yn llwyddiannus, efallai y byddwn wedyn yn ystyried ehangu'r cynllun peilot a byddwn yn rhedeg proses ddethol i fusnesau eraill gofrestru diddordeb mewn cymryd rhan yn hwyrach yn 2024.

Ebrill 2024 – Cynllun Peilot Gwiriadau i Ffwrdd o'r Ffin

Byddai'r modiwl hwn o'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy yn caniatáu i fewnforwyr aml gynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid a sgil-gynhyrchion anifeiliaid leihau'r angen am wiriadau ffisegol arferol yn y Safleoedd Rheoli Ffiniau drwy gymryd cyfrifoldeb am gynnal gwiriadau mewn lleoliadau eraill, er mwyn sicrhau amddiffyn bioddiogelwch, iechyd anifeiliaid a'r cyhoedd tra'n cael ei reoleiddio'n agos gan y llywodraeth. Ni fydd y gwiriadau a wneir

gan y Masnachwr Dibynadwy ar eu safle eu hunain o reidrwydd yn ailadrodd model y Safle Rheoli Ffin, ond byddant yn darparu bioddiogelwch cyfatebol a sicrwydd iechyd y cyhoedd i'r llywodraeth.

Mae gan y newid hwn y potensial i wella effeithlonrwydd gweithredol yn sylweddol i fusnesau. Bydd cynnal gwiriadau mewn lleoliad priodol i ffwrdd o'r ffin yn cyfrannu at lif llyfn y ffin. Yn ei dro, bydd hyn yn lleihau oedi ar y ffin, gan wella effeithlonrwydd y gadwyn gyflenwi gyffredinol. Bydd hefyd yn galluogi busnesau i gynllunio a rheoli logisteg yn well trwy gynnig llinellau amser mwy rhagweladwy a chyson, gan wella rhagweladwyedd gweithredol cyffredinol.

Modiwlau ATTS pellach

Mae modiwlau pellach yn cael eu hystyried fel rhan o'r Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig, a bydd un o'r rhain yn ystyried sut y gellid defnyddio data cadwyn gyflenwi a thechnoleg a ddefnyddir eisoes gan fusnesau i ddarparu sicrwydd bioddiogelwch ac iechyd y cyhoedd. Bydd hyn yn adeiladu ar ganfyddiadau ein cynlluniau peilot Ecosystem Ymddiriedaeth.

I ddechrau, ystyrir a ellid dylunio modiwl sy'n tynnu ar ddata synhwyrdd amgylcheddol o ddyfeisiau sy'n cofnodi'r tymheredd, lleithder a lefelau carbon deuocsid, yn ogystal â seliau clyfar, a all olrhain digwyddiadau datgloi a lleoliad, i benderfynu a ellir defnyddio tystiolaeth sicrwydd taith fel rhan o reolaethau iechydol/ffytolanweithiol.

Byddai angen pennu'r union fanteision sy'n gysylltiedig â'r modiwl hwn fel rhan o'r cyfnodau cyd-ddylunio a pheilot, ond i ddechrau rydym yn rhagweld gostyngiad cymesur yn lefel y gwiriadau yn seiliedig ar y sicrwydd a sicrhawyd drwy'r dechnoleg berthnasol.

Dros amser mae lle i ehangu modiwl technoleg y Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig, i ddefnyddio datblygiadau technolegol wrth iddynt ddod ar gael i ddarparu buddion pellach i fasnachwyr, a phan fydd gan y Ffenestr Fasnach Sengl swyddogaeth lawn.

Mae'r amserlenni ar gyfer y modiwl hwn (ac unrhyw fodiwlau ychwanegol eraill) yn dal i gael eu hystyried a chânt eu pennu'n derfynol ar sail allbwn y cyfnod cyd-ddylunio. Lle bo'n bosibl byddwn yn ceisio cychwyn cynlluniau peilot ar gyfer buddion ychwanegol o fis Ebrill 2024 yn unol â'r peilot Gwiriadau i Ffwrdd o'r Ffin. I ddechrau, gall cynlluniau peilot o fuddion ychwanegol fod yn gyfyngedig o ran cwmpas, er enghraifft gweithio gyda busnesau i dreialu'r defnydd o ddata rheoli tymheredd i gasglu set ddata gychwynnol i weithredu fel llinell sylfaen ar gyfer sicrwydd cyfatebol.

Dull Gwerthuso

Mae goruchwyliaeth swyddogol, gwirio ac archwilio yn hollbwysig yn y cyfnod peilot.

Gallai'r fframwaith lefel uchel ar gyfer y peilot Gwiriadau i Ffwrdd o'r Ffin, er enghraifft, gynnwys:

1. gwybodaeth am y gadwyn gyflenwi (o ble mae'r cynhyrchion yn dod, sut maen nhw'n cael eu cynhyrchu, gan bwy ac ati);
2. sicrwydd cynhyrchu - rheolau/rheoliadau i gynhyrchwyr eu cynnal (archwilio), samplu a phrofi cynhyrchion ac ati;
3. gwiriadau cyn cyrraedd (er enghraifft mewn hyb ar dir mawr Ewrop);

4. sicrwydd wrth deithio - tracwyr tymheredd, seliau digidol ac ati;
5. gwiriadau wrth gyrraedd cyrchfan (gan gynnwys pwy sy'n eu cyflawni a'r cymwysterau sydd ganddynt/hyfforddiant y maent wedi'i gael);
6. defnydd a rhannu data perthnasol i lywio lefelau cydymffurfio a nodi diffyg cydymffurfio.

Amcan y cynlluniau peilot fydd gwerthuso sut y gall y Masnachwr Dibynadwy gyflawni'r sicrwydd a restrir uchod i allu manteisio ar fuddion y Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig, tra'n cynnal y safonau gofynnol.

Bydd gwybodaeth am sut y gall busnesau wneud cais i gymryd rhan yn cael ei rhyddhau ar ôl cyhoeddi'r Model Gweithredu Targed y Ffin, drwy broses Mynegi Diddordeb a fydd yn rhedeg ar ôl cyhoeddi'r TOM terfynol. Rhagwelir cyfnod estynedig o gydlunio, ac wedyn y cynlluniau peilot yr ydym yn disgwyl eu cynnal am 6 i 12 mis. Bydd y cynlluniau peilot wedyn yn cael eu hadolygu'n ffurfiol a bydd cynllun llawn yn dilyn os byddant yn llwyddiannus.

Bydd y cynlluniau Masnachwyr Dibynadwy arfaethedig hyn yn rhan bwysig o ddull trawslywodraethol o gynnal cynlluniau Masnachwyr Dibynadwy gan sicrhau eu bod yn fuddiol ac yn hygyrch i ddiwydiant.

Bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid o darddiad nad yw o anifeiliaid (HRFNAO)

147. Bydd y rheolaethau ar gyfer bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid o darddiad nad yw o anifeiliaid yn cyd-fynd yn agos â'r rhai sy'n cael eu cymhwyso i gynhyrchion anifeiliaid yn y categori risg canolig. Bydd Safleoedd Rheoli Ffiniau Dynodedig yn parhau i gael eu cyhoeddi ar GOV.UK, a bydd y broses ddynodi yn aros gyda'r Asiantaeth Safonau Bwyd a Safonau Bwyd yr Alban.
148. Yn fras, bydd llywodraethu bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid nad ydynt yn anifeiliaid yn parhau i fod o dan y darpariaethau a nodir mewn rheoliadau perthnasol. Mae Rheoliad a Ddargedwir 2019/1793 (fel y'i diwygiwyd) yn pennu cynnydd dros dro rheolaethau swyddogol a mesurau brys a fydd yn llywodraethu'r mynediad i Brydain Fawr o ran rhai bwydydd risg uchel a bwyd nad yw o darddiad anifeiliaid o rai gwledydd. Byddwn yn cynnal adolygiad ehangach i ystyried mesurau a fydd yn cynyddu effeithlonrwydd wrth restru nwyddau o dan y Rheoliad, fel y gallwn ymateb yn gyflym i fygythiadau deinamig i'r ffin. Bydd gofyniad cyfreithiol o hyd i'r mesurau rheoli uwch gael eu hadolygu'n rheolaidd. Bydd yr adolygiadau'n parhau i gael eu darparu drwy broses dadansoddi risg uwch gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd a Safonau Bwyd yr Alban ac yn darparu argymhellion i Weinidogion i sefydlu mesurau cymesur sy'n llywodraethu'r mynediad i Brydain Fawr o fwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid o darddiad nad yw o anifeiliaid ar sail nwyddau a gwlad darddiad.

Mewnforio Planhigion a Chynhyrchion Planhigion o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin

Catogoreiddio risg

149. O dan y drefn newydd bydd rheolaethau yn cael eu defnyddio i nwyddau sy'n seiliedig yn gymesur ar eu catogoreiddio risg. Bydd planhigion a chynhyrchion planhigion wedi'u rheoleiddio yn cael eu catogoreiddio'n dri phrif gategori risg, isel, canolig ac uchel. Po uchaf yw'r categori risg, y mwyaf i gyd yw'r gofynion sicrwydd a bennir. Mae nwyddau nad ydynt yn cael eu rheoleiddio o gwbl, a rhai sy'n gymaint o fygythiad fel eu bod wedi'u gwahardd yn ddiodyn a dim ond o dan randdirymiad neu wrth ddilyn asesiad risg penodol y gellir eu mewnforio.
150. Mae'r model newydd yn symud i ffwrdd o lefel ddiodyn yr UE o 100% o wiriadau ar gyfer planhigion ar gyfer plannu a chynhyrchu gyda risg pla neu glefyd a nodwyd. Bydd hyn yn gostwng i 3-5% (ar gyfer y rhan fwyaf o gynnyrch gydag eithriadau os bydd ffactorau risg penodol yn berthnasol) a 5-100% (ar gyfer planhigion i'w plannu) ym Mhrydain Fawr yn dibynnu ar risg. Mae'r dull hwn, a ddatblygwyd yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus ar ddiwedd 2021, yn cydnabod bod planhigion yn eu hanfod yn risg uwch o'u cymharu â chynnyrch ffres, ond mae'n cydnabod y defnydd arfaethedig o blanhigion (e.e. defnydd terfynol neu luosogi/cynhyrchu masnachol).
151. Nod y drefn arolygu mewnforion newydd sy'n canolbwyntio ar risg ar gyfer Prydain Fawr yw sicrhau bod effeithiau gwiriadau iechyd planhigion ar y lefel briodol i faint o risg a achosir gan wahanol gategoriâu o nwyddau a bod y drefn ffytolanweithiol yn parhau'n briodol i fynd i'r afael â'r risg bioddiogelwch y mae Prydain Fawr yn ei wynebu.

Rheolaethau a fydd yn cael eu cymhwyso i Blanhigion a Chynhyrchion Planhigion

152. Ni fydd y gosodiad diodyn ar gyfer planhigion, cynhyrchion planhigion a chynhyrchion eraill a reoleiddir yn Atodiad XI, Rhan A o Reoliad yr UE a ddargedwir 2019/2072 ("Rheoliad Amodau Ffytolanweithiol") yn 100% o wiriadau ond yn hytrach rhwng 3-5% ar gyfer y rhan fwyaf o gynhyrchion risg canolig a 5-100% ar y cynhyrchion risg uchaf. Pan fo ffactorau risg penodol yn berthnasol, mewn perthynas â chynhyrchion penodol o darddiad penodol, addasir yr amleddau fel y bo'n briodol. Nid oes angen tystysgrifau ffytolanweithiol ar eitemau a restrir yn Rhan C o Atodiad XI i fynd i mewn i Brydain Fawr ac nid oes angen archwiliad ffytolanweithiol. Maent wedi eu heithrio o fod yn rhan o drefn arolygu wedi'i thargedu ar sail risg.
153. Bydd yr union gyfradd wirio o fewn categori risg penodol yn seiliedig ar asesiad o'r ffactorau risg penodol sy'n gysylltiedig â'r llwybr dan sylw.
154. Er mwyn sicrhau bod y catogoreiddio risg yn parhau'n briodol dros amser, bydd nwyddau risg isel yn destun gwylidwriaeth gadarn ar gyfer plâu sy'n cael eu rheoli ar hyn o bryd ac ar gyfer plâu newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg. Bydd hyn yn cael ei wneud drwy:
- Monitro i ganfod materion newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg; a
 - Camau wedi'u targedu mewn ymateb i gudd-wybodaeth/gwybodaeth i ddilyn arweinwyr mewn perthynas â bygythiadau penodol a nodwyd.

155. Bydd monitro trwy arolygon yn canfod materion newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg. Yn ogystal, bydd arolygon wedi'u targedu mewn ymateb i gudd-wybodaeth neu mewn perthynas â bygythiadau penodol yn parhau yn unol â'r rheoliadau iechyd planhigion presennol. Bydd unrhyw wyladwriaeth o nwyddau risg isel yn cael ei wneud yn y lleoliadau a'r amseroedd mwyaf priodol, a gall gynnwys gwiriadau achlysurol ochr yn ochr ag archwiliadau o nwyddau risg uchel a chanolig a gwiriadau i lawr yr afon o'r ffin mewn eiddo yr ymwelir ag ef at ddibenion iechyd planhigion eraill.
156. Mae rhagor o wybodaeth am y categori risg o blanhigion a chynhyrchion planhigion sy'n mynd i gylchrediad rhydd yn yr UE ac sy'n cael eu hallforio oddi yno ar gael ar y Porth Iechyd Planhigion.
157. Bydd y categorïau risg ar gyfer nwyddau o wledydd y tu allan i'r UE yn cael eu cyhoeddi ym mis Awst 2023 ar y Porth Iechyd Planhigion.
158. Bydd y Model Gweithredu Targed y Ffin newydd yn lleihau nifer y profion adnabod a'r gwiriadau ffisegol yn sylweddol wrth sicrhau bod adnoddau'n canolbwyntio ar lwythi mwyaf eu risg o ran bioddiogelwch ac iechyd y cyhoedd. Bydd yn ein galluogi i ganolbwyntio adnoddau ar lwythi mwyaf eu risg i'r DU, a bydd hefyd yn ein galluogi i ehangu cwmpas ein cyfundrefn reoli i gynnwys y nifer fawr o gynhyrchion planhigion a phlanhigion sy'n cael eu mewnforyio o'r UE. Mae Ffigur 4 yn dangos sut y bydd y drefn newydd yn cymharu â'r drefn y bwriedir ei rhoi ar waith ym mis Gorffennaf 2022 (a fyddai wedi adlewyrchu dull yr UE).

Rate of checks under the Border Target Operating Model compared to the current EU regime

Risk Category	Plant / product	Checks % 			Indicative Checks % Under the current regime
		 Doc	 ID	 Physical	 Check rates (across 5 risk categories)**
High Risk	 Plants for planting – woody and/or for commercial production	100%	100%	100%	100%
	 Plants for planting – non-woody and for retail sale as outdoor plants	100%	30%	30%	100%
	 Plants for planting – non woody and for retail sale as indoor plants	100 %	5%	5%	100%
Medium Risk	 Plant products - identified risk linked to a trade	Generally: 5 (RoW*) and 3 (EU)	Generally: 5 (RoW*) and 3 (EU)	Generally: 5 (RoW*) and 3 (EU)	100 (reduced frequency for around 60 trades)
Low Risk	 All other regulated plant products	0	0	0	1

* In some circumstances some products with specific requirements will be subject to a higher rate of checks and specific set of processes.

** A more detailed breakdown of the frequencies of plant health import inspections under the current regime is set out in Annex E for reference

Ffigur 4: Cyfradd y gwiriadau o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin o'i chymharu â threfn bresennol yr UE Gwiriadau ar gyfer Planhigion a Chynhyrchion Planhigion

159. Er mai Safleoedd Rheoli Ffiniau fydd lleoliad gwiriadau ar gyfer rhai planhigion a chynhyrchion planhigion, bydd eraill yn cael eu gwirio ar Bwyntiau Rheoli. Mae Pwyntiau Rheoli yn gyfleusterau arolygu mewndirol lle gall gwiriadau o blanhigion a chynhyrchion planhigion ddigwydd o dan oruchwyliaeth swyddogion tollau. Mae nwyddau sy'n cael eu symud i Bwynt Rheoli o dan reolaeth swyddogion tollau ac ni ellir eu hagor nes bod yr arolygydd (neu'r gweithredwr awdurdodedig) yn bresennol.
160. Rhaid i Safleoedd Rheoli Ffiniau a Phwyntiau Rheoli fodloni â safonau gofynnol penodol, gan gynnwys ardaloedd arolygu, manau storio/cadw a dadlwytho ardaloedd gyda gorchudd priodol. Nod y rhain yw darparu amgylchedd bioddiogel nes bod nwyddau wedi llwyddo gwiriadau iechyd planhigion. Rhaid i adeiladau Safleoedd Rheoli a Phwyntiau Rheoli Ffiniau fod wedi'u hawdurdodi gan y gwasanaeth tollau'n gyfleuster storio dros dro. Rheolir y gymeradwyaeth olaf hon gan Uned Cymeradwyo Ffiniau Cenedlaethol Llu'r Ffiniau (NFAU) neu drwy CThEF.

Llywodraethu

161. Bydd amlder arolygiadau a'r categorïau risg yn parhau i fod yn ymatebol i risg a bygythiadau a aseswyd. Bydd yr is-grŵp Bygythiad Mewnforio a Sganio'r Gorwel trawslywodraethol (sy'n adrodd i Grŵp Risg Iechyd Planhigion y DU) yn monitro data mewnforio a rhyng-gipio, a bydd gan Grŵp Risg Iechyd Planhigion y DU awdurdod i newid cyfraddau arolygu, er enghraifft mewn ymateb i rhyng-gipio plâu neu fygythiadau newydd yn dod i'r amlwg. Mae'r grwpiau hyn yn cynrychioli pob llywodraeth yn y DU drwy Fframwaith Cyffredin Dros Dro Iechyd Planhigion. Gall hyn olygu o bryd i'w gilydd bod nwyddau'n symud rhwng y gwahanol categorïau risg yn seiliedig ar y risg y maent yn ei achosi. Os bydd nwydd yn cael ei ail-gategoreiddio, bydd masnachwyr fel arfer yn cael o leiaf dri mis o rybudd, ond mwy yn y rhan fwyaf o achosion, cyn gweithredu'r newidiadau hynny.
162. Bydd data rhyng-gipiad ar gael ar System Hysbysu Rhyng-gipio Iechyd Planhigion y DU. Bydd y Fforwm Cyngori Iechyd Planhigion yn cael gwybod am newidiadau arfaethedig yn amleddau arolygu cyn eu cyflwyno.
163. Monitrir yn barhaus a oes angen mesurau diogelu pellach a bydd prosesau gwyddonol yn asesu'r bygythiadau sy'n newid i fioddiogelwch planhigion. Mae rheoliadau sy'n gysylltiedig â mewnforion coed a phlanhigion yn cael eu hadolygu a'u diweddarau'n aml yn rhan o'r broses hon.
164. Os nodir bygythiad iechyd planhigion sylweddol, bydd y gyfradd arolygu yn cael ei haddasu ar unwaith. Bydd addasiadau yn sicrhau cysylltiad agos rhwng y risg a aseswyd a'r gyfradd archwilio, a byddai meini prawf yn seiliedig ar, er enghraifft:
- Achosion o ddiffyg cydymffurfio â gofynion ffytolanweithiol o gymharu â nifer y llwythi;
 - Bydd natur unrhyw ddiffyg cydymffurfio, er enghraifft os bydd plâu sy'n peri pryder sylweddol wedi eu canfod, yn arwain at lefel uwch o wiriadau na phe bai plâu o risg isel yn cael eu nodi.
165. Bydd cyfraddau arolygu hefyd yn cael eu hadolygu'n flynyddol gan Grŵp Bygythiadau Mewnforion trawslywodraethol (sy'n cynnwys arbenigwyr iechyd planhigion technegol o bob rhan o'r DU). O ystyried bod amlder arolygu yn gysylltiedig â ffioedd, byddai

newidiadau amlach yn ychwanegu ansicrwydd i fusnesau. Bydd trefn sganio'r gorwel yn cael ei chynnal i ddarparu system rhybudd cynnar ar gyfer plâu a chlefydau planhigion newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg.

166. Mae manylion am weithredu seilwaith ffiniau mewndirol a'r tâl am wiriadau a gynhaliwyd ynddynt wedi'u nodi yn [Adran 3](#) o'r ddogfen hon.

Mewnforion personol, gan gynnwys bagiau, post a pharseli

167. Mae Model Gweithredu Targed y Ffin yn nodi'r gofyniad am fewnforion masnachol o blanhigion a chynhyrchion planhigion i Brydain Fawr. Rydym yn ystyried a ellir datgymhwyso unrhyw rai o'r rheolaethau hyn i feintiau bach a fwriedir at ddefnydd personol a byddwn yn cyhoeddi'r canlyniad yn fuan.

Dull Awdurdod Dirprwyedig ar gyfer Planhigion - Statws Gweithredwr Awdurdodedig

168. O dan y Statws Gweithredwr Awdurdodedig (AOS), cynigir y gall masnachwr, gyda phersonél sydd wedi'u hyfforddi'n briodol a systemau rheoli mewnol, gael awdurdodiad, sy'n golygu bod lefel eu harbenigedd yn ddigonol i gynnal gwiriadau mewnforio ffisegol a hunaniaeth. Fodd bynnag, mae angen treialu awdurdodiad i werthuso dichonoldeb, o ran cymhwysedd gweithredol y masnachwr a risgiau bioddiogelwch. Y nod yw i hwn fod yn gynllun Prydain Fawr gyfan. I'r gwrthwyneb, efallai y bydd y peilot yn dangos nad yw'n ymarferol ac o ganlyniad caiff penderfyniad ei wneud i AOS beidio â bwrw ymlaen.
169. Dirprwyir cyfrifoldeb dros berfformio gwiriadau mewnforio ffisegol i weithredwyr preifat sy'n bodloni'r meini prawf cymhwysedd. Bydd y meini prawf yn cynnwys sicrhau bod eu safle wedi'i ddynodi'n Bwynt Rheoli, y mae set o ofynion seilwaith ar ei gyfer, lle bydd angen archwiliadau systemau manwl o brosesau.
170. Bydd yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a SASA yn gyfrifol am archwilio Gweithredwyr Awdurdodedig. Bydd yr hyfforddiant wedi'i deilwra ar gyfer nwyddau mewnforigion Gweithredwr Awdurdodedig. Penderfynir ar gymhwysedd drwy arwydd ffurfiol gan yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion/SASA a bydd hyfforddiant gloywi rheolaidd ar gyfer Gweithredwyr Awdurdodedig.
171. Er y bydd cost ar gyfer hyfforddi ac archwilio agweddau ar y cynllun, mae Statws Gweithredwr Awdurdodedig yn dod â'r potensial i wireddu nifer o fanteision, yn amodol ar gynllun peilot llwyddiannus;
- Bydd gan Weithredwyr Awdurdodedig (AO) yr hyblygrwydd i gynnal arolygiadau yn eu safleoedd busnes (Pwynt Rheoli dynodedig) ar amser sy'n gyfleus iddynt hwy, heb orfod aros am bresenoldeb y Gwasanaeth Iechyd Planhigion.
 - Bydd hyn yn arwain at ddosbarthu cynnyrch yn rhydd cyn gynted ag y bydd gwiriadau tollau ac iechyd planhigion wedi'u cwblhau, gan leihau ffenestr "amser i farchnata" yr AO.

Crynodeb o'r cynllun Statws Gweithredwr Awdurdodedig (AOS) ar gyfer mewnforio Planhigion a Chynhyrchion Planhigion

Bydd y meini prawf cymhwysedd yn cynnwys:

- Bod yn fusnes cofrestredig yn y DU - Rhaid bod y busnes wedi'i sefydlu yn y DU at ddibenion tollau; wedi'i gofrestru gyda gwasanaeth iechyd planhigion perthnasol y DU fel gweithredwr proffesiynol; wedi ymrwmo i gytundeb ag Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a SASA;
- Person 'Awdurdodedig' a 'Chyfrifol' Dynodedig- Bydd y Person Awdurdodedig yn cynnal y gwiriadau, tra bydd gan y Person Cyfrifol awdurdod lefel bwrdd, gweithredu'n bwynt cyswllt a bydd ganddynt atebolrwydd cyffredinol am statws y sefydliad;
- Prosesau mewnol wedi'u dogfennu ar gyfer archwilio a rheoli risgiau bioddiogelwch;
- Safle bioddiogel (dynodiad pwynt rheoli ac awdurdodiad ghan y gwasanaeth tollau);
- Hyfforddiant ar gynnal gwiriadau iechyd planhigion, gan gynnwys canfod a nodi plâu a chlefydau cwarantyn yn rhagarweiniol; a
- Bydd y busnes yn cofnodi sut y bydd unrhyw wrthdaro buddiannau yn cael eu rheoli'n fewnol a sut y lleiheur y risgiau o ran bod yn ddiuedd.

Bydd cyfrifoldebau Gweithredwr Awdurdodedig yn cynnwys:

- Sicrhau bod gan y cyflenwr dystysgrifau ffytolanweithiol angenrheidiol;
- Cyflwyno rhag-hysbysiad (lanlwytho copi wedi'i sganio o'r dystysgrif ffytolanweithiol) a datganiad tollau;
- Datgan nwyddau i'w harchwilio;
- Perfformio archwiliadau ffisegol sy'n seiliedig ar risg a nodi gwiriadau ac adrodd ar ganlyniad yr arolygiadau hynny wrth awdurdod iechyd planhigion perthnasol y DU.

Gwrthdaro Buddiannau

Ni ddylai fod unrhyw reswm na ellir hyfforddi busnes preifat ac ymddiried ynddo i gynnal gwiriadau mewnforio dibynadwy yn y ffordd y mae corff cyhoeddus yn ei gwneud. Bydd rheoli unrhyw wrthdaro buddiannau rhwng bioddiogelwch a masnach y gall busnesau eu hwynebu mewn perthynas â'r Statws Gweithredwr Awdurdodedig yn allweddol.

Bydd cod moeseg y bydd y Gweithredwr Awdurdodedig a'r person cyfrifol yn ymrwmo iddo ac yn ei ddiweddarau bob blwyddyn yn cael ei gynnwys, ynghyd â'r defnydd posibl o ddangosyddion gweladwy megis logos gan y busnes i ddangos ei fod yn cydymffurfio. Bydd busnesau'n drafftio cynlluniau ar gyfer rheoli gwrthdaro buddiannau yn fewnol, gyda gweithdrefnau clir y gall y Person Awdurdodedig roi gwybod am bla i'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion/SASA.

Cydymffurfio

Bydd diffyg cydymffurfio â gofynion y cynllun yn sbarduno camau unioni gan y Person/ Gweithredwr Awdurdodedig. Bydd diffyg cydymffurfio mewn meysydd hanfodol yn arwain at dynnu'r awdurdodiad yn ôl. Mae ystod o fesurau gorfodi meddalach (cyngor, arweiniad, llythyrau) a chosbau sifil a throseddol cryfach yn cael eu hystyried, yn dibynnu ar ddifrifoldeb y diffyg cydymffurfio.

Bydd mesurau cydymffurfio yn cael eu paratoi tuag at y rhai sydd, er enghraifft, yn ceisio dinistrio llwythi heb roi gwybod am y pla neu'r clefyd i'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a'r SASA, sy'n ffugio cofnodion arolygiad neu sy'n dosbarthu'r llwyth cyn cwblhau archwiliadau, yn y gobaith y bydd yn osgoi canlyniadau negyddol i'r busnes. Bydd hyn yn cysylltu â Strategaeth Ffiniau 2025 a'r symudiad tuag at reoleiddio ymatebol, gan ganiatáu gorfodi gwahaniaethol (ymatebol) yn seiliedig ar broffil ac ymddygiad y busnes dan sylw.

Dyluniad y Cynlluniau Peilot ac amserlenni

Byddwn yn ystyried canlyniadau'r peilot yn ofalus cyn cyflwyno Statws Gweithredwr Awdurdodedig. Nid yw pren a chynhyrchion pren, hadau, tatws (hadau a nwyddau) a grawn wedi'u cynnwys yng nghwmpas y peilot. Mae'r holl blanhigion a chynhyrchion planhigion eraill wedi'u cynnwys. Bydd adolygiad o gategoreiddio risg ar ffrwythau a llysiau o'r UE yn cael ei ohirio er mwyn cyd-fynd â'r cynlluniau peilot, oni bai bod mwy o risg i fioddioelwch.

Caiff Statws Gweithredwr Awdurdodedig ei dreialu mewn dau gam.

- Bydd y cyfnod peilot cychwynnol yn cynnwys treialu a phrofi cydrannau Statws Gweithredwr Awdurdodedig unigol, gan gynnwys elfennau megis cyflawni, ac agweddau ar y broses archwilio. Mae hyn wedi'i gynllunio ar hyn o bryd ar gyfer Ch4 2023.
- Yn amodol ar lwyddiant y treial cydrannau unigol, bydd peilot llawn o un pen i'r llall yn cael ei gychwyn yn Ch2 2024. Bydd cyfleoedd i gryfhau unrhyw elfennau nad ydynt yn sicrhau rheolaethau bioddiogelwch digonol, wrth sicrhau bod y broses yn effeithlon i'r Gweithredwr Awdurdodedig.

Bydd proses ymgeisio ar gyfer Mynegiant o Ddiddordeb (EOI) ar gyfer y peilot. Mae'n debygol y bydd hyn yn cynnwys math o broses ddethol i sicrhau bod ystod o sectorau a busnesau yn cael eu cynnwys.

Ni fydd unrhyw ffioedd a thaliadau AOS penodol yn gysylltiedig â'r cynllun peilot, fodd bynnag, bydd angen talu ffioedd statudol o hyd i'r arolygiaeth am eu rôl yn yr arolygiad ffisegol a hunaniaeth o nwyddau a fewnforiwyd yn ystod y peilot. Bydd y ffioedd arolygu hyn, yn ystod y peilot, yn aros yr un fath â'r ffioedd arolygu cyfredol ym mhob gwlad.

Er mwyn treialu'r system mor llawn a chywir â phosibl, bydd angen i fusnesau peilot gael Pwynt Rheoli dynodedig.

Ar gyfer cyflwyno AOS llawn, gall busnesau sy'n dymuno ennill Statws Gweithredwr Awdurdodedig gychwyn eu cais am ddynodiad Pwynt Rheoli rhwng nawr a chanol 2024. Bydd hyn yn galluogi busnesau i bontio'r bwloch rhwng Safleoedd Rheoli Ffiniau yn mynd yn fyw, a mynediad llawn i'r Cynllun Gweithredwyr Awdurdodedig. Unwaith y bydd dynodiad Pwynt Rheoli wedi'i ganiatáu, byddai'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion/SASA yn gallu cynnal gwiriadau mewnfario ar safle Pwynt Rheoli'r busnes.

Rhyngweithio â Chynlluniau Sicrwydd Eraill

Mae AOS yn canolbwyntio ar alluogi AOau i gynnal gwiriadau awdurdodedig ar wiriadau ffisegol a hunaniaeth ar blanhigion a chynhyrchion planhigion a fewnforir. Mae hyn yn wahanol, ond yn ategu ei gilydd o ran sicrhau arbedion effeithlonrwydd a buddion i fusnesau sydd eisoes yn rhan o gynlluniau sicrwydd iechyd planhigion eraill. Bydd yn ofynnol i fasnachwyr weithio i'r un gweithdrefnau mewnforio â'r awdurdod cymwys (APHA / SASA).

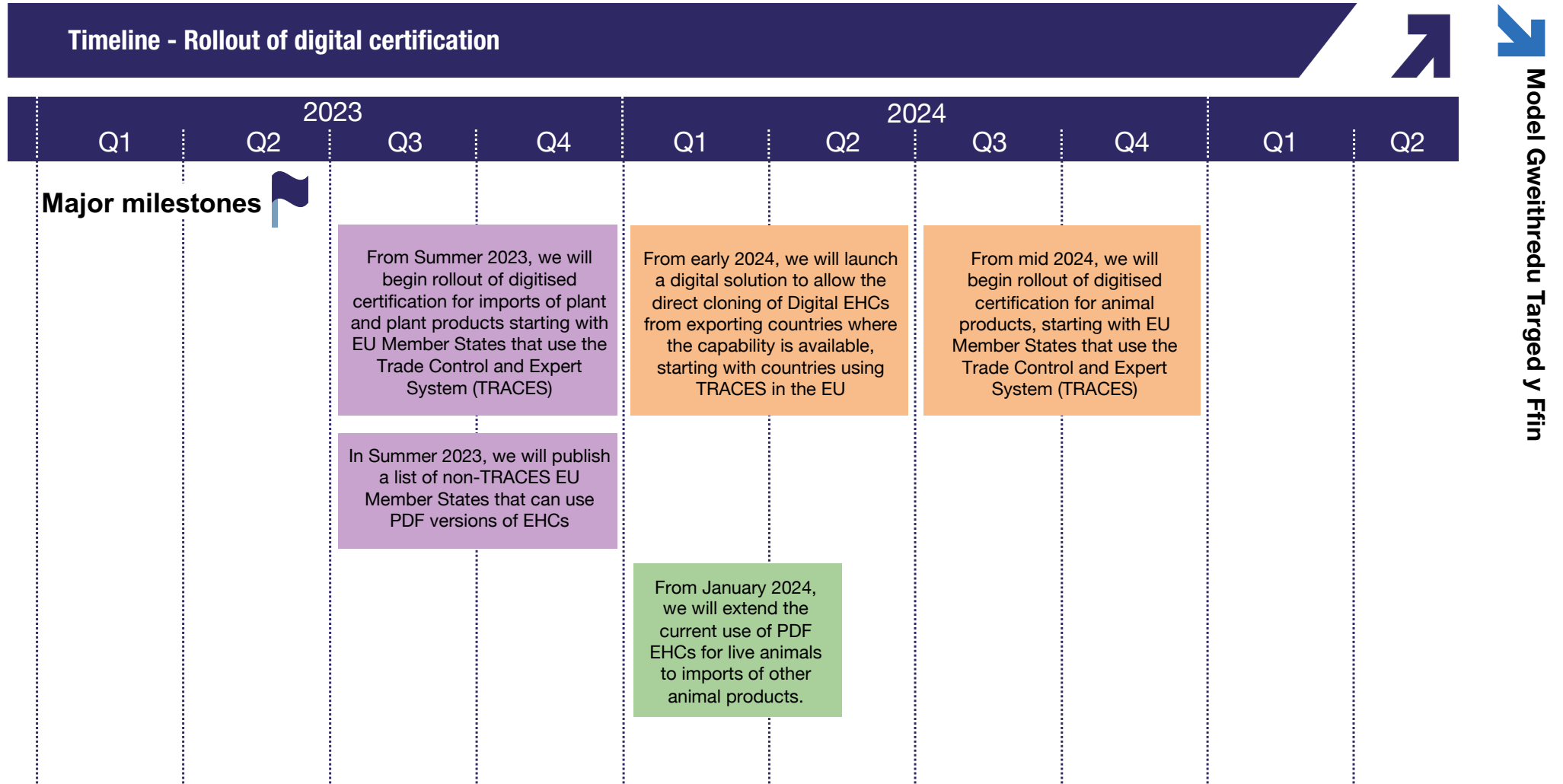
Gorfodaeth a Chosbau am Ddiffyg Cydymffurfio

Mae gan yr APHA/SASA y pwerau gorfodi eisoes dan OCR i dynnu'n ôl neu atal tasgau dirprwyedig ac mae proses ffurfiol yn cael ei chynllunio i'w chymhwyso yn ystod profion AOS a threialu. Bydd gweithgareddau archwilio AOS yn arf effeithiol i reoli'r risg yn ddigonol.

Symleiddio a Digiddeiddio Tystysgrifau Iechyd

172. Ar gyfer mewnforio cynhyrchion anifeiliaid i Brydain Fawr rydym wedi symleiddio tystysgrifau iechyd allforio, gan ddileu manylion diangen. Mae'r tystysgrifau iechyd allforio symlach newydd ar gyfer cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid a sgil-gynhyrchion anifeiliaid bellach wedi'u cyhoeddi. Mae'r symleiddio hwn yn cynnal y rheolaeth sydd ei hangen ac yn lleihau'r cyfleoedd ar gyfer gwallau gweinyddol trwy ailfformatio'r tystysgrifau. Mae canllawiau ar ardystiadau wedi'u tynnu o'r dystysgrif ei hun i fod yn rhan o atodiad. Bydd partneriaid masnachu Gweddill y Byd yn gallu defnyddio'r tystysgrifau iechyd allforio symlach unwaith y bydd y broses gyflwyno i wledydd yr UE wedi'i chwblhau.
173. Mae tystysgrifau iechyd symlach ar gael i fasnachwyr yr UE a Gweddill y Byd. Gellir dod o hyd i'r rhain [yma](#).
174. O fis Ionawr 2024 byddwn yn ehangu'r defnydd presennol o Dystysgrifau Iechyd Allforio PDF ar gyfer anifeiliaid byw i fewnforio cynhyrchion anifeiliaid o'r UE a gwledydd yr AEE/EFTA. Byddwn yn derbyn fersiynau PDF o Dystysgrifau Iechyd Allforio wedi'u llofnodi'n ddigidol i'w hatodi i rag-hysbysiadau IPAFFS ar gyfer mewnforion POAO heb fod angen anfon y dystysgrif bapur wreiddiol gyda'r llwyth. Bydd angen creu'r tystysgrifau hyn yn uniongyrchol naill ai yn TRACES neu o fewn System Allforio SPS Genedlaethol Aelod-wladwriaeth yr UE / EFTA / AEE, lle gellir eu dilysu'n electronig yn erbyn y dystysgrif wreiddiol, er enghraifft trwy ddefnyddio codau QR wedi'u mewnosod. Yn yr haf byddwn yn cyhoeddi rhestr o Aelod-wladwriaethau nad ydynt yn TRACES a all ddefnyddio fersiynau PDF o Dystysgrifau Iechyd Allforio. Rydym hefyd yn datblygu datrysiaid digidol i ganiatáu clonio uniongyrchol Tystysgrifau Iechyd Allforio Digidol o wledydd allforio lle mae'r gallu ar gael, gan ddechrau gyda Thystysgrifau Iechyd Allforio Anifeiliaid Byw o fis Tachwedd 2023 o wledydd sy'n defnyddio TRACES yn yr UE. Bydd hyn yn lleihau'r amser a gymerir i fasnachwyr ym Mhrydain Fawr gwblhau hysbysiadau mewnforio yn IPAFFS. Bydd yn gwella gwirio hysbysiadau gan y bydd lefel uwch o sicrwydd yn cael ei ddarparu trwy allu dilysu hysbysiad trwy ffynhonnell sicr y gellir ymddiried ynddi. Bydd tystysgrifau ar gael yn awtomatig yn systemau Prydain Fawr pan gânt eu lanlwytho gan y Milfeddyg Swyddogol neu swyddog yn y wlad allforio. Ni fydd angen meddalwedd trydydd parti ar fewnforwyr i gael mynediad i'r tystysgrifau hyn.

175. Mae cyflwyno'r ardystiad cwbl ddigidol hwn yn dibynnu ar y nifer sy'n ei ddefnyddio a chytundebau gyda'n partneriaid masnachu. Disgwylwn allu cyflwyno ardystiad digidol ar gyfer mewnforio cynhyrchion planhigion a phlanhigion o Haf 2023 ar gyfer yr Iseldiroedd ac Aelod-wladwriaethau'r UE sy'n defnyddio TRACES fel llwyfan allforio, a chynhyrchion anifeiliaid o Aelod-wladwriaethau'r UE sy'n defnyddio'r System Rheoli Masnach ac Arbenigwr (TRACES) o ddechrau 2024. Mae amserlen ar gyfer cyflwyno ardystiad digidol isod. Bydd ardystiad iechyd digidol yn cael ei ymestyn i bartneriaid masnach y tu allan i'r UE dros amser yn amodol ar negodi ac fel y bydd parodrwydd partner masnach yn caniatáu; darperir manylion pellach wrth i ddatblygiadau gael eu cadarnhau.

Amserlen ar gyfer Gweithredu'r model Iechydol a Ffytioiechydol newydd

176. Mae rheolaethau ar gyfer y nwyddau risg uchaf eisoes ar waith a bydd y model Iechydol a Ffytioiechydol newydd yn cael eu cyflwyno'n raddol dros amser, gan ddechrau'n gyntaf gyda rheolaethau critigol i amddiffyn bioddiogelwch, iechyd anifeiliaid a chyhoeddus y DU. Ar gyfer nwyddau sy'n symud o ynys Iwerddon, cyfeiriwch yn lle at [Adran 2](#) y ddogfen hon.
177. O **31 Hydref 2023** byddwn yn:
- Derbyn cyflwyniad tystysgrifau iechyd allforio symlach ar gyfer masnach Gweddill y Byd. Mae'r tystysgrifau iechyd allforio symlach newydd ar gyfer cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid wedi'u cyhoeddi a bydd tystysgrifau ar gyfer sgil-gynhyrchion anifeiliaid ar gael yn fuan. Bydd y symleiddio hwn yn cynnal y rheolaeth sydd ei hangen ac yn lleihau'r cyfleoedd ar gyfer gwallau gweinyddol trwy ailfformio'r tystysgrifau. Bydd hefyd yn symud canllawiau am dystion o'r dystysgrif ei hun i atodiad.
178. O **31 Ionawr 2024**:
- Cyflwyno tystysgrifau iechyd allforio symlach a thystysgrifau ffytolanweithiol ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid risg canolig a nwyddau ffytolanweithiol a fewnfori o'r UE.
 - Dechrau gwiriadau dogfen sampl ar nwyddau risg canolig o'r UE, ond ni fydd rheolaethau arferol newydd yn cael eu cynnal ar y nwyddau hyn ar y ffin, felly i ddechrau ni fydd unrhyw daliadau am wiriadau dogfen nac ataliadau i'w harchwilio.
 - Dileu gofynion cyn hysbysu ar gyfer planhigion a chynhyrchion planhigion risg isel o'r UE.
 - Cyflwyno gofynion rhag-hysbysu ar gyfer nwyddau Iechydol a Ffytolanweithiol yr UE sy'n dod i mewn i Brydain Fawr drwy borthladdoedd Arfordir y Gorllewin.
 - Byddwn yn dechrau Cynlluniau Peilot Logisteg Ardystio a Chynlluniau Peilot Masnachwyr Dibynadwy Achrededig fel yr amlinellwyd uchod.
179. O **30 Ebrill 2024**, bydd trefn mewnforio newydd ar sail risg byd-eang ar gyfer nwyddau'r UE a nwyddau nad ydynt o'r UE yn cael ei gweithredu. Yn benodol:
- Bydd y gwiriadau newydd ar y ffin ar nwyddau risg canolig o darddiad yr UE yn cael eu cyflwyno (ac eithrio ym mhorthladdoedd Arfordir Gorllewin Prydain Fawr).
 - Bydd yn ofynnol i'r holl nwyddau y mae rheolaethau iechyd mewnforion yn berthnasol iddynt fynd i mewn trwy bwynt mynediad sydd â'r Safle Rheoli Ffin perthnasol neu yn achos planhigion neu gynhyrchion planhigion ddynodiad Pwynt Rheoli ar gyfer y nwyddau hynny.
 - Ni fydd angen tystysgrifau iechyd a gwiriadau rheolaidd ar y ffin mwyach ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid risg isel i'w mewnforio o wledydd y tu allan i'r UE ac eithrio ymyriadau ar sail gwybodaeth ar gynhyrchion anifeiliaid risg isel.
 - Bydd y gofynion ar gyfer rheolaethau mewnforio ar rai planhigion risg isel a chynhyrchion planhigion o wledydd y tu allan i'r UE yn dechrau cael eu dileu, lle y'u cefnogir gan asesiadau risg. Ni fydd angen tystysgrifau iechyd a gwiriadau arferol ar y ffin ar gyfer cynhyrchion o'r fath.
 - Bydd cynhyrchion anifeiliaid risg canolig yn destun lefelau is o ymyrraeth ar y ffin gyda lefelau gwiriadau adnabod a ffisegol yn is nag ar hyn o bryd ar gyfer mewnforion o wledydd y tu allan i'r UE.

- Mae angen cyflwyno Dogfennau Mynediad Cyffredin i lechyd (CHEDs) ar gyfer yr holl fewnforion anifeiliaid byw, HRFNAO a chynnyrch anifeiliaid o'r UE er mwyn cefnogi'r broses o gyflwyno gwiriadau adnabod a ffisegol o ddiwedd mis Ebrill 2024. Bydd CHEDs yn disodli'r Hysbysiadau Mewnforio (IMPs) sydd eu hangen ar hyn o bryd ar gyfer mewnforion anifeiliaid byw, HRFNAO a chynhyrchion anifeiliaid o'r UE. Ar hyn o bryd nid oes unrhyw HRFNAO o darddiad UE wedi'i restru felly mae'r gofyniad hwn yn cyfeirio at ble mae HRFNAO o'r tu allan i'r UE wedi'i roi ar farchnad yr UE a heb fod yn destun unrhyw brosesu pellach. Bydd CHEDs ar gyfer mewnforion anifeiliaid byw a HRFNAO o'r UE yn cael eu gweithredu erbyn diwedd mis Tachwedd 2023, gyda CHEDs ar gyfer mewnforion cynnyrch anifeiliaid o'r UE yn cael eu gweithredu erbyn diwedd Ionawr 2024.

180. O **31 Hydref 2024** byddwn yn cyflwyno gofynion gwirio ar gyfer nwyddau SPS yr UE sy'n dod i mewn i Brydain Fawr drwy borthladdoedd Arfordir y Gorllewin³. Byddwn hefyd yn symleiddio rheolaeth masnachwyr o ofynion lechydol a Ffytioiechydol ymhellach, gyda chyflwyniad Ffenestr Fasnach Sengl y DU a fydd yn dileu dyblygu ar draws setiau data cyn cyrraedd lle bo modd.

Cefnogi modelau busnes gwahanol ar gyfer mewnforio llwythi grwpiad o nwyddau lechydol a Ffytioiechydol

181. Mae grwpiad yn golygu cludo llwythi lluosog, pob un â'i dystysgrifau iechyd ei hun, ar un lori neu gynhwysydd. Gall hyn gynnwys cydgrynhoi llwythi mewn canolbwynt neu eu casglu o wahanol fannau codi cyn allforio. Gall hefyd gyfeirio at wahanol nwyddau sy'n bodloni'r un gofynion craidd yn cael eu cyfuno'n un llwyth gydag un dystysgrif iechyd. Bydd angen i fusnesau sy'n mewnforio nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol i Brydain Fawr drwy grwpiad gynllunio ymlaen llaw, gan ystyried y gallai fod gan wahanol nwyddau ofynion penodol.

Grwpio cynnyrch anifeiliaid

182. Yn y lle cyntaf, bydd y Model Gweithredu Targed y Ffin yn hwyluso symudiadau grwpiad parhaus trwy ddarparu trefn risg wedi'i graddnodi:
- a. Ni fydd angen tystysgrif iechyd allforio ar gynhyrchion anifeiliaid risg isel i ddod i mewn i Brydain Fawr ac ni fyddant yn destun gwiriadau ffin arferol yn ddiiofyn. Bydd hyn yn symleiddio'r broses o drin llwythi grwpiad sy'n cynnwys cynhyrchion risg isel. Mae 90% o'r holl nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol wedi'u categorio fel rhai risg isel; mae hyn yn cefnogi parhad grwpiad fel model busnes hyfyw.
 - b. Bydd cynhyrchion anifeiliaid risg canolig yn destun lefelau is o ymyrraeth ar y ffin gyda lefelau gwiriadau adnabod a ffisegol yn is nag ar hyn o bryd (ar gyfer mewnforion o Weddill y Byd).
 - c. Anaml y caiff anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid risg uchel eu symud gan ddefnyddio grwpiad ond byddent bob amser yn destun ardystiad a gwiriadau ffin.

³ Bydd y dyddiad ar gyfer cychwyn gwiriadau ffisegol ar gyfer nwyddau anghymwys sy'n symud o ynys Iwerddon yn cael ei gadarnhau yn hydref 2023

183. Lle nad oes angen tystysgrif iechyd allforio ar gyfer cynhyrchion, caiff y cymhlethdod o sicrhau tystysgrif ar gyfer llwythi grwpriad ei ddileu. Lle nad yw cynhyrchion yn destun unrhyw wiriadau arferol, neu lefelau is, o hunaniaeth a/neu wiriadau ffisegol ar y ffin, bydd y risg y bydd llwyth sy'n cydymffurfio mewn llwyth cymysg yn cael ei gadw ar gyfer gwiriadau yn cael ei leihau.
184. I gefnogi'r dull hwn, rydym wedi dosbarthu cynhyrchion anifeiliaid yn seiliedig ar eu lefelau risg, ac mae crynodeb cynhwysfawr bellach ar gael [yma](#) ar gyfer mewnfurion o wledydd yr UE ac EFTA. Cyhoeddir rhestr debyg ar gyfer gwledydd y tu allan i'r UE yn Awst 2023.
185. Pan fo angen Tystysgrifau Iechyd Allforio, cydnabyddir y gall cael Tystysgrifau Iechyd Allforio lluosog ar gyfer gwahanol lwythi o fewn yr un llwyth achosi heriau logistaidd ac o bosibl gynyddu costau i fasnachwyr sy'n trin llwythi llai. Er mwyn helpu i fynd i'r afael â'r materion hyn, rydym wedi datblygu sawl strategaeth i hwyluso mewnfurion cynhyrchion anifeiliaid risg canolig o dan y Model Gweithredu Targed y Ffin. Y prif nod yw symleiddio'r broses wrth gynnal safonau bioddiogelwch ac iechyd y cyhoedd trwyadl. Bydd canllawiau ar gael cyn 31 Ionawr 2024.

Grwpriad o gynhyrchion anifeiliaid: Modelau gweithredol symlach

186. Rydym wedi symleiddio ein harweiniad grwpriad blaenorol i ganolbwyntio ar ddau fodel gweithredol sylfaenol: y modelau "Canolbwynt Cydgrynhoi" a'r modelau "Codi Lluosog". Gall masnachwyr gyfeirio at y modelau hyn fel rhan o'u cynllunio gweithredol.
- Mae'r model "Canolbwynt Cydgrynhoi" wedi'i gynllunio ar gyfer busnesau sy'n delio mewn niferoedd mawr, gan ganiatáu casglu llwythi unigol mewn un canolbwynt, a thrwy hynny symleiddio'r broses ardystio.
 - Mae'r model "Codi Lluosog" yn addas ar gyfer busnesau â niferoedd llai, gan gefnogi casglu llwythi unigol o leoliadau lluosog, gydag ardystiad ym mhob man codi.
187. Rydym hefyd wedi diwygio'r gofynion sêl swyddogol ar gyfer y ddau fodel gweithredol i sicrhau tegwch a thriniaeth gyfartal i lwythi grwpriad. Bydd awdurdodau Prydain Fawr ond yn gofyn am seliau swyddogol ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid lle maent yn orfodol o fewn y Dystysgrif Iechyd Allforio. Oni nodir yn wahanol gan y Dystysgrif Iechyd Allforio neu'r Awdurdod Cymwys, bydd masnachwyr yn rhydd i weithredu eu mesurau eu hunain ar gyfer cludiant diogel ac i wahaniaethu rhwng llwythi unigol o fewn grwpriad neu lwyth cymysg.

Grwpriad cynhyrchion anifeiliaid: Ardystio symlach a defnyddio amserlenni i hwyluso grwpriad

188. Yn ein hymdrechion i symleiddio mewnfurion grwpriad, rydym wedi gweithredu Tystysgrifau Iechyd Allforio symlach. Mae'r tystysgrifau diwygiedig hyn, sydd ar gael [yma](#), yn cynnal y rheolaethau bioddiogelwch Glanweithdra a Ffytolanweithiol gofynnol tra'u bod yn fyrrach o ran hyd. Er mwyn cynorthwyo'r grwpriad ymhellach, maent yn cynnwys datganiadau cynhwysol 'a/neu' yn hytrach na'r datganiadau 'naill ai/neu' unigryw a gynhwyswyd mewn Tystysgrifau Iechyd Allforio blaenorol. Mae hyn yn golygu y gellir ardystio cynhyrchion sy'n bodloni amodau gwahanol gyda'i gilydd ar un Dystysgrif Iechyd Allforio lle nad oedd hyn yn wir o'r blaen. Er enghraifft, gall

cynhyrchion wyau sydd wedi bod yn destun gwahanol fathau o driniaeth i liniaru'r risg o Ffliw Adar Pathogenig lawn gael eu hardystio gyda'i gilydd ar un Dystysgrif lechyd Allforio cyn belled â'u bod yn bodloni holl ofynion eraill y dystysgrif (e.e., eu hanfon o'r un mangre a gymeradwyir gan yr UE).

Grwpiad o gynhyrchion anifeiliaid: Gwella Hyblygrwydd i Hysbyswyr

189. Rydym yn archwilio mwy o hyblygrwydd i hysbyswyr gyflwyno data deinamig y tu hwnt i gyfnodau rhag-hysbysu penodedig, er mwyn helpu i leihau pwysau logistaidd. Y cyfleuster hwyluso cyntaf fydd lwfans "Grwpiad" i ddisodli manylion cofrestru cerbydau ar Dystysgrifau lechyd Allforio ar gyfer llwythi unigol. Mae hyn yn dileu'r angen i fusnesau ddarparu manylion cofrestru cerbyd ar gyfer pob llwyth o fewn grwpiad neu lwyth cymysg ar y pwynt ardystio.
190. Mae eithriadau cyfyngedig i'r lwfans hwn - pan fo'r Dystysgrif lechyd Allforio neu'r canllawiau cysylltiedig yn gorchymyn archwilio dulliau cludo, mae'n hollbwysig bod manylion y cludiant/cerbyd wedi'u hardystio yn y Dystysgrif lechyd Allforio gan y Swyddog Ardystio (CO) perthnasol. At hynny, yn ystod y broses rhag-hysbysu yn y system IPAFFS, rhaid darparu manylion trafniadaeth/cerbydau gwirioneddol yn gywir. Gall methu â chadw at y gofyniad hwn arwain at fethiant mewn gwiriadau dogfennol.

Grwpiad o gynhyrchion anifeiliaid: cynlluniau peilot Masnachwyr Dibynadwy penodol

191. Byddwn yn lansio'r Peilot Logisteg Ardystio ym mis Ionawr 2024. Nod y peilot hwn yw dileu'r baich cost sy'n gysylltiedig ag ailardystio llwythi grwpiad cyn eu hanfon o ganolbwynt cydgrynhoi'r UE. Os bydd cam cyntaf y peilot yn llwyddiant efallai y byddwn yn edrych i'w ehangu.
192. Rydym yn deall bod symudiadau grŵp yn parhau i fod yn bryder i randdeiliaid sy'n ymwneud â symud cynhyrchion anifeiliaid risg canolig ac rydym yn bwriadu parhau i weithio'n agos gyda nhw yn y cyfnod cyn 31 Ionawr 2024 i brofi dulliau hwyluso pellach – gan gynnwys cysyniadau a fydd o fudd i fasnachwyr. ymgymryd â modelau codi lluosog a gollwng lluosog.

Grwpiad o blanhigion a chynhyrchion planhigion

193. Ar gyfer planhigion, gall un dystysgrif ffytolanweithiol eisoes gwmpasu ystod o wahanol blanhigion a chynhyrchion planhigion, nid ydynt yn nwydd-benodol. Mae hyn yn golygu y gall un dystysgrif gwmpasu llwyth cyfan, ni waeth faint o wahanol blanhigion a chynhyrchion planhigion y mae'n eu cynnwys. Gall cyfansoddiad llwyth grwpio o blanhigion a chynhyrchion planhigion newid yn ystod taith y cerbyd cludo heb effeithio ar y dystysgrifau ffytolanweithiol a roddwyd i lwythi eraill o fewn y llwyth. Ni ddylai cyfansoddiad y llwythau unigol newid ar ôl cyhoeddi'r dystysgrif ffytolanweithiol. Defnyddir y model hwn yn gyffredin ar gyfer mewforion nad ydynt yn yr UE, gan gynnwys y rhai a symudwyd gan longau fferi Rholio arnynt a Rholio oddi arnynt (RoRo) sy'n teithio i'r UE.
194. Pan fydd angen archwilio'n ffisegol un cynnyrch o fewn llwythl ac nid y lleill gall hyn olygu bod yn rhaid dargyfeirio'r llwyth cyfan ar gyfer gwiriad. Byddwn ni'n gweithio gyda mewforwyr a chwmnïau logisteg sy'n symud llwythi cymysg er mwyn lleihau cymhlethdod a chost o dan y model newydd.

Ail-allforio nwyddau lechydol a Ffytioiechydol

195. Gofynnwyd am farn rhanddeiliaid ar effaith y rheolaethau mewnforio newydd ar allforion ac ar ail-allforion. O dan y model newydd, ni fydd angen tystysgrif iechyd ar rai nwyddau lechydol a Ffytioiechydol risg isel sy'n cael eu mewnforio i Brydain Fawr. Fodd bynnag, ar gyfer nwyddau sy'n tarddu o'r tu allan i'r UE, gall milfeddyg swyddogol dderbyn y wybodaeth ar dystysgrif iechyd a oedd yn cyd-fynd â'r nwyddau i mewn i Brydain Fawr wrth ardystio nwyddau i'w hail-allforio.
196. Felly, lle mae nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol o darddiad yr UE a Gweddill y Byd yn cael eu hail-allforio, ac nad oes angen ardystiad iechyd ar gyfer mewnforio i Brydain Fawr, bydd angen i ardystwyr gael y wybodaeth ategol berthnasol. Gall hyn naill ai ddod o filfeddyg yn y wlad allforio wreiddiol neu, lle y caniateir, fod yn seiliedig ar ddogfennaeth fasnachol. Nid yw trafodaethau â rhanddeiliaid hyd yma wedi nodi pryderon sylweddol ynghylch cael ardystiad ar gyfer ail-allforio nwyddau risg isel (gan nodi bod hyn eisoes yn digwydd ar gyfer ail-allforio nwyddau o darddiad yr UE).
197. Gan gydnabod bod hyn serch hynny yn cynrychioli cymhlethdod ychwanegol, mae canllawiau i gynorthwyo ardystwyr yn cael eu datblygu a byddant yn cael eu rhyddhau yn unol â'r amserlen a amlinellir yn [Atodiad H](#).

Gofynion mewnforio eraill ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol

198. Mae rheolaethau mewnforio penodol ar rai cynhyrchion sy'n deillio o agweddau penodol ar ddeddfwriaeth y DU neu ein haelodaeth o gonfensiynau rhyngwladol sy'n ymdrin â symud y nwyddau hyn. Nid yw Model Gweithredu Targed y Ffin yn cynnig newid y rheolaethau hyn.

Confensiwn ar gyfer y Fasnach Ryngwladol mewn Rhywogaethau Mewn Perygl o Ffawna Gwyllt a Fflora (CITES)

199. Bydd angen i rywogaethau sy'n cael eu cynnwys yn y Confensiwn ar gyfer y Fasnach Ryngwladol mewn Rhywogaethau Sydd mewn Perygl o Ffawna Gwyllt a Phlanhigion (CITES) barhau i fodloni'r gofynion mewnforio presennol.

Labelu

200. Rhaid i fwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw neu gaseinau a werthir yng Ngogledd Iwerddon gynnwys cyfeiriad Gweithredwr Busnes Bwyd Gogledd Iwerddon neu'r UE (FBO). Os nad yw'r gweithredwr busnes bwyd yng Ngogledd Iwerddon neu'r UE, dylech gynnwys cyfeiriad eich mewnforiwr, sydd wedi'i leoli yng Ngogledd Iwerddon neu'r UE.
201. O 1 Hydref 2023, efallai y bydd gan fwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw neu gaseinau a werthwyd yng Ngogledd Iwerddon sydd wedi'u symud i Ogledd Iwerddon o Brydain Fawr drwy Gynllun Symud Manwerthu Gogledd Iwerddon gyfeiriad Prydain Fawr, Ynysoedd y Sianel neu Ynys Manaw yn lle hynny. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [GOV.UK](#).
202. Gallwch barhau i ddefnyddio cyfeiriad yr UE, Prydain Fawr neu Ogledd Iwerddon ar gyfer yr FBO ar fwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw neu gaseinau a werthir ym Mhrydain Fawr tan 31 Rhagfyr 2023.

203. O 1 Ionawr 2024, rhaid i fwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw neu gaseinau a werthir ym Mhrydain Fawr gynnwys cyfeiriad yn y DU, Ynysoedd y Sianel neu Ynys Manaw ('Ynysoedd Prydain') ar gyfer yr FBO. Os nad yw'r gweithredwr busnes bwyd yn Ynysoedd Prydain, dylech gynnwys cyfeiriad eich mewnforiwr, sydd wedi'i leoli yn y DU.

Nwyddau organig

204. Mae'r cyfnod gras mewn deddfwriaeth sydd wedi eithrio nwyddau organig o'r UE, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir i ddarparu Tystysgrif Arolygu yn parhau mewn grym tan 31 Rhagfyr 2023. Mae gofynion COI ar gyfer nwyddau organig o darddiad eraill yn parhau fel ag yr oeddent cyn diwedd y cyfnod pontio. Byddwn yn cyfathrebu'n fuan y trefniadau a fydd yn berthnasol yn y dyfodol.

Pren

205. Bydd mewnforynion o **bren a chynhyrchion pren** o'r UE yn parhau i fod yn ddarostyngedig i wiriadau diwydrwydd dyladwy i sicrhau nad yw'r nwyddau wedi cael eu cynaeafu'n anghyfreithlon fel y nodir yn Rheoliad Pren y DU.
206. Mae Rheoliadau Pren y DU (UKTR) yn berthnasol i fewnforynion i Brydain Fawr ac i bren sydd wedi'i osod ar y farchnad ym Mhrydain Fawr. Prif amcan Rheoliadau Pren y DU yw mynd i'r afael â thorri coed yn anghyfreithlon a chreu galw am bren sydd wedi'i gynaeafu'n gyfreithiol. Mae Rheoliadau Pren y DU yn gwahardd gosod cynhyrchion pren a phren wedi'u cynaeafu'n anghyfreithlon ar farchnad Prydain Fawr ac mae'n gofyn i weithredwyr, y rhai sy'n gosod cynhyrchion o'r fath yn gyntaf ar farchnad Prydain Fawr, arfer dyledus ddiwydrwydd. Mae'n ofynnol i'r rhai sy'n masnachu mewn pren a chynhyrchion pren ar ôl iddynt gael eu rhoi ar y farchnad gadw cofnodion oddi wrth bwy maent yn prynu cynnyrch pren ac unrhyw fasnachwyr maent yn eu gwerthu iddynt. Mae hyn yn golygu bod modd olrhain pren a chynhyrchion pren.

Dogfennaeth pysgota - Pysgota anghyfreithlon, nas cofnodir ac anrheoledig (IUU)

207. Rhaid anfon dogfennau pysgota anghyfreithlon, nas adroddwyd ac anrheoledig (tystysgrifau dal, datganiadau prosesu a thystiolaeth o storio) ymlaen llaw at yr awdurdod iechyd porthladd perthnasol, neu'r awdurdod lleol yn yr Alban, ar gyfer mewnforynion pysgod a chynhyrchion pysgodfeydd. Mae rhai eithriadau yn berthnasol fel yr amlinellir yn [Atodiad I o reoliad IUU y DU](#). Mae'r gofynion hyn yn hollol ar wahân, ac yn ychwanegol at ofynion lechydol a Ffytioiechydol.
208. Mae angen y dogfennau hyn nawr (gan gynnwys ar gyfer mewnforynion o'r UE) a rhaid eu hanfon trwy e-bost (neu eu darparu'n ffisegol os yw awdurdod iechyd y porthladd/awdurdod lleol yn gofyn) i'r awdurdod perthnasol cyn i'r llwyth gyrraedd. Yn y dyfodol bydd angen lanlwytho'r dogfennau hyn i'n system, y System Mewnforynion Cynhyrchion, Anifail, Bwyd a Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (IPAFFS), ond byddwn yn darparu hysbysiad cyn i hyn ddod yn ofniad.
209. Mae awdurdodau iechyd porthladdoedd ac awdurdodau lleol yn codi ffi i adennill costau am wirio'r dogfennau hyn (neu, os ystyrir ei fod yn angenrheidiol, cyflawni archwiliad ffisegol), a phennir y ffioedd hyn gan awdurdod unigol.

210. Bydd angen i fewnforwyr wirio'r gofynion amserlen ar gyfer cyflwyno dogfennau gyda'r awdurdod perthnasol. Yr isafswm amseru sy'n cael eu hamlinellu yn y ddeddfwriaeth yw 72 awr ymlaen llaw ar gyfer mewnforion ar y môr, 4 awr ar gyfer rheilffyrdd neu awyr, a 2 awr ar y ffordd,

1.4. Tramwy

Trosolwg

211. Gall masnachwyr ddefnyddio proses hwyluso tollau, a elwir yn 'Confensiwn Tramwy Cyffredin', i symud nwyddau i mewn, allan o, a thrwy'r DU. Mae'r Confensiwn Tramwy Cyffredin yn caniatáu atal prosesau tollau wrth i nwyddau symud trwy wahanol diriogaethau tollau tan y cyrchfan olaf.
212. Gall masnachwyr hefyd ddefnyddio gweithdrefnau cludo lechydol a Ffytolanweithiol i symud llwythi perthnasol ar draws Prydain Fawr fel pont dir. Yn unol â'r ymagwedd gyffredinol at fewnforion masnachol, rydym yn cyflwyno system symlach ond effeithiol o reolaethau lechydol a Ffytolanweithiol ar gyfer symud y nwyddau hyn drwy Brydain Fawr, sy'n lleihau gwrthdaro ar y ffin a'r baich gweinyddol i fasnachwyr.
213. Mae'r adran hon yn canolbwyntio ar sut y gellir defnyddio'r Confensiwn Tramwy Cyffredin i ddod â nwyddau i'r DU, gan esbonio sut mae'n rhyngweithio â'r newidiadau Diogelwch a Diogeledd a'r newidiadau lechydol a Ffytolanweithiol a gyhoeddwyd. Mae hefyd yn cynnwys manylion y gwiriadau a fydd yn cael eu defnyddio ar gyfer symudiadau pontydd tir lechydol a Ffytolanweithiol.
214. Nid yw'r Confensiwn Tramwy Cyffredin craidd a'r gofynion tollau yn newid fel rhan o'r Model Gweithredu Targed. Mae manylion am sut mae'r Confensiwn Tramwy Cyffredin yn gweithio ym Mhrydain Fawr a Gogledd Iwerddon i'w gweld yn yr Atodiad Llawlyfr Tramwy [yma](#).

Trosolwg o ofynion y Confensiwn Tramwy Cyffredin

215. Pan fydd nwyddau sy'n cael eu symud o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin yn cyrraedd y DU, rhaid cyflwyno'r nwyddau a'r Ddogfen Drafnidiaeth Amgaeëdig mewn Swyddfa Tramwy. Mae'n rhaid i'r Ddogfen Gyswilt Cludo papur (gan gynnwys rhestr o eitemau) ddod gyda'r llwyth(i) ond gellir cwblhau gwiriadau'r Swyddfa Drafnidiaeth yn ddigidol, gan ddefnyddio'r Gwasanaeth Symud Cerbydau Nwyddau newydd.
216. Rhaid i gludwyr gwblhau prosesau'r Swyddfa Tramwy wrth gyrraedd y DU ar gyfer pob symudiad Confensiwn Tramwy Cyffredin y maent yn ei gario, p'un a ydynt yn dod i ben yn y DU neu'n symud drwy'r DU fel symudiad pont dir.
217. Er mwyn terfynu symudiad Confensiwn Tramwy Cyffredin yn y DU, rhaid i'r masnachwr gyflwyno'r nwyddau a'r Ddogfen Drafnidiaeth Amgaeëdig i Swyddfa Cyrchfan y DU neu'r Derbynnnydd Awdurdodedig a nodir ar ei ddatganiad Confensiwn Tramwy Cyffredin.
218. Y ffordd fwyaf effeithlon o ddod â symudiadau i ben yw cofrestru fel Derbynnnydd Awdurdodedig, sy'n galluogi symudiadau i ddod i ben ar safle masnachwr. Ceir rhagor o wybodaeth am statws Derbynnnydd Awdurdodedig [yma](#).

219. Os na chymerwyd symudiad i safle Swyddfa Cyrchfan neu Dderbynydd Awdurdodedig i ddod â'r symudiad i ben, ni ellir cau'r symudiad, ni fydd y warant yn cael ei rhyddhau, a bydd Swyddfa Ymadawiad y Tollau yn agor ymholiad gyda deiliad y weithdrefn.

Cyflawni symudiad Confensiwn Tramwy Cyffredin i weithdrefn dollau

220. Dim ond os cwblheir datganiad tollau mewnfario a bod y nwyddau'n cael eu rhyddhau i gylchrediad rhydd, neu'n dilyn gweithdrefn dollau arall, y gellir dod â'r symudiad i ben. Os na fydd hyn yn digwydd erbyn i'r nwyddau gyrraedd, rhaid eu rhoi mewn storfa dros dro.

Rhagofynion

221. Mae angen i fasnachwyr sy'n symud nwyddau o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin ddarparu gwarant i sicrhau unrhyw doll tollau, Treth Ar Werth mewnfario a tholl ecséis a ataliwyd yn ystod y symudiad tramwy. Mae hyn yn berthnasol i fewnfario i Brydain Fawr a symudiadau pontydd tir.
222. Dylai busnesau sy'n defnyddio'r Confensiwn Tramwy Cyffredin wneud cais am awdurdodiad i ddefnyddio Gwarant Cynhwysfawr Tollau a chael gwarant gan fanc neu sefydliad ariannol arall. Gall deiliaid Gwarantau Cynhwysfawr Tollau hefyd wneud cais am "Ildiad gwarant" sy'n lleihau'r swm y mae angen i'r gwarantwr ei ddarparu i 50%, 30% neu ddim byd os yw'n ildiad llawn. Mae manylion ar sut i wneud cais am hepgoriad gwarant ar gael [yma](#).
223. Mae angen i dderbynyddion awdurdodedig gael math o storfa dros dro. Nid yw hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r eiddo fod yn gysylltiedig â rhestr eiddo os yw nwyddau'n annhebygol o gael eu storio am fwy na 6 diwrnod. Ceir rhagor o wybodaeth [yma](#).

Systemau

224. Mae cyflwyno datganiad Confensiwn Tramwy Cyffredin yn gofyn am fynediad i'r System Drafnidiaeth Gyfrifiadurol Newydd.
225. Bydd y System Drafnidiaeth Gyfrifiadurol Newydd 5, a ddaw ym mis Tachwedd 2023, yn cyflwyno nifer o welliannau gan gynnwys:
- Y gallu i ddiwygio datganiadau a gyflwynwyd ymlaen llaw. Mae galluoedd presennol Cyfnod 4 yn golygu bod yn rhaid canslo'r datganiad a'i ailgyflwyno os oes angen diwygiad.
 - Cyflwyno Cyfeirnod y Symudiad (MRN) yn electronig. Mae'r ddeddfwriaeth bresennol yn ei gwneud yn ofynnol i Ddogfen Gysylltiedig â Thramwy bapur gael ei chario a'i chyflwyno gyda'r nwyddau ym mhob llwybr teithio Swyddfa Dramwy tollau ar y ffordd i'r gyrchfan a fydd yn dod i ben unwaith y bydd NCTS5 wedi'i fabwysiadu gan bob parti contractio.
 - Adrodd am ddigwyddiadau wrth iddynt ddigwydd. Bydd rôl tollau newydd sef 'Swyddfa Digwyddiad' sy'n golygu y bydd digwyddiadau'n cael eu cofnodi wrth iddynt ddigwydd, yn y swyddfa dollau berthnasol agosaf, yn hytrach na'r broses bresennol lle bydd angen i chi aros nes cyrraedd y Swyddfa Cyrchfan a all achosi oedi.

- Y gallu i nodi Llwythi Tai Lluosog mewn un datganiad sy'n caniatáu ar gyfer sawl Traddodwr/Traddodai mewn un symudiad cludo.
- Cyflwyno Codau Nwyddau (i 6 digid).

Gofynion rheoli Diogelwch a Diogeledd ar gyfer nwyddau a symudir o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin

226. Nid yw'r defnydd o symudiadau tramwy gan gynnwys y Confensiwn Tramwy Cyffredin yn effeithio ar ofynion ar gyfer datganiadau Diogelwch a Diogeledd, y mae'n rhaid eu bodloni ar wahân. Amlinellir isod y newidiadau sydd i ddod i weithdrefnau Diogelwch a Diogeledd sy'n effeithio ar symudiadau tramwy.

Erbyn 20 Rhagfyr 2023 - cyflwyno hepgoriad ar gyfer nwyddau trawslwytho sy'n mynd allan

227. Ers mis Ionawr 2021, mae Datganiad Ymadael Cryno annibynnol wedi bod yn ofynnol os caiff nwyddau eu symud o Brydain Fawr i'r UE o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin gan ddefnyddio Dogfen Atodol Tramwy. **Erbyn 20 Rhagfyr 2023, bydd hawlildiad ar gyfer nwyddau sy'n mynd allan pan fyddant wedi'u trawslwytho ac yn gadael trwy borthladd gwahanol. Bydd hyn yn berthnasol cyn belled â bod y nwyddau'n cael eu rhoi ar dramwy o fewn 14 diwrnod ar ôl cyrraedd** ac yn cael eu symud o dan un contract trafniadaeth, gyda'r datganiad Diogelwch a Diogeledd mewnforio yn dal ar gael ac yn gywir.

O 31 Hydref 2024 – cyflwyno datganiad mynediad cryno ar nwyddau sy'n symud i Brydain Fawr

228. **O 31 Hydref 2024, bydd angen datganiadau Diogelwch a Diogeledd ar gyfer yr holl nwyddau sy'n symud o'r UE i Brydain Fawr.** Ar y pwynt hwn, bydd angen Datganiad Mynediad Cryno annibynnol pan fydd nwyddau'n symud i Brydain Fawr gan ddefnyddio Dogfen Atodol Tramwy. Mae hyn yn unol ag arfer presennol ar gyfer nwyddau sy'n symud o wledydd y tu allan i'r UE i Brydain Fawr gan ddefnyddio prosesau'r Confensiwn Tramwy Cyffredin.

Dogfennau Atodol Diogelwch Tramwy

229. Bydd Cam 6 y System Dramwy Gyfrifiadurol Newydd (sydd wedi'i threfnu ar hyn o bryd i'w rhoi ar waith ar draws holl wledydd y Confensiwn Tramwy Cyffredin yn 2025) yn darparu swyddogaethau i alluogi'r defnydd o Ddogfennau Atodol Diogelwch Tramwy.

230. Bydd hyn yn dileu'r gofyniad am Ddatganiad Mynediad Cryno a Datganiadau Ymadael Cryno ar wahân wrth fynd i mewn ac allan o diriogaethau tollau o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin. Felly, ar gyfer symudiadau Confensiwn Tramwy Cyffredin sy'n gadael Prydain Fawr, ni fydd angen Datganiad Ymadael Cryno wrth ymadael. Ar gyfer symudiadau Confensiwn Tramwy Cyffredin sy'n dod i mewn i Brydain Fawr, byddai Dogfennau Atodol Diogelwch Tramwy yn dileu'r gofyniad am Ddatganiad Mynediad Cryno wrth ddod i mewn.

231. Mae mabwysiadu Dogfennau Atodol Diogelwch Tramwy yn ddewisol i bob parti contractio. Os bydd y DU yn dewis defnyddio Dogfennau Atodol Diogelwch Tramwy, ond nad yw partion contract eraill y Confensiwn Tramwy Cyffredin yn gwneud hynny, bydd manteision o hyd i fasnachwyr Prydain Fawr pe byddai Dogfennau Atodol Diogelwch Tramwy ar gael.
232. Bydd Llywodraeth y DU yn hyrwyddo'r fantais o ddefnyddio Dogfennau Atodol Diogelwch Tramwy i bartion contractio eraill y Confensiwn Tramwy Cyffredin, gan gydnabod po fwyaf y nifer sy'n optio i mewn, y mwyaf yw'r gostyngiad yn y baich gweinyddol ar fasnach.

Gofynion rheoli lechydol a Ffytioiechydol ar gyfer nwyddau sy'n symud trwy Brydain Fawr fel symudiadau tramwy

233. Gall llwythi lechydol a Ffytioiechydol sy'n teithio drwy'r DU, gan gynnwys y rhai sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir, achosi risgiau o ran bioddiogelwch ac iechyd y cyhoedd. Yn unol â'r dull eang o fewnforion masnachol, fel y crybwyllwyd uchod, rydym yn cyflwyno system symlach ond effeithiol o reolaethau bioddiogelwch ar gyfer symud y nwyddau hyn drwy Brydain Fawr, sy'n lleihau'r gwrthdaro ar y ffin a'r baich gweinyddol i fasnachwyr.
234. Bydd llwythi lechydol a Ffytioiechydol a fewnforir i Brydain Fawr trwy symudiad tramwy yn cael eu hystyried yn fewnforion safonol at ddibenion lechydol a Ffytioiechydol a bydd angen iddynt fodloni rheolaethau safonol. Gweler [adran 1.3](#) am ragor o wybodaeth.
235. Mae'r rheolaethau a nodir isod ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol, sy'n cael eu symud drwy Brydain Fawr p'un a ydynt yn teithio o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin neu brosesau tollau eraill.

Anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid

236. Ar hyn o bryd, mae angen rhaghysbysiad ar bob llwyth lechydol a Ffytioiechydol sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir trwy'r System Mewnforio Cynhyrchion, Anifeiliaid, Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (IPAFFS).
237. Mae angen tystysgrif 'tramwy' lechydol a Ffytolanweithiol arbenigol sy'n rhoi ystod lai o ardstyadau ar gyfer llwythi o'r tu allan i'r UE sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Mae anifeiliaid byw yn destun gwiriadau dogfennol, hunaniaeth a chorfforol 100% wrth ddod i mewn. Mae cynhyrchion anifeiliaid yn destun gwiriadau dogfennol a hunaniaeth 100% wrth ddod i mewn a gwiriad adnabod (uniondeb y sêl) wrth adael. Cynhelir gwiriadau ffisegol mewn achosion lle amheuir diffyg cydymffurfio.
238. Rydym wedi [cyhoeddi](#) tystysgrifau iechyd enghreifftiol wedi'u symleiddio ar gyfer anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Rydym hefyd wedi [cyhoeddi](#) categorïau risg ar gyfer anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid o'r UE, yn weithredol o 31 Ionawr 2024.
- Bydd angen tystysgrifau iechyd o 31 Ionawr 2024 ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol **risg uchel** yr UE sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Byddant yn destun gwiriadau dogfennol 100% wrth ddod i mewn ac i wiriadau hunaniaeth 100% (sêl) wrth ddod i mewn a gwiriadau hunaniaeth 100% (uniondeb y sêl) wrth

adael. Bydd gwiriadau ar lwythi i'r UE yn dechrau ar 30 Ebrill 2024 yn unol â'r rheini ar gyfer mewnforion.⁴

- Bydd angen tystysgrifau iechyd o 31 Ionawr 2024 ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol **risg canolig** yr UE sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Byddant yn destun gwiriadau dogfennol wrth ddod i mewn ac i wiriadau hunaniaeth (sêl) wrth ddod i mewn a gwiriadau hunaniaeth (uniondeb y sêl) wrth adael. Bydd gwiriadau ar lwythi tramwy o'r UE yn dechrau ar 30 Ebrill 2024 ochr yn ochr â gwiriadau ar fewnforion o'r UE a chânt eu cynnal ar yr un cyfraddau canrannol ar gyfer mewnforion ag a nodir yn Ffigur 3 uchod.
- Ni fydd angen tystysgrifau iechyd na gwiriadau arferol ar nwyddau lechydol a Ffytioiechydol **risg isel** yr UE sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Fodd bynnag, gallant fod yn destun gwiriadau anarferol/ar sail cudd-wybodaeth.

239. Mae anifeiliaid byw yn eu hanfod yn rhai risg uchel. Felly bydd arnom angen tystysgrifau iechyd a gwiriadau mynediad lechydol a Ffytolanweithiol 100% (dogfennol, hunaniaeth a ffisegol) ar gyfer llwythi anifeiliaid byw sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Fodd bynnag, rydym yn cynnig trefn wirio lai ar gyfer rhai rhywogaethau gyda sicrwydd ychwanegol (e.e., ceffylau iechyd uchel) yn unol â'r hyn a geir ar gyfer mewnforion. Mae'r dull hwn yn rhagweld na fydd ceffylau rasio elitaidd wedi'u dilysu'n cael eu gwirio drwy ddilysu data sector sy'n ein galluogi i fod yn hyderus iawn yn eu statws iechyd. Cyhoeddir rhagor o fanylion am hyn ar wahân yn dilyn ymgysylltu parhaus â rhanddeiliaid.

240. Ein huchelgais yw symud i gyfundrefn fyd-eang yn seiliedig ar risg ar gyfer yr holl lwythi lechydol a Ffytolanweithiol sy'n ddefnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Mae hyn yn amodol ar gynnal asesiad pellach o'r risg o symudiadau pont dir lechydol a Ffytolanweithiol nad ydynt yn rhan o'r UE a phennu i ba raddau y gall atebion technolegol a/neu fasnachwr ychwanegol roi sicrwydd ychwanegol. Tan hynny, byddwn yn parhau i gymhwyso gwiriadau presennol ar lwythi lechydol a Ffytolanweithiol o weddill y byd sy'n ddefnyddio Prydain Fawr fel pont dir.

Planhigion a chynhyrchion planhigion

241. Ar gyfer gwiriadau ffytolanweithiol o blanhigion a chynhyrchion planhigion sy'n defnyddio Prydain Fawr fel pont dir rydym yn bwriadu cyflwyno dull symlach ynghyd â gwylidwriaeth a gwiriadau anarferol i fonitro symudiad nwyddau sy'n ddefnyddio Prydain Fawr fel pont dir. Ni fydd angen rhaghysbysiad trwy'r System Mewnforio Cynhyrchion, Anifeiliaid, Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (IPAFFS) ar gyfer mynediad neu ymadael. Bydd ar y nwyddau angen o hyd ddatganiad wedi'i lofnodi gan ddweud bod y nwyddau o dan dramwy Ffytioiechydol ac yn cael eu pecynnu yn y fath fodd fel nad oes perygl lledaenu plâu drwy Brydain Fawr.

242. Fodd bynnag, bydd y symudiadau hyn yn dal i fod yn ddarostyngedig i ofynion tramwy'r Confensiwn Tramwy Cyffredin a gwiriadau os ydynt yn defnyddio'r cyfleuster hwn i ddod i mewn i Brydain Fawr.

⁴ Bydd y dyddiad ar gyfer cychwyn gwiriadau ffisegol ar gyfer nwyddau anghymwys sy'n symud o ynys Iwerddon yn cael ei gadarnhau yn hydref 2023

Rhyngweithiadau rhwng y Confensiwn Tramwy Cyffredin a Rheolaethau Iechydol a Ffytioiechydol

243. Mae nwyddau Iechydol a Ffytioiechydol sy'n symud o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin yn parhau i fod yn ddarostyngedig i ofynion y Confensiwn Tramwy Cyffredin a rheolaeth Iechydol a Ffytioiechydol.
244. Lle mae nwyddau Iechydol a Ffytioiechydol yn symud o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin ac yn gofyn am archwiliad corfforol wrth ddod i mewn at ddibenion Iechydol a Ffytioiechydol a Chonfensiwn Tramwy Cyffredin, byddwn yn ceisio sicrhau bod y gwiriadau hyn yn cael eu cwblhau ar yr un pryd gan awdurdod Iechydol y porthladd neu awdurdod lleol, a Llu'r Ffiniau.

Adran 2: Symudiadau o ynys Iwerddon

Model Gweithredu Targed y Ffin

245. Ar 27 Chwefror 2023, cytunodd y DU a'r UE ar Fframwaith Windsor, gan ddarparu set sylfaenol newydd o drefniadau i adfer llif llyfn masnach o fewn marchnad fewnol y DU; diogelu lle Gogledd Iwerddon yn yr Undeb; a mynd i'r afael â'r diffyg democrataidd a oedd fel arall wrth wraidd Protocol gwreiddiol Gogledd Iwerddon. Mae rhagor o fanylion am y trefniadau ar gyfer gweithredu Fframwaith Windsor ar gael [yma](#).
246. Mae Model Gweithredu Targed y Ffin yn sicrhau, yn ychwanegol at Fframwaith Windsor, y bydd busnesau Gogledd Iwerddon yn parhau i elwa ar fynediad dilyffethair wrth symud nwyddau i Brydain Fawr. Mae hyn yn rhoi'r manteision hynny i fasnachwyr Gogledd Iwerddon sy'n symud Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon (QNIIGs), gan sicrhau nad ydynt yn wynebu unrhyw rwystrau wrth symud nwyddau i Brydain Fawr naill ai'n uniongyrchol o Ogledd Iwerddon neu'n anuniongyrchol drwy Iwerddon, ac eithrio is-set gyfyngedig iawn o nwyddau megis rhywogaethau sydd mewn perygl.
247. O 31 Ionawr 2024 bydd nwyddau anghymwys yn wynebu rheolaethau tollau llawn a'r gofyniad am raghysbysiad ac ardystiad pan gânt eu symud yn uniongyrchol o Iwerddon drwy borthladdoedd Iwerddon i Brydain Fawr. Bydd yn ofynnol i bob porthladd gymhwyso rheolaethau tollau llawn ar nwyddau anghymwys a nwyddau megis nwyddau ecséis sy'n symud o Iwerddon i Brydain Fawr, sy'n golygu bod yn rhaid i'r nwyddau hyn gael datganiad dilys a bod wedi'u clirio gan y tollau er mwyn gallu symud ymlaen i'w cyrchfan. Bydd rheolaethau tollau ar gyfer nwyddau anghymwys a nwyddau megis nwyddau ecséis sy'n symud trwy borthladdoedd Gogledd Iwerddon yn parhau heb eu newid. Bydd angen dilyn y gofynion mewnforio lechydol a Ffytioiechydol perthnasol hefyd ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytioiechydol anghymwys sy'n symud yn uniongyrchol o Ogledd Iwerddon i Brydain Fawr neu drwy Iwerddon, yn dibynnu ar gategori risg y nwyddau, fel y manylir mewn man arall yn y Model Gweithredu Targed y Ffin. Bydd angen datganiadau Diogelwch a Diogeleded ar gyfer nwyddau sy'n symud yn uniongyrchol o Iwerddon i Brydain Fawr o fis Hydref 2024, pan ddaw'r hepgoriad UE presennol i ben.
248. Mae canllawiau ar ba nwyddau sy'n gymwys ar gyfer mynediad dilyffethair wrth symud o Ogledd Iwerddon i weddill y DU ar gael [yma](#) a byddant yn cael eu diweddarau maes o law i adlewyrchu'r trefniadau gweithredu diweddaraf fel y nodir ym Model Gweithredu Targed y Ffin.

Diogelu Mynediad Dilyffethair ar gyfer Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon

249. Mae Model Gweithredu Targed y Ffin yn tanlinellu amddiffyniad Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon sy'n symud yn uniongyrchol o Ogledd Iwerddon i Brydain Fawr ac mae'n ymestyn yr amddiffyniadau hyn i symudiadau anuniongyrchol i Brydain Fawr trwy Iwerddon. Mae hyn er mwyn sicrhau ymrwymiad parhaus a diwyro i fynediad dilyffethair i fusnesau Gogledd Iwerddon.
250. Ers mis Ionawr 2021, mae'r diffiniad o Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon wedi aros yr un fath gyda'r statws hwn wedi'i roi i unrhyw nwydd sydd neu sydd wedi bod yn bresennol yng Ngogledd Iwerddon heb fod yn destun goruchwyliaeth, cyfyngiad neu reolaeth tollau na chynhyrchion wedi'u prosesu yng Ngogledd Iwerddon. Bydd hyn yn parhau i fod yn wir ar gyfer llawer o fusnesau, ond yn dilyn ymgysylltu helaeth â rhanddeiliaid bwyd-amaeth a ffermio yng Ngogledd Iwerddon, bydd trefniadau newydd yn berthnasol i fasnachwyr sy'n symud cynhyrchion bwyd a bwyd anifeiliaid pan gyflwynir Model Gweithredu Targed y Ffin.
251. Er mwyn sicrhau bod manteision mynediad dilyffethair yn canolbwyntio'n fwy sgwâr ar fasnachwyr Gogledd Iwerddon, a chan ystyried adborth busnes, bydd angen i fusnes bwyd neu fwyd anifeiliaid cofrestredig neu gymeradwyedig yng Ngogledd Iwerddon fod yn berchen ar gynhyrchion bwyd a bwyd anifeiliaid neu'n eu prosesu yng Ngogledd Iwerddon er mwyn i'w ystyried yn Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon at ddibenion lechydol a Ffytolanweithiol ac wedi'i eithrio rhag gofynion mewnfario lechydol a Ffytolanweithiol.
252. Mae eisoes yn ofynnol i fusnesau Gogledd Iwerddon sy'n gweithgynhyrchu, prosesu, gwerthu neu drin bwyd gofrestru gyda'u Cynghorau Dosbarth neu gael eu cymeradwyo gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd. Mae hefyd yn ofynnol eisoes i fusnesau bwyd anifeiliaid gael eu cofrestru neu eu cymeradwyo gydag Adran Amaethyddiaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig Gogledd Iwerddon. Nid yw hyn yn gosod unrhyw feichiau newydd ar fusnesau Gogledd Iwerddon sy'n symud bwyd a bwyd anifeiliaid er mwyn i'w nwyddau gael eu hystyried yn Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon.
253. Lle nad yw bwyd a chynhyrchion bwyd anifeiliaid yn eiddo i, neu'n cael eu prosesu yng Ngogledd Iwerddon gan fusnes bwyd neu fwyd anifeiliaid sydd wedi'i gofrestru neu ei gymeradwyo yng Ngogledd Iwerddon, bydd y nwyddau hyn yn ddarostyngedig i'r gofynion mewnfario lechydol a Ffytolanweithiol perthnasol, yn dibynnu ar gategori risg y nwyddau, fel y nodir mewn man arall ym Model Gweithredu Targed y Ffin. Bydd Llywodraeth y DU yn gweithio'n agos gyda llywodraethau Cymru a'r Alban i gyflawni'r rhain, a bydd rhagor o fanylion yn cael eu darparu maes o law.

Cerrig milltir

254. Ar gyfer **nwyddau nad ydynt yn gymwys, p'un a ydynt yn symud o Ogledd Iwerddon neu Iwerddon i Brydain Fawr**, rydym yn bwriadu gweithredu'r model drwy ddwy garreg filltir fawr:
- 31 Ionawr 2024
 - i. Cyflwyno gofynion rhag-hysbysu (ac eithrio ar gyfer planhigion risg isel a chynhyrchion planhigion) a rheolaethau tollau llawn.

- ii. Cyflwyno ardystiad iechyd ar fewnforio cynhyrchion anifeiliaid risg canolig, planhigion, cynhyrchion planhigion a bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid o darddiad nad yw o anifeiliaid o'r UE.
- O 31 Hydref 2024 ymlaen
 - i. Cyflwyno gwiriadau adnabod a ffisegol dogfennol ac ar sail risg ar gynhyrchion anifeiliaid, planhigion, cynnyrch planhigion risg canolig a bwyd a bwyd anifeiliaid nad yw'n tarddu o anifeiliaid o'r UE risg uchel.⁵
 - ii. Bydd y gofyniad am ddatganiadau Diogelwch a Diogeledd ar gyfer mewnforion i Brydain Fawr o'r UE neu o diriogaethau eraill lle mae'r hepgoriad yn berthnasol yn dod i rym o 31 Hydref 2024. Ochr yn ochr â hyn, byddwn yn cyflwyno set ddata lai ar gyfer mewnforion ac yn defnyddio Ffenestr Fasnach Sengl y DU a fydd yn dileu dyblygu gwaith lle bo modd ar draws gwahanol setiau data cyn-gyrraedd – megis Diogelwch a Diogeledd, Iechydol a Ffytoiechydol, a datganiadau tollau cyn eu cyflwyno.

Prosesau Mewnforio

Uniongyrchol Gogledd Iwerddon - Prydain Fawr

Tollau

255. Bydd trefniadau ar gyfer **Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon** yn ogystal â **nwyddau anghymwys** sy'n symud yn uniongyrchol o Ogledd Iwerddon i Brydain Fawr yn parhau heb eu newid. Mae hyn yn golygu y bydd Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon yn parhau i elwa o fynediad dilyffethair i farchnad Prydain Fawr heb unrhyw wiriadau a rheolaethau newydd, tra bydd angen i nwyddau anghymwys gwblhau datganiadau tollau ac, os ydynt yn cyrraedd Prydain Fawr mewn lleoliadau penodol, rhaid iddynt hysbysu CThEF â llaw o ddyfodiad eu nwyddau erbyn diwedd y diwrnod gwaith ar ôl eu symud.
256. Mae datganiadau, gwiriadau a rheolaethau allforio wrth ymadael â Gogledd Iwerddon yn parhau i fod yn berthnasol i grŵp hynod cyfyngedig o Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon yn amodol ar rwymedigaethau rhyngwladol penodol sy'n rhwymo'r DU a'r UE, megis symud rhywogaethau sydd mewn perygl.

Glanweithiol a Ffytoiechydol (SPS)

257. Bydd trefniadau ar gyfer **Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon** sy'n symud yn uniongyrchol o Ogledd Iwerddon i Brydain Fawr yn parhau heb eu newid. Rhaid i fasnachwyr sy'n symud bwyd neu gynhyrchion bwyd anifeiliaid fod wedi'u cofrestru neu eu cymeradwyo yng Ngogledd Iwerddon i barhau i fod yn gymwys i gael mynediad dilyffethair i farchnad Prydain Fawr fel y nodir uchod.
258. Mae pwerau i weithredu i ymdrin â bygythiadau i ddiogelwch bwyd neu borthiant, neu achosion o glefydau pla, yn parhau i fod ar gael ledled y DU. Er enghraifft, mae symudiadau anifeiliaid byw penodol sy'n bodloni diffiniad Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon o Ogledd Iwerddon i Brydain Fawr yn parhau i fod yn destun rhaghybysiad, ardystiad a gwiriadau yn y gyrchfan.

⁵ Bydd y dyddiad ar gyfer cychwyn gwiriadau ffisegol ar gyfer nwyddau anghymwys sy'n symud o ynys Iwerddon yn cael ei gadarnhau yn hydref 2023

259. Wrth symud **nwyddau anghymwys** drwy borthladdoedd Gogledd Iwerddon i Brydain Fawr, bydd angen i chi ddilyn y gofynion mewnforio lechydol a Ffytolanweithiol perthnasol yn dibynnu ar gategori risg eich nwyddau, fel y manylir mewn man arall yn y Model Gweithredu Targed y Ffin.
260. O leiaf, bydd y mewnforiwr yn gyfrifol am hysbysu ymlaen llaw am yr holl nwyddau perthnasol (ac eithrio planhigion risg isel a chynhyrchion planhigion) o fis Ionawr 2024 gan ddefnyddio system mewnforio cynhyrchion, anifeiliaid, bwyd a bwyd anifeiliaid Prydain Fawr (IPAFFS), yn unol â'r gofynion sydd ar waith ar hyn o bryd ar gyfer holl fewnforion eraill yr UE. Bydd angen ardystiad swyddogol hefyd ar gyfer nwyddau risg ganolig ac uchel. Bydd gwiriadau dogfennol sampl yn cael eu cynnal ar y nwyddau hyn lle bo'n berthnasol.
261. Yn dilyn cyflwyno gwiriadau dogfennol a ffisegol ym mhorthladdoedd arfordir y gorllewin, efallai y bydd nwyddau'n destun gwiriadau adnabod a ffisegol wrth ddod i mewn i Brydain Fawr, yn unol â'u categori risg.

Anuniongyrchol Gogledd Iwerddon - Iwerddon - Prydain Fawr

Tollau

262. Wrth symud **Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon** trwy Iwerddon i Brydain Fawr, yn y mwyafrif helaeth o achosion ni fydd angen i chi bellach gwblhau datganiadau tollau mewnforio electronig ar gyfer eich symudiadau nwyddau.
263. Mewn porthladdoedd sy'n defnyddio'r Gwasanaeth Symud Cerbydau Nwyddau (GVMS), bydd angen i gludwyr gwblhau Cyfeirnod Symud Nwyddau (GMR) o hyd, ond ar gyfer y rhan fwyaf o symudiadau nwyddau dim ond nodi eu bod yn symud Nwyddau Gogledd Iwerddon Cymwys y bydd angen i gludwyr eu nodi. Mewn porthladdoedd cysylltiedig â stocrestr eiddo neu leoliadau eraill, defnyddir prosesau tebyg i ganiatáu i Nwyddau Gogledd Iwerddon Cymwys gael eu rhyddhau o stocrestrau neu systemau lleol heb fod angen datganiadau electronig.
264. Bydd angen i gludwyr a gyrwyr gael mynediad at dystiolaeth fasnachol os gofynnir iddynt gadarnhau bod eu nwyddau yn Nwyddau Gogledd Iwerddon Cymwys. Bydd angen iddynt hefyd gael mynediad at ddogfen deithio a gyhoeddwyd yn y DU yn nodi cyrchfan y nwyddau, i ddangos mai dim ond mynd drwy Iwerddon y mae'r nwyddau.
265. Byddwn yn diweddarau'r canllawiau ar y gofynion hyn cyn 31 Ionawr 2024 a byddwn yn rhoi amser i fasnachwyr a chlodwyr ddeall y trefniadau newydd.
266. Wrth symud **nwyddau anghymwys** neu nwyddau megis nwyddau ecseis i Brydain Fawr drwy Iwerddon bydd yn rhaid i chi ddilyn y gofynion mewnforio craidd a nodir mewn man arall yn y Model Gweithredu Targed y Ffin, Model Gweithredu'r Ffin, ac mewn canllawiau, a fydd hefyd yn rhestru'r nwyddau hynny sy'n destun gofynion mewnforio.
267. Er mwyn bodloni gofynion tollau, bydd angen i fasnachwyr sy'n mewnforio nwyddau anghymwys a nwyddau megis nwyddau ecseis i Brydain Fawr o borthladdoedd Iwerddon wneud eu datganiadau tollau yn y Gwasanaeth Datganiadau Tollau (CDS), neu weithio gyda chyfryngwr tollau i wneud hyn ar eu rhan. Bydd angen i fasnachwyr, cludwyr a charwyr ddilyn prosesau GVMS mewn porthladdoedd sy'n ddefnyddio GVMS:

- Bydd angen i fasnachwyr ddarparu'r cyfeirnodau o'u datganiadau i'r person sy'n symud eu nwyddau.
- Bydd angen i gludwyr gynnwys cyfeirnodau ar gyfer yr holl ddatganiadau mewnforio a gyflwynir ymlaen llaw mewn GMR yn GVMS sy'n cynnwys rhif cofrestru'r cerbyd (neu'r trelar os heb gerbyd tynnu) y mae'n rhaid ei gyflwyno i'r cludwr cyn mynd ar fwrdd y cerbyd.
- Bydd angen i garwyr sicrhau bod gan bob symudiad cludo nwyddau GMR a rhaid iddynt anfon manylion pob GMR (hysbysiad cychwyn) i CThEF ar ôl i'r llong adael.
- Bydd angen i yrwyr neu'r rhai sy'n symud nwyddau ddilyn cyfarwyddiadau wrth ddod i mewn i Brydain Fawr ynghylch a oes angen iddynt gael eu nwyddau wedi'u gwirio gan yr awdurdod dollau wrth gyrraedd neu a ydynt yn gallu parhau â'u taith.

268. Mewn porthladdoedd sy'n gysylltiedig â stocrestr eiddo neu leoliadau eraill, bydd angen i fasnachwyr ddilyn prosesau safonol i sicrhau bod nwyddau'n cael eu cyflwyno i'r awdurdod dollau, eu datgan a'u clirio cyn y gellir eu rhyddhau i gylchrediad rhydd ym Mhrydain Fawr.

269. Bydd nwyddau sy'n cael eu symud o dan y Confensiwn Tramwy Cyffredin (CTC) yn parhau i ddilyn y gofynion CTC a GVMS sy'n berthnasol ar hyn o bryd ar gyfer symudiadau rhwng Gogledd Iwerddon neu Iwerddon a Phrydain Fawr.

Glanweithiol a Ffytioechydol (SPS)

270. Os ydych yn symud **Nwyddau Gogledd Iwerddon Cymwys** drwy Iwerddon i Brydain Fawr, bydd eich nwyddau'n elwa o fynediad dilyffethair, ac ni fyddwch yn destun gofynion mewnforio lechydol a Ffytioechydol fel y manylir mewn man arall ym Model Gweithredu Targed y Ffin. Fel y nodwyd uchod, rydym wedi sicrhau bod angen i'r rhai sy'n symud bwyd a chynhyrchion bwyd anifeiliaid gael eu cofrestru neu eu cymeradwyo drwy brosesau presennol er mwyn bod yn gymwys fel Nwyddau Cymwys Gogledd Iwerddon i Brydain Fawr.
271. Wrth symud **nwyddau anghymwys** i Brydain Fawr dwy Iwerddon, bydd angen i chi ddilyn y gofynion mewnforio lechydol a Ffytolanweithiol perthnasol yn dibynnu ar gategori risg eich nwyddau, fel y manylir mewn man arall yn y Model Gweithredu Targed y Ffin.
272. O leiaf, bydd y mewnforiwr yn gyfrifol am hysbysu ymlaen llaw am yr holl nwyddau perthnasol (ac eithrio planhigion risg isel a chynhyrchion planhigion) gan ddefnyddio system mewnforio cynhyrchion, anifeiliaid, bwyd a bwyd anifeiliaid Prydain Fawr (IPAFFS), yn unol â'r gofynion sydd ar waith ar hyn o bryd ar gyfer holl fewnforion eraill yr UE. Bydd angen ardystiad swyddogol hefyd ar gyfer nwyddau risg ganolig ac uchel.
273. O 31 Ionawr 2024, bydd sampl o wiriadau dogfennol yn cael eu cynnal ar y nwyddau hyn lle bo'n berthnasol.
274. Yn dilyn cyflwyno gwiriadau dogfennol a ffisegol ym mhorthladdoedd arfordir y gorllewin, efallai y bydd nwyddau'n destun gwiriadau adnabod a ffisegol wrth ddod i mewn i Brydain Fawr, yn unol â'u categori risg.

Gwrthweithio Osgoi

275. Ni chaniateir symud nwyddau trwy Ogledd Iwerddon i osgoi tariff y DU neu brosesau tollau eraill. Ochr yn ochr â rheolau presennol gwrth-osgoi tollau, byddwn yn sicrhau bod mesurau ar waith i atal prosesau mewnfurio lechydol a Ffytoiechydol rhag cael eu hosgoi ac, felly, rhag cam-drin y trefniadau ar gyfer mynediad dilyffethair Gogledd Iwerddon i farchnad Prydain Fawr.
276. Lle mae masnachwyr yn symud nwyddau at ddiben osgoi ac felly'n ceisio osgoi gwiriadau a rheolaethau mewnfurio lle bo angen y rhain, gallai masnachwyr fod yn destun cosbau ariannol, yn ogystal â chosbau lechydol a Ffytoiechydol a chamau gorfodi, hyd at a chan gynnwys atafaelu, dinistrio neu sancsiwn troseddol.

Adran 3: Diwydiant ffiniau a gofynion porthladdoedd

Seilwaith

Gofynion seilwaith ar gyfer rheolaethau lechydol a Ffytioechydol

277. Rhaid i anifeiliaid byw, cynhyrchion anifeiliaid, bwyd risg uchel a bwyd anifeiliaid o darddiad nad yw o anifeiliaid a phlanhigion risg uchel a chynhyrchion planhigion ddod i mewn trwy borthladd sydd â Safle Rheoli Ffiniau perthnasol (BCP), a elwid gynt yn Safle Arolygu Ffin (BIP). Ar ôl i'r nwyddau gyrraedd, cynhelir unrhyw wiriadau angenrheidiol o ran manylion adnabod a gwiriadau ffisegol. Cyhoeddir rhestr o Safleoedd Rheoli Ffin ar gyfer anifeiliaid a chynhyrchion anifeiliaid yma ar [GOV.UK](https://www.gov.uk) a bydd yn parhau i gael ei diweddarau, yn ogystal â rhestr o Safleoedd Rheoli Ffin awdurdodedig ar gyfer mewnforion planhigion yma ar [GOV.UK](https://www.gov.uk).
278. Bydd y rhan fwyaf o Safleoedd Rheoli Ffiniau yn cael eu lleoli o fewn porthladd neu faes awyr i gefnogi masnach sy'n mynd drwy'r porthladd. Mae nwyddau Gweddill y Byd eisoes yn ddarostyngedig i reolaethau sy'n gofyn am Safle Rheoli Ffiniau ac mae'r rhain eisoes ar waith yn y porthladdoedd perthnasol. Mae porthladdoedd wedi bod yn ystyried pa newidiadau y gall fod eu hangen ar eu modelau gweithredu er mwyn hwyluso cyflwyno rheolaethau ar nwyddau'r UE. Bydd hyn yn bennaf yn newidiadau i ofnion staffio a seilwaith i adlewyrchu'r cyfraddau gwirio a amlinellir yn y ddogfen hon. Os nad yw porthladd bellach yn gallu cynnal archwiliadau ar fathau penodol o nwyddau, byddai angen i fasnachwyr ddod o hyd i lwybr arall i fewnforio eu nwyddau i'r wlad. Fodd bynnag, mae er budd gweithredwyr porthladdoedd i hwyluso'r fasnach angenrheidiol pan fydd galw. Mae'r rhan fwyaf o gyfleusterau Safle Rheoli Ffiniau wedi'u cwblhau ac yn barod i gynnal gwiriadau, neu'n barod i dderbyn dynodiad terfynol cyn bod angen.
279. Mae'r gofyniad i nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol fynd i mewn trwy bwynt mynediad gyda Safle Rheoli Ffin hefyd yn berthnasol i nwyddau rheilffordd rhyngwladol. Dim ond o dan amgylchiadau cyfyngedig a phenodol y mae'r Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol yn caniatáu i wiriadau mewnforio gael eu cynnal y tu hwnt i'r pwynt mynediad. Mae Defra mewn trafodaethau gyda'r diwydiant ar atebion ymarferol i gydymffurfio â'r gofynion hyn ar gyfer nwyddau sy'n cyrraedd ar y rheilffordd trwy Dwnnel y Sianel.
280. Bydd angen dynodi Safleoedd Rheoli Ffin newydd neu addasedig wrth ragweld y drefn Model Gweithredu Targed y Ffin gan yr awdurdodau perthnasol er mwyn ymdrin â gwiriadau: Defra/Asiantaeth lechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a Asiantaeth Safonau Bwyd Lloegr; Gweinidogion Llywodraeth Cymru dros Gymru; Asiantaeth lechyd Anifeiliaid a Phlanhigion, Safonau Bwyd yr Alban, Awdurdodau Cymwys a Gweinidogion Llywodraeth yr Alban yn yr Alban.

281. Gall archwilio planhigion a chynhyrchion planhigion hefyd ddigwydd yn y Pwyntiau Rheoli. Mae'r rhain wedi'u dynodi'n gyfleusterau arolygu mewndirol lle gall gwiriadau manylion adnabod a gwiriadau ffisegol ddigwydd o dan oruchwyliaeth. Mae nwyddau a symudir i Bwyntiau Rheoli o dan reolaeth tollau ac ni ellir eu hagor nes bod yr arolygydd (neu'r gweithredwr awdurdodedig) yn bresennol.
282. Argymhellir ymgysylltu'n gynnar â'r awdurdodau perthnasol gan ei bod yn debygol y bydd galw mawr am ddynodi cyn cyflwyno rheolaethau. Dylai porthladdoedd sydd wedi adeiladu Safleoedd Rheoli Ffiniau newydd a gefnogir gan Gronfa Seilwaith Porthladdoedd barhau i ymgysylltu â'u Pwynt Cyswllt Sengl Swyddfa'r Cabinet.

Safleoedd Mewndirol

283. Lle nad oedd gan borthladdoedd ddigon o dir i adeiladu Safle Rheoli Ffiniau er mwyn hwyluso cyflwyno rheolaethau lechydol a Ffytioiechydol ar nwyddau'r UE, gwnaed trefniadau i'r Llywodraeth(au) adeiladu Safleoedd Rheoli Ffiniau ar Safleoedd Mewndirol.
284. Mae'r ddarpariaeth o gyfleusterau Safle Rheoli Ffin mewndirol yng Nghaint ar gyfer nwyddau sy'n dod i mewn i'r DU trwy'r Groesfan Fer (Porthladd Dover ac Eurotunnel) yn cael ei hadolygu. Cyhoeddir penderfyniad yn fuan ar ddyfodol Safleoedd Rheoli Ffin Sevington a Bastion Point. Bydd cyfleusterau yn weithredol o gyflwyno gwiriadau ym mis Ebrill 2024.
285. Mae cynlluniau'n cael eu datblygu ar gyfer Safleoedd Rheoli Ffin i ddarparu cyfleusterau ar gyfer nwyddau sy'n dod i mewn i'r DU drwy borthladdoedd Caergybi a De-orllewin Cymru. Mae disgwyl i'r cyfleusterau yng Nghymru fod yn weithredol o fis Hydref 2024 ymlaen, yn unol â'r amserlen ar gyfer arfordir y gorllewin.
286. Gellir datblygu cynlluniau ar gyfer Safleoedd Mewndirol eraill os ystyrir eu bod yn angenrheidiol yn dilyn dadansoddiad pellach o'r gofynion gwirio disgwylledig.
287. Mae mapiau o'r Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol a ddynodwyd ar gyfer rheolaethau lechydol a Ffytioiechydol ym Mhrydain wedi'u nodi yn [Atodiad F](#).

Trefniadau codi tâl mewn Safleoedd Mewndirol

288. Bwriad Llywodraeth y DU yw y bydd codi tâl ar Safleoedd Mewndirol i adennill costau gweithredu sy'n angenrheidiol i gynnal archwiliadau ffisegol mewn Safleoedd Rheoli Ffiniau.
289. Mae Llywodraeth y DU wedi ymgynghori ar ei methodoleg a'i chyfraddau arfaethedig i lywio lefelau codi tâl. Y cynnig yw gweinyddu Tâl Defnyddiwr Cyffredin ar bob llwyth sy'n dod i mewn trwy Borthladd Dover ac Eurotunnel sy'n gymwys i gael gwiriadau lechydol a Ffytolanweithiol. Byddai'r tâl yn berthnasol i bob llwyth cymwys, pa un ai a ydynt yn cael eu dewis ar gyfer archwiliad Safleoedd Rheoli Ffiniau ai peidio. Amcangyfrifir y bydd y gyfradd Tâl Defnyddiwr Cyffredin ddangosol tua £20-£43, fodd bynnag bydd cyfraddau terfynol yn cael eu pennu ar ôl gwerthuso'r ymatebion i'r ymgynghoriad. Bydd gwybodaeth atodol am drefniadau codi tâl ar Safleoedd Mewndirol yn cael ei chyhoeddi yn hydref 2023.

290. Mae Llywodraeth y DU yn parhau i weithio'n agos gyda'r Llywodraethau Datganoledig ar bolisi codi tâl, ac mae'n gweithio tuag at ymestyn y trefniadau hyn i gynnwys Safleoedd Rheoli Ffin eraill a redir gan y Llywodraeth ym Mhrydain Fawr yn y dyfodol.
291. Mae CThEF hefyd yn archwilio opsiynau ar sut i weithredu gwasanaethau cyfleuster ffiniau mewndirol ar sail fasnachol a bydd yn ymgysylltu â rhanddeiliaid ar y cynlluniau hyn wrth iddynt ddatblygu.

Cyfleusterau anifeiliaid byw

292. Ar hyn o bryd mae anifeiliaid byw sy'n cael eu mewnfario o'r UE yn cael gwiriadau wrth gyrraedd eu cyrchfan, a bydd hyn yn parhau nes bod seilwaith y ffin yn barod i symud gwiriadau i Safleoedd Rheoli Ffin, a ddisgwylir yn ystod 2024. Byddwn yn cyhoeddi gwybodaeth atodol am drefniadau ar gyfer cyfleusterau anifeiliaid byw ar safleoedd mewndirol, a'r cyllid posibl sydd ar gael ar gyfer cyfleusterau ychwanegol mewn porthladdoedd wrth i'r cynlluniau hyn gael eu datblygu.

Seilwaith arall ar y ffin

293. Nid yw'r newidiadau a ddisgrifir yn y ddogfen hon i agweddau eraill ar y ffin, yn enwedig y model Diogelwch a Diogeled newydd, yn cael effaith ar unwaith ar y seilwaith sydd ei angen mewn porthladdoedd. Dros y ddwy flynedd nesaf rydym hefyd yn gwella ein gallu a'n seilwaith canfod niwclear presennol a fydd yn gwella llif y nwyddau drwy ffin y DU. Byddwn yn dechrau awtomeiddio ein hystâd ganfod ehangach a fydd yn hwyluso llif y nwyddau ymhellach ac yn gwella diogelwch mewn nifer o borthladdoedd. Rydym yn bwriadu ehangu i ragor o borthladdoedd a gwella'r awtomeiddio hwnnw o 2025 ymlaen. Mae'r Swyddfa Gartref eisoes wedi dechrau ymgysylltu â'r diwydiant ar ei chynlluniau a bydd yn cynnal ymgysylltu pellach dros wanwyn 2023: mae'n hanfodol bod diwydiant a'r llywodraeth yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu technoleg canfod arloesol, awtomeiddio logisteg a galluogi seilwaith (ffisegol a thechnegol).

Adran 4: Amserlen gweithredu ar gyfer y Model Gweithredu Targed y Ffin

Amserlen y Model Gweithredu Targed y Ffin

294. Bydd y Model Gweithredu Targed y Ffin newydd yn gofyn am newid technolegol a phrosesau ar draws sefydliadau'r sector cyhoeddus a phreifat sy'n darparu'r ffin.
295. Ar ôl ymgysylltu â rhanddeiliaid ac ystyried yr heriau gweithredu a godwyd ganddynt, ochr yn ochr â'r bygythiadau bioddiogelwch presennol a rhai sy'n dod i'r amlwg a amlygwyd ganddynt, rydym wedi penderfynu newid ychydig yr amserlen a gyhoeddwyd gennym yn wreiddiol yn fersiwn drafft y Model Gweithredu Targed y Ffin. Bydd hyn yn rhoi'r amser sydd ei angen ar fusnesau a'u cadwyni cyflenwi i baratoi. Rydym hefyd wedi nodi rhagor o fanylion am yr amserlen ar gyfer gweithredu rheolaethau ar symudiadau o ynys Iwerddon mewn porthladdoedd ar Arfordir Gorllewinol Prydain Fawr, a esbonnir yn [Adran 2](#).
296. Ein hystyriaethau allweddol wrth ddatblygu'r amserlen oedd:
- yr angen am reoli risgiau bioddiogelwch a diogelwch y wlad yn effeithiol.
 - yr angen i roi digon o amser i fusnesau weithredu'r model yn eu systemau a'u prosesau.
 - yr angen i sicrhau bod gan gadwyni cyflenwi amser i addasu ac nad oes amharu arnynt.
 - pa mor gyflym y gallwn weithio gyda rhanddeiliaid i adeiladu'r systemau a'r seilwaith sydd ei angen o dan y model newydd, gan gynnwys cyflwyno Ffenestr Masnach Sengl y DU.
297. Y tair prif garreg filltir ar gyfer cyflwyno'r model (ac eithrio ar gyfer nwyddau sy'n symud o ynys Iwerddon) yw:
- 31 Ionawr 2024 - Cyflwynir tystysgrifau iechyd allforio a thystysgrifau ffytoiechydol ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid risg canolig a chynhyrchion planhigion a phlanhigion a fewnforir i Brydain Fawr o'r UE.
 - 30 Ebrill 2024 - Cyflwynir gwiriadau dogfennol a gwiriadau ffisegol a manylion adnabod ar y ffin ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid risg canolig, planhigion a chynhyrchion planhigion a fewnforir i Brydain Fawr o'r UE. Dileu ardystiad iechyd a gwiriadau rheolaidd ar gynhyrchion anifeiliaid risg isel, planhigion a chynhyrchion planhigion o weddill y byd yn ogystal â lleihau lefelau gwirio ffisegol a hunaniaeth ar gynhyrchion anifeiliaid risg canolig Gweddill y Byd.

- 31 Hydref 2024 - Bydd datganiadau diogelwch ar gyfer mewnforion yr UE yn dod i rym. Bydd set ddata lai a gyflwynir ar gyfer mewnforion a defnyddio Ffenestr Fasnach Sengl y DU a fydd yn dileu dyblygu gwaith lle bo modd ar draws gwahanol setiau data cyn-gyrraedd – megis Diogelwch a Diogeledd, a datganiadau tollau cyn eu cyflwyno.
- Ar gyfer nwyddau sy'n symud o ynys Iwerddon, cyfeiriwch at [Adran 2](#) y ddogfen hon.

298. **Dylai mewnforwyr a'u cadwyni cyflenwi eisoes fod yn paratoi ar gyfer y garreg filltir gyntaf gyda mwy o amser bellach ar gael i sicrhau parodrwydd. Dylent nawr ddechrau paratoi ar gyfer yr ail a'r drydedd garreg filltir.**

299. Byddwn yn cyhoeddi manylion pellach i gefnogi busnesau a'u cadwyni cyflenwi i baratoi. Byddwn yn cyhoeddi'r manylion hyn drwy atodiadau atodol i'r Model Gweithredu Targed y Ffin, a chanllawiau pellach, a gyhoeddir ar GOV.UK. Mae amserlen ar gyfer cyhoeddi'r manylion pellach hyn wedi'i nodi yn [Adran H](#). Rydym yn bwriadu gweithio'n agos gyda mewnforwyr a'r diwydiant ffiniau a byddwn yn creu grŵp parodrwydd busnes y byddwn yn ei ddefnyddio i barhau i ymgynghori â busnesau ar y canllawiau a'r cymorth pellach sydd eu hangen arnynt i baratoi.

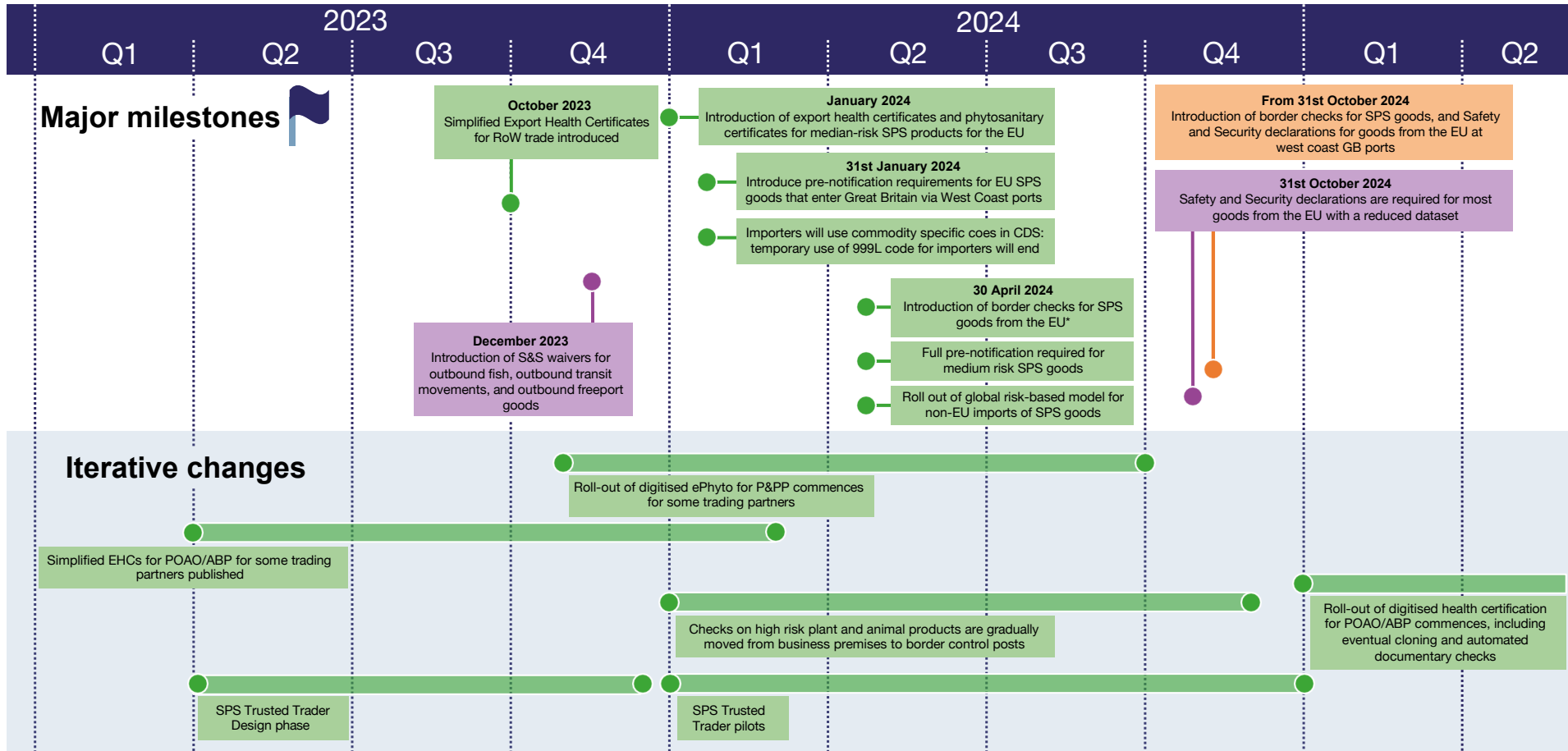
Amserlen ar gyfer gweithredu rheolaethau ar nwyddau Gwyddelig sy'n cyrraedd yn uniongyrchol o Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr

300. Yn unol â chyflwyno rheolaethau ffiniau ar fewnforion UE a nodir yn y Model Gweithredu Targed y Ffin, bydd busnesau yn wynebu gwiriadau a rheolaethau newydd wrth symud nwyddau Gwyddelig (h.y. unrhyw nwyddau nad ydynt yn [Nwyddau Gogledd Iwerddon Cymwys](#)) o borthladdoedd Iwerddon (e.e. Porthladd Dulyn ac Ewro Borthladd Rosslare) yn uniongyrchol i Brydain Fawr (e.e. porthladd Lerpwl a phorthladd Caerdybi). Yn ogystal â gweithredu'r rheolaethau bioddogelwch newydd a nodir yn y Model Gweithredu Targed y Ffin hwn ar nwyddau Gwyddelig sy'n symud yn uniongyrchol o Iwerddon i Brydain Fawr, byddwn hefyd yn cyflwyno rheolaethau tollau llawn ar gyfer y symudiadau hyn, gan newid y trefniadau presennol sy'n berthnasol pan fydd y nwyddau hyn yn cyrraedd porthladdoedd Prydain Fawr sy'n derbyn traffig o borthladdoedd Iwerddon.
301. Rydym am weithio gyda rhanddeiliaid i sicrhau bod cyflwyno'r rheolaethau hyn yn cael ei wneud yn effeithiol.
302. Yn unol â'r Model Gweithredu Targed Ffin ehangach, ar **31 Ionawr 2024** byddwn yn cyflwyno rhaghysbysiad, ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid Gwyddelig risg isel a chanolig, a chynhyrchion planhigion a phlanhigion risg canolig sy'n symud yn uniongyrchol o Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr. Ochr yn ochr â hyn, bydd rheolaethau tollau llawn yn cael eu cyflwyno ar gyfer nwyddau sy'n symud yn uniongyrchol o Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr. Bydd Tystysgrifau lechyd Allforio a Thystysgrifau Ffytolanweithiol yn cael eu cyflwyno ar gyfer cynhyrchion anifeiliaid, planhigion a chynhyrchion planhigion risg canolig Gwyddelig sy'n symud yn uniongyrchol o Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr.

303. Bydd gwiriadau dogfennol, ffisegol ac adnabod lechydol a Ffytoiechydol ar gyfer nwyddau anghymwys sy'n symud o Ynys Iwerddon i Brydain Fawr yn cael eu cyflwyno o 31 Hydref 2024⁶ mewn porthladdoedd ar Arfordir Gorllewinol Prydain Fawr. Bydd datganiadau Diogelwch a Diogeledd a Diogeledd yn cael eu cyflwyno ar gyfer y nwyddau hyn ym mis Hydref 2024 yn unol ag amserlenni Model Gweithredu Targed y Ffin ehangach. Mae hyn yn sicrhau bod gan fewnforwyr, porthladdoedd a'r awdurdodau amser i baratoi ar gyfer troi'r rheolaethau hyn ymlaen, er mwyn sicrhau gweithrediadau llyfn o'r cychwyn yn y pwyntiau mynediad hanfodol hyn.

⁶ Bydd y dyddiad ar gyfer cychwyn gwiriadau ffisegol ar gyfer nwyddau anghymwys sy'n symud o ynys Iwerddon yn cael ei gadarnhau yn hydref 2023

Summary timeline for implementation of the Border Target Operating Model

Key

S&S changes SPS changes Cross Cutting changes * Except at west coast GB ports

Amserlen gryno ar gyfer gweithredu'r Model Gweithredu Targed y Ffin

Llywio'r adran hon

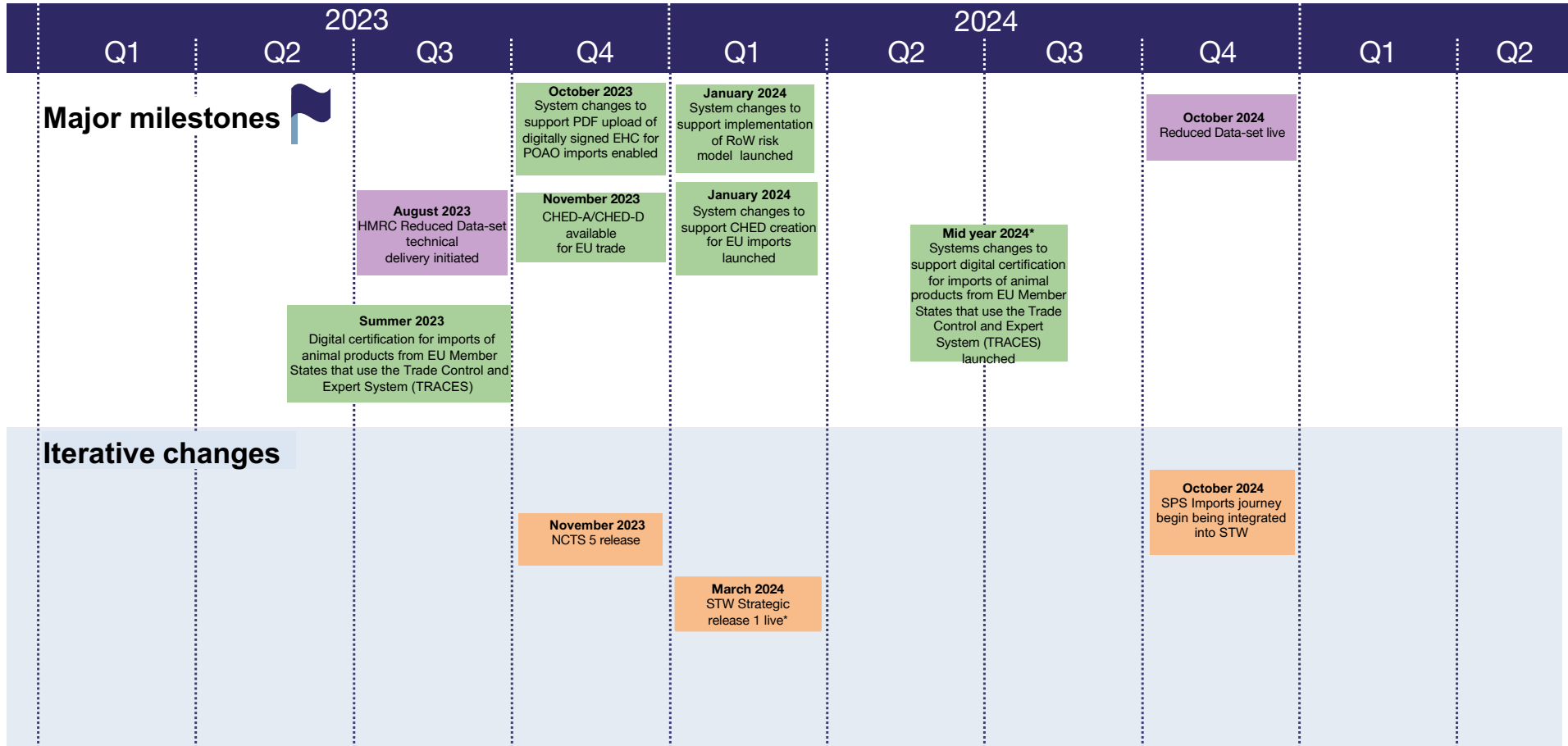
304. Mae'r adran hon yn nodi tair amserlen i helpu'r sector preifat i ddeall a pharatoi ar gyfer newidiadau yn y dyfodol ar y ffin.
- Amserlen grynodol yn nodi sut y bydd y model Gweithredu Targed y Ffin newydd yn cael ei weithredu rhwng 31 Ionawr 2024 a Hydref 2024 (ac eithrio ar gyfer nwyddau sy'n symud yn uniongyrchol o Iwerddon i borthladdoedd Prydain Fawr [fel y nodir uchod](#)).
 - Crynodeb ac amserlen o'r newidiadau systemau sy'n digwydd dros y 2 flynedd nesaf er mwyn cyflawni'r model Gweithredu Targed y Ffin.
 - Bydd map ffordd cryno sy'n nodi sut y bydd holl newidiadau'r Llywodraeth ar y ffin cyn 2025 yn effeithio'n gadarnhaol ar brofiad masnachu mewnforwyr ac allforwyr.

MapFfordd Systemau ac amserlen i gyflawni Model Gweithredu Targed y Ffin

Mae map ffordd lefel uchel o'r newidiadau systemau sydd eu hangen i weithredu Model Gweithredu Targed y Ffin wedi'i amlinellu isod.

305. Yn ogystal â datblygu atebion technegol i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Model Gweithredu Targed y Ffin, byddwn yn parhau gyda rhaglenni mudo systemau presennol, gan gynnwys mudo defnyddwyr i Wasanaeth Datganiad Tollau (gan CHIEF: Trin Tollau o Fewnforio ac Allforio Nwyddau) a System Mewnforio Cynhyrchion, Anifeiliaid, Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (o PEACH) yn unol â llinellau amser ac arweiniad a gyhoeddir. Bydd cyflwyno'r Fersiwn System Tramwy Gyfrifiadurol Newydd (NCTS) 5 yn parhau gyda masnachwyr sy'n cyflwyno datganiadau tramwy trwy'r llwyfan hwn o fis Tachwedd 2023 ymlaen yn unol â'r canllawiau presennol.
306. Rydym hefyd wedi sicrhau bod y model newydd yn cyd-fynd â systemau presennol fel y Gwasanaeth Datganiad Tollau (CDS). Sefydlwyd y cod 999L yn CDS fel trefniant dros dro a, thrwy roi Model Gweithredu Targed y Ffin ar waith, mae'n briodol i'w ddefnydd ar gyfer mewnforio ddod i ben. Byddwn yn disodli 999L gyda chodau rhyddhad penodol wedi'u targedu ar gyfer datganiadau mewnforio a fydd yn cael eu cyfleu maes o law cyn eu gweithredu o fis Ionawr 2024. Bydd cod 999L yn parhau i fod ar gael ar gyfer datganiadau allforio tan fis Ionawr 2025.
307. Mae'r gwaith o ddatblygu'r Ffenestr Fasnach Sengl eisoes ar y gweill. Bydd y datganiad nodwedd cychwynnol yn caniatáu i fasnachwyr gyflwyno datganiadau mynediad cryno Diogelwch a Diogeledd a datganiadau mewnforio tollau gan ddefnyddio naill ai cymhwysiad gwe newydd neu APIs a gynhelir gan STW. Bydd yr APIs S&SGB a CDS presennol ar gael o hyd i'r masnachwyr a'r datblygwyr meddalwedd hynny nad ydynt yn dymuno defnyddio STW ar hyn o bryd.
308. Disgrifir newidiadau eraill i systemau'r llywodraeth i gefnogi gweithrediad Model Gweithredu Targed y Ffin isod.

System changes timeline

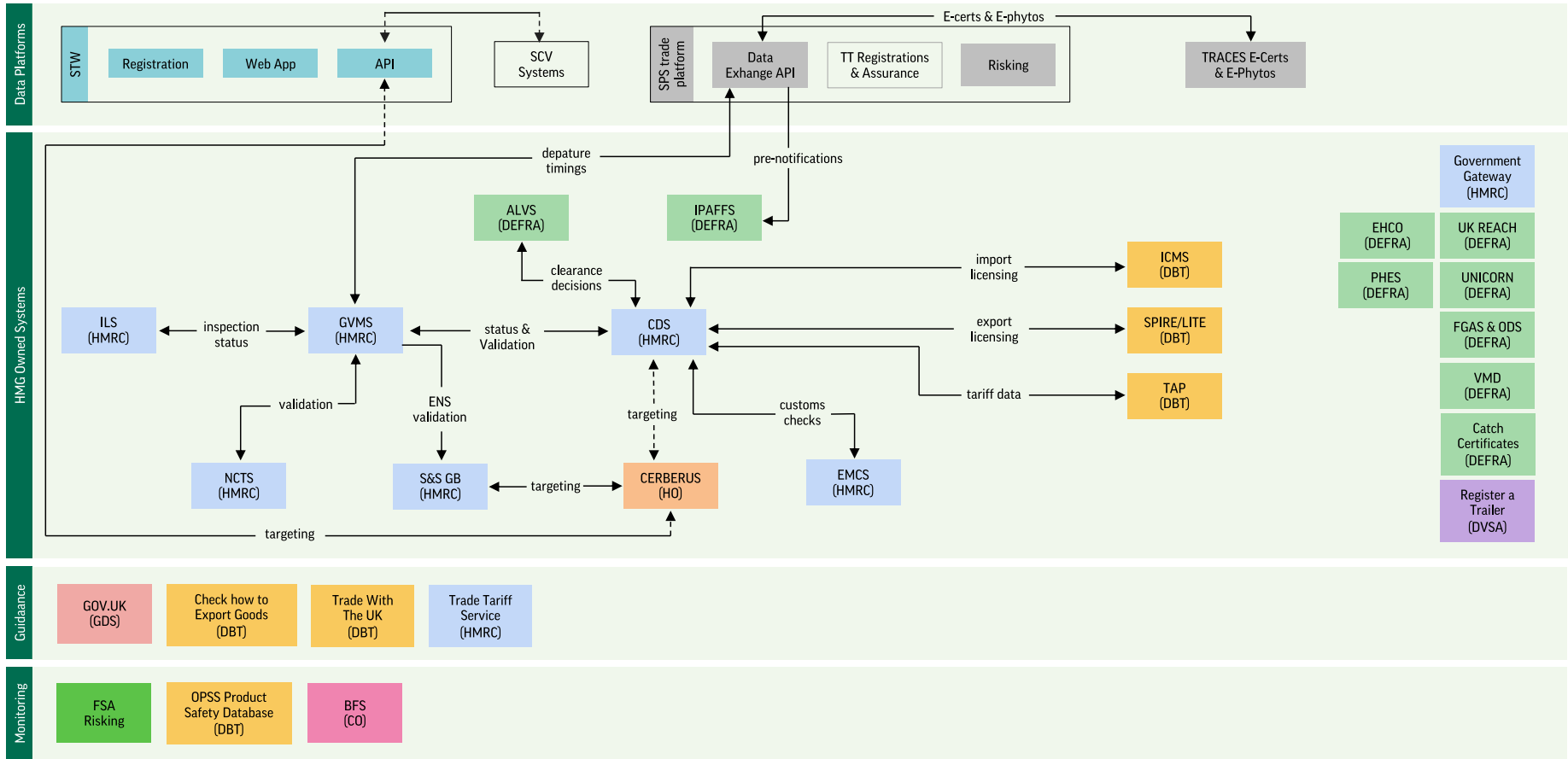

Key:

- S&S changes
- IPAFFS changes
- NCTS & STW changes
- *provisional

309. **Gweithredu rhag-hysbysiadau Dogfennau Mynediad Iechyd Cyffredin (CHEDs):** Bydd CHEDs yn disodli'r Hysbysiadau Mewnforio (IMPs) sydd eu hangen ar hyn o bryd ar gyfer mewnforyn bwyd-amaeth o'r UE. Bydd y system bresennol Defra ar gyfer rhaghysbysu a ddefnyddir ar hyn o bryd gan fasnachwyr i raghysbysu mewnforyn o gynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid (CHED-P), anifeiliaid byw (CHED-A) a bwyd a bwyd anifeiliaid risg uchel nad ydynt yn dod o anifeiliaid (CHED-D) o'r tu allan i'r UE ar gael ar gyfer mewnforyn o'r UE yn unol â'r amserlen a amlinellir uchod.
310. Anogir mewnforyn planhigion a chynhyrchion planhigion sy'n defnyddio'r system rhag-hysbysu etifeddol (PEACH) ar hyn o bryd i symud i'r datrysiad IPAFFS gwell, fodd bynnag, gall masnach barhau i ddefnyddio PEACH i rag-hysbysu mewnforyn o'r tu allan i'r UE nes iddynt fudo.
311. **Negeseua gyrrwr:** O fis Ebrill 2024, bydd cludwyr a gyrrwyr sy'n symud nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol i'r wlad gan ddefnyddio'r Gwasanaethau Symud Cerbydau Nwyddau (GVMS) i glirio tollau yn cael eu hysbysu am ofynion archwilio a lleoliad trwy'r [Gwasanaeth Lleoliad Archwiliad](#) presennol. Mewn achosion lle mae'n ofynnol i nwyddau lechydol a Ffytolanweithiol sy'n cael eu mewnforyn o dan gludiant CTC fynychu archwiliad, bydd gwasanaeth negeseuon IPAFFS newydd yn cael ei ddefnyddio. Bydd y rhybuddion yn cael eu danfon trwy neges destun neu e-bost yn dibynnu ar y manylion cyswllt a ddarperir pan gyflwynir y rhaghysbysiad CHED.
312. **Datganiadau Mynediad Cryno (ENS):** Bydd gwaith technegol i gefnogi'r gofyniad data llai yn dechrau ym mis Awst 2023 a bydd yn cael ei alluogi ar yr API Datganiadau Mewnforio Diogelwch a Diogeledd o fis Hydref 2024. Mae mabwysiadu'r set ddata lai yn ddewisol a gall cludwyr sydd ag atebion technegol presennol barhau i'w defnyddio heb wneud unrhyw newidiadau. Ar gyfer cludwyr a darparwyr meddalwedd sy'n dymuno defnyddio'r set ddata lai, bydd manylebau technegol ar gael yn ddiweddarach yn 2023 a bydd mwy o fanylion yn cael eu darparu ar [hyb datblygwyr CThEF](#) maes o law.
313. Bydd yr holl ddata Diogelwch a Diogeledd ymlaen llaw ar gyfer symudiadau Prydain Fawr yn cael eu risgio drwy'r system S&SGB bresennol, yn ogystal â Cerberus. Mae hwn yn allu risgio a fydd yn galluogi defnyddwyr i rwydweithio a dadansoddi setiau data trafodion a chyd-destunol traws-foddol amrywiol mewn amser real, gan gydnabod bod Grwpiau Troseddau Cyfundrefnol yn gweithredu ar draws moddau a nwyddau a gwella effeithiolrwydd targedu.
314. Cyhoeddir rhagor o wybodaeth i gefnogi gweithrediad y Model Gweithredu Targed y Ffin yn unol â'r amserlen a nodir yn [Atodiad H](#).
315. Mae'r map systemau ar y dudalen ganlynol yn nodi prif systemau'r llywodraeth sy'n gweithredu ar y ffin.

TOM System Map

Footnotes:
 PEACH users will be migrated to IPAFFS and CHEIF users to CDS. PEACH and CHEIF will be switched off after migration.
 Crown dependencies use their own systems such as Ceaser and Gems.
 Cerberus sequencing of new customs dataset integration to be confirmed.

Cy nllun ac amserlen darparu Ffenestr Fasnach Sengl y DU

Ffenestr Fasnach Sengl

316. Yn Strategaeth Ffiniau'r DU, ymrwymodd y Llywodraeth i ddarparu Ffenestr Fasnach Sengl (STW) o'r radd flaenaf i helpu busnesau'r DU i fanteisio ar berthnasoddedd masnachu newydd a gwella safle'r DU fel partner masnachu byd-eang.
317. Bydd Ffenestr Fasnach Sengl y DU yn darparu porth diogel wedi'i symleiddio lle bydd masnachwyr a chyfryngwyr yn gallu bodloni eu rhwymedigaethau ffiniau drwy gyflwyno gwybodaeth i'r Llywodraeth mewn un lle.
318. Un o egwyddorion allweddol y Ffenestr Fasnach Sengl yw symleiddio cyflwyniadau data i wneud bywyd yn symlach i ddefnyddwyr drwy gasglu data unwaith, eu hailddosbarthu i'r manau lle mae eu hangen a'u hailddefnyddio lle bo'n briodol. Bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn dileu dyblygu lle bo modd, fel nad yw'r Llywodraeth yn gofyn am yr un data at wahanol ddibenion dro ar ôl tro. Bydd yr uno hwn o setiau data sy'n ymwneud â ffiniau yn weladwy i ddefnyddwyr o'r fersiwn cyntaf o ymarferoldeb a bydd yn parhau i dynnu i mewn setiau data ychwanegol wrth i'r Ffenestr Fasnach Sengl gyflawni dros amser.
319. Bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn dod â gwasanaethau ffiniau eraill ynghyd ac yn darparu nodweddion sydd o fudd i ddefnyddwyr, megis gwneud cais am drwyddedau i fasnachu a'u rheoli. Trwy leihau a symleiddio prosesau a gofynion data dyblyg, bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn lleddfu beichiau gweinyddol ac yn trawsnewid profiadau defnyddwyr ar y ffin.
320. Bydd economi'r DU yn elwa hefyd gan y bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn darparu data amser real a'r wybodaeth ddiweddaraf ar gyfer rheoli risg a diogelwch yn well. Bydd hyn yn galluogi mwy o ymyriadau wedi'u targedu i gyflymu'r broses ar gyfer masnach gyfreithlon dros y ffin.

Paratoi i gyflwyno Ffenestr Fasnach Sengl y DU

321. Mae'r Ffenestr Fasnach Sengl yn rhaglen drawslywodraethol, sy'n sicrhau manteision i'r DU gyfan. Swyddfa'r Cabinet sy'n berchen ar ddatblygu taith gyffredinol y cwsmer yn unol ag uchelgeisiau'r Strategaeth Ffiniau. CTheF yw'r adran gyflawni arweiniol, gan weithio mewn partneriaeth â'r holl asiantaethau sy'n gyfrifol am brosesau ffiniau a systemau TG, gan gynnwys y rhai yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Mae gan fwy na 25 o adrannau ac asiantaethau'r Llywodraeth bresenoldeb ar y ffin ac mae pob un ohonynt yn ymwneud â dylunio a chyflawni'r Ffenestr Fasnach Sengl. Bydd y cydweithio hwn yn sicrhau bod defnyddwyr yn cael un profiad unedig gan y bydd yr asiantaethau hyn ar y cyd yn gyfrifol am alinio, dylunio a darparu'r gweithgaredd cyfreithiol, polisi, gweithredol, technegol ac integreiddio gwasanaethau sydd eu hangen i ddarparu Ffenestr Fasnach Sengl effeithiol.
322. Mae gwaith paratoi i gyflwyno'r Ffenestr Fasnach Sengl wedi hen ddechrau. Cyhoeddwyd Gwahoddiad i Dendro ar gyfer Partner Cyflenwi Technegol (TDP) ym mis Tachwedd 2022 a daeth i ben ym mis Ionawr 2023. Ym mis Mai 2023, penodwyd Deloitte, gan weithio gydag IBM, i adeiladu, darparu a chynnal y Ffenestr Fasnach Sengl. Gan dynnu ar eu profiad blaenorol, mae Deloitte ac IBM eisoes wedi dechrau

adeiladu'r sylfeini TG a thechnegol angenrheidiol a byddant nawr yn gweithio ar draws y Llywodraeth, gan sicrhau bod cynllun gwasanaeth a darpariaeth y Ffenest Fasnach Sengl yn addas ar gyfer y presennol a'r dyfodol.

323. Bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn cael ei chyflwyno trwy gyfres o ddatganiadau strategol, a phob un yn ychwanegu mwy o ymarferoldeb a darparu profiad gwell i ddefnyddwyr, wrth ymgorffori adborth o fersiynau cynharach. Yn y pen draw, y Ffenestr Fasnach Sengl fydd y pwynt mynediad sengl i ddefnyddwyr gyflwyno data ar y ffin i asiantaethau ar y ffin.
324. Mae CThEF yn caffael Meddalwedd fel Gwasanaeth, sy'n defnyddio technoleg cwmwl. Bydd y dull hwn yn darparu mwy o hyblygrwydd a chyfluniad hirdymor, yn lleihau gofynion adnoddau technegol ac yn ein galluogi i ymateb ac addasu yn unol ag anghenion y diwydiant.
325. Mae'r Llywodraeth yn dysgu oddi wrth Ffenestri Masnach Sengl eraill ledled y byd ac yn cynllunio sut y gellir diogelu'r platfform at y dyfodol fel rhan o'n cyfnodau archwilio. Bydd y mewnwelediad rhyngwladol hwn, ynghyd â'n gwaith manwl gyda diwydiant ar ddylunio, yn ein helpu i lunio Ffenestr Fasnach Sengl sy'n arwain y byd ac sy'n bodloni'r anghenion a'r cyfleoedd penodol y mae ffin y DU yn eu cyflwyno.
326. Wrth iddi gael ei datblygu, bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn eistedd ochr yn ochr â systemau a sianeli presennol ar gyfer cyflwyno data ffiniau. Bydd manteision arbed amser a chost rhyngweithio â'r Ffenestr Fasnach Sengl yn helpu i annog defnyddwyr y ffin i fabwysiadu'r defnydd ohoni cyn i'r Llywodraeth drosglwyddo'n ffurfiol iddi fel yr unig bwynt ar gyfer mewnbynnu data.

Dylunio'r Ffenestr Fasnach Sengl gyda defnyddwyr y ffin

327. Er mwyn darparu Ffenestr Fasnach Sengl lwyddiannus sy'n diwallu anghenion defnyddwyr, mae'r Llywodraeth yn cydnabod bod yn rhaid iddi weithio gyda diwydiant i ddylunio a phrofi'r gwasanaeth. Bydd hyn yn sicrhau bod anghenion defnyddwyr a systemau a phrosesau presennol yn cael eu deall yn dda a bod y system yn gweithio'n dda i'r rhai sy'n rhyngweithio â hi. Mae ymgynghori sylweddol, ymchwil ymhlith defnyddwyr ac ymgysylltu eisoes wedi'u cynnal i ddeall anghenion defnyddwyr. Bydd y rhain yn cael eu mireinio a'u diweddarau'n barhaus wrth i'r cyflenwi fynd rhagddo. Bydd y Llywodraeth yn gweithio ar draws adrannau a diwydiant i ddylunio a chyflawni'r Ffenestr Fasnach Sengl.
328. **Ymgysylltu:** Ymgysylltwyd yn helaeth â rhanddeiliaid â chynrychiolwyr masnach, arbenigwyr diwydiant ac arbenigwyr ffin trwy fforymau sefydledig lle mae'r Llywodraeth a diwydiant y ffin eisoes yn cydweithio. Bydd y Llywodraeth yn parhau i ymgysylltu'n uniongyrchol yn rheolaidd â busnesau, megis masnachwyr mawr, cludwyr a busnesau bach, i sicrhau bod eu hanghenion amrywiol yn cael eu deall.
329. Mae'r Rhaglen Ffenestr Fasnach Sengl wedi mapio cynulleidfaoedd, sianeli a chysylltiadau ar draws y Llywodraeth ac yn parhau i gasglu mewnwelediad eang gan arbenigwyr pwnc i fwydo hyn i ystyriaethau dylunio. Mae ymgysylltu rheolaidd yn galluogi'r Llywodraeth i gael dealltwriaeth ddofn o brofiad cwsmeriaid ar y ffin a sut maent yn gweithredu nawr, sy'n sicrhau bod dyluniad y Ffenestr Fasnach Sengl yn seiliedig ar ofynion cwsmeriaid ac y bydd yn diwallu anghenion y dyfodol. Bydd

y Llywodraeth yn sicrhau bod cwsmeriaid a busnesau sy'n masnachu dros y ffin yn gwybod sut y bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn gweithio iddynt ac unrhyw gamau y mae angen iddynt eu cymryd cyn ei rhoi ar waith.

330. **Ymgynghori:** Yn ogystal ag ymgysylltu helaeth â rhanddeiliaid, cyhoeddodd y Llywodraeth bapur trafod polisi, a oedd yn manylu ar nifer o ddewisiadau polisi a dylunio allweddol ar gyfer y Ffenestr Fasnach Sengl a derbyniodd dros 30 o ymatebion ysgrifenedig. Dilynodd hyn ag ymgysylltu manwl ag amrywiaeth o fusnesau, diwydiant a chyfryngwyr ffin, gan gynnwys comisiynu ymchwil ansoddol annibynnol trwy gyfweiliadau â 57 o fusnesau bach sy'n ymwneud â mewnfurio neu allforio nwyddau i'r DU ac oddi yno.
331. Fe wnaeth ymgynghoriad cyhoeddus ar ddyluniad a deddfwriaeth y Ffenestr Fasnach Sengl dderbyn 51 o ymatebion ysgrifenedig gan amrywiaeth o randdeiliaid allweddol, a mynychwyd dau ddigwyddiad arall yn ymwneud â'r ymgynghoriad gan dros 50 o gyfranogwyr. Mae'r gwaith dadansoddi'n mynd rhagddo a bydd ymateb ffurfiol y Llywodraeth i'r ymgynghoriad yn cael ei gyhoeddi yn 2023.
332. **Ymchwil ymhlith defnyddwyr:** Bydd ymchwil ymhlith defnyddwyr yn llywio dyluniad y Ffenestr Fasnach Sengl a'r swyddogaethau sydd ar gael gyda phob datganiad strategol. Mae ymchwil gyda defnyddwyr hyd yn hyn, a oedd yn canolbwyntio ar eu hanghenion ar gyfer ein datganiadau cynnar, wedi nodi nifer o nodweddion y byddai defnyddwyr ffin yn eu croesawu, gan gynnwys rhyngwyneb newydd rhad ac am ddim i'w ddefnyddio i:
- cludwyr gwblhau datganiadau Diogelwch a Diogeledd (S&S) a chreu Cyfeirnodau Symudiadau Nwyddau (GMR) ar gyfer llwythi lluosog
 - masnachwyr hunan-gwblhau datganiadau mewnfurio tollau
 - Cyfryngwyr yn cwblhau datganiadau Diogelwch a Diogeledd a thollau ar ran masnachwyr
333. **Cyd-ddylunio:** Mae cyd-ddylunio yn ddull o ddylunio gyda, ac nid ar gyfer, y bobl a fydd yn defnyddio'r Ffenestr Fasnach Sengl. Mae'n greiddiol i lwyddiant y Ffenestr Fasnach Sengl ac mae'r Llywodraeth eisoes wedi dechrau ymgysylltu â defnyddwyr a diwydiant yn y modd hwn.
334. Bydd cyd-ddylunio yn dylanwadu ar amseru, dilyniannu a manylion ymarferoldeb i sicrhau bod y gwasanaeth o wir fudd i ddefnyddwyr. Mae'r Llywodraeth yn ymwybodol o'r ceisiadau lluosog ar gyfer trawsnewid TG a roddir ar y diwydiant ffin a bydd yn ymdrechu i gysoni gweithgarwch lle bynnag y bo modd. Bydd cyd-ddylunio yn helpu i ddatblygu teithiau cwsmeriaid trawslywodraethol, o'r dechrau i'r diwedd, wedi'u seilio ar sut mae masnachwyr yn gweithredu mewn gwirionedd, gan gynnwys gydag eraill yn y gadwyn gyflenwi. Bydd yn ystyried sut i ddarparu nodweddion a gwasanaethau newydd yn y ffordd orau; er enghraifft, yn ôl sector, lleoliad, neu ddull trafndiaeth, er mwyn cynyddu hyder y system a nifer y defnyddwyr sy'n manteisio arno.
335. Bydd cyd-ddylunio yn cael ei redeg a'i ddilysu dros amser gyda gwahanol ddefnyddwyr yn dibynnu ar eu rôl yn nhaith y cwsmer a'r hyn sydd ei angen ym mhob datganiad strategol. Mae cyrff sy'n cynrychioli'r diwydiant yn grŵp allweddol y bydd y Llywodraeth yn parhau i ymgysylltu ag ef i sicrhau bod gofynion defnyddwyr yn cael eu bwydo i mewn i'r broses ddylunio.

Pensaerniaeth y Ffenestr Fasnach Sengl

336. Mae ymchwil defnyddwyr - a dysgu o Ffenestri Masnach Sengl ledled y byd - eisoes wedi dangos bod mwyafrif y gymuned fasnach am barhau i ddefnyddio meddalwedd trydydd parti i gwblhau eu trafodion ffiniau. Bydd y Llywodraeth yn gweithio'n agos gyda datblygwyr meddalwedd a'r sector technoleg i ddylunio Rhyngwyneb Rhaglennu Cymwysiadau (APIs) sy'n galluogi meddalwedd trydydd parti i ryngweithio â'r gwasanaeth Ffenestr Fasnach Sengl ganolog.
337. Mae'r Llywodraeth yn cydnabod y bydd rhai masnachwyr am gyflwyno eu gwybodaeth heb fod angen meddalwedd arbenigol, felly bydd y gwasanaeth Ffenest Fasnach Sengl hefyd yn cynnwys Rhyngwyneb Defnyddiwr (UI) i ganiatáu iddynt wneud hynny. I ddechrau, byddai UI yn darparu un llwybr i ddefnyddwyr gyflwyno datganiadau tollau a bydd yn caniatáu i fasnachwyr, cyfryngwyr a chlodwyr gyflwyno Datganiadau Mynediad Cryno (ENS) ar gyfer Diogelwch a Diogeled (S&S) ac i greu Cyfeirnodau Symudiadau Nwyddau (GMR). Mae hyn yn golygu na fyddai angen meddalwedd arbenigol ar ddefnyddwyr mwyach i gyflwyno datganiadau.
338. Bydd datblygu'r atebion hyn yn defnyddio technolegau 'fel gwasanaeth' gorau o'u math i adeiladu datrysiad a phensaerniaeth hyblyg a fydd yn esblygu i ddiwallu anghenion defnyddwyr yn y dyfodol. Bydd y Llywodraeth yn darparu manylebau technegol i ddatblygwyr meddalwedd cyn gynted â phosibl er mwyn caniatáu amser ar gyfer datblygu. Yn y pen draw, bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn darparu llwyfan diogel, graddadwy a chadarn i wasanaethu trafodion cyfaint uchel a darparu gwasanaethau cenedlaethol hanfodol.

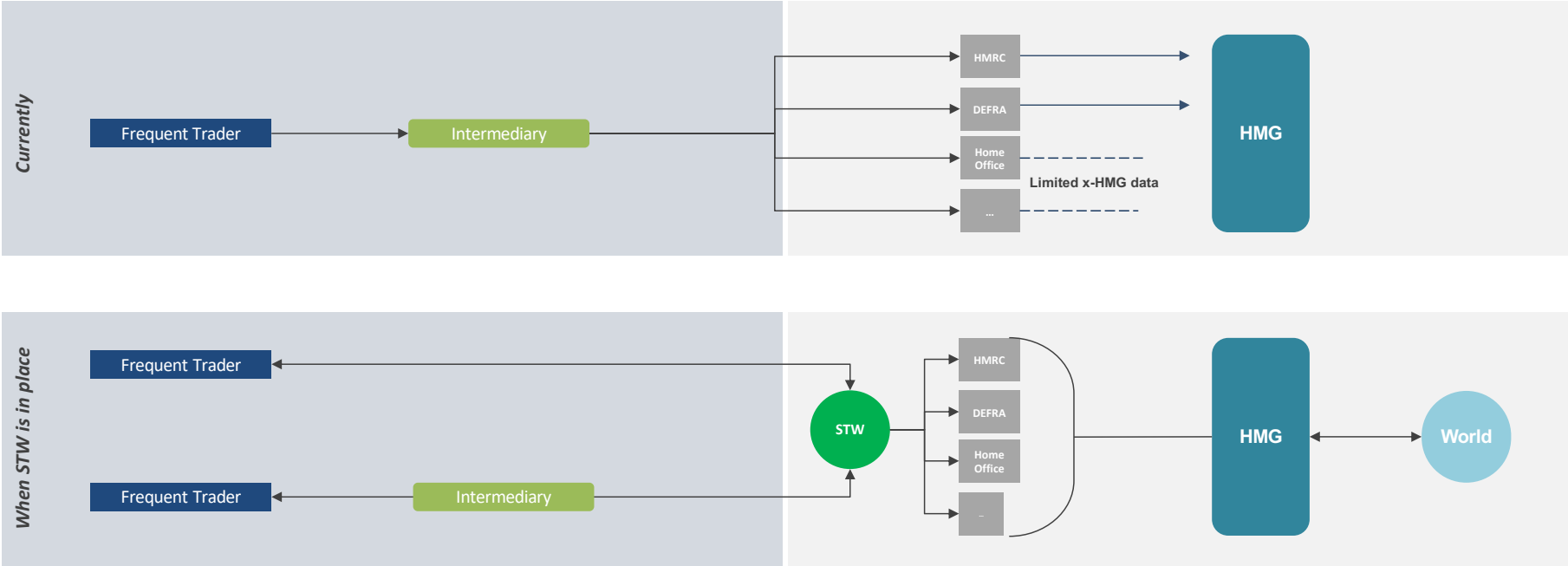
Data, y gadwyn gyflenwi a ffeilio cydweithredol

339. Mae'r Ffenestr Fasnach Sengl yn alluogwr sylfaenol ar gyfer amrywiaeth o drawsnewidiadau ffiniau uchelgeisiol gan y Llywodraeth. Gallai'r rhain gynnwys integreiddio data cadwyn gyflenwi i fodel ffiniau'r DU ac ymgorffori canfyddiadau o'r cynlluniau peilot Ecosystem o Ymddiriedaeth yn ein proses ddylunio. Yn ddiweddar fe wnaeth y Llywodraeth gynnal cynlluniau peilot gyda diwydiant a oedd yn cynnwys 6 chonsortium, gyda phob un ohonynt yn treialu ffyrdd arloesol o gofnodi a chyflwyno data sydd ar gael gan actorion yn y gadwyn gyflenwi, gan brofi'r manteision posibl sydd ar gael i bob parti.
340. Yn ei hymgyngoriadau [cyhoeddus](#), gofynnodd y Llywodraeth am farn rhanddeiliaid ynghylch sut y gallai'r Ffenest Fasnach Sengl gymryd data nwyddau o ansawdd uchel yn uniongyrchol o systemau rheoli cadwyn cyflenwi masnachol busnesau mewn ffordd awtomataidd, gyda'r nod o dderbyn data mor bell i fyny'r afon yn y gadwyn gyflenwi ag y bo modd. Byddai hyn yn ddata sydd gan fusnesau eisoes ar gael ar gyfer gweithrediadau o ddydd i ddydd ac ni fyddai'n gosod unrhyw faich ychwanegol. Bwriedir i'r defnydd o ddata cadwyn gyflenwi fod yn rhan o ddatganiadau strategol diweddarach o'r Ffenest Fasnach Sengl. Bydd y gwaith o ddatblygu swyddogaethau newydd yn cael ei lywio gan ymchwil defnyddwyr a chydgyllunio i nodi pa fathau o ddata cadwyn gyflenwi y gellid eu darparu a sut y gallai hyn helpu i leihau'r baich gweinyddol.
341. Yn ogystal, bydd y Llywodraeth yn ystyried sut y bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn gwella profiad defnyddwyr ar y ffin ymhellach trwy alluogi defnyddwyr i gydweithio'n well i gyflawni eu rhwymedigaethau. Bydd yn archwilio sut y gallai actorion lluosog yn

y gadwyn gyflenwi fewnbynnu data i'r un datganiad yn seiliedig ar eu gwybodaeth a'u cyfrifoldebau eu hunain, gan leihau'r baich ar un unigolyn i goladu data gan unigolyn arall â llaw. Er enghraifft, galluogi masnachwr i ddarparu ei wybodaeth mewn ffordd hawdd, fel y gall asiant ddrafftio'r wybodaeth sy'n weddill a'i chyflwyno ar ran y masnachwr tra'n rhoi'r gwelededd i'r masnachwr wirio statws cyflwyniadau.

342. Mewn rhai achosion, mae datganiadau gwahanol y Llywodraeth yn gofyn am ddata tebyg eu natur. Er enghraifft, mae Datganiadau Mewnforio Tollau a Datganiadau Mynediad Cryno Diogelwch a Diogeledd yn gofyn am ddata ar y categori nwyddau, pwysau, y math o becynnu, a'r dulliau cludo a ddefnyddir. Bwriedir y bydd y nodweddion cydweithio hyn yn y Ffenestr Fasnach Sengl yn helpu i leihau'r achosion o ddyblygu i ddefnyddwyr lle bynnag y bo modd, drwy roi'r opsiwn i sefydliadau gydweithio ar gwblhau datganiadau a rhannu data perthnasol.

How STW will streamline activities for Customers & HMG

343. Mae defnyddwyr y ffin wedi dweud wrthym yn gyson bod angen i gyfleusterau ar gyfer rhannu data cadwyn gyflenwi yn y dyfodol sicrhau y byddai data'n cael eu rhannu'n ddiogel gyda phartïon cymwys yn unig.
344. Bydd dyluniad y Ffenestr Fasnach Sengl yn ystyried anghenion y defnyddwyr hyn wrth ddatblygu ymarferoldeb. Rydym yn ystyried y ffordd orau o alluogi ffeilio cydweithredol ond yn rhagweld y bydd ffeilio cydweithredol yn caniatáu i ddefnyddwyr o'r un sefydliad olygu datganiadau, yn amodol ar ganiatâd seiliedig ar rôl a osodir gan weinyddwr y sefydliad. Ni fyddai'n caniatáu i ddefnyddwyr o wahanol sefydliadau (yn y gadwyn gyflenwi) olygu datganiadau yn unochrog ond gallai ganiatáu iddynt weld is-set o wybodaeth, yn dibynnu ar yr amgylchiadau. Mae union gwmpas y data sydd i'w rannu yn amodol ar ddiogelu data masnachol rhag bod yn agored i ddefnyddwyr heb angen clir. Dim ond data perthnasol fydd yn cael eu rhannu. Mae defnyddwyr wedi dweud eu bod am allu:
- gweld cynnwys a statws data a gyflwynir ar eu rhan ar Ryngwyneb Defnyddiwr rhad ac am ddim i'w ddefnyddio, gan gynnwys hanes archwilio;
 - aildefnyddio data o un cyflwyniad mewn cyflwyniad dilynol;
 - golygu/diwygio data os ydynt yn gweithio i'r un sefydliad, gyda hanes archwilio clir.
345. Byddai casglu data a defnyddio a rhannu data yn cael eu rhoi ar waith gyda'r nod o hwyluso effeithlonrwydd, er budd masnachwyr, diwydiant a'r Llywodraeth. Gan gynnwys:
- casglu a rhannu data ar draws y Llywodraeth i leihau'r achosion o gofnodi data dyblyg;
 - rhannu data i gefnogi penderfyniadau'r Llywodraeth ynghylch pa nwyddau i'w gwirio;;
 - rhannu data gan adrannau ac asiantaethau gyda CThEF i gefnogi negeseuon i fasnachwyr trwy Ffenestr Fasnach Sengl y DU;
 - rhannu data â thrydydd partïon, lle byddai hyn yn galluogi nodweddion posibl, megis aildefnyddio data a gedwir eisoes gan y Llywodraeth neu o ffynonellau eraill i leihau'r data y gofynnir amdanynt gan fusnesau;
 - caniatáu i actorion lluosog fewnbynnu data i un datganiad, trwydded neu dystysgrif;
 - Rhannu data ac integreiddio â Darparwyr Systemau Cymunedol y DU (CSPs), sy'n parhau i fod yn elfen allweddol o'r dirwedd data a systemau ar ffin y DU.

Cyfrifoldebau am ddarparu data cywir (atebolrwydd)

346. Mae'r perthnasoedd masnachol i hwyluso masnach yn amrywiol a chymhleth. Mae gan wahanol gyfranogwyr yn y gadwyn gyflenwi gyfrifoldeb am gyflwyno data i'r Llywodraeth. Pan gyflwynir y Ffenest Fasnach Sengl, bydd y cyfrifoldebau cyfreithiol hyn yn parhau ond bydd llawer o'r nodweddion dylunio yn galluogi sefydliadau i rannu data rhwng gwahanol sefydliadau os dymunir. Pan fydd masnachwyr neu ganolwyr yn dewis defnyddio'r galluoedd hyn, bydd yn hanfodol bod pawb yn glir pwy sy'n gyfrifol am y data sy'n cael eu cyfathrebu.

347. Mae adborth defnyddwyr wedi bod yn glir ei bod yn bwysig eu bod yn gallu rheoli mynediad yn ddiogel i unrhyw ddata y maent yn eu darparu, a bod atebolrwydd yn cael ei wneud yn glir drwy gydol y broses.
348. Mae'r Rhaglen Ffenestr Fasnach Sengl wedi nodi nodweddion dylunio a allai helpu i hwyluso'r broses hon. Mae'r rhain yn cynnwys:
- amlygrwydd trywydd archwilio clir ar gyfer yr holl ddata a gyflwynir a chan bwy;
 - rhannu data rhwng sefydliadau (os dymunir);
 - y gallu i neilltuo mynediad at ddata fesul datganiad;
 - rheolaethau i atal golygu data datganiadau a ddarperir gan sefydliadau eraill y mae sefydliad yn rhannu data â nhw;
 - canllawiau clir yn egluro'r cyfrifoldebau cyfreithiol ym mhob cam o'r broses;
 - Bydd partion masnachol yn dal i allu ffurfio eu perthnasoedd eu hunain y tu allan i'r Ffenestr Fasnach Sengl.
349. Bydd partion masnachol yn dal i allu ffurfio eu perthnasoedd eu hunain y tu allan i'r Ffenestr Fasnach Sengl.

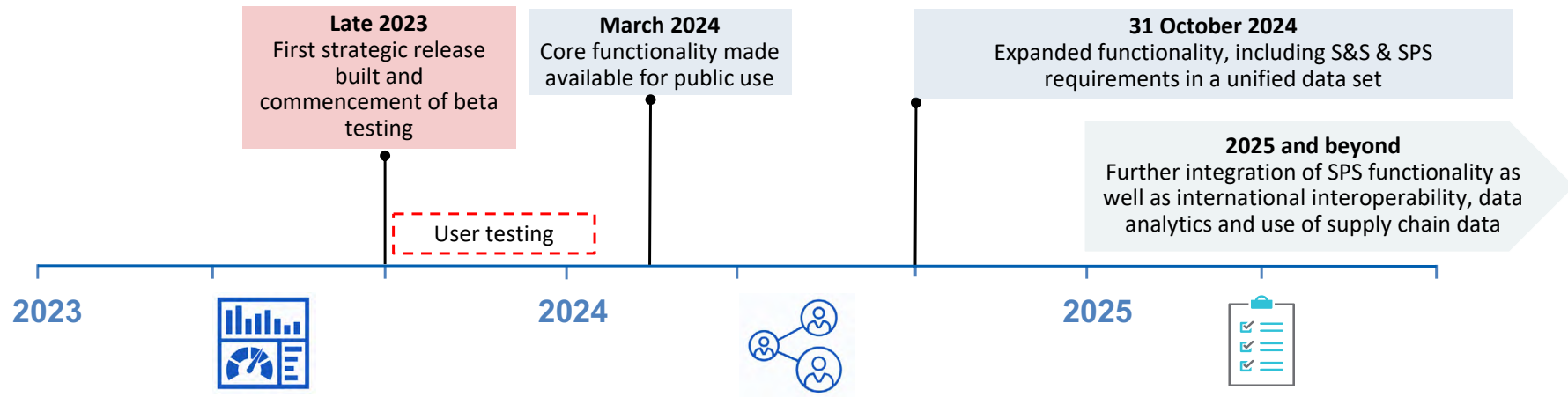
Cyflawni'r Ffenestr Fasnach Sengl

350. Bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn cael ei chyflwyno trwy gyfres o ddatganiadau strategol, a phob un yn ychwanegu mwy o ymarferoldeb a darparu profiad gwell i ddefnyddwyr. Mae gweithgarwch adeiladu eisoes wedi dechrau, er y bydd cyflymder a chwmpas y datblygiad yn dibynnu ar gyflwyno deddfwriaeth addas i alluogi rhannu data ar draws Llywodraeth y DU. Yn amodol ar y dibyniaethau hyn, gallai'r Ffenestr Fasnach Sengl fod yn gwbl weithredol yn 2027. Byddwn yn rhoi diweddariad manylach i randdeiliaid ar gynlluniau ar gyfer gweithredu Ffenestr Fasnach Sengl yn yr Hydref.
351. Mae cwmpas ac ymarferoldeb pob datganiad strategol Ffenestr Fasnach Sengl yn destun adolygiad parhaus. Mae'r amserlen gyflawni yn cael ei llywio gan fewnwelediad defnyddwyr, gweithgarwch ymgysylltu helaeth, gofynion deddfwriaethol a llinellau amser gweithredu parodrwydd systemau presennol ar draws y Llywodraeth. Bydd y rhaglen yn profi pob datganiad strategol mewn amgylchedd rheoledig gyda defnyddwyr i gasglu adborth a gwella'r ymarferoldeb trwy ychwanegu nodweddion a gwneud gwelliannau cyn dechrau ei wneud ar gael i'r cyhoedd. Bydd y Llywodraeth yn sicrhau bod diwydiant yn ymgysylltu ac yn gallu cyfrannu at ddatblygu cynlluniau fel partneriaid cyflawni.
352. Yn ogystal â'r dilysiad manwl rhwng y Llywodraeth a Phartner Cyflenwi Technegol y Ffenestr Fasnach Sengl, bydd yr amserlen yn ymateb i adborth defnyddwyr a chynnydd cyflawni ac yn cyd-fynd â newidiadau ffiniau ehangach a arweinir gan y Llywodraeth megis datblygiad parhaus y Gwasanaeth Datganiad Tollau.
353. Bydd yr ymarferoldeb a gyflwynir ac amseriad pob datganiad strategol yn cael eu llywio drwy ymgysylltiad y Llywodraeth â diwydiant ac mae'n bosibl y bydd datganiadau strategol lluosog yn cael eu darparu o fewn y blynyddoedd unigol.

Adeiladu sylfeini STW

354. Bydd y ffocws cychwynnol ar adeiladu sylfeini'r Ffenestr Fasnach Sengl a fydd yn galluogi rhyddhau strategol yn y dyfodol a graddio gwasanaethau drwy ein dull ailadroddol. Yn ogystal â chyflwyno'r gallu technegol sylfaenol hwn, er ei fod ar gael i bawb, gall y swyddogaeth sydd ar gael yn y datganiad cyhoeddus cyntaf fod o fudd arbennig i fasnachwyr, cyfryngwyr a chludwyr bach, anaml a newydd sy'n cwblhau datganiadau mewforio tollau a Diogelwch a Diogelwch (S&S).

Single Trade Window year-on-year strategic releases

2023 -2024	2024	2025 and beyond
<p>UKG will aim to develop capacity for users to submit RoW Safety & Security (S&S) and customs import declarations via the STW.</p> <p>It will enable the cloning and reuse of pre-submitted data and allow multiple users to collaborate on one submission (e.g between trader and intermediary or users from the same organisation).</p> <p>UKG will also develop a trade dashboard for a summary / status of S&S and customs import declarations.</p>	<p>The additional functionality will include the reduced data set for all S&S import declarations and Exit Summary Declarations (EXS) and remove duplication where possible across different pre arrival datasets.</p> <p>Users will have the ability to submit export customs declarations, import and export excise declarations, import and export transit declarations and meet Sanitary and Phytosanitary (SPS) requirements.</p> <p>Users can begin to apply for valid import and export licences, Permits and Authorisations, for UKG to respond via the STW.</p>	<p>The greater functionality will aim to include Sanitary and Phytosanitary (SPS) exports, SPS imports of live animals as well as the remaining non-SPS declarations for CITES, Organics, marketing standards and unregulated fishing.</p> <p>Users will be able to track consignment movements depending on data provisions from supply chain.</p> <p>International interoperability will be enabled.</p>

The scope and functionality of each Single Trade Window strategic release is subject to ongoing review.

355. Rhagwelir y bydd y datganiad strategol cyntaf yn anelu at gynnig ymarferoldeb i alluogi:
- defnyddwyr i wneud Datganiadau Mynediad Cryno (ENS) ar gyfer Diogelwch a Diogeledd (S&S) a datganiadau mewnfario tollau trwy Ryngwynebau Defnyddiwr (UI) i alluogi casglu ac aildefnyddio data a gyflwynir ar ran masnachwyr i leihau eu beichiau gweinyddol
 - defnyddwyr lluosog o'r un sefydliad i fewnbynnu gwybodaeth ar gyfer un cyflwyniad masnach sy'n golygu y bydd y person cywir yn darparu eu gwybodaeth unwaith, a fydd wedyn yn gallu cael ei haildefnyddio mewn datganiadau dilynol mewn datganiadau sy'n ymwneud â'r un symudiad (fel aildefnyddio gwybodaeth o neges a gyflwynwyd ymlaen llaw datganiad mewnfario mewn datganiad Diogelwch a Diogeledd)
 - clonio / golygu cyflwyniad blaenoroli hwyluso drafftio
 - defnyddwyr i wirio statws eu nwyddau wrth iddynt symud dros y ffin
 - defnydd o'r gwasanaeth canllaw
 - mynediad i'r dangosfwrdd masnach i gael crynodeb o ddatganiadau wedi'u drafftio, statws datganiadau a gyflwynwyd, unrhyw gamau gweithredu a hysbysiadau dewisol sy'n ymwneud â'u gweithgarwch nhw neu weithgarwch eu cadwyni cyflenwi.
 - defnyddwyr i fanteisio ar integreiddio'r Gwasanaeth Symud Cerbydau Nwyddau (GVMS).
 - cydweithio i rannu gwybodaeth i hwyluso un mudiad nwyddau
 - Datganiadau Diogelwch a Diogeledd Hawliau Tramwy (S&S) i'w gwneud trwy Ryngwynebau Rhaglennu Cymwysiadau (API) (unwaith y bydd eu meddalwedd wedi'i diweddarau i adlewyrchu'r Ffenestr Fasnach Sengl newydd)
 - aildefnyddio data adnabod masnachwyr a data datganiadau lle maent eisoes yn cael eu cadw gan y Llywodraeth neu o fewn cyfrif Ffenestr Fasnach Sengl y defnyddiwr.
356. Bydd defnyddwyr yn gallu cyrchu canllawiau cam wrth gam, fideos byr, ac ystod o ddeunydd arall wedi'i deilwra i'w lefel profiad a'u sefyllfa i helpu i'w cefnogi trwy eu cyflwyniadau a gwirio statws eu nwyddau sy'n croesi'r ffin. Bydd canllawiau sefydledig yn helpu i gyfeirio defnyddwyr i ymgysylltu â chyfringwyr lle bo'n briodol i'w cefnogi i reoli eu rhwymedigaethau ffin.
357. Unwaith y bydd ymarferoldeb cynnar wedi'i ryddhau, bydd masnachwyr yn gallu dechrau defnyddio'r Ffenestr Fasnach Sengl i gwblhau rhai datganiadau mewnfario a Diogelwch a Diogeledd. Mae'r Llywodraeth yn cydnabod y gallai rhai masnachwyr symud i'r system newydd dim ond pan fydd yn darparu'r holl swyddogaethau sydd eu hangen arnynt, a phan fo'n gyfleus, sy'n golygu y disgwylir i ddefnydd dyfu dros amser. Bydd cwsmeriaid yn dal i allu cyflawni eu rhwymedigaethau tollau gan ddefnyddio prosesau a systemau presennol tra bod y Ffenestr Fasnach Sengl yn cael ei datblygu.

Ehangu ymarferoldeb craidd STW

358. Unwaith y bydd y galluoedd sylfaenol hyn wedi'u cyflwyno bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn ehangu i gynnig mwy o ymarferoldeb a fydd yn cynnwys allforion, ecséis a symudiadau cludo yn ogystal â gweleddedd masnachwyr y gellir ymddiried ynddo.
359. Un o egwyddorion allweddol Ffenest Fasnach Sengl yw caniatáu i ddefnyddwyr gyflwyno data unwaith ac mewn un lle. Bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn derbyn ac yn ailddosbarthu'r data hyn i'r manau lle mae eu hangen, sy'n golygu y bydd defnyddwyr lluosog yn gallu mewnbwnnu gwybodaeth ar gyfer cyflwyniad masnach, a fydd wedyn yn cael ei aildefnyddio mewn datganiadau dilynol sy'n ymwneud â'r un symudiad.
360. Bydd y swyddogaeth ychwanegol a ddatblygwyd yn anelu at gynnwys:
- set ddata lai ar gyfer datganiadau mewnforyo Diogelwch a Diogeledd (S&S) a Datganiadau Cryno Ymadael (EXS) ar gyfer nwyddau o'r UE a nwyddau nad ydynt o'r UE;
 - y gallu i fasnachwyr gyflwyno datganiadau tollau allforio, datganiadau tollau mewnforyo ac allforio, a datganiadau teithio mewnforyo ac allforio.
 - y gallu i gyflwyno datganiadau trafniadaeth;
 - cymhwyso a dilysu trwyddedau dilys; gwneud cais am Ganiatadau ac Awdurdodiadau ac i'r Llywodraeth ymateb i geisiadau a rheoli Awdurdodiadau drwy gydol eu cylch bywyd.

Cwblhau Gweledigaeth Ffenestr Fasnach Sengl

361. Bydd datganiadau pellach yn ymgorffori adborth o iteriadau cynharach o'r Ffenestr Fasnach Sengl a'r nod fydd cyflwyno swyddogaethau newydd yn cwmpasu mesurau lechydol a Ffytolanweithiol (SPS), gan alluogi rhyngweithrededd rhyngwladol, dadansoddi data a defnyddio data cadwyn gyflenwi. Bydd y nodweddion hyn yn dod â'r Ffenestr Fasnach Sengl yn agosach at y profiad porth sengl ar gyfer defnyddwyr ffiniau, ac yn ehangu ymhellach y defnydd o ddata unedig, a ddarperir unwaith, i fynd i'r afael â chyflwyniadau lluosog
362. Mae swyddogaethau penodol y bydd y Ffenest Masnach Sengl yn ceisio eu cynnwys yn cynnwys:
- Allforion lechydol a Ffytolanweithiol (SPS);
 - Mewnforion lechydol a Ffytolanweithiol (SPS) anifeiliaid byw y gellir eu cwblhau gan ddefnyddio Rhyngwyneb Defnyddiwr a/neu drwy Ryngwyneb Rhaglennu Cymhwysiad (API).
 - Y gallu i olrhain symudiadau llwythi yn dibynnu ar argaeledd data'r gadwyn gyflenwi.
 - Datganiadau nad ydynt yn rhai lechydol a Ffytioiechydol (SPS) sy'n weddill megis CITES, cynhyrchion Organig, safonau marchnata a physgota heb ei reoleiddio;
 - Darpariaethau data o systemau cadwyn gyflenwi masnachol.
363. Bydd datganiadau strategol pellach yn cael eu llywio gan gyd-ddylunio, ymchwil defnyddwyr a chynnydd fersiynau cynharach, tra bydd yr amserlen gyflawni yn cael ei hadolygu'n barhaus.

Adran 5: Gwella'r ffin i allforwyr

Cefnogi allforwyr drwy wella ein model mewnforio

364. Nod Model Gweithredu Targed y Ffin yw gwella effeithlonrwydd symudiadau nwyddau a llif masnach dros ffin y DU, gan fod o fudd i fewnforwyr ac allforwyr. Bydd y strategaeth gynhwysfawr hon yn cyflawni ei hamcanion drwy ddulliau lluosog:
- Bydd cyflwyno rheolaethau lechydol a Ffytolanweithiol yn sicrhau ein partneriaid masnach o ansawdd allforion y DU, drwy roi bioddiogelwch cadarn a safonau ansawdd bwyd ar waith. Bydd hyn yn cefnogi tua £20bn o allforion bwyd a diod o'r DU bob blwyddyn.
 - Bydd y dechnoleg a fydd yn darparu'r model mewnforio newydd hefyd yn cefnogi allforwyr. Yn benodol bydd Ffenestr Fasnach Sengl y DU yn creu un drws blaen digidol i allforwyr yn yr un ffordd ag y bydd ar gyfer mewnforwyr, gan ei gwneud yn gynt ac yn haws cwblhau gofynion ar y ffin ar gyfer allforion.
 - Mae'r model newydd yn defnyddio technoleg a pholisi mewn ffordd nad yw llawer o wledydd yn ei wneud. Trwy ddangos y gellir defnyddio mwy o ddulliau sy'n cael eu gyrru gan ddata i sicrhau ein ffin bydd y DU yn gallu dangos i bartneriaid masnach sut y gellir gwella eu prosesau mewnforio eu hunain. Dros amser, a thrwy ddylanwadu drwy fforymau amlochrog, rydym felly'n gobeithio y bydd allforwyr y DU yn elwa o symleiddio tebyg a weithredir gan ein partneriaid masnach.
365. Rydym wedi ymrwymo i weithio gyda'n partneriaid masnachu i gefnogi allforwyr Prydeinig ac ar ôl cyhoeddi'r Model Gweithredu Targed y Ffin drafft hwn, bydd Llywodraeth y DU yn trafod ac yn profi'r cynigion a nodir â'n partneriaid masnachu allweddol.

Adeiladu ar ein cefnogaeth bresennol i allforwyr

366. Newidiodd ymadawiad y DU o'r UE y ffordd y mae masnachwyr Prydeinig yn allforio i'r UE. Roedd Llywodraeth y DU yn cydnabod yr angen i weithredu cymorth strategol i allforwyr ac fe gyhoeddodd Strategaeth Allforio ar newydd wedd: [Gwnaed yn y DU. Gwerthir o gwmpas y Byd](#), ym mis Tachwedd 2021, gan ddatblygu ymhellach y cymorth i allforwyr ac adeiladu ar bolisi masnach annibynnol y DU er mwyn darparu swyddi, cyflogau uwch a chynhyrchiant uwch i bob rhan o'r DU.
367. Mae'r Strategaeth Allforio yn gynllun 12 pwynt sy'n cael ei arwain gan weithredu. Mae'n darparu fframwaith, wedi'i ganoli ar fusnesau, i'r rhai sy'n dymuno dechrau ar eu taith allforio neu ehangu a mynd i mewn i farchnadoedd newydd. Ei nod yw mynd i'r afael â'r rhwystrau i fasnach sy'n bodoli, sy'n cynnwys costau allforio, diffyg gwybodaeth, cyfyngiadau o ran capasiti, a diffyg mynediad at gysylltiadau neu rwydweithiau.

368. Mae ein 'Ras i £Triliwn' o allforion yn flynyddol erbyn 2030 yn cynrychioli uchelgais economi gyfan a llywodraeth gyfan ac yn ei gwneud yn ofynnol i'r sectorau preifat a chyhoeddus weithio mewn partneriaeth gan helpu busnesau o bob maint, sector ac ar draws pob rhan o'r DU i wireddu manteision masnach ryngwladol.
369. Mae mynediad i farchnadoedd mawr byd-eang yn golygu bod cwmnïau'n fwy tebygol o fuddsoddi ac arloesi – gan sbarduno twf ledled y DU. Trwy ein polisi masnach annibynnol rydym wedi sicrhau cytundebau masnach â 71 gwlad a'r UE, gwerth dros £800 biliwn mewn masnach yn 2021. Yn ddiweddar, rydym wedi cael ein derbyn i'r Bartneriaeth Traws-Môr Tawel Cynhwysfawr a Blaengar (CPTPP), cytundeb gyda gwledydd ar draws y byd, a gyda Chynnyrch Domestig Gros cyfunol o £9 triliwn yn 2022. Mae ein Cytundeb Masnach Rydd (FTA) ag Awstralia bellach wedi dod i rym, mae Seland Newydd i ddilyn, ac mae trafodaethau sylweddol yn parhau gydag India. Rydym yn helpu busnes y DU i fanteisio ar y manteision a'r cyfleoedd a agorwyd gan y cytundebau yr ydym wedi'u gwneud.
370. Mae hyn yn cyd-fynd â mynd i'r afael â rhwystrau mynediad i'r farchnad, gan sicrhau bod busnesau Prydain yn gallu cael mynediad at gyfleoedd masnachu newydd ar draws y byd. Mae Llywodraeth y DU wedi datrys tua 400 o rwystrau mynediad i'r farchnad, ar draws mwy na 70 o wledydd, yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf. Mae ein rhwydwaith byd-eang yn datgloi cyfleoedd allforio gwerth dros £20 biliwn drwy ddatrys 'rhestr lwyddiannus' o tua 100 o rwystrau masnach blaenoriaeth ledled y byd.
371. Drwy'r Strategaeth Allforio, mae gwasanaethau cymorth allforio Llywodraeth y DU yn cael eu trawsnewid, gan ddefnyddio data a dulliau digidol i greu system gymorth allforio gwbl integredig, wedi'i chanoli ar y [Gwasanaeth Cymorth Allforio](#). Mae cynnig digidol estynedig yn rhoi'r wybodaeth i helpu busnesau i werthu mewn unrhyw wlad benodol. Os oes Cytundeb Masnach Rydd, neu fod eisiau deall y rheolau penodol i allforio nwyddau ar fusnes, bydd ein canllawiau marchnad gwell ar [Great.gov.uk](#), a'r offeryn [Gwirio Sut i Fewnforio ac Allforio Nwyddau](#) yn darparu'r wybodaeth briodol iddynt.
372. Mae'r plattform hunanwasanaeth [Dysgu Allforio](#) yn cefnogi busnesau i ddatblygu eu gallu allforio trwy eu helpu i ddysgu sut i werthu dramor, dod o hyd i'r wlad orau ar gyfer eu cynnyrch a datblygu cynlluniau allforio rhyngwladol personol. Am gymorth ehangach, mae [Academi Allforio'r DU](#) wedi'i anelu at fusnesau sy'n ceisio adeiladu eu gallu i allforio a deall y bylchau yn eu gwybodaeth. Drwy'r cyrsiau sylfaen, dosbarth meistr a chyfleoedd, rhoddir y wybodaeth gywir i fusnesau allu cynllunio eu gweithgarwch allforio yn strategol.
373. Mae Cyllid Allforio'r DU (UKEF), asiantaeth credyd allforio'r DU, yn chwarae rhan ganolog wrth feithrin ffyniant drwy warantu na fydd unrhyw allforyn hyfyw o'r DU yn methu oherwydd diffyg cyllid neu yswiriant. Mae'n cyflawni'r genhadaeth hon yn gynaliadwy a heb unrhyw gost net i'r trethdalwr. Drwy ddatgloi adnoddau ariannol hanfodol, mae UKEF yn grymuso mentrau i sicrhau contractau allforio, cyflawni archebion a chael eu talu am eu nwyddau allforio.
374. Beth bynnag yw maint y busnes, faint sy'n cael ei allforio neu ble yn y DU mae'r busnes wedi'i leoli, y [Gwasanaeth Cymorth Allforio](#) yw'r pwynt cyswllt cyntaf i holl fusnesau'r DU gael atebion i gwestiynau am allforio eu cynhyrchion neu wasanaethau ar faterion fel gwaith papur sydd ei angen, rheolau penodol ar gyfer gwledydd penodol neu wybodaeth am farchnadoedd newydd posib. Gall y gwasanaeth hefyd

helpu busnesau i lywio'r holl wasanaethau allforio a gynigir gan yr Adran Busnes a Masnach a gwasanaethau a gynigir gan adrannau eraill y llywodraeth, gan helpu cwmnïau i ddod o hyd i ragor o gymorth am fasnachu â gwledydd eraill.

375. Mae [Academi Allforio'r DU](#) wedi'i anelu at fusnesau sy'n ceisio adeiladu eu gallu i allforio a deall y bylchau yn eu gwybodaeth. Drwy'r cyrsiau sylfaen, dosbarth meistr a chyfleoedd, rhoddir y wybodaeth gywir i fusnesau allu cynllunio eu gweithgarwch allforio yn strategol.
376. I fusnesau bach neu ganolig sydd â'r potensial mwyaf i allforio, rydym yn cynnig cefnogaeth wedi'i deilwra trwy ein Cynghorwyr Masnach Rhyngwladol a Chynghorwyr Marchnadoedd Rhyngwladol ymroddedig. Mae'r Gwasanaeth Cynghorwyr Masnach Rhyngwladol, sydd ar gael yn Lloegr ar hyn o bryd, yn arbenigwyr wrth ddarparu cyngor allforio wyneb yn wyneb, gan frocera partneriaethau busnes-i-fusnes a helpu busnes y DU i ddarparu allforion i farchnadoedd tramor. Mae timau Marchnadoedd Rhyngwladol y Gwasanaeth Cymorth Allforio wedi'u lleoli dramor, gan gefnogi busnesau ag arbenigedd yn y farchnad. Maent yn ddarparu canllawiau a gwybodaeth am farchnadoedd i helpu busnes i fynd i mewn i farchnad newydd, gan eu cyflwyno i brynwyr posibl a'u cysylltu â rhwydwaith wedi'i fetio o ddarparwyr masnachol yn y farchnad. Mae DBT wedi sefydlu Timau Gwlad newydd yng Nghaeredin, Caerdydd a Belfast i helpu i ddod â chymorth DBT yn nes at fusnesau yn yr Alban, Cymru, a Gogledd Iwerddon. Rydym yn gweithio'n agos gyda'r Llywodraethau Datganoledig, sefydliadau busnes, busnesau a phartneriaid allweddol eraill i wella'r cymorth sydd ar gael i fusnesau gan sicrhau bod cymorth DBT ar gael i bob cwmni yn y DU.

Gwella prosesau ffin i allforwyr

377. Rydym yn gwneud rhai gwelliannau penodol i brosesau ar y ffin ar gyfer allforwyr ochr yn ochr â chyflwyno'r Model Gweithredu Targed y Ffin.

Creuun porth ar gyfer pob proses allforio

378. Pan fydd yn gwbl weithredol, bydd Ffenestr Fasnach Sengl y DU yn galluogi cyflwyno'r holl wybodaeth sydd ei hangen i fewnforio ac allforio nwyddau i asiantaethau ar y ffin drwy un system. Erbyn diwedd 2024, yn amodol ar ddarganfyddiad technegol a newidiadau i ddeddfwriaeth, dylai allforwyr allu gwneud datganiadau allforio drwy Ffenestr Fasnach Sengl y DU ochr yn ochr â rheoli'r awdurdodiadau a'r trwyddedau sydd eu hangen i allforio rhai nwyddau.
379. Bydd ymarferoldeb ychwanegol i gefnogi allforwyr yn cael eu rhyddhau fesul cam fel yr amlinellir yn [Adran 4](#) o'r ddogfen hon.

Dileugofynion Diogelwch a Diogeledd ar gyfer symudiadau allforio risg isel

380. Ym mis Gorffennaf 2022, fe wnaethom gyflwyno nifer o hawddfreintiau (Prydain) i leihau beichiau ar halwyr a chlodwyr. Roedd y rhain yn cynnwys:
- Dileu gofynion Diogelwch a Diogeledd ar gyfer unedau gwag sy'n cael eu hallforio o dan contract trafniadaeth;

- Dileu datganiadau Diogelwch a Diogeledd allforio neu fewnforio ar gyfer nwyddau mewn bagiau (h.y. nwyddau masnachol sydd â gwerth uwch na £1,500 wedi eu cludo gan eu perchnogion mewn faniau);
- Dileu gofynion datganiad Diogelwch a Diogeledd ar gyfer nwyddau sy'n mynd allan pan fyddant wedi cael eu cludo mewn llong ac yn gadael trwy borthladd gwahanol. Mae hyn yn berthnasol cyn belled â bod y nwyddau'n cael eu rhoi ar dramwy o fewn 14 diwrnod ar ôl cyrraedd ac yn cael eu symud o dan un contract trafnidiaeth, gyda'r datganiad Diogelwch a Diogeledd mewnforio yn dal ar gael ac yn gywir.

381. Fel y nodir yn [Adran 1](#) o'r ddogfen hon rydym yn dileu'r gofyniad am ddatganiadau Diogelwch a Diogeledd o rai mathau ychwanegol o symud allan: pysgod sy'n symud allan, symudiadau tramwy allan a rhai symudiadau allan trwy borthladd rhydd sy'n gadael Prydain Fawr.

Tystysgrif iechyd allforio o bell ar gyfer nwyddau iechydol a Ffytioiechydol

382. Mae adborth gan ardystwyr wedi tynnu sylw at ddiffyg sicrwydd ynghylch pryd y caniateir iddynt ardystio nwyddau o bell yn unol ag egwyddorion ardystio Coleg Brenhinol y Milfeddygon. Gall y diffyg eglurder hwn achosi oedi diangen i allforwyr. Rydym wedi gweithio gyda Choleg Brenhinol y Milfeddygon er mwyn galluogi Milfeddygon Swyddogol i fynd i'r afael â'r pryderon hyn. Mae canllaw presennol, ledled y DU, yn egluro pryd y gall Milfeddygon Swyddogol, mewn amgylchiadau cyfyngedig neu eithriadol, roi ardystiad iechyd ar gyfer rhai nwyddau heb orfod mynychu'r safle.
383. Mae cyhoeddi tystysgrifau iechyd o bell yn gyfyngedig i lwythi a restrir ar Ganllawiau Ardystio o Bell Defra. Mae defnyddio ardystiad o bell yn bosibl ar gyfer set gyfyngedig o nwyddau (gan gynnwys cynhyrchion sefydlog ar silff megis powdr llaeth) lle mae'r ardystiwr yn gyfarwydd â'r sefydliad cynhyrchu a'r prosesau, lle mae ganddo fynediad at gofnodion diweddaraf a nodir y cynnyrch mewn ffordd sy'n golygu nad yw'n bosibl rhoi un arall yn ei le. Mae canllawiau llawn sy'n amlinellu'r amodau sy'n caniatáu i lwyth wneud defnydd o ardystiad o bell ar gael [yma](#).

Adran 6: Newidiadau yn y model teithwyr

384. Rydym wedi cael adborth gan randdeiliaid sy'n ddefnyddiol i nodi cynlluniau ar gyfer newidiadau i symudiadau nwyddau dros y ffin ochr yn ochr â chynlluniau ar gyfer newidiadau i symudiadau teithwyr. Mae'r adran hon yn nodi newidiadau i'r model teithwyr ar gyfer gwiriadau mewnfudo sydd ar wahân i ddatganiadau a gwiriadau tollau.
385. Mae Strategaeth Ffiniau'r DU 2025 yn nodi ein hymrwymiad i adeiladu'r ffin fwyaf effeithiol yn y byd ac rydym wedi ailddatgan ein hymrwymiad i wella'r profiad i deithwyr.⁷ Byddwn yn ei gwneud yn gynt croesi'r ffin ac yn gyrru gwell diogelwch, mewnfudo, a chanlyniadau ffyniant i'r DU, wrth wella hefyd effeithiolrwydd costau gweithrediadau'r Ffin. Byddwn yn cyflawni'r manteision hyn drwy ddefnyddio data yn well, galluoedd risgio a chanfod mwy datblygedig, a mwy o ddefnydd o atebion awtomataidd gwell ar y ffin.
386. Pan gaiff ei integreiddio i'r model gweithredu cyffredinol ar y ffin, bydd hyn yn ein galluogi i reoli llif pobl a nwyddau yn fwy effeithiol. Rydym yn cydnabod nad oes model 'un maint i bawb', a byddwn yn gweithio mewn partneriaeth â diwydiant i ddatblygu atebion sy'n gweithio ar gyfer teithio awyr, morwrol a rheilffyrdd.
387. Bydd tair egwyddor graidd yn sail i ddatblygu'r atebion hyn:
- a. Gofyniad Caniatâd Cyffredinol i deithio
 - Bydd angen caniatâd ar bawb sy'n dymuno dod i'r DU i wneud hynny cyn teithio.
 - Bydd y caniatâd hwn ar ffurf eFisa, i'r rhai y mae angen iddynt gael fisa at ddiben ymweliadau, teithio neu arosiadau hwy yn y DU ar gyfer gwaith, astudio neu breswyl arall, ac Awdurdodiad Teithio Electronig (ETA) i'r rhai sy'n dymuno ymweld â neu deithio'r DU ond nad oes gofyn iddynt gael fisa neu nad oes ganddynt statws mewnfudo ar hyn o bryd.
 - Ni fydd angen i ddinasyddion Prydain ac Iwerddon gael caniatâd ond byddant yn dangos eu hawl i deithio i'r DU trwy ddangos eu pasbort, os byddant yn teithio o'r tu allan i'r Ardal Deithio Gyffredin.
 - I'r rhai sy'n dod neu sy'n dychwelyd i'r DU, ar ôl cael caniatâd i fynd i mewn neu aros, eu caniatâd i deithio i'r DU fydd eu statws mewnfudo fel y tystia cliriad mynediad, dogfen breswyl fiometreg, dogfen ffisegol arall neu, yn gynyddol, statws digidol.
 - Bydd gofyn i gludwyr wirio bod gan bob teithiwr ganiatâd dilys i deithio cyn iddynt deithio i'r DU, ac rydym yn darparu amrywiaeth o wahanol systemau rhyngweithiol i helpu cludwyr i gynnal yr archwiliadau hyn.

⁷ [Datganiad Cynllun Newydd ar gyfer Strategaeth Mewnfudo \(Gorffennaf 2022\)](#)

b. Defnydd cynyddol o Awtomeiddio:

- I'r rhan fwyaf o deithwyr, awtomeiddio (a ddarperir ar hyn o bryd gan e-gatiau) fydd eu hunig bwynt cyswllt ar y ffin, gan arwain at lai o giwio a mwy o wynwch i aml-ddyfodiaid.
- Datblygir atebion mewn partneriaeth â diwydiant ar gyfer carfannau o deithwyr neu leoliadau lle nad yw awtomeiddio'n bosibl o fewn y modd presennol.

c. Ffin Fwy Deallus:

- Bydd teithwyr o ddiddordeb penodol, yn seiliedig ar ddealltwriaeth o bopeth yr ydym yn ei wybod amdanynt, yn cael eu cyfeirio i'w harchwilio at Swyddog Llu'r Ffiniau (BFO).
- Bydd gwell galluoedd risg yn nodi materion anhysbys blaenorol i amddiffyn y DU rhag ymosodiadau terfysgol, troseddau trawsffiniol difrifol, a cham-drin y system fewnfudo.
- Bydd integreiddio systemau Technoleg Gwybodaeth y Llywodraeth a'r cludwyr yn galluogi darparu gwell data uwch.

388. Gyda'i gilydd, bydd y mesurau hyn yn caniatáu i swyddogion Llu'r Ffiniau ganolbwyntio ymdrech ar y gweithgareddau sy'n ychwanegu'r gwerth mwyaf ac yn ein galluogi i ymgorffori diwylliant cwsmer-ganolog yn ein gwaith.

Proses y Teithwyr

389. Mae Ffigur 6 (tudalen 98) yn amlinellu'r broses y bydd teithwyr yn ei dilyn, gan lywio system symlach gyda rheolau cliriach a chwblhau ffurflenni cais byrrach a mwy sythweledol. Byddant yn gallu manteisio ar gymorth cwsmeriaid sy'n arwain y byd wrth iddynt gynllunio i ddod i'r DU.

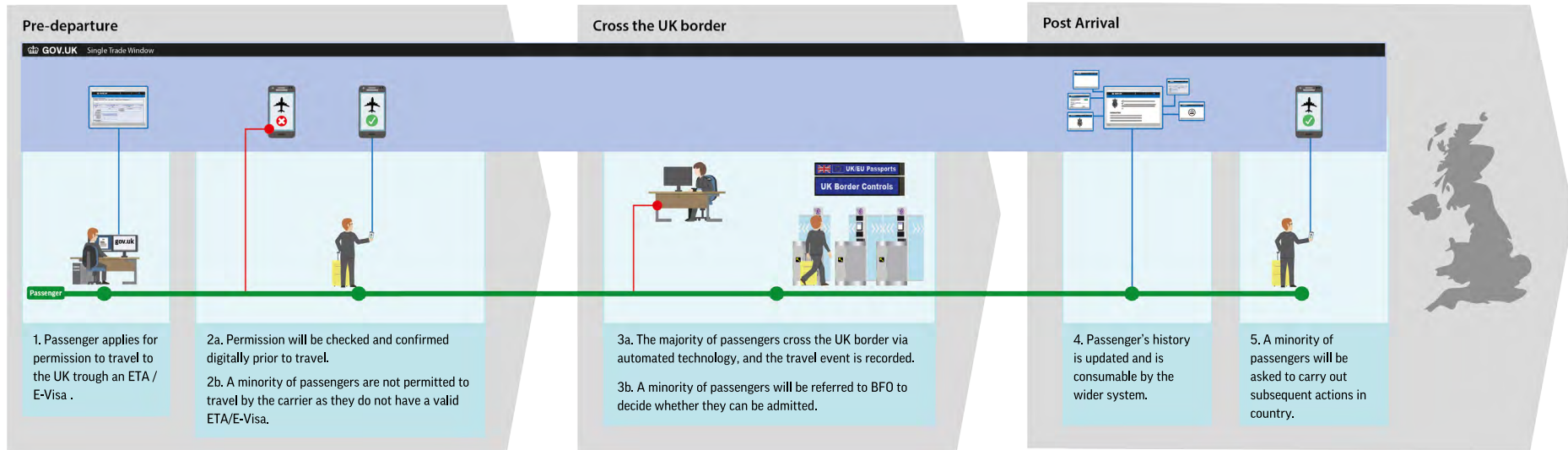
Ymgysylltuâ diwydiant

390. Mae Llywodraeth y DU yn cydnabod, er mwyn i'r model hwn lwyddo, bod rhaid iddi weithio'n agos gyda diwydiant er mwyn sicrhau gweithrediad effeithiol. Mae'r Swyddfa Gartref yn cymryd agwedd strwythuredig at ymgysylltu â diwydiant ar Drawsnewid y Gororau, a ddechreuodd â bwrdd crwn rhwng Prif Swyddogion Gweithredol partneriaid blaenllaw yn y diwydiant a'r Swyddfa Gartref ym mis Tachwedd 2022.

391. Trwy gydol 2023 bydd y Swyddfa Gartref yn parhau â rownd ymgysylltu strwythuredig i wella cydweithio – o roi gwybod am feysydd datblygu yn y Llywodraeth a fydd yn effeithio ar weithrediadau porthladdoedd, i feysydd lle gallem ddymuno partneru ar ddyluniad atebion penodol wrth geisio cyrraedd nodau a rennir.

392. Bydd y gwaith hwn yn sicrhau bod newid gweithgaredd yn cael ei ddatblygu gan anelu at ben draw clir, datblygu'r atebion gorau posibl, a sicrhau parodrwydd o fewn y Llywodraeth a diwydiant gydag arweiniad realistig o ran amseroedd cyflawni, a chydabod manion a gofynion unigryw gwahanol borthladdoedd a gweithredwyr.

The passenger process [after timelines]

Ffigwr 6: Proses y Teithwyr

Atodiadau

Atodiad A: Set ddata ENS Newydd (Datganiad Diogelwch a Diogeledd mewnforio)

Meysydd gorfodol (20 maes)

1. Cyfeirnod lleol
2. Anfonwr
3. Person sy'n cyflwyno'r datganiad crynodol
4. Derbynnnydd
5. Gwlad/Gwledydd y codau llwybro
6. Dull trafndiaeth ar y ffin
7. Manylion y dull trafndiaeth sy'n croesi'r ffin
8. Cod y man cyrraedd cyntaf
9. Dyddiad ac amser cyrraedd y man cyrraedd cyntaf yn y diriogaeth Dollau
10. Lle llwytho
11. Cod y lle dadlwytho
12. Disgrifiad o'r nwyddau
13. Mathau'r pecynnau
14. Nifer y pecynnau
15. Rhif eitem nwyddau
16. Màs Gros (kg)
17. Rhif sêl
18. Rhif dogfen trafndiaeth
19. Dull Taliadau Trafndiaeth y cod talu
20. Dyddiad ac amser y datganiad

Meysydd Amodol (gorfodol dim ond os bodlonir amodau penodol)

Nifer	Maes	Amod(au)
21.	Cyfeirnod Llwyth Unigryw	Rhaid i'r maes hwn gael ei ddarparu gan Weithredwyr Parseli Cyflym. Mae'n ddewisol ar gyfer dulliau eraill o deithio.
22.	Cludydd	Rhaid llenwi'r maes hwn os yw'r cludwr yn wahanol i'r sawl sy'n nodi'r ENS.
23.	Hysbysu'r parti	Rhaid darparu'r maes hwn lle mae'r wybodaeth hon ar gael.
24.	Rhif cyfeirnod trawsgludo	Nid yw'r maes hwn yn berthnasol ar gyfer RoRo, lle dylid cynnwys enw'r cwmni fferi arfaethedig (os yw'n hysbys).
25.	Nifer o ddarnau	Rhaid darparu'r maes hwn os yw darnau wedi'u dadbecynnu.
26.	Rhif cynhwysydd	Rhaid darparu'r maes hwn lle mae cynwysyddion yn cael eu symud. Rhaid darparu hyn yn arbennig ar gyfer Cynwysyddion Morwrol a RoRo Digwmni (lle dylai fod yn Rhif Trelar).
27.	Marciau cludo a nifer y pecynnau	Rhaid cwblhau'r maes hwn ar gyfer yr holl nwyddau sydd wedi'u pecynnu, a dylai gynnwys gwybodaeth a disgrifiadau a fydd yn galluogi adnabod pecynnau unigol.
28.	Cod Nwyddau Peryglus y Cenhedloedd Unedig	Rhaid darparu'r maes hwn lle bo'n berthnasol.

Meysydd Dewisol

29. Cod nwyddau
30. Cyfanswm y pecynnau
31. Nifer yr eitemau
32. Dangosydd amgylchiadau penodol eraill
33. Sylwadau arbennig
34. Llofnod a dilysiad
35. Man datgan
36. Cenedligrwydd dulliau gweithredol cludiant sy'n croesi'r ffin
37. Swyddfa mynediad dilynol

Atodiad B: Teithiau Defnyddwyr Diogelwch a Diogeledd

Mae'r teithiau defnyddwyr enghreifftiol canlynol yn dangos enghreifftiau o brosesau y gellir eu dilyn i fodloni'r gofynion Diogelwch a Diogeledd a nodir yn y Model Gweithredu Targed y Ffin. Mae hyn yn cynnwys y gwahanol fodolau tollau a dulliau teithio sy'n debygol o gael eu defnyddio wrth symud nwyddau i'r DU. Nid yw hyn yn cynnwys gofynion ar wahân i wledydd allforio, sy'n gallu amrywio rhwng cyfundrefnau tollau.

Mae'r gofyniad cyfreithiol i gyflwyno datganiad mynediad cryno yn nwylo [gweithredwr y dulliau gweithredol o deithio](#). Er enghraifft, y llong, yr awyren, y trên neu'r cerbyd ffordd ar y tir, neu sut mae'r nwyddau'n cael eu dwyn i mewn i'r diriogaeth dollau. Byddwn yn cyfeirio at y parti hwn fel y cludwr. Ar gyfer RoRo gallwn hefyd gyfeirio at y parti fel y cwmni cludo ar gyfer nwyddau 'y mae rhywun yn mynd â nhw' a'r gweithredwr fferi ar gyfer nwyddau 'heb neb yn mynd â nhw'.

Ar hyn o bryd mae datganiadau Diogelwch a Diogeledd yn cael eu cyflwyno i system bwrpasol, S&SGB, trwy ddefnyddio meddalwedd arbenigol. Yn y dyfodol, bydd y Ffenestr Fasnach Sengl yn darparu rhyngwyneb i alluogi mewnbynnu gwybodaeth i S&SGB, gan ganiatáu i ddefnyddwyr ddarparu gwybodaeth unwaith ac mewn un lle. Mae CThEF yn dilysu cynlluniau cyflawni ar gyfer y Ffenestr Fasnach Sengl gyda'r Partner Cyflawni Technegol a benodwyd ym mis Mai 2023 i gyflawni Ffenestr Fasnach Sengl y DU, felly mae rhai o'r camau hyn yn rhai dangosol a gallent newid. Bydd Ffenestr Masnach Sengl y DU yn ymgymryd â chyd-ddylunio gydag actorion ym myd diwydiant, gan gynnwys y Darparwyr Systemau Cymunedol. Bydd hyn yn eu grymuso i gymryd rhan weithredol yn nyluniad a chreu'r cynhyrchion a'r gwasanaethau a fydd yn cael eu darparu yn rhan o'r Ffenestr Masnach Sengl, ar eu cyfer ac i fasnachwyr ac asiantau.

Mae masnachwyr hefyd yn debygol o logi cyfryngwr i ymdrin â gofynion ar y ffin a chludo'r nwyddau. Mae'r newidynnau hyn wedi'u hadlewyrchu yn y teithiau defnyddwyr wedi'u nodi isod. Am ganllawiau fesul cam, gan gynnwys paratodau sydd eu hangen ar gyfer mewnforio nwyddau i'r DU, gweler [GOV.UK](#).

1. Eurotunnel - Model Cyn-Gyflwyno (UK STW - Hydref 2024)
- RoRo gyda Chwmni - Datganiad Syml
2. Morgludiant - Model Cyn Cyflwyno (UK STW - Hydref 2024) - RoRo Gyda Chwmni
- Datganiad Tollau Llawn
3. Morgludiant - Model Cyn Cyflwyno (UK STW - Hydref 2024)
- RoRo Digwmni - Datganiad Tollau Llawn
4. Cludo Nwyddau Morgludiant / Rheilffordd - Model Storio Dros Dro (Di-STW - 2024)
- Digwmni - Datganiad Tollau Llawn
5. Heb fod yn Forgludiant - Model Storio Dros Dro (Di-STW - 2024)
- Digwmni - Datganiad Tollau Llawn
6. Cludo Nwyddau Awyr - Model Storio Dros Dro (Di-STW - 2024)
- Digwmni - Datganiad Tollau Llawn
7. Twannel Ewro - Model Cyn Cyflwyno - Confensiwn Tramwy Cyffredin (NCTS5 - 2024)
- RoRo Gyda Chwmni - Datganiad Tollau Llawn
8. Symudiad Pont tir - Confensiwn Tramwy Cyffredin (NCTS5 - 2024)
- RoRo Cysylltiedig

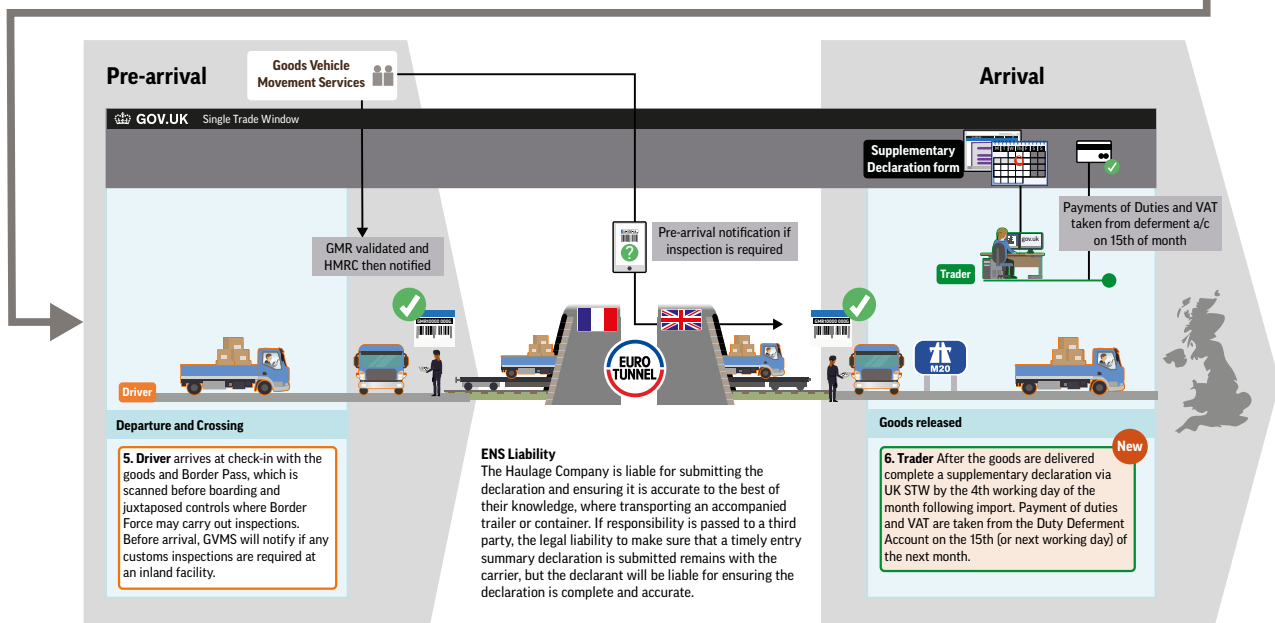
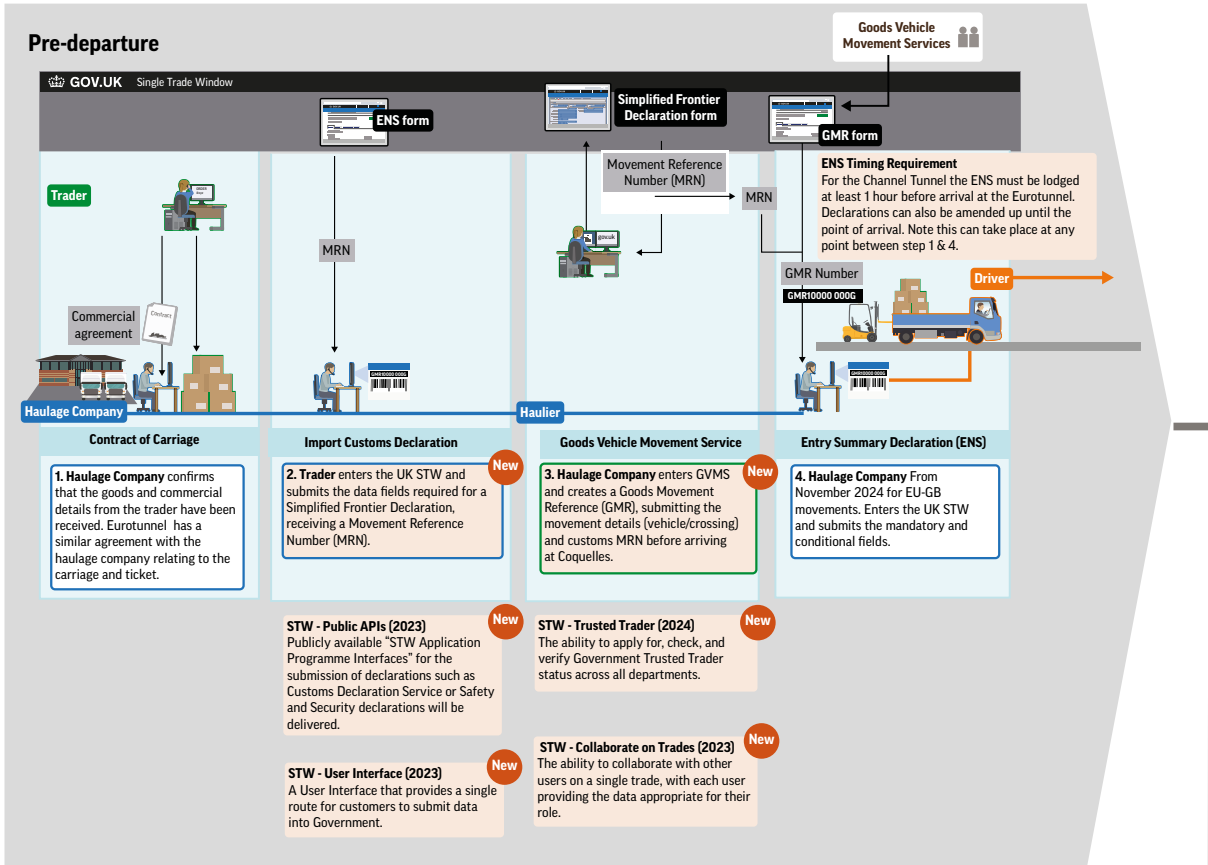
Model Gweithredu Targed y Ffin

9. Twunnel Ewro - Model Cyn Cyflwyno - Confensiwn Tramwy Cyffredin (NCTS5 - 2024)
- RoRo Gyda Chwmni - Cynhyrchion Anifeiliaid Risg Canolig
10. Symudiad Pont tir - Confensiwn Tramwy Cyffredin (NCTS6 - 2025)
- RoRo Gyda Chwmni - Cynhyrchion Anifeiliaid Risg Canolig

1 Eurotunnel - Pre-Lodgement Model (UK STW - October 2024) Standard Goods - Accompanied RoRo - Simplified Declaration

Example of the steps required for goods arriving in the UK via accompanied Roll-on Roll-off (RoRo) transport. In this scenario the haulage company as the operator of the active means of transport will submit the Safety & Security Declaration. The trader will submit the Import Customs Declarations, using simplified declaration procedures. Declarations will be submitted to HMG via the UK Single Trade Window (STW).

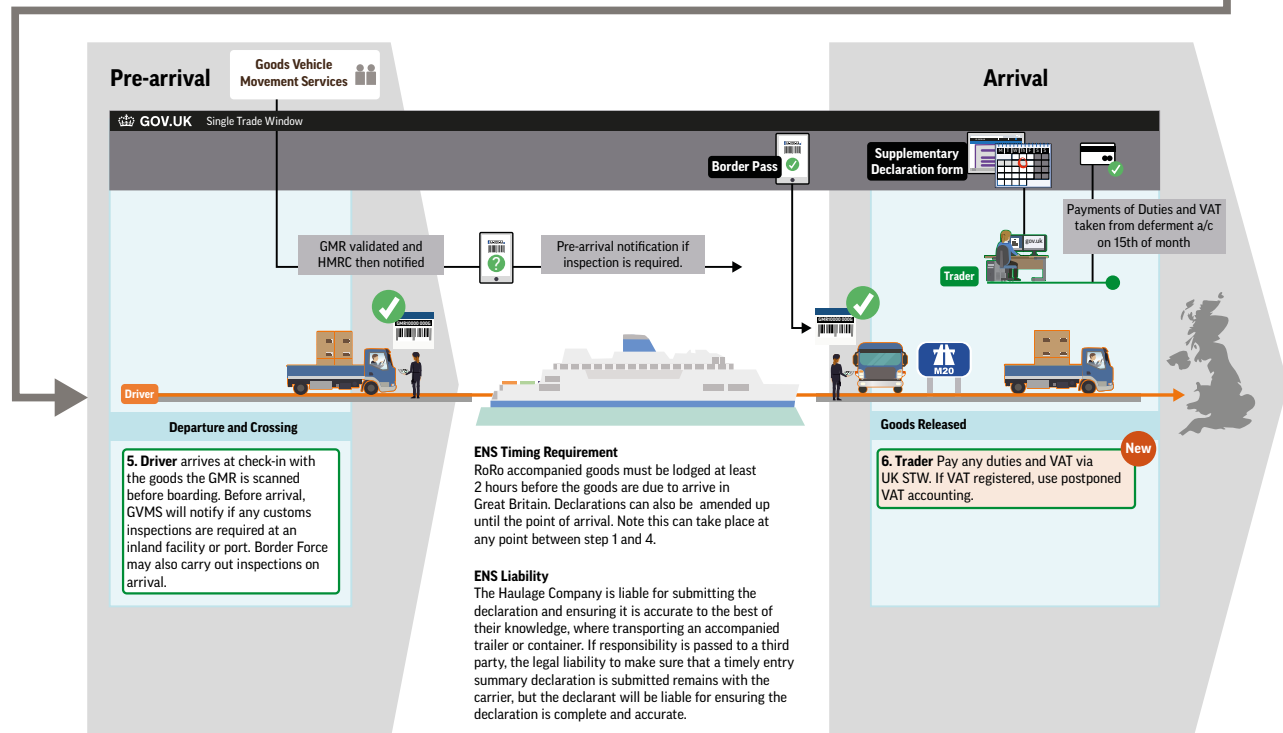
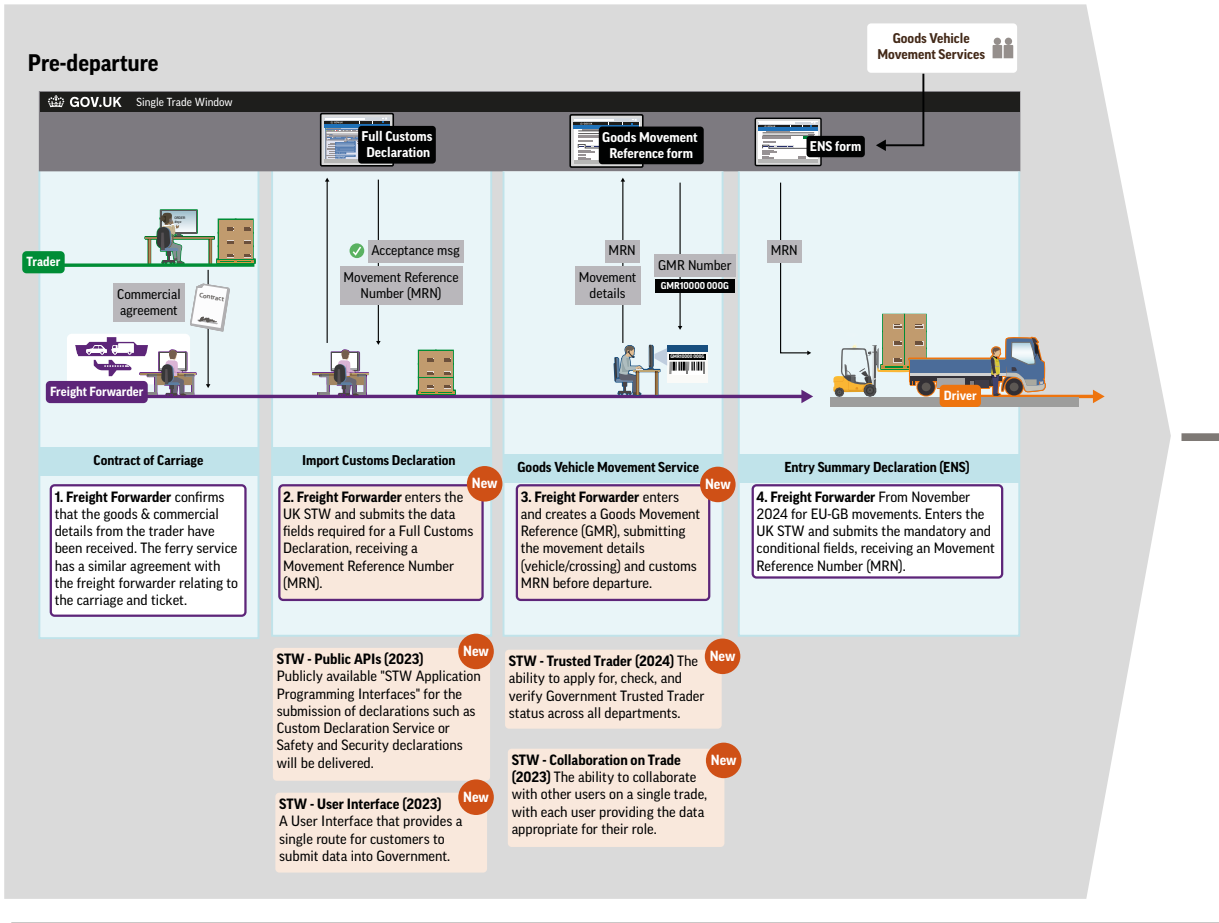
New processes New

2 Short-Sea - Pre-Lodgement Model (UK STW - October 2024) Standard Goods - Accompanied RoRo - Full Customs Declaration

Example of the steps required for goods arriving in the UK using accompanied Roll-on Roll-off (RoRo) transport. In this scenario the intermediary is acting on behalf of the trader to deal with border requirements and transport the goods. This includes being the operator of the active means of transport and submitting Safety & Security Declarations. Declarations will be submitted to HMG via the UK Single Trade Window (STW).

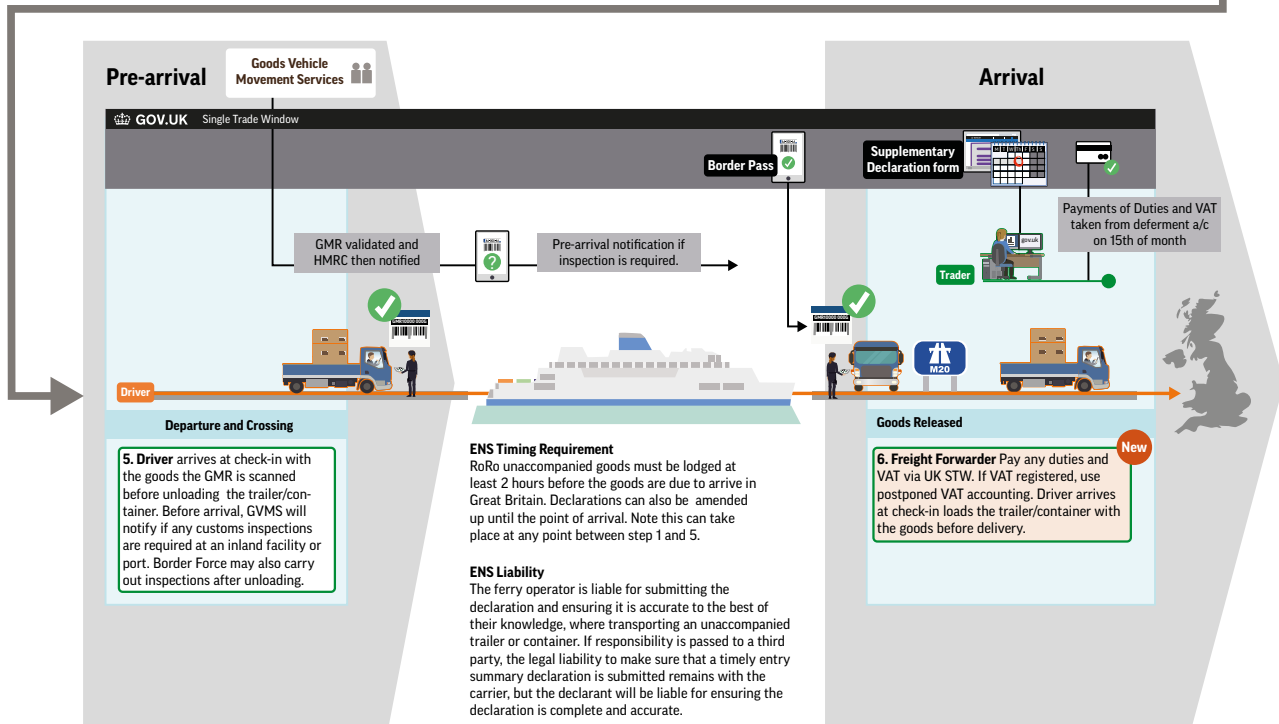
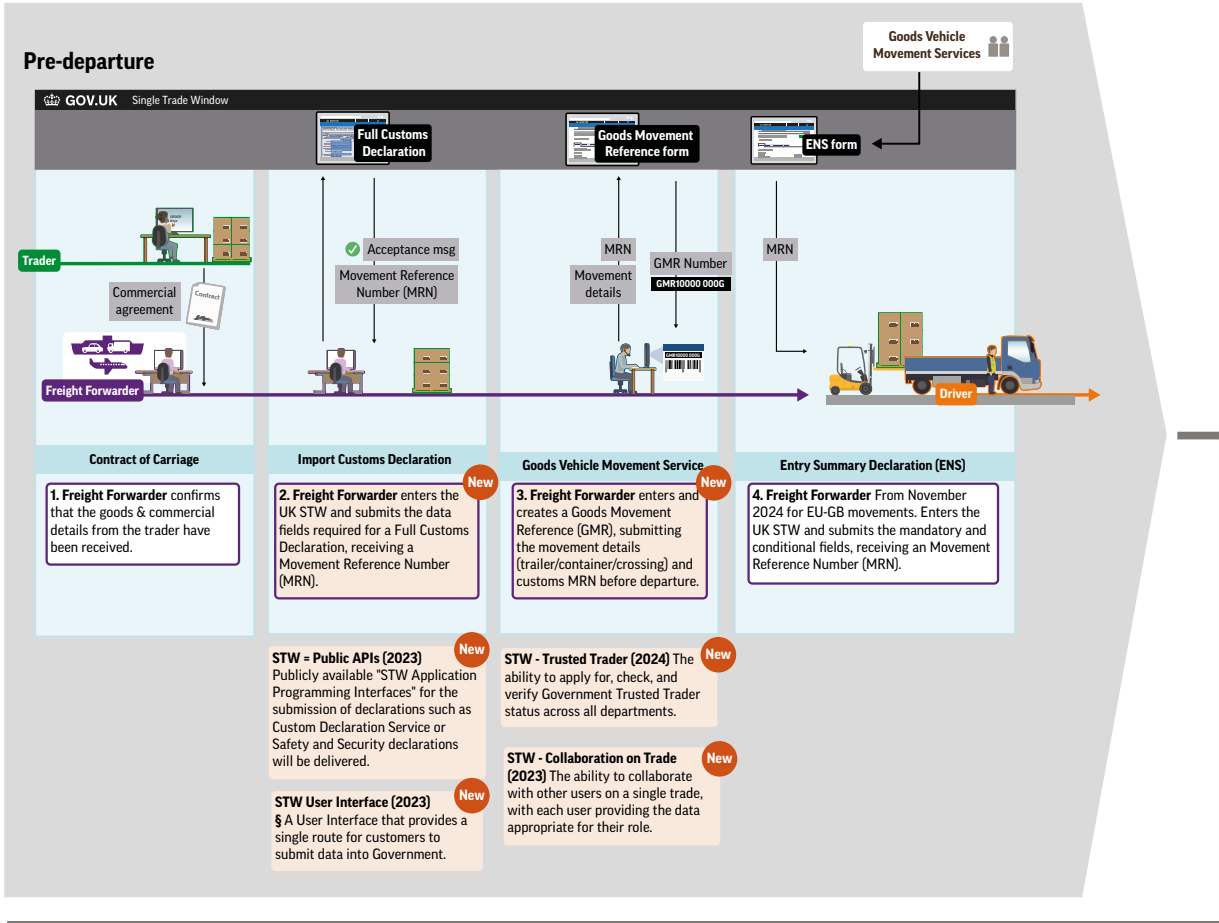
New processes New

3 Short-Sea- Pre-Lodgement Model (UK STW - October 2024) Standard Goods – Unaccompanied RoRo - Full Customs Declaration

Example of the steps required for goods arriving in the UK via unaccompanied Roll-on Roll-off (RoRo) transport. In this scenario the ferry company as the operator of the active means of transport will pass on the responsibility to submit the Safety & Security Declaration to the Freight Forwarder who will also submit Import Customs Declarations using simplified declaration procedures. Declarations via the UK Single Trade Window (STW).

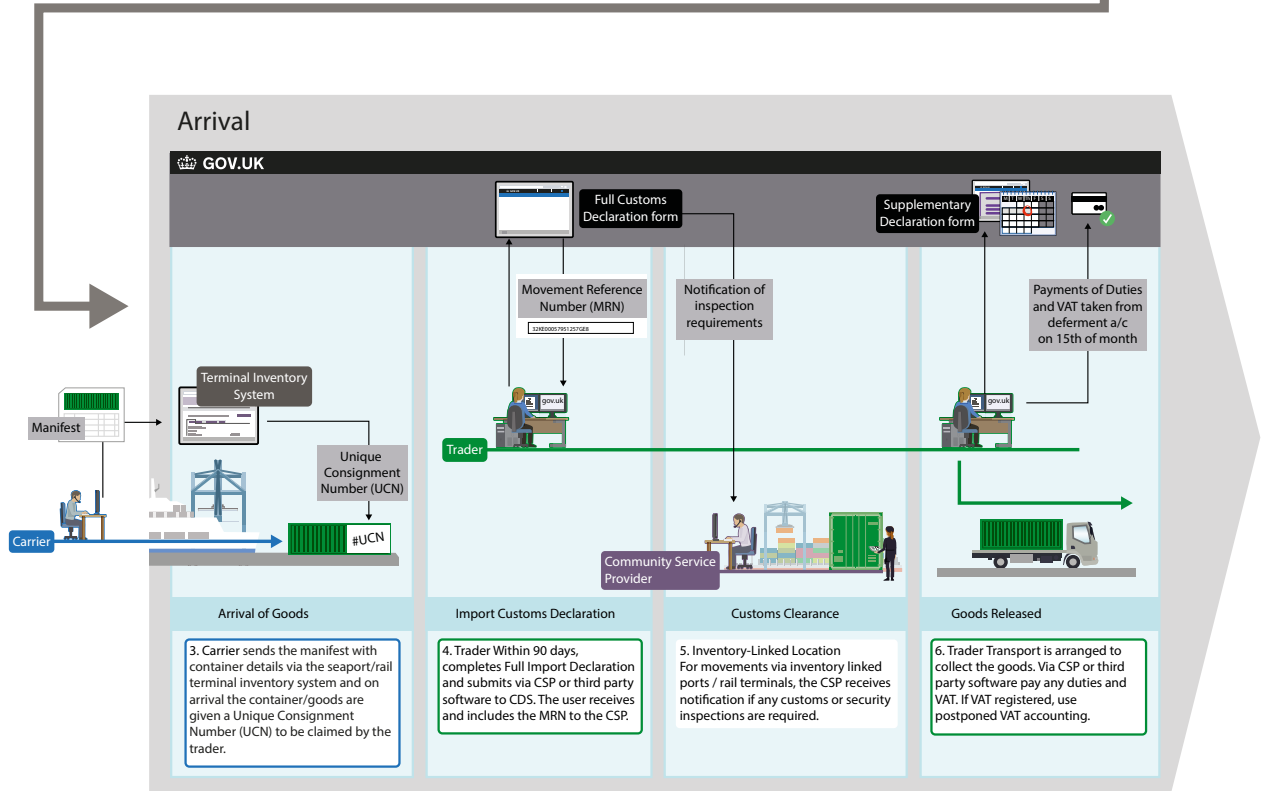
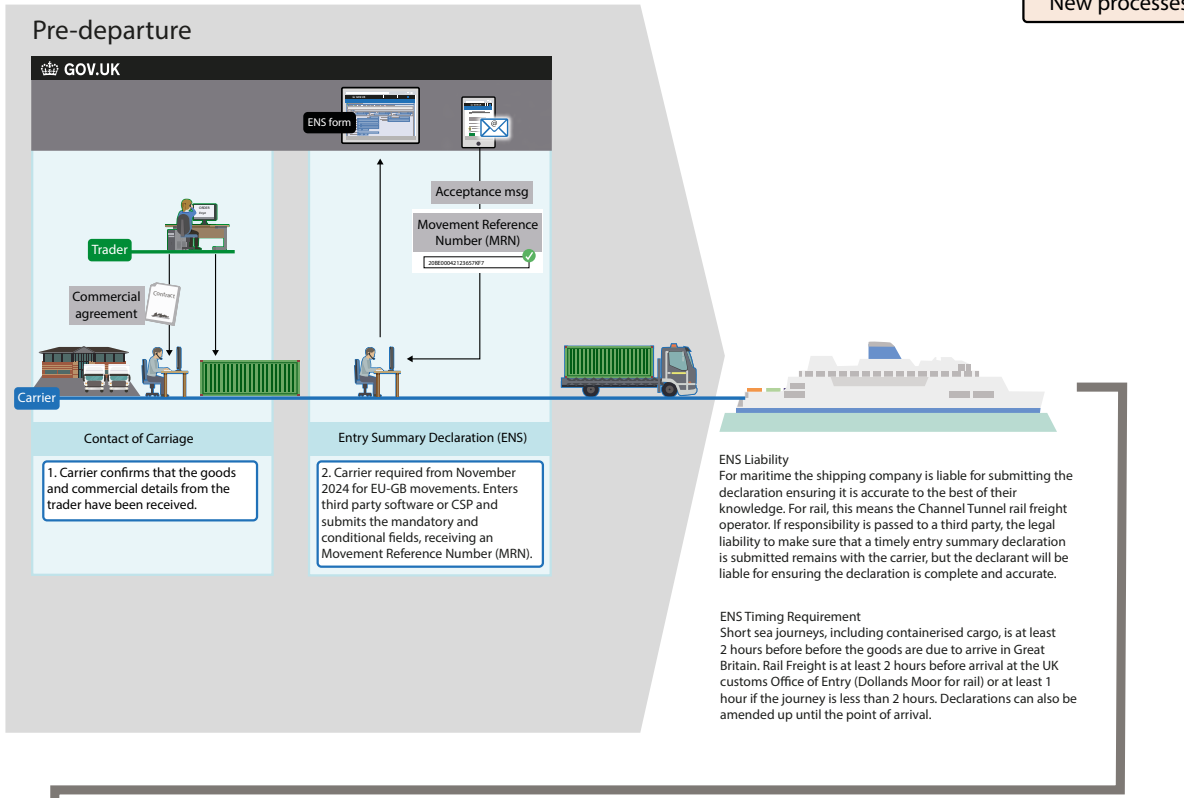
New processes New

4 Short-Sea /Rail Freight - Temporary Storage Model (Non-STW - 2024) Standard Goods - Unaccompanied - Full Customs Declaration

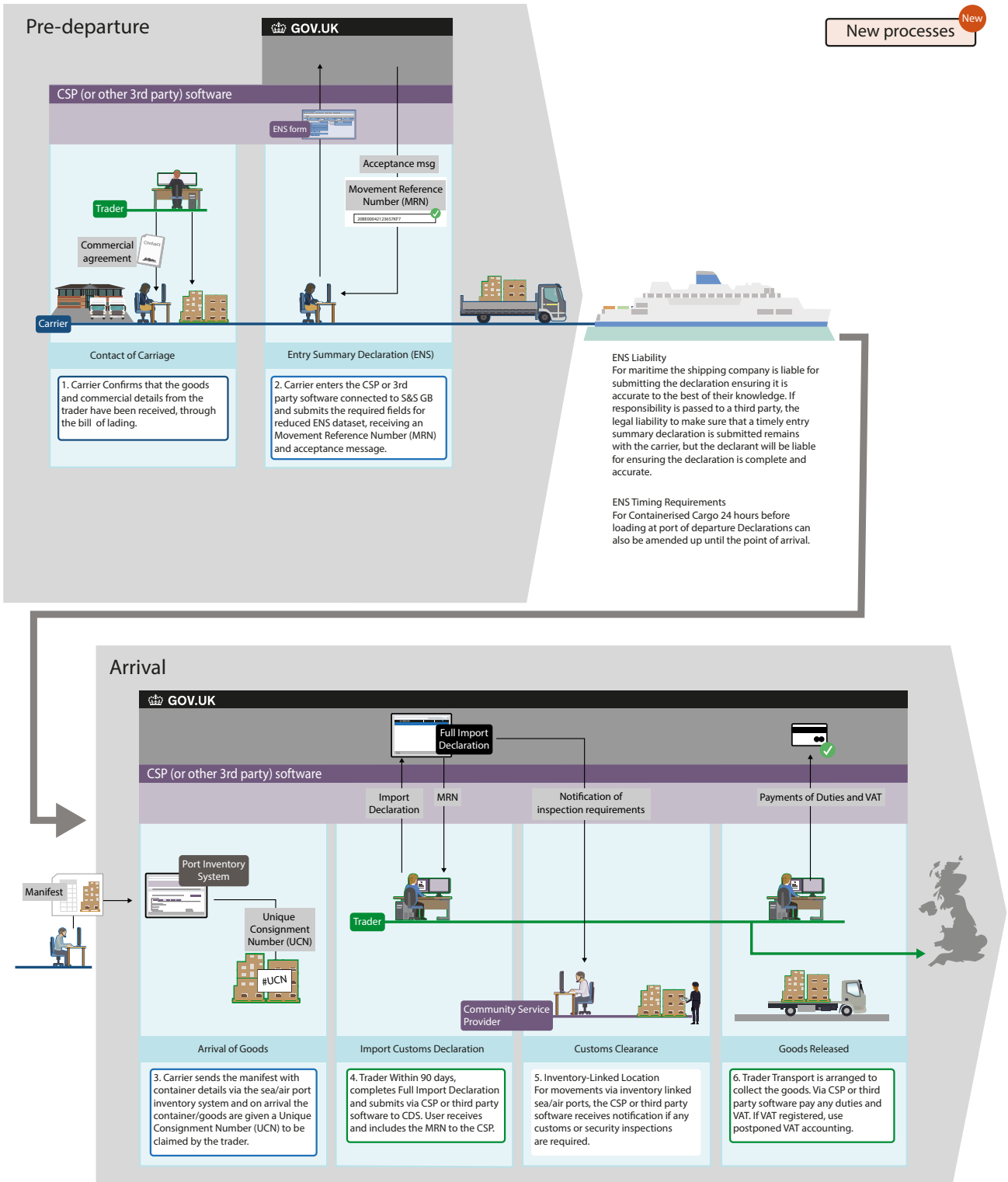
Example of the steps required for goods arriving in the UK via containerised short sea and rail freight at inventory linked locations. In this scenario the carrier as the operator of the active means of transport will submit the Safety & Security Declaration and the trader Import Customs Declarations. Both will be using a Community System Provider (CSP) or third party software to manage the movement and communicate with HMG systems.

New processes New

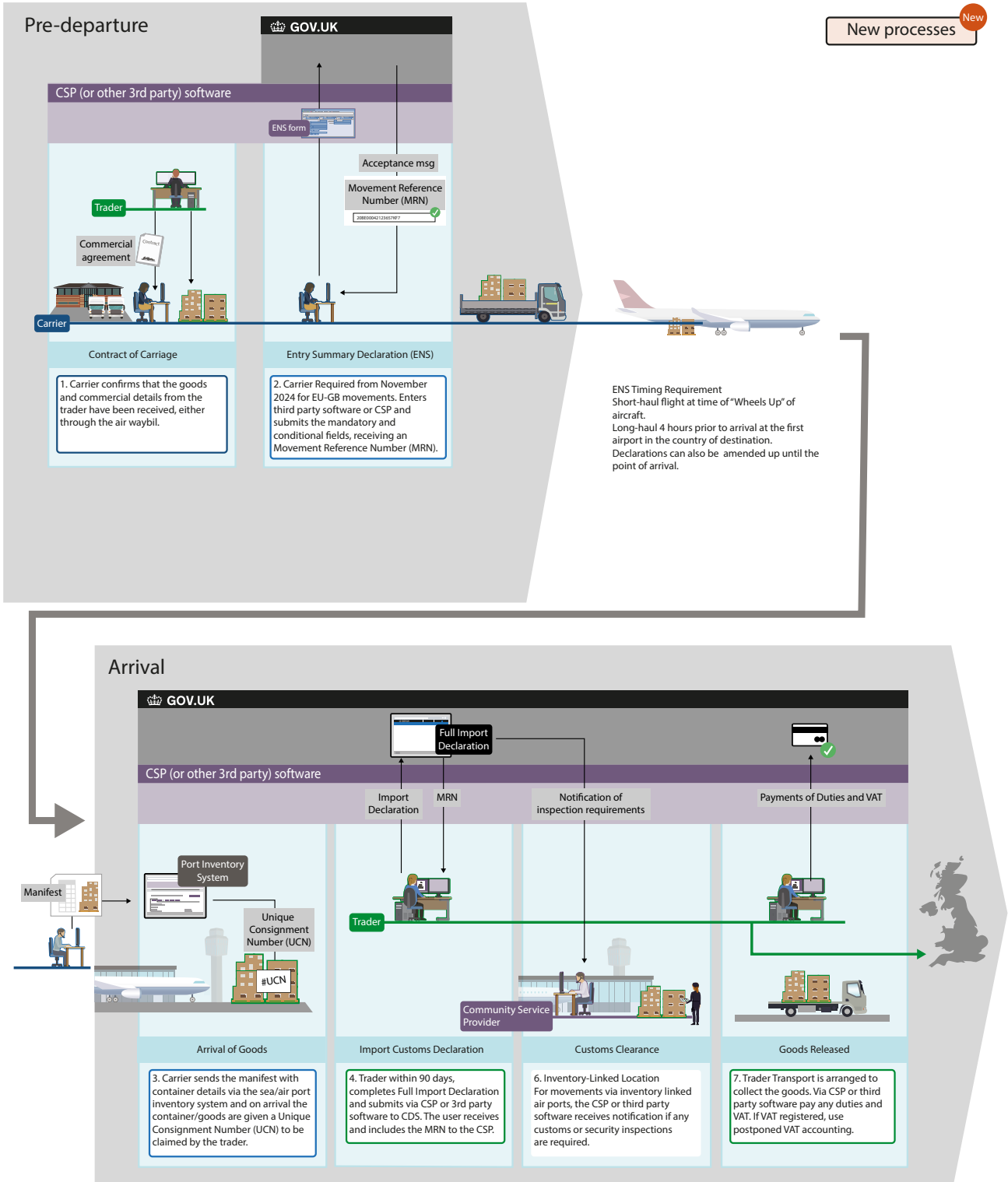
5 Non Short-Sea Maritime - Temporary Storage Model (Non UK STW - 2024)

Example of the steps required for goods arriving in the UK via non short-sea containerised at inventory linked locations. In this scenario the carrier as the operator of the active means of transport will submit the Safety & Security Declaration and the trader Import Customs Declarations. Both will be using a Community System Provider (CSP) or 3rd party software to manage the movement and communicate with HMG systems.

6 Air Freight - Temporary Storage Model (Non-STW - 2024) Standard Goods - Unaccompanied - Full Customs Declaration

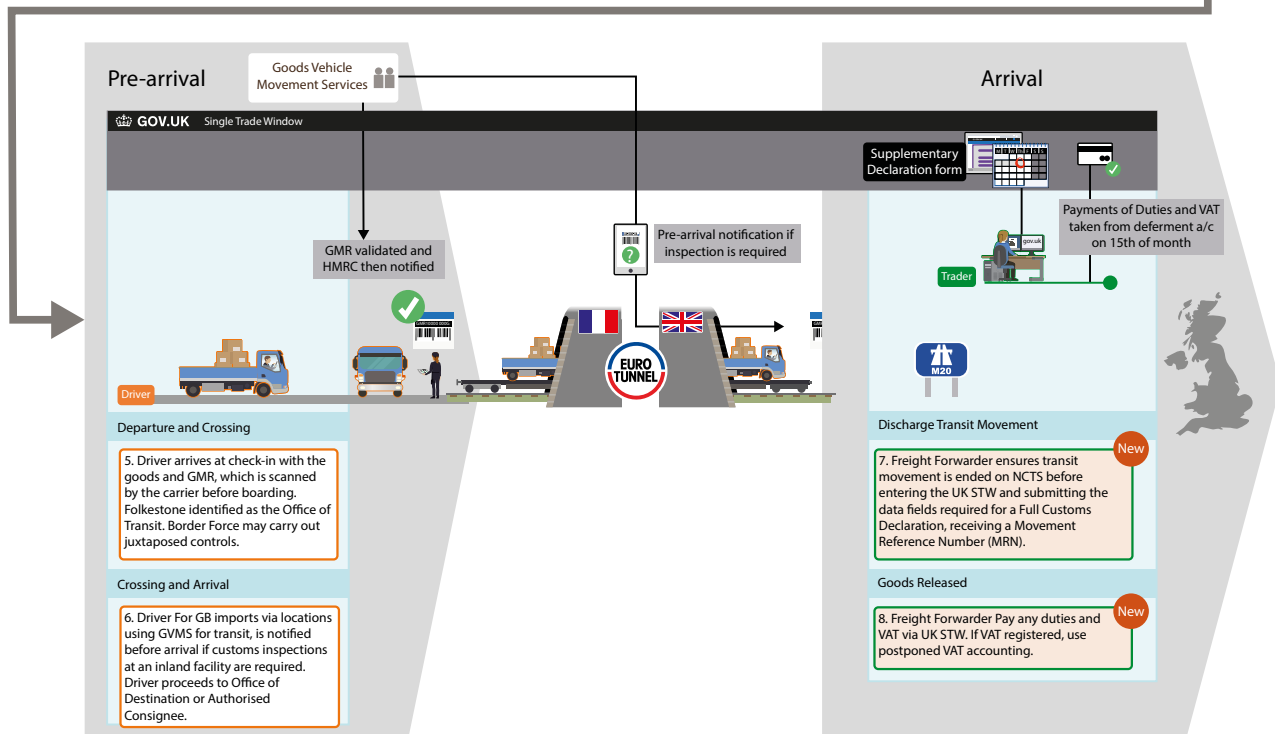
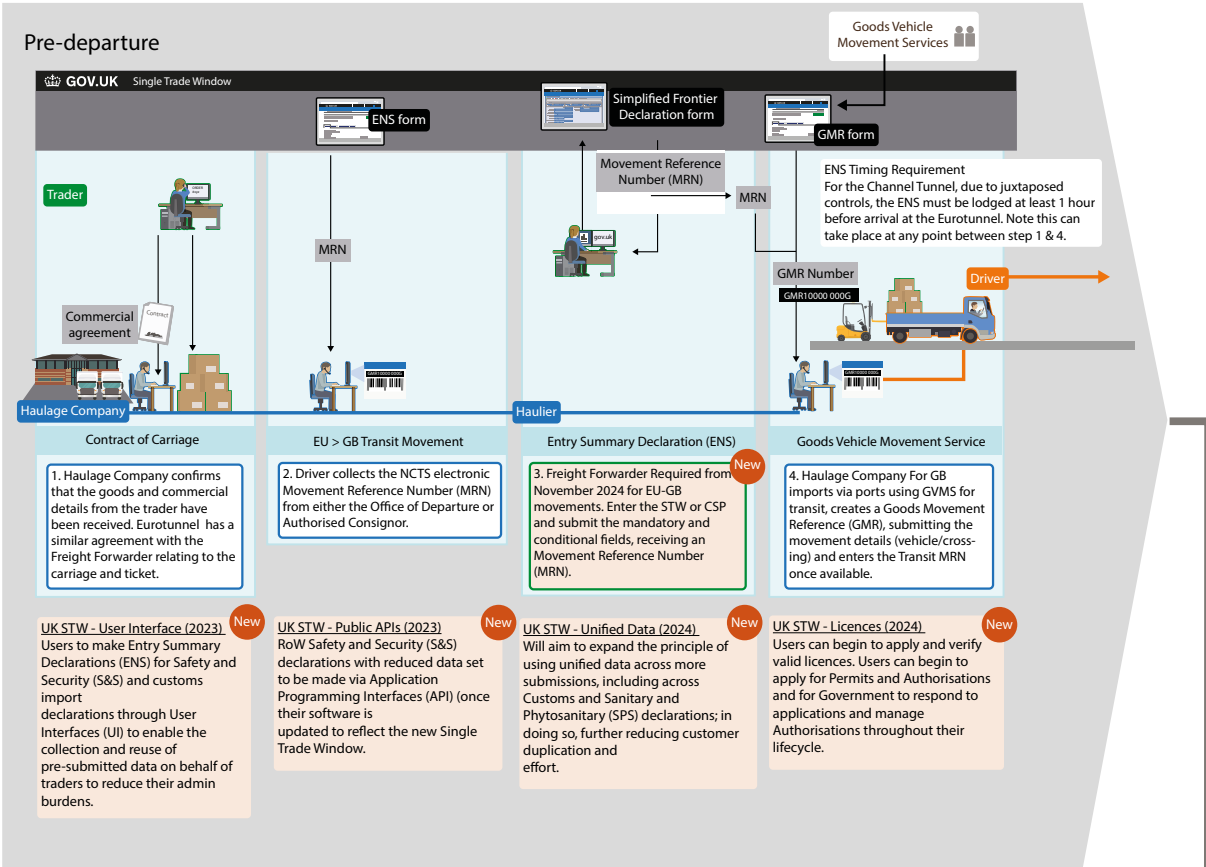
Example of the steps required for goods arriving in the UK via air freight at inventory linked locations. In this scenario the carrier as the operator of the active means of transport will submit the Safety & Security Declaration and the trader Import Customs Declarations. Both will be using a Community System Provider (CSP) or 3rd party software to manage the movement and communicate with HMG systems.

7 Eurotunnel - Pre-Lodgement Model - Common Transit Convention (NCTS5 - 2024) Standard Goods - Accompanied RoRo - Full Customs Declaration

Example of the steps required for goods arriving in the UK via accompanied Roll-on Roll-off (RoRo) transport. In this scenario the haulage company as the operator of the active means of transport will submit the Safety & Security Declaration and the trader Import Customs Declarations, using simplified declaration procedures. Declarations will be submitted to HMG via the UK Single Trade Window (STW).

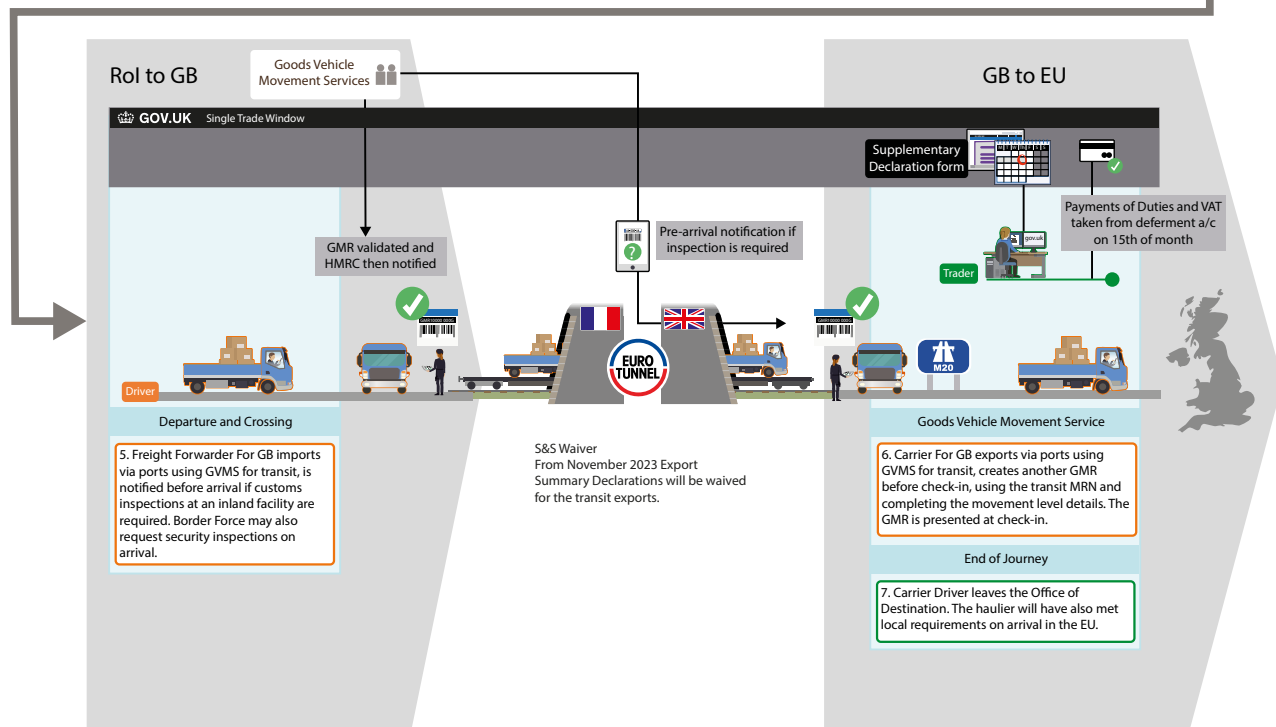
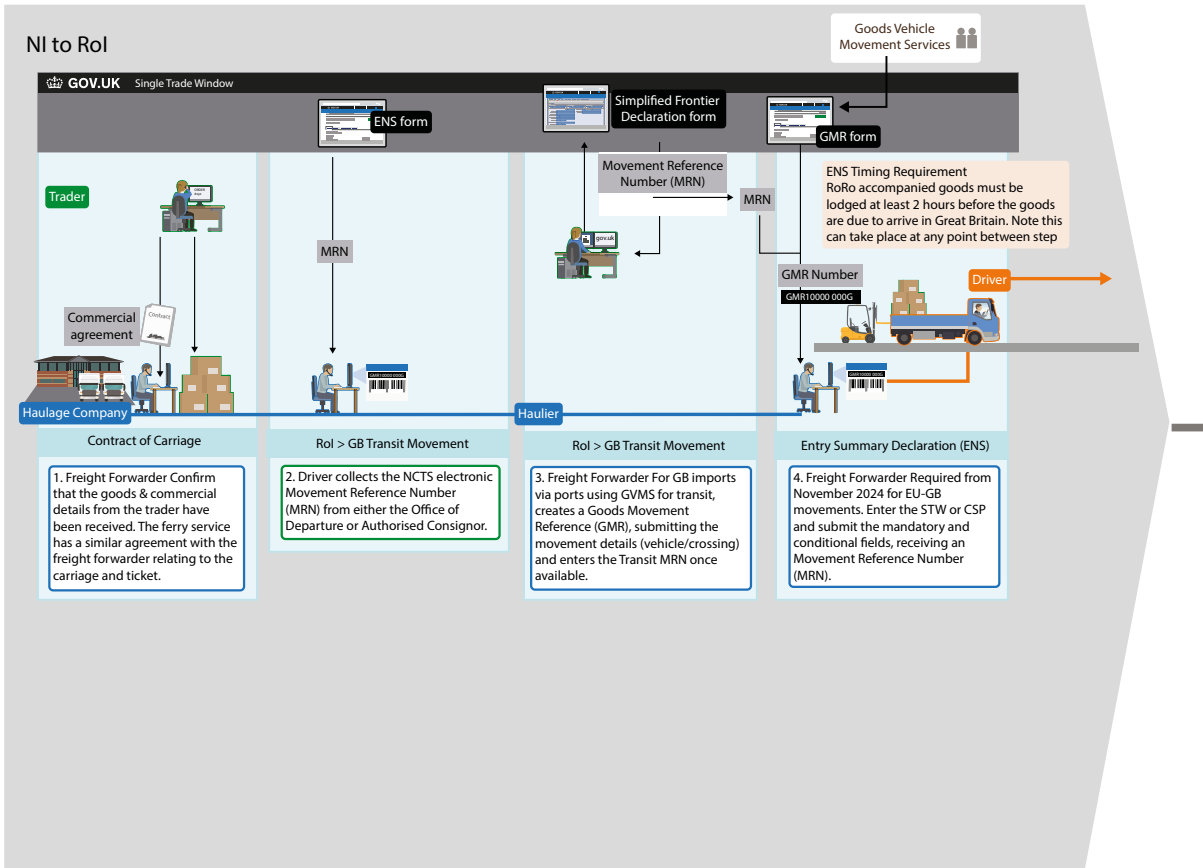
New processes New

Landbridge Movement - Common Transit Convention (NCTS5 - 2024) Standard Goods - Accompanied - Full Customs Declaration

Example of the steps required for goods arriving in the UK via accompanied Roll-on Roll-off (RoRo) transport. In this scenario the haulage company as the operator of the active means of transport will submit the Safety & Security Declaration and the trader Import Customs Declarations, using simplified declaration procedures. Declarations will be submitted to HMG via the UK Single Trade Window (STW).

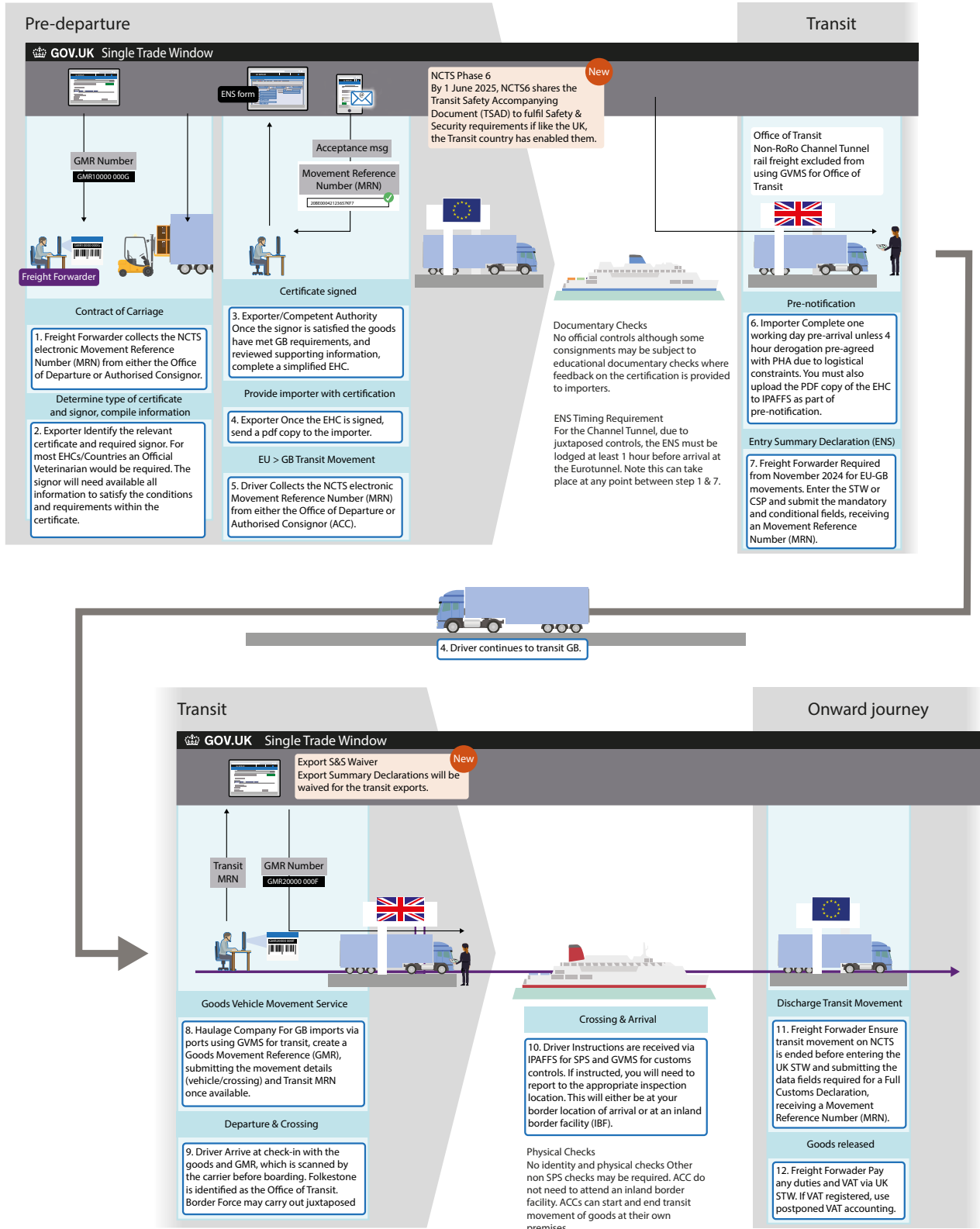
New processes New

9 Eurotunnel - Pre-Lodgement Model - Common Transit Convention (NCTS5 - 2024) MEDIUM RISK Animal Products - Accompanied RoRo - Full Customs Declaration

UK STW will be delivered iteratively through strategic releases and will provide self-serve functionality and ability to share and collaborate on declarations.

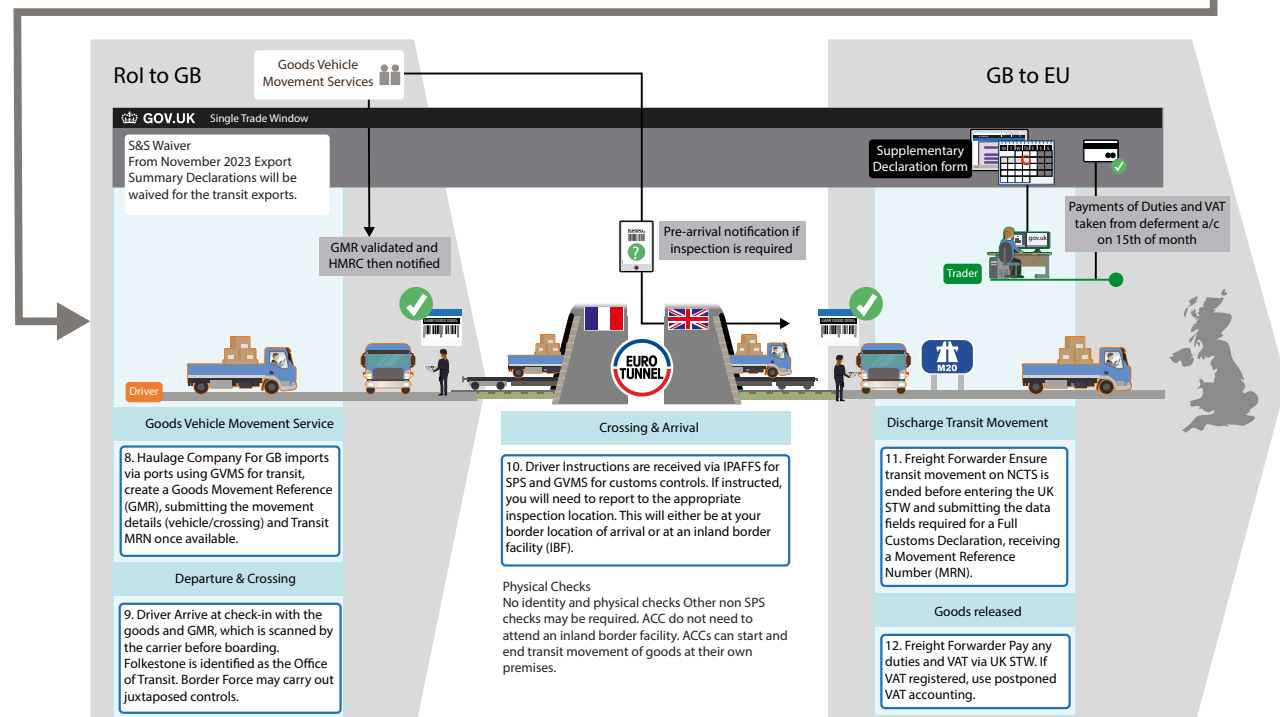
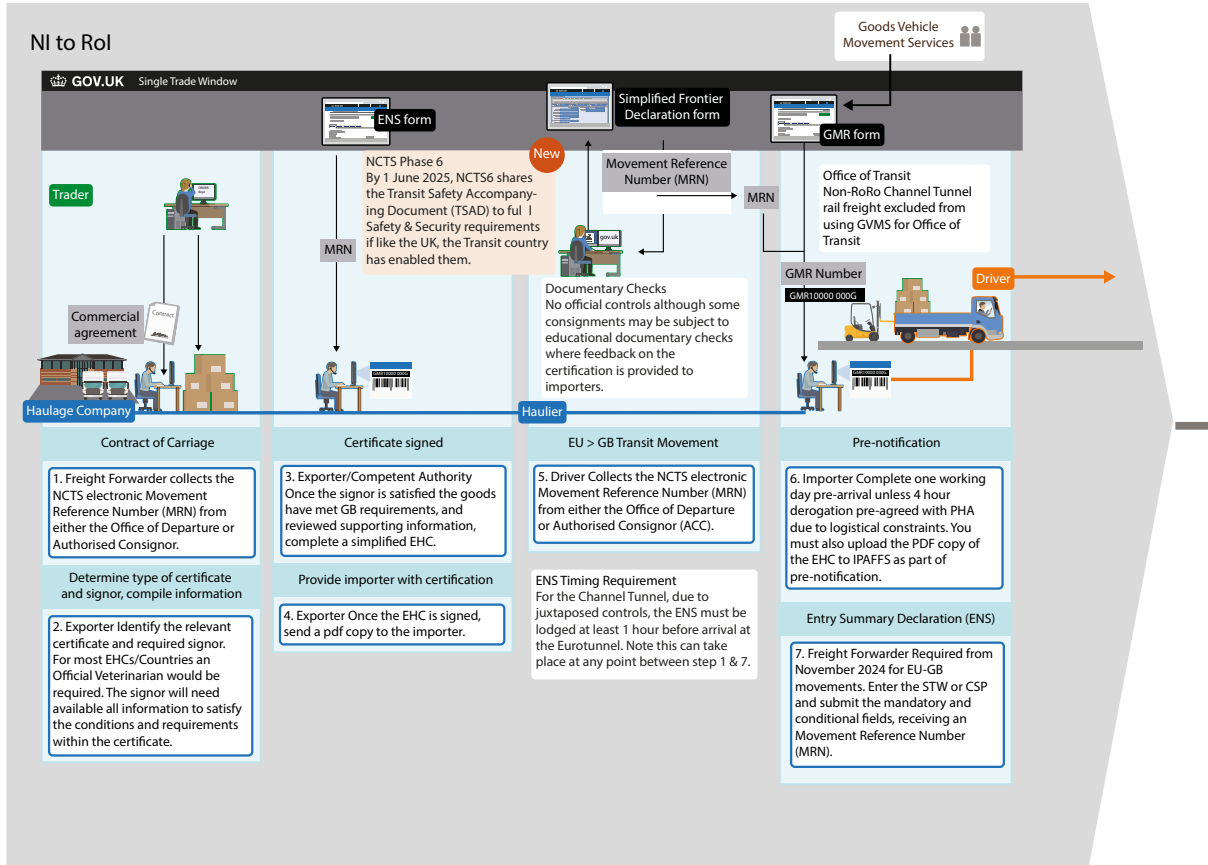
New processes New

10 Eurotunnel - Pre-Lodgement Model - Common Transit Convention (NCTS5 - 2024) MEDIUM RISK Animal Products - Accompanied RoRo - Full Customs Declaration

UK STW will be delivered iteratively through strategic releases and will provide self-serve functionality and ability to share and collaborate on declarations.

New processes

Atodiad C:Teithiau defnyddwyr lechydol a ffytoiechydol

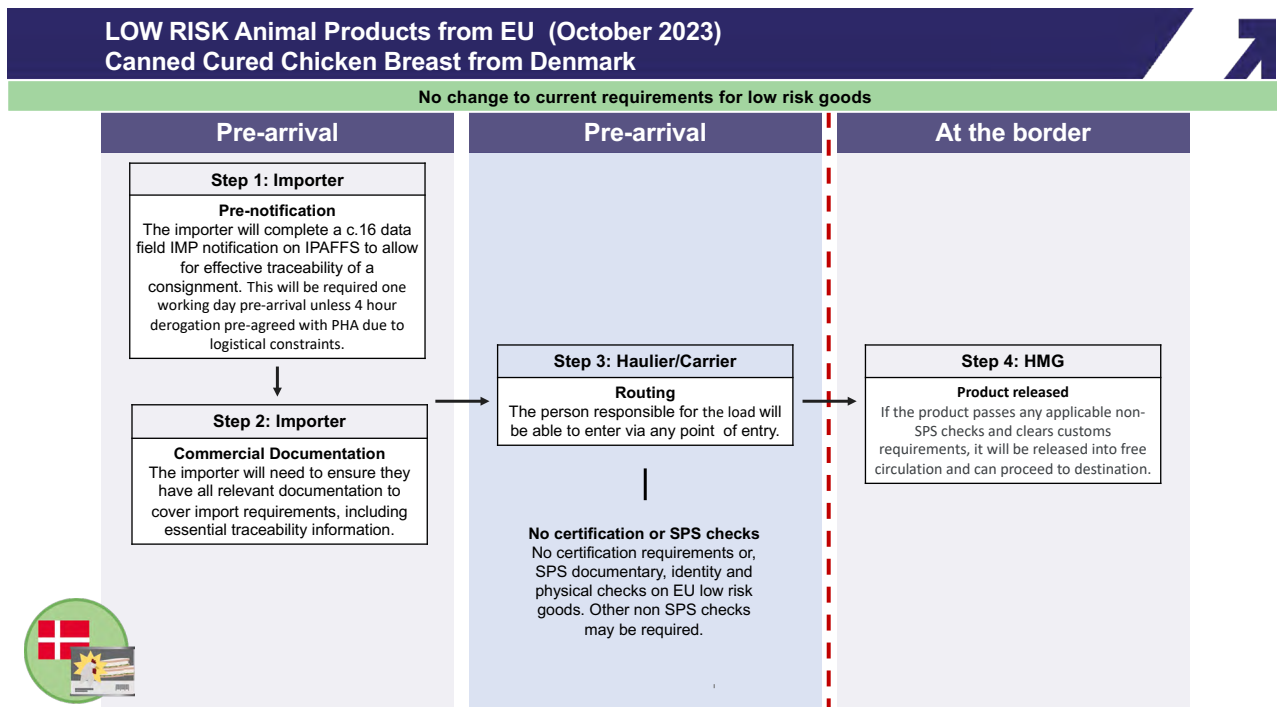
Mae'r teithiau defnyddwyr lechydol a Ffytoiechydol wedi'u cynllunio i ddangos golwg lefel uchel o'r drefn fewnforio newydd ar gyfer nwyddau lechydol a Ffytoiechydol.

Roedd y teithiau'n nodi'r prif weithdrefnau mewnforio lechydol a Ffytoiechydol ar gyfer nwyddau'r UE a Gweddill y Byd o fis Ionawr 2024, Ebrill 2024 ac o fis Hydref 2024 ymlaen.

Bydd y gweithdrefnau'n amrywio yn dibynnu ar y categorieiddio risg a ddefnyddir. Mae'r nwyddau a'r gwledydd tarddiad a ddefnyddir at ddibenion darluniadol yn unig. Nid yw'r categorïau terfynol wedi eu penderfynu eto; Ar ôl penderfynu bydd y model yn ddeinamig a gall rhai nwyddau symud categorïau.

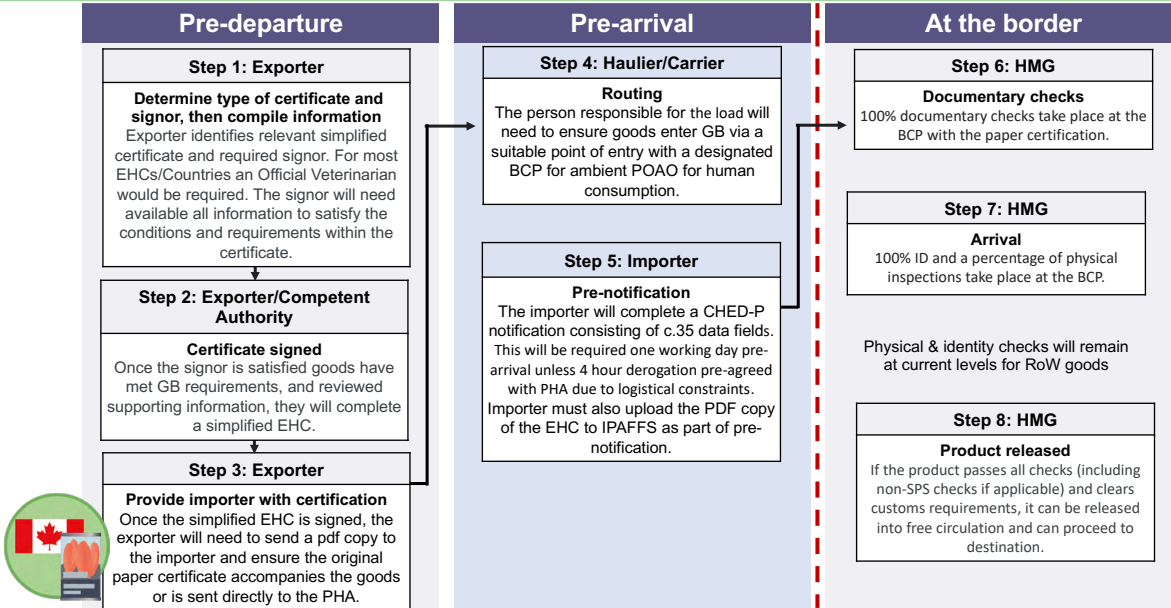
Mae'r camau a ddangosir yn ychwanegol at weithdrefnau eraill ar y ffin megis rheolaethau tollau ac ardystiad ychwanegol a allai fod yn ofynnol i fewnforio nwyddau penodol.

Bydd mireinio pellach i'r prosesau hyn yn datblygu wrth i bolisi a systemau gael eu cyd-gynllunio â diwydiant.

**LOW RISK Animal Products from RoW (October 2023)
Canned Frankfurters from Canada**

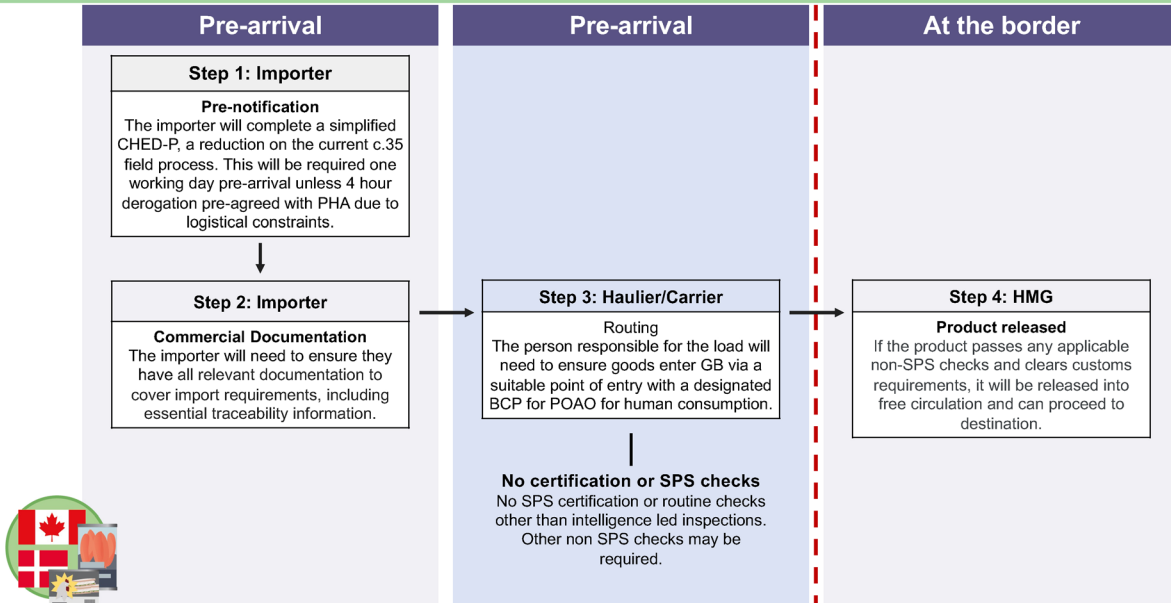
User journey remains the same apart from access to available simplified certificates for RoW goods at end of 2023

1

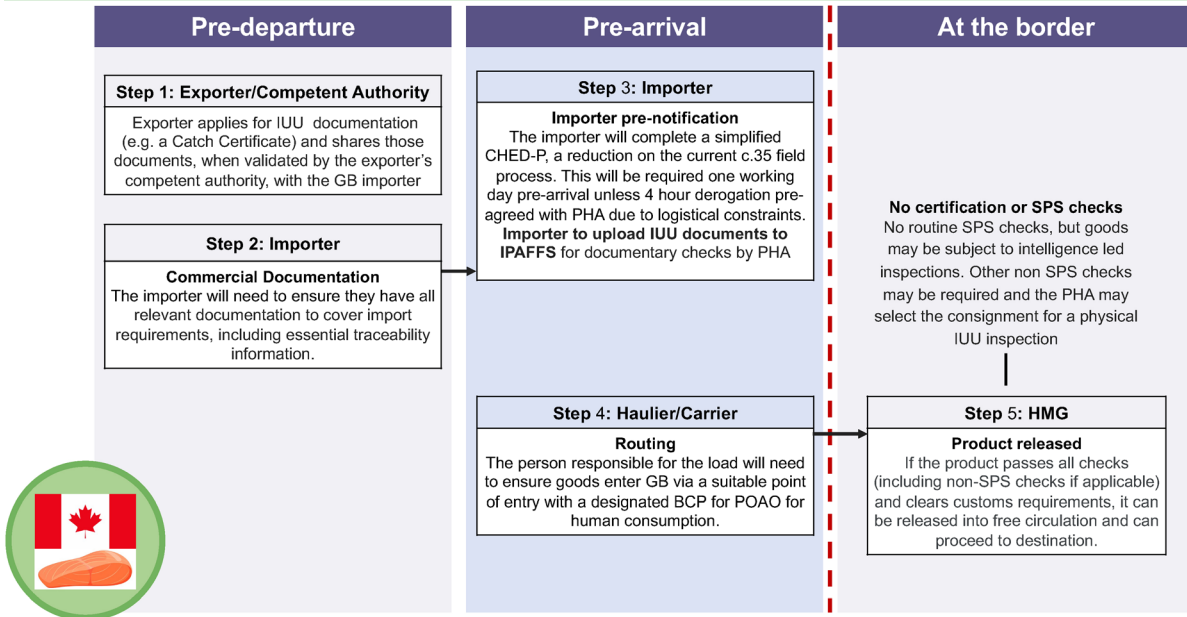
**LOW RISK Animal Products from RoW and EU (April 2024)
Canned Frankfurters from Canada or Canned Cured Chicken Breast from Denmark**

Removal of certification and introduction of simplified CHED notification for RoW aligning to EU requirements

LOW RISK Animal Products RoW and EU (April 2024) Canned Wild Caught Salmon from Canada

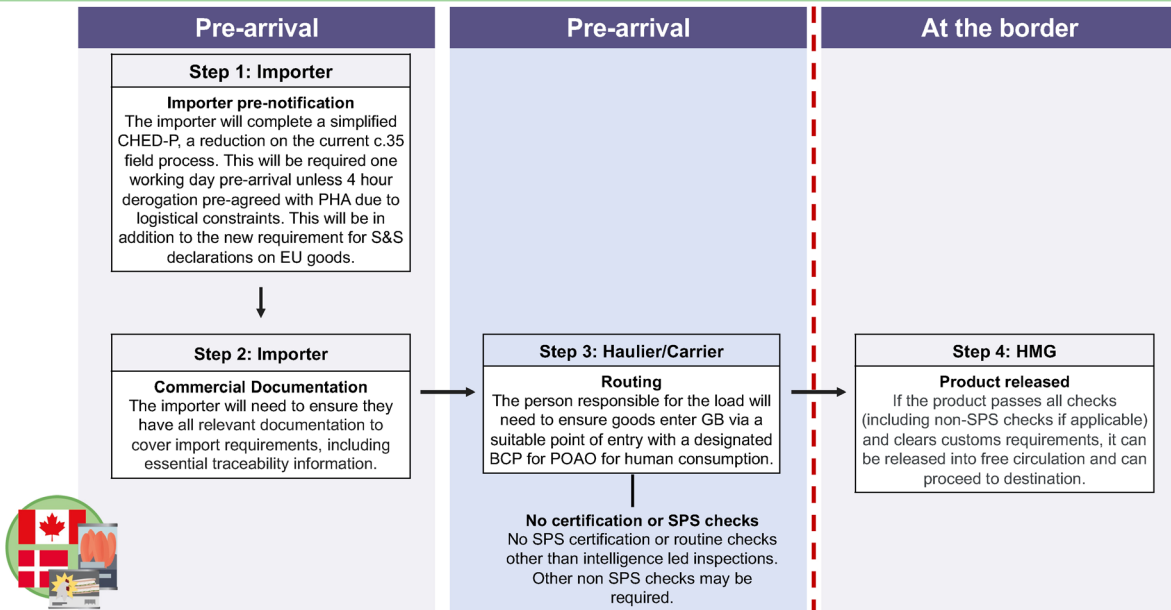
Removal of certification and introduction of simplified CHED notification for RoW aligning to EU requirements

1

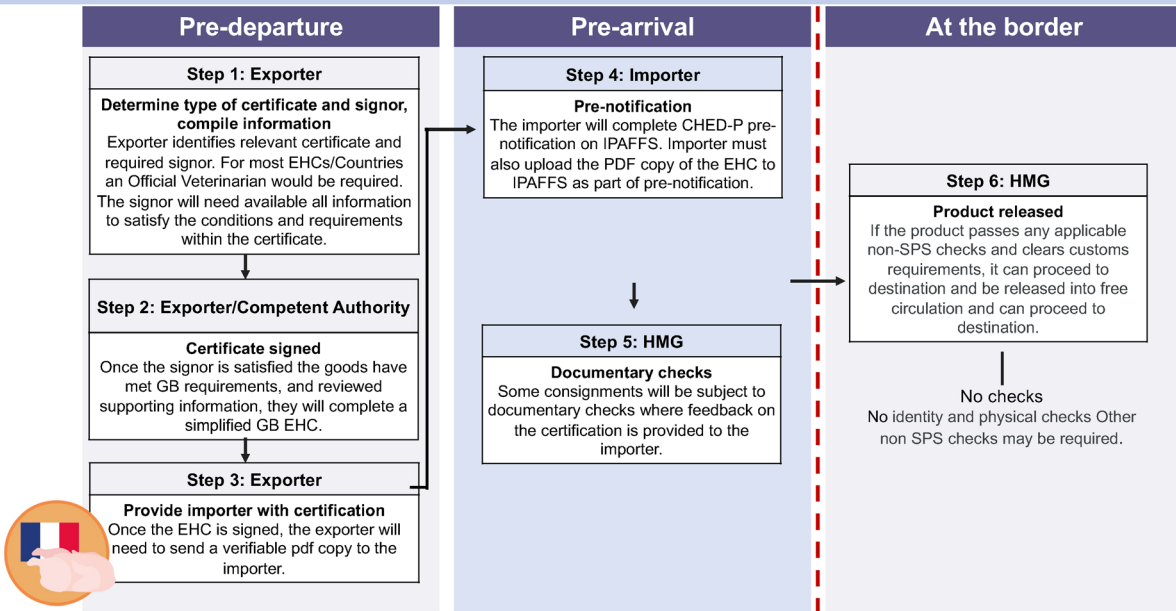
LOW RISK Animal Products RoW and EU (October 2024) Canned Frankfurters from Canada or Canned Cured Chicken Breast from Denmark

Safety and Security declarations introduced for EU imports

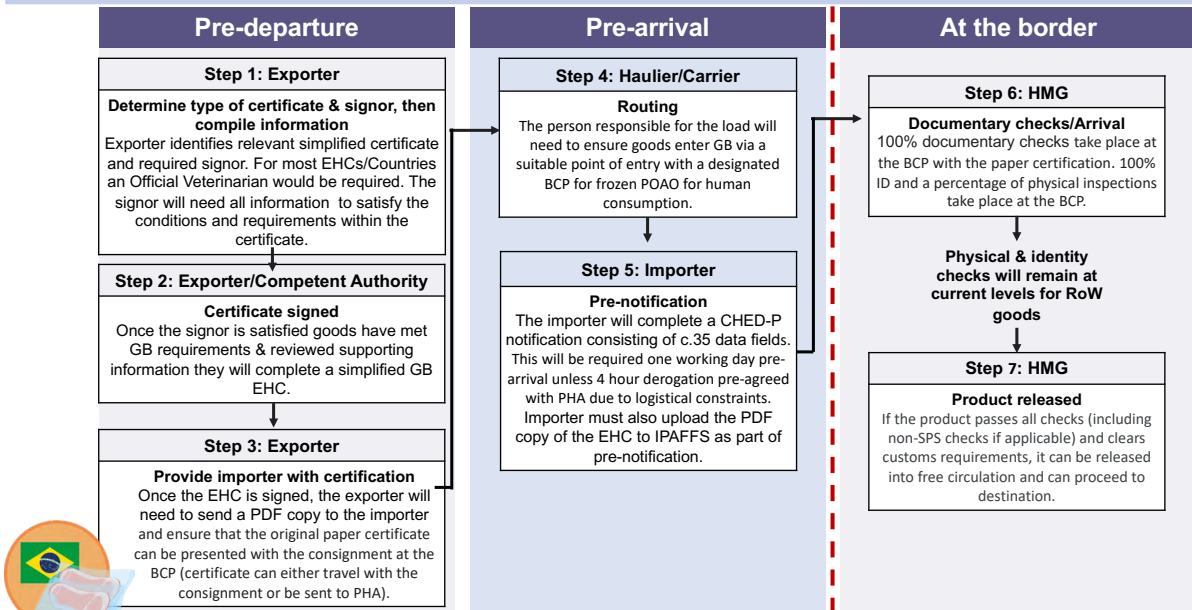
MEDIUM RISK Animal Products FROM EU (January 2024)
Fresh Chicken from France

Introduction of health certification requirements for medium risk EU goods and CHED notification

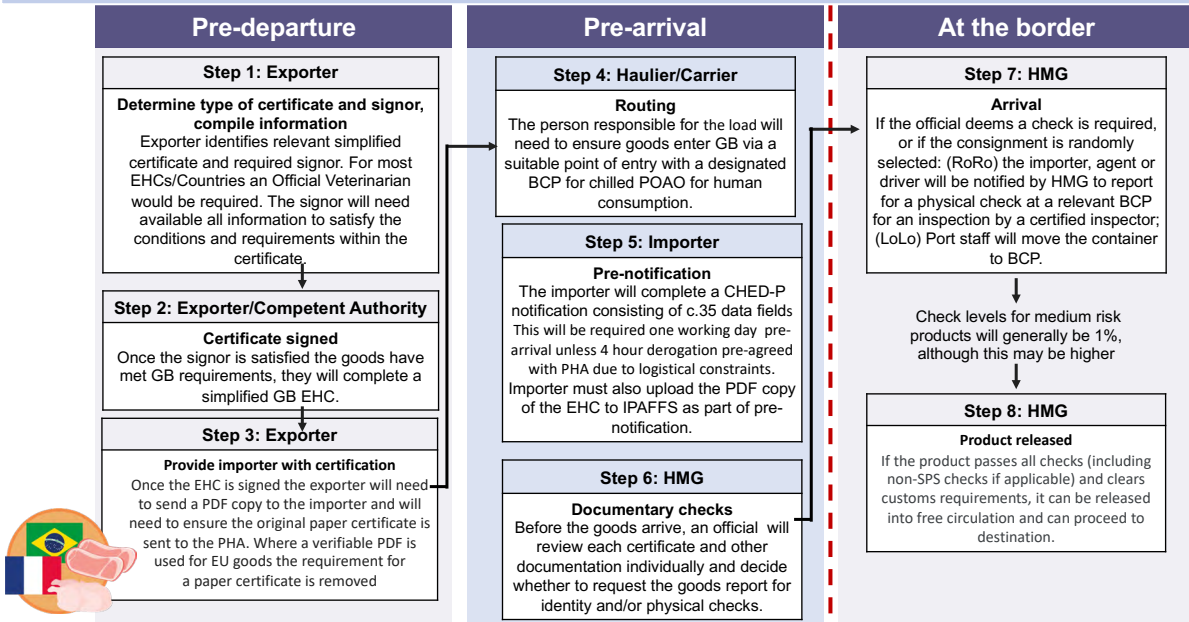
MEDIUM RISK Animal Products FROM RoW (October 2023)
Frozen Beef from Brazil

User journey remains the same apart from simplified certificates for RoW goods

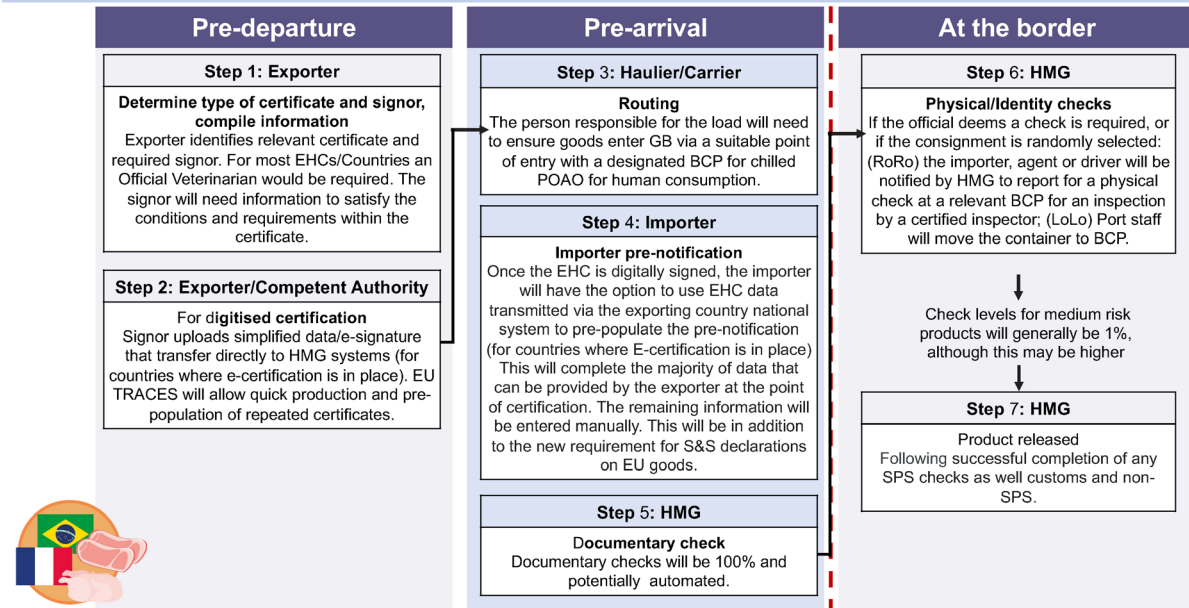
MEDIUM RISK Animal Products from RoW and EU (January 2024)
Fresh Beef from Brazil or Chicken from France

Introduce checks for EU goods and implement new check model for RoW imports

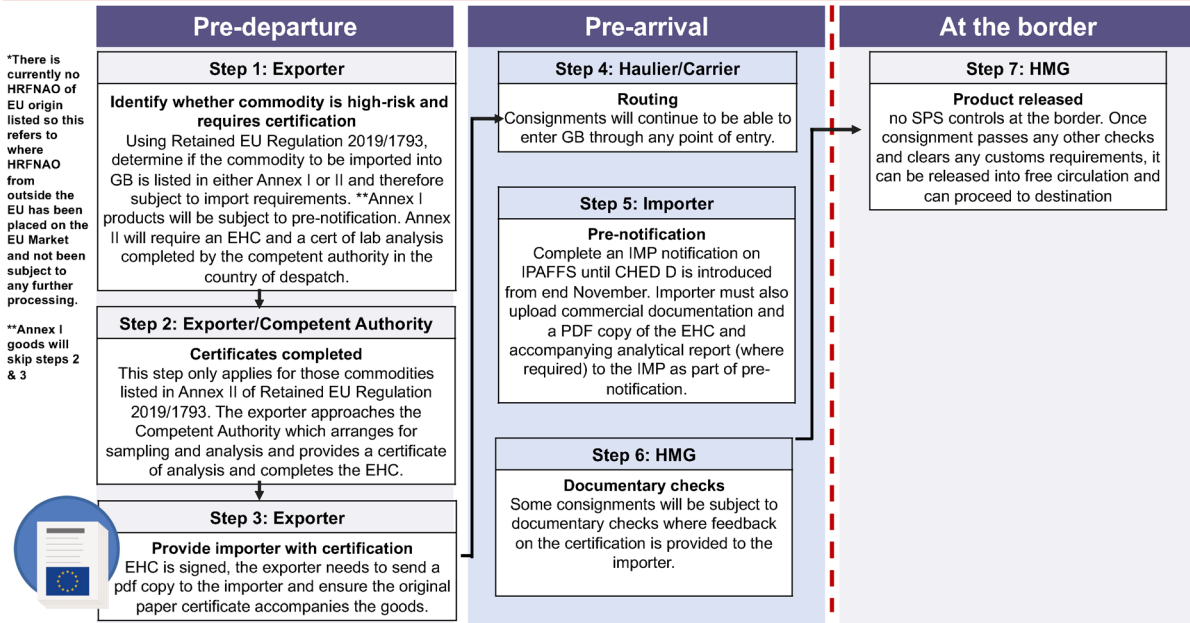
MEDIUM RISK Animal Products from RoW and EU (October 2024)
Fresh Beef from Brazil or Chicken from France

Safety and Security declarations introduced for EU imports (RoW e-certification to be confirmed, process will differ where e-certification is not in place)

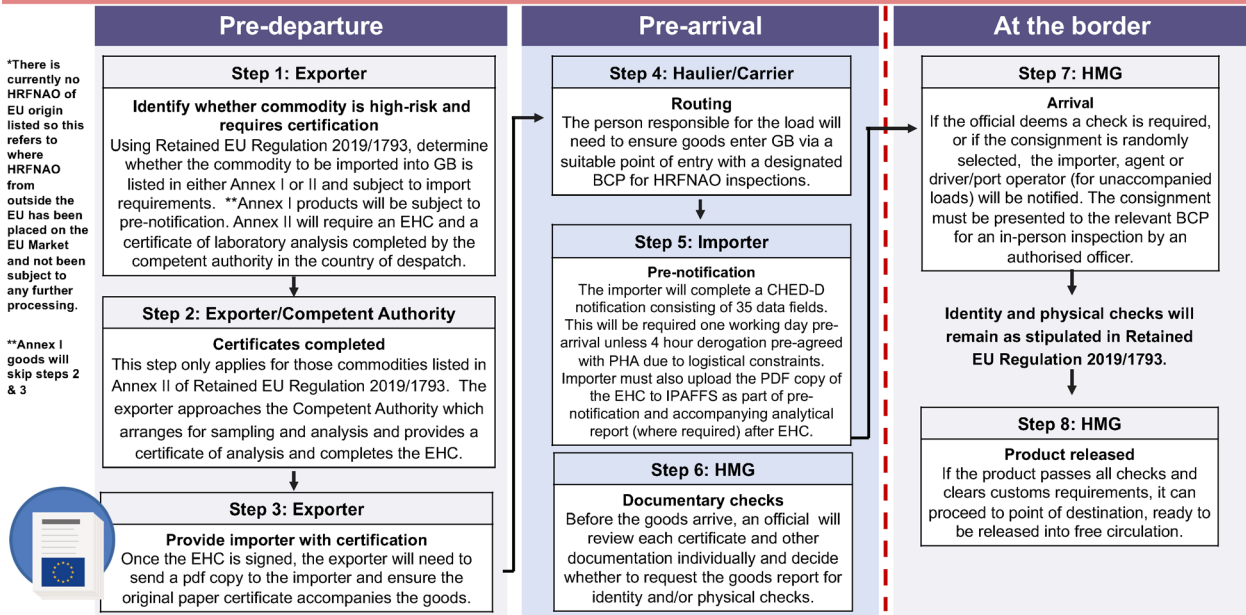
High-Risk Food and Feed Not of Animal Origin (HRFNAO)* (January 2024)

If HRFNAO enters GB, having been placed on the EU Market and not subject to any further processing

High-Risk Food and Feed Not of Animal Origin (HRFNAO)* (April 2024)

If HRFNAO enters GB via the EU having been placed in the EU Market and not subject to any further processing or direct from ROW

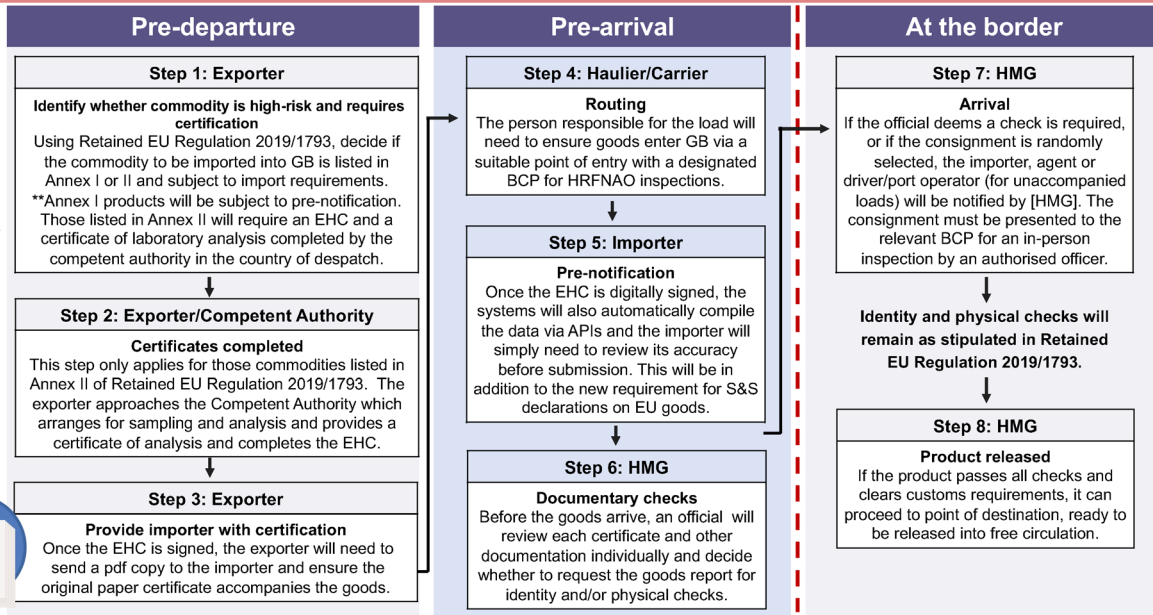

High-Risk Food and Feed Not of Animal Origin (HRFNAO)* (October 2024) Introduction of Safety and Security declarations for EU imports

If HRFNAO enters GB via the EU having been placed on the EU market and not subject to any further processing or direct from RoW

*There is currently no HRFNAO of EU origin listed so this refers to where HRFNAO from outside the EU has been placed on the EU Market and not been subject to any further processing.

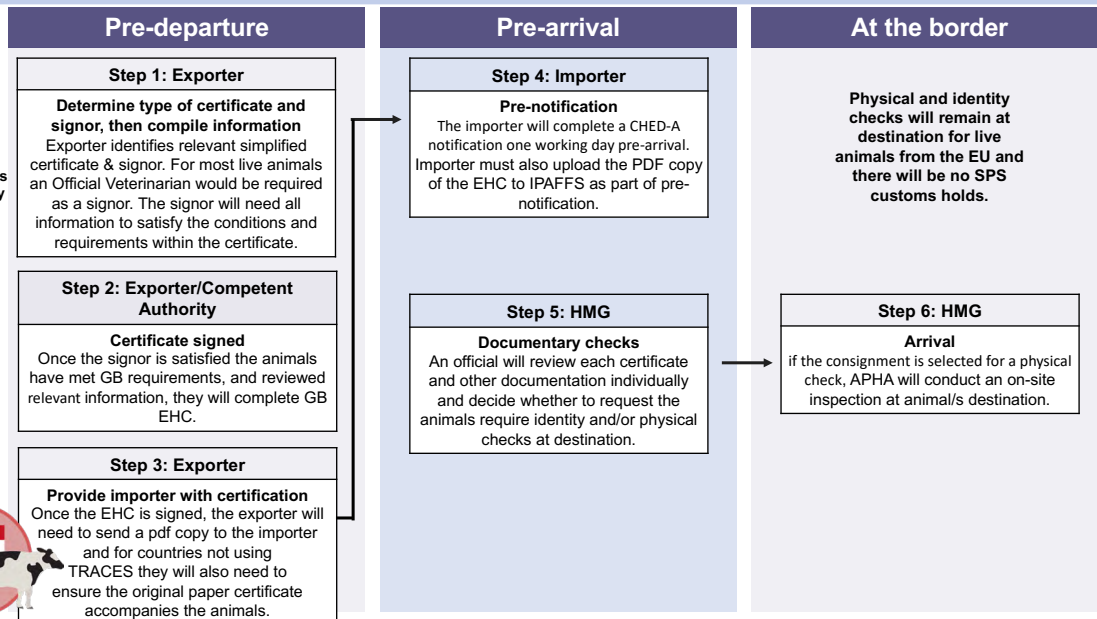
**Annex I goods will skip steps 2 & 3

HIGH RISK ANIMALS from EU (January 2024) Live Cattle from the Netherlands

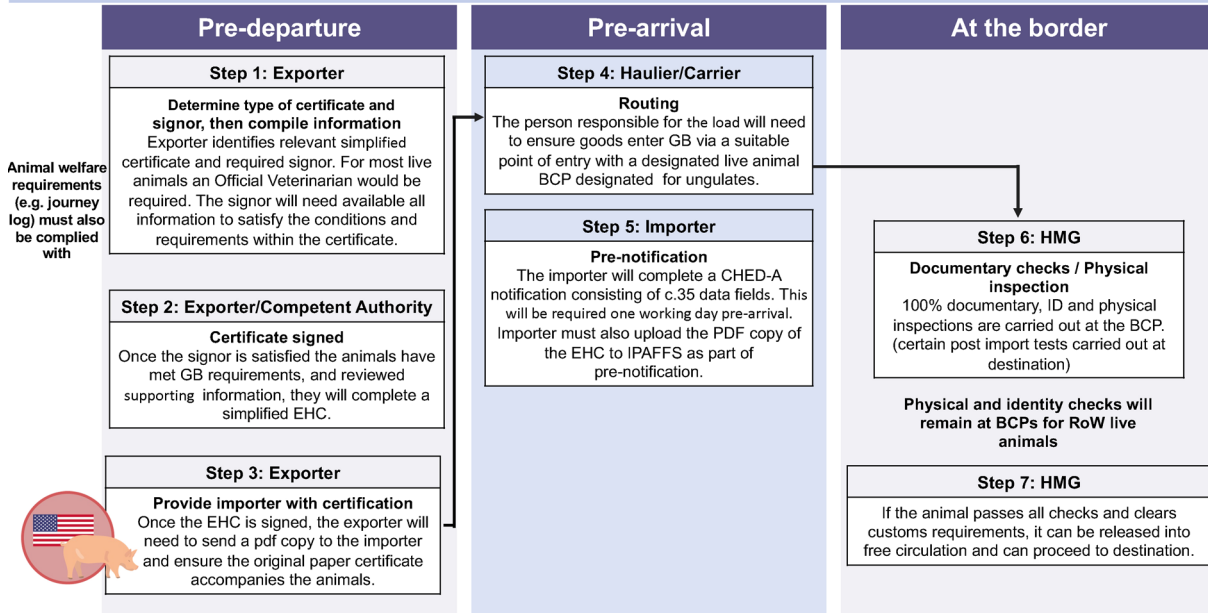
User journey remains the same, simplified certificates introduced

Animal welfare requirements (e.g. journey log) must also be complied with

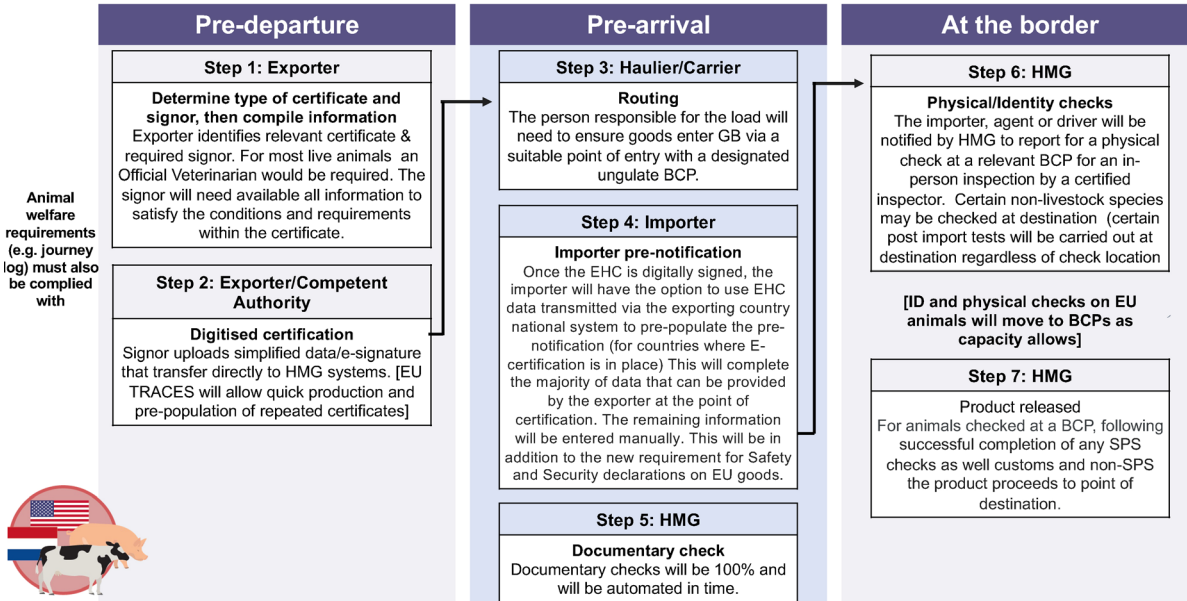
HIGH RISK ANIMALS from RoW (January 2024)
Pigs for Breeding from USA

User journey remains the same, simplified certificates available

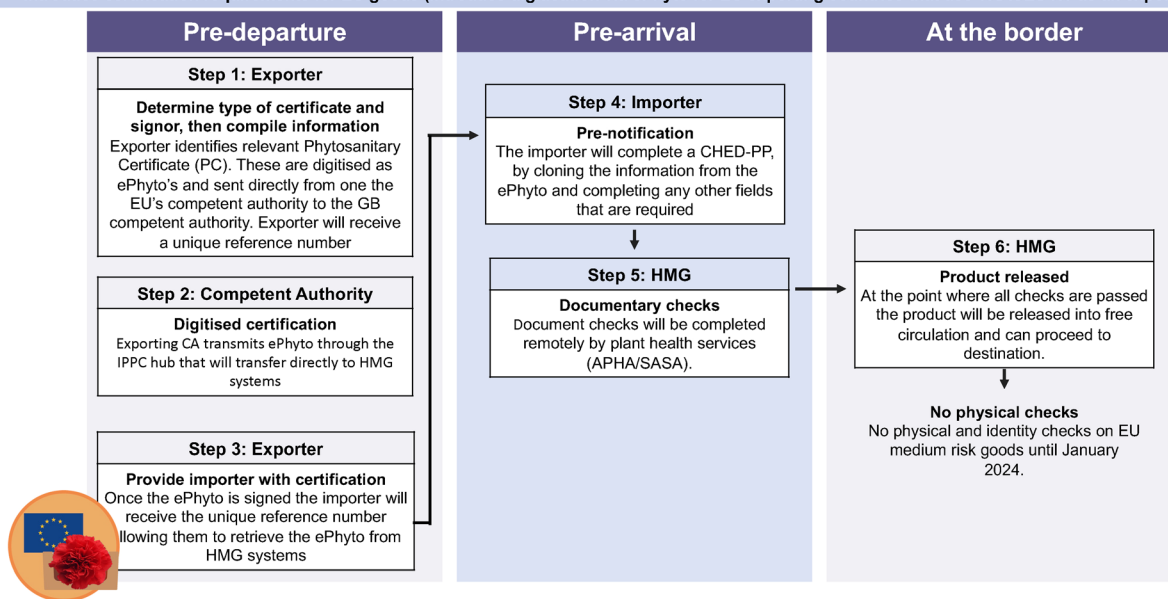
HIGH RISK ANIMALS from EU or RoW (October 2024)
Live Cattle from Netherlands or Pigs for Breeding from USA

Introduce physical checks at *BCPs in line with facilities becoming available. Introduction of Safety and Security declarations for EU imports.
 *for illustrative purposes only, the actual phasing in of BCP inspections for different EU live animal species is still being determined

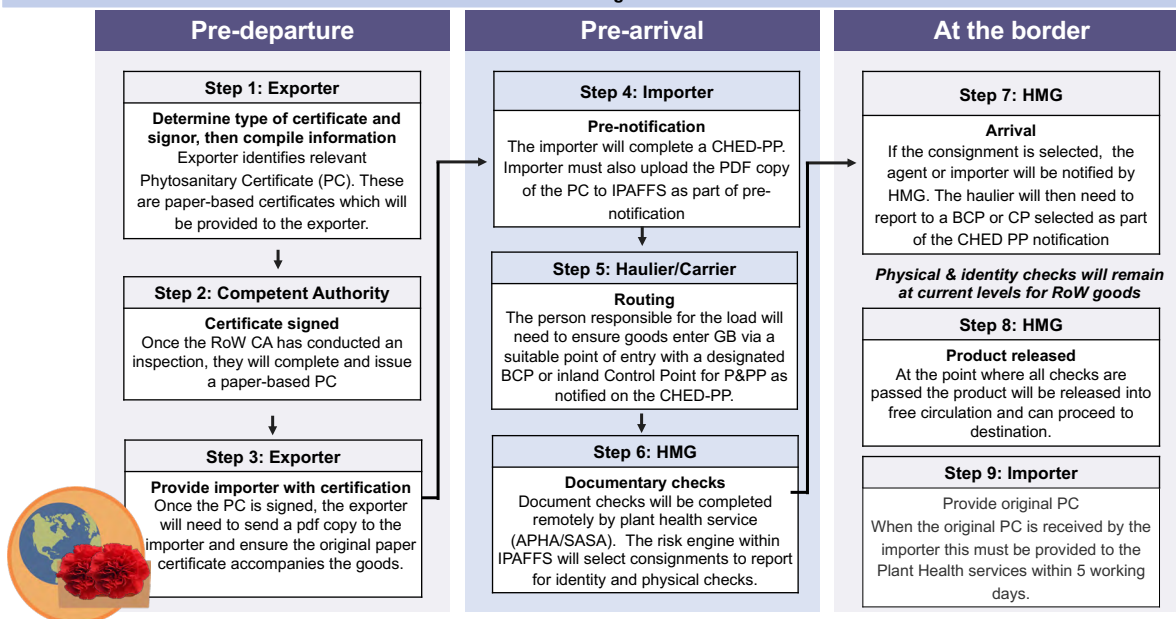
MEDIUM RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from EU (January 2024) Dianthus - Cut Carnations

Introduce certification requirements for EU goods (introduce digitisation via ePhyto for EU exporting countries that use TRACES NT as an export module)

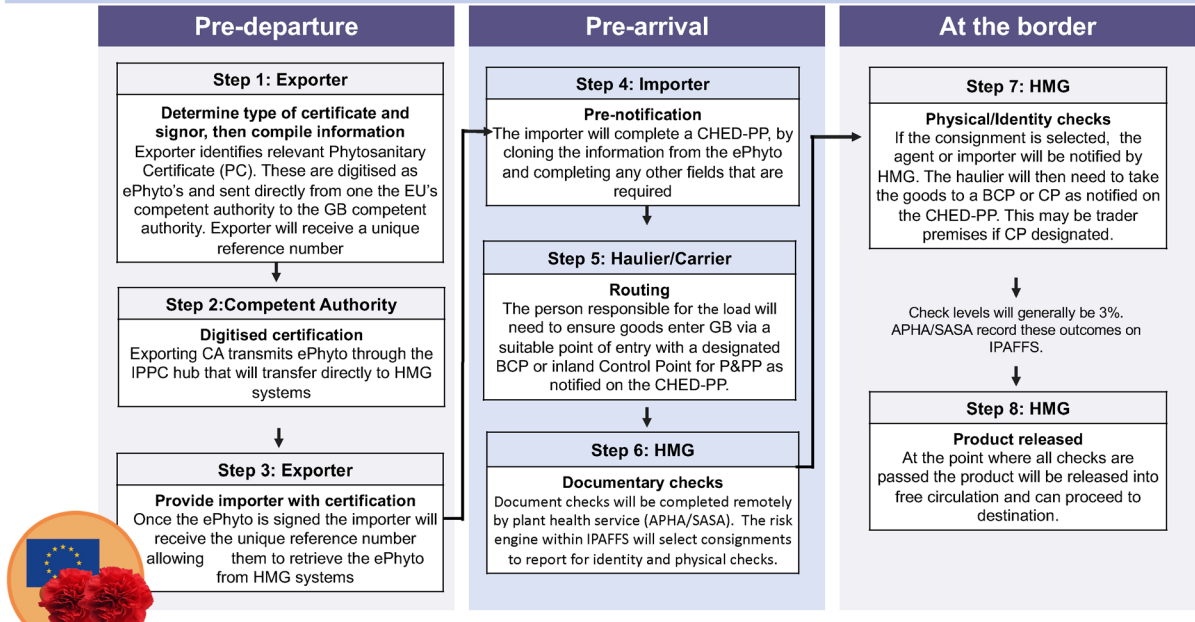
MEDIUM RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from RoW (January 2024) Dianthus - Cut Carnations

No changes introduced

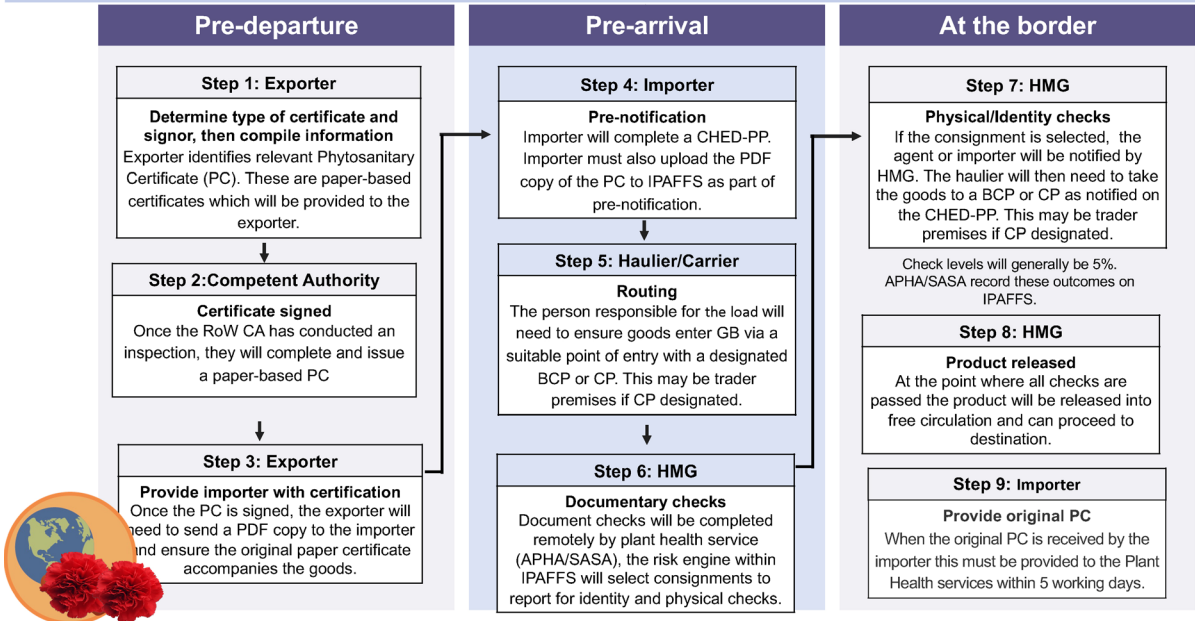
MEDIUM RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from EU (April 2024)
Dianthus - Cut Carnations

Introduce physical/identity checks for EU goods

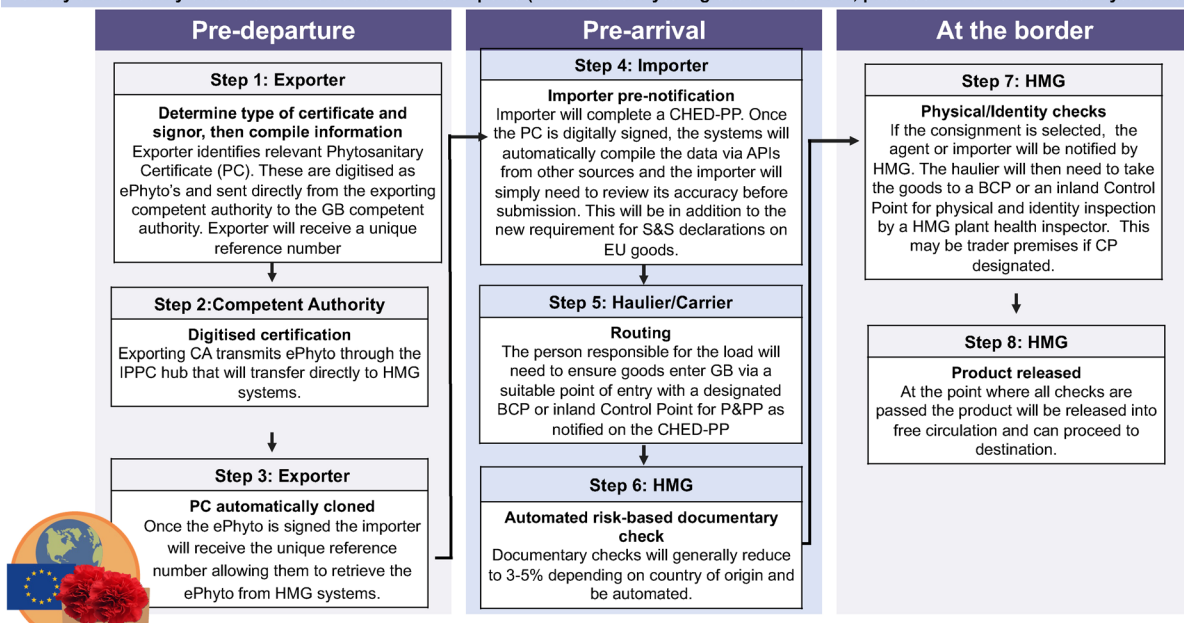
MEDIUM RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from RoW (April 2024)
Dianthus - Cut Carnations

Reduced physical/identity checks for RoW

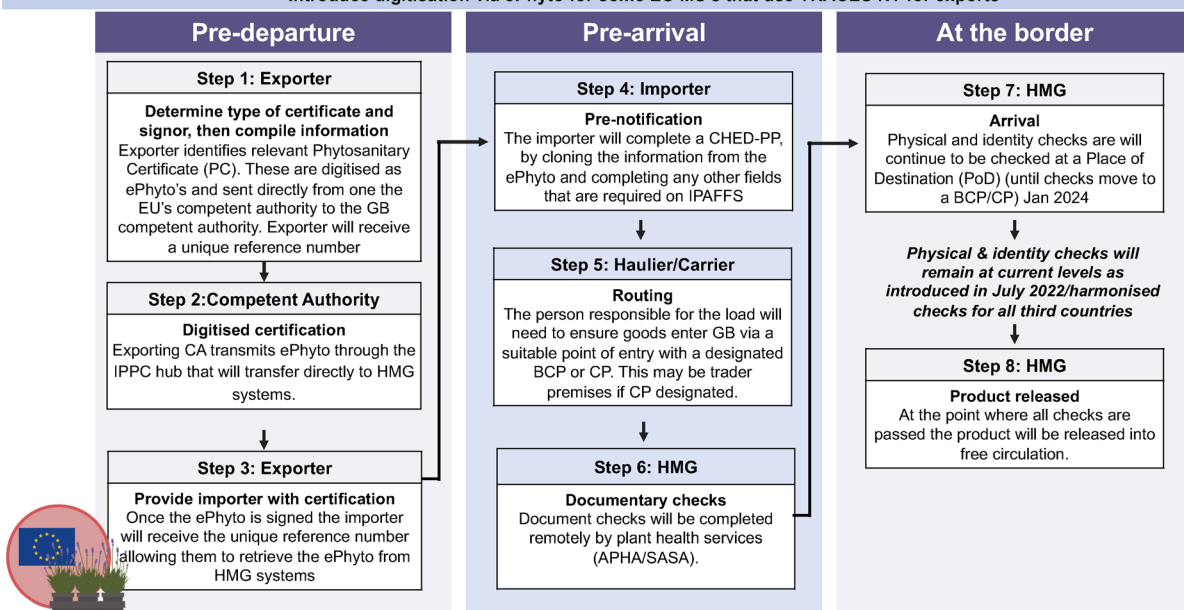
MEDIUM RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from EU and RoW (October 2024) Dianthus - Cut Carnations

Safety and Security declarations introduced for EU imports (introduce ePhyto digitisation for RoW, process will differ where ePhyto is not in place)

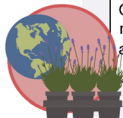
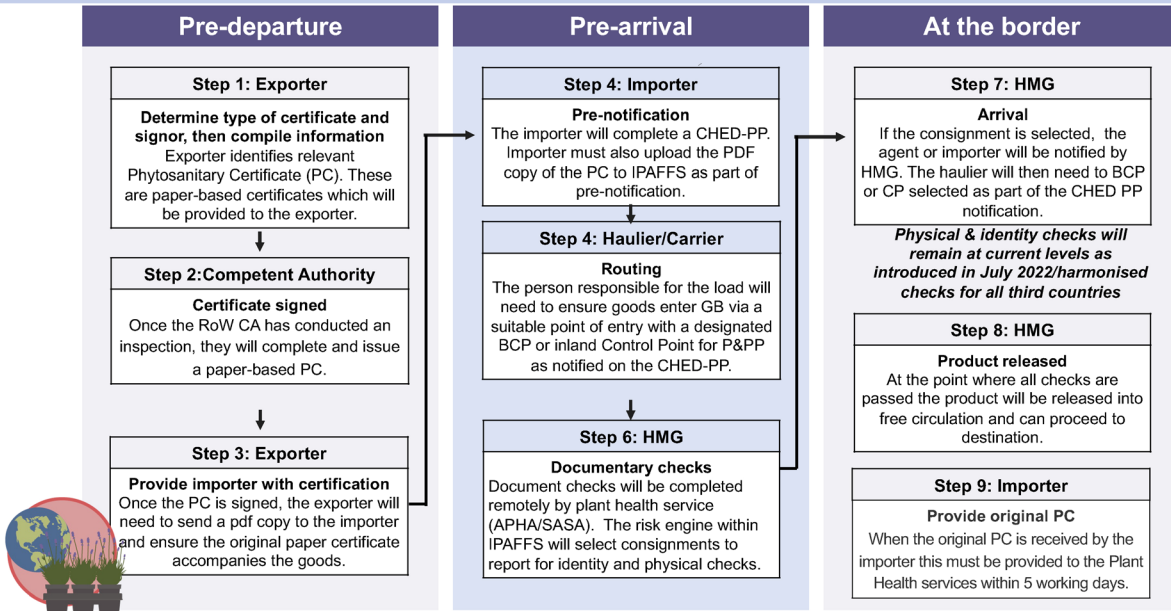
HIGH RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from EU (January 2024) Lavender plants for planting

Introduce digitisation via ePhyto for some EU MS's that use TRACES NT for exports

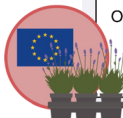
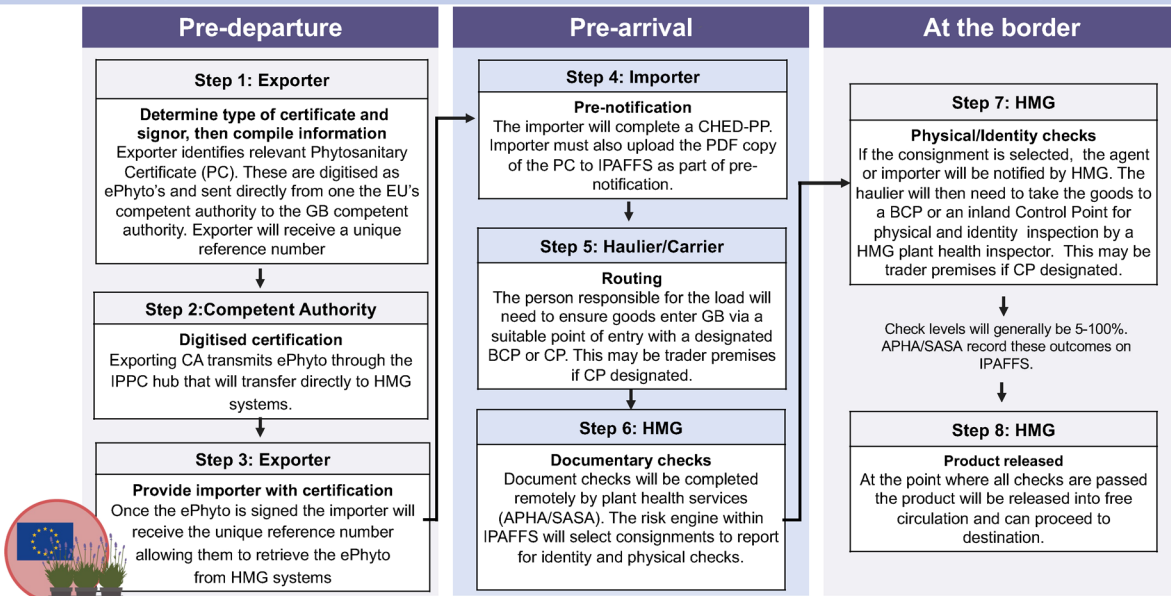
HIGH RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from RoW (January 2024)
Lavender plants for planting

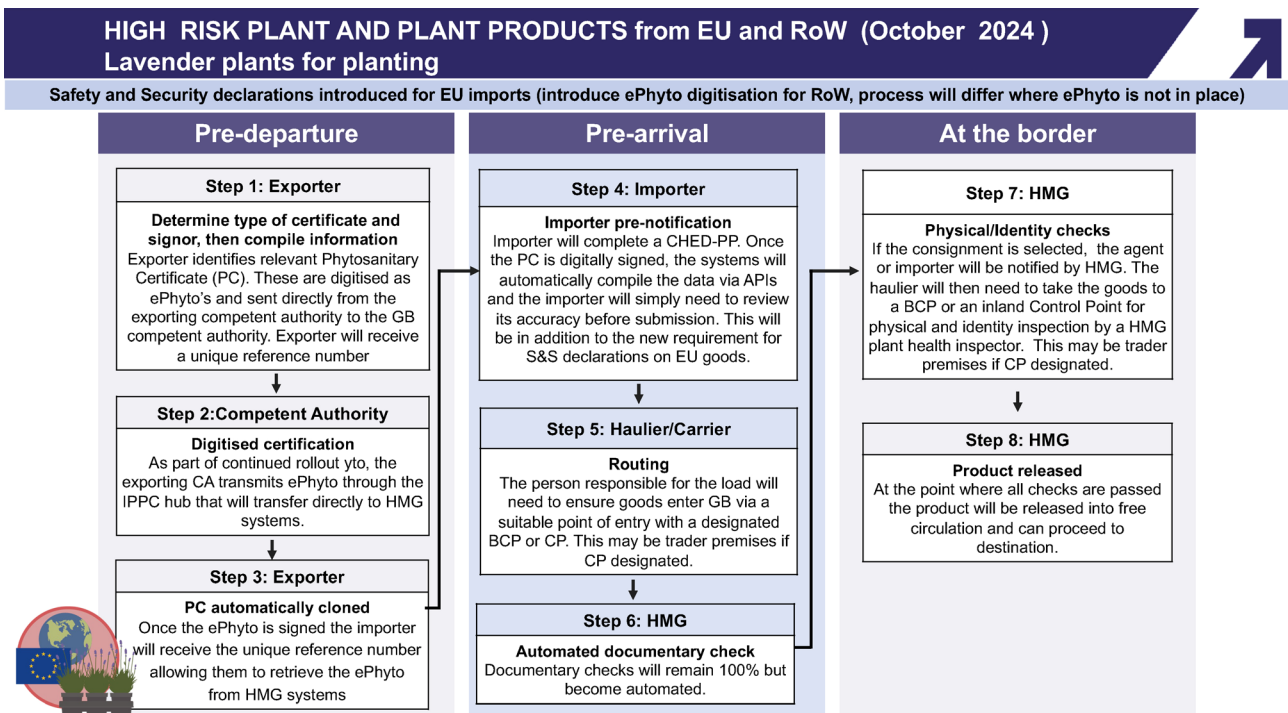
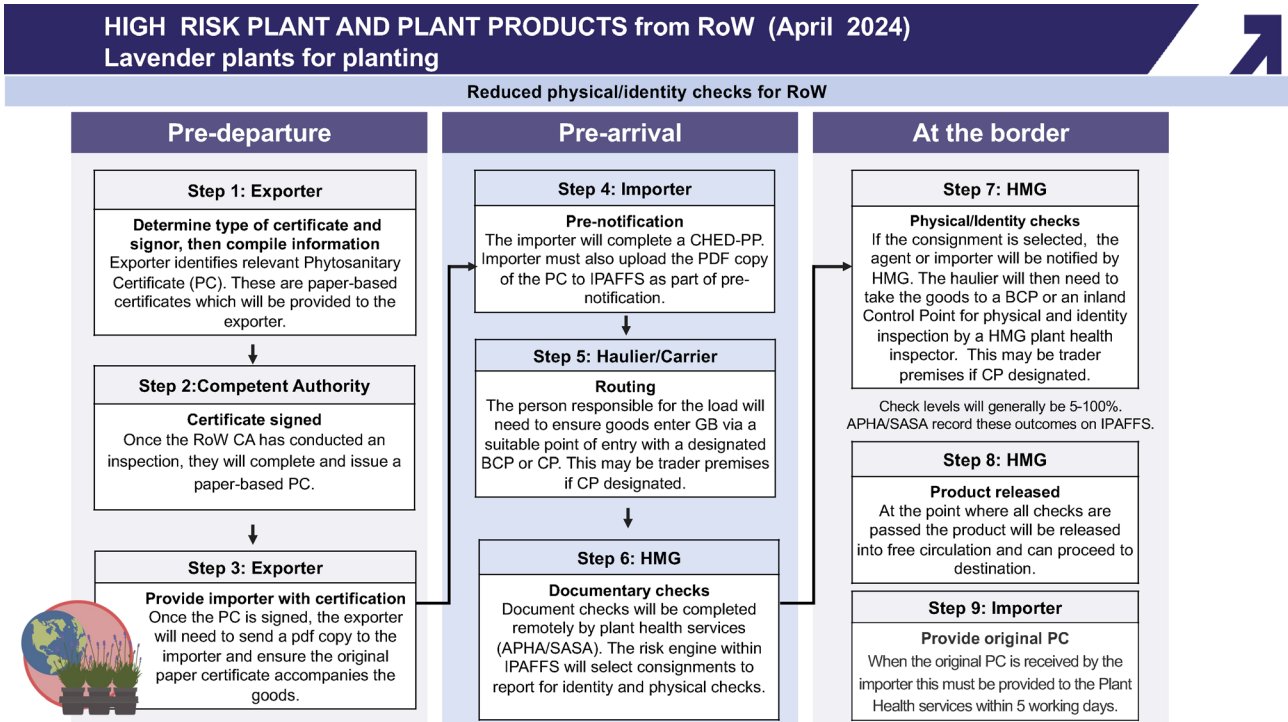
No changes introduced

HIGH RISK PLANT AND PLANT PRODUCTS from EU (April 2024)
Lavender plants for planting

Physical/identity checks for EU goods move to BCP's/CP's and introduce ePhyto digitisation for remaining EU MS's

Atodiad E: Amllder presennol archwiliadau mewnforion iechydplanhigion er gwybodaeth

Annex E: Frequencies of plant health import inspections across GB from 22 July 2022

High-level Category	Sub Category	Frequency of ID and physical checks EU and RoW
 Fruits, vegetables (other than leafy vegetables)	Not specified elsewhere in this table (EU)	3%
	Not specified elsewhere in this table (non-EU)	5%
	Momordica L. and Solanaceae Juss. (excluding <i>Solanum tuberosum</i>) (all other non-EU third countries)	50%
	Solanum melongena (Turkey)	30%
 Leaves of plants such as herbs, spices and leafy vegetables	Not specified elsewhere in this table (EU)	3%
	Not specified elsewhere in this table (non-EU)	5%
	Ocimum (non-EU)	50%
 Cut Flowers	Not specified elsewhere in this table (EU)	3%
	Not specified elsewhere in this table (non-EU)	5%
	Eryngium (non-European countries), Solidago (non-European countries), Lisianthus	10%
	Chrysanthemum L. (Colombia and Ecuador)	50%
	Rosa (Canada, USA, Mexico and India)	50%
	Rosa (Colombia, Ecuador)	3%
 Branches with foliage parts of conifers other than bark	EU	3%
	Non-EU	5%
 Tubers of Solanum tuberosum	Spain	100%
	Egypt, Poland, Portugal, Romania	50%
	All other third countries	3%
	Seed potatoes - Solanum tuberosum	100%
 Seeds	Not specified elsewhere in this table	5%
	For trials or testing	10%
	Brassicaceae, Poaceae and Trifolium spp. (Argentina, Australia, Bolivia, Brazil, Chile, New Zealand, Uruguay)	100%
	Capsicum sp., Solanum lycopersicum, Solanum tuberosum (true seed)	100%
	Triticum, Secale and Triticosecale (Afghanistan, India, Iran, Iraq, Mexico, Nepal, Pakistan, South Africa and the USA)	100%

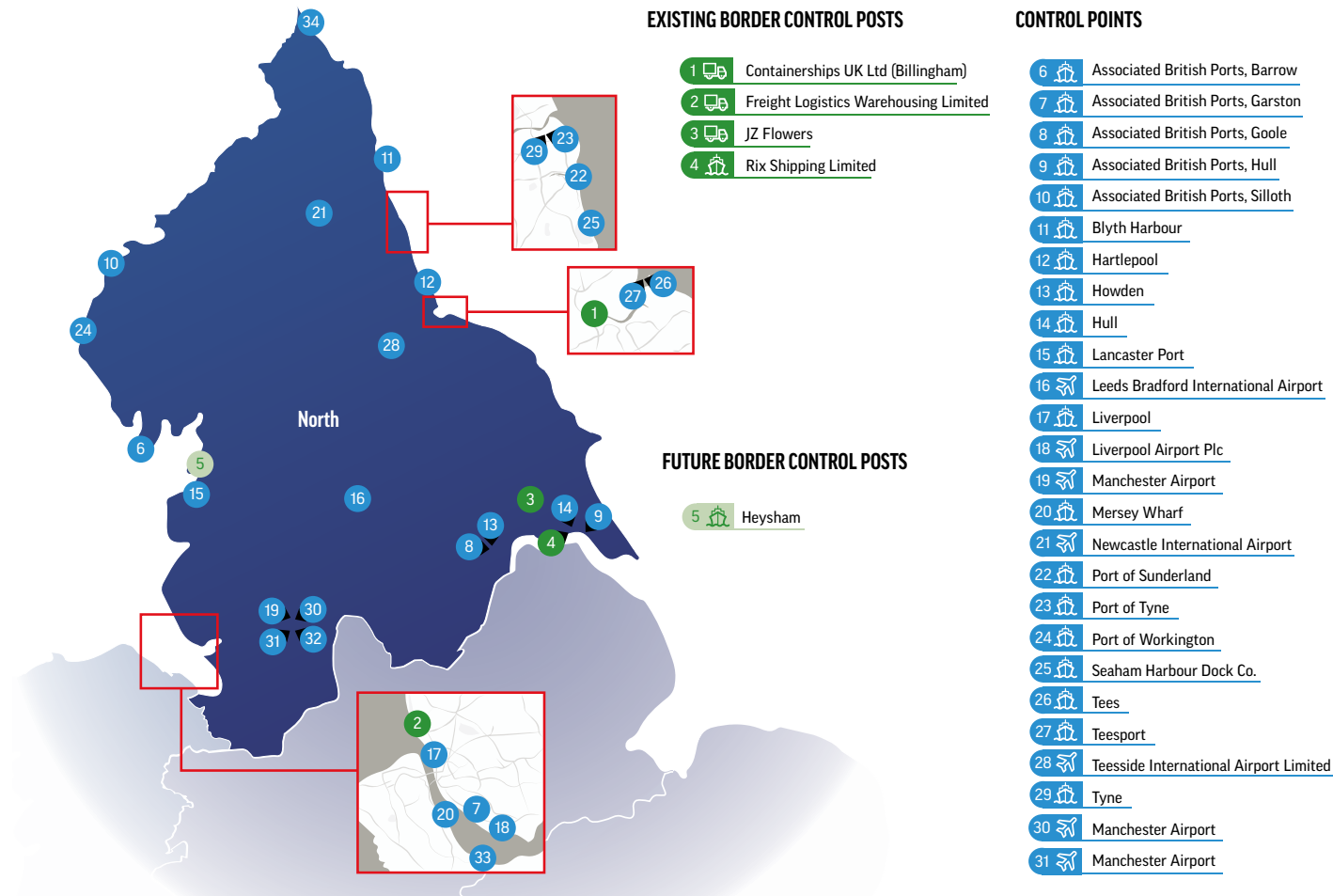
High-level Category	Sub Category	Frequency of ID and physical checks EU and RoW
 Machinery and Vehicles	Machinery and vehicles which have been operated for agricultural or forestry purposes	5%
 Soil and Growing Medium	Soil and Growing Medium	Inspected at the frequency of the plant(s) it is associated with
 Grain (other than seed for sowing) of the genera <i>Triticum</i> , <i>Secale</i> and <i>x Triticosecale</i>	Grain (other than seed for sowing) of the genera <i>Triticum</i> , <i>Secale</i> and <i>x Triticosecale</i> from countries with Karnal bunt (Afghanistan, India, Iran, Iraq, Mexico, Nepal, Pakistan, South Africa and the USA)	100%
 Cut Christmas Trees (less than 3m height)	EU	3%
	Non-EU	5%
 Bark	Bark	100%
 Wood (and cut Christmas trees of greater than 3m height)	Wood	100%
 Plants for planting, other than seed	Dormant bulbs, corms, rhizomes, tubers, onion, garlic, shallots , not in substrate intended for planting (other than tubers of potatoes) not for final users* or commercial flower production only	100%
	Dormant bulbs, corms, rhizomes, tubers, onion, garlic, shallots , not in substrate intended for planting (other than tubers of potatoes) for final users* or commercial flower production only	10%
	Cuttings	100%
	Non-woody plants (other than seed) for final users* sale. Excludes shrubs, trees, other woody nursery plants, forest reproductive material	30%
	Shrubs, trees (other than cut Christmas trees) , other woody nursery plants including forest reproductive material (other than seed); plants not specified elsewhere in this table	100%
	Indoor plants (including plants for use in aquaria) for final users*	
	Indoor plants: "clearly packed and ready for supply to final users, identifiable as being for indoor use or use in aquaria"	5%

Atodiad F: Mapiau o Safleoedd Rheoli Ffiniau

Mapiau o'r Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol ac yn y dyfodol a ddynodwyd ar gyfer rheolaethau lechydol a Ffytolanweithiol ym Mhrydain Fawr.

Cyhoeddir rhestr o Safleoedd Rheoli Ffin yma ar [GOV.UK](https://www.gov.uk) a bydd yn parhau i gael ei diweddaru, yn ogystal â rhestr o Safleoedd Rheoli Ffin awdurdodedig ar gyfer mewnfurion planhigion yma ar [GOV.UK](https://www.gov.uk).

Map o'r Pwyntiau Rheoli a Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol ac arfaethedig yng ngogledd Lloegr

Map o'r Pwyntiau Rheoli a Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol ac arfaethedig yng nghanolbarth Lloegr a dwyrain Lloegr

CONTROL POINT

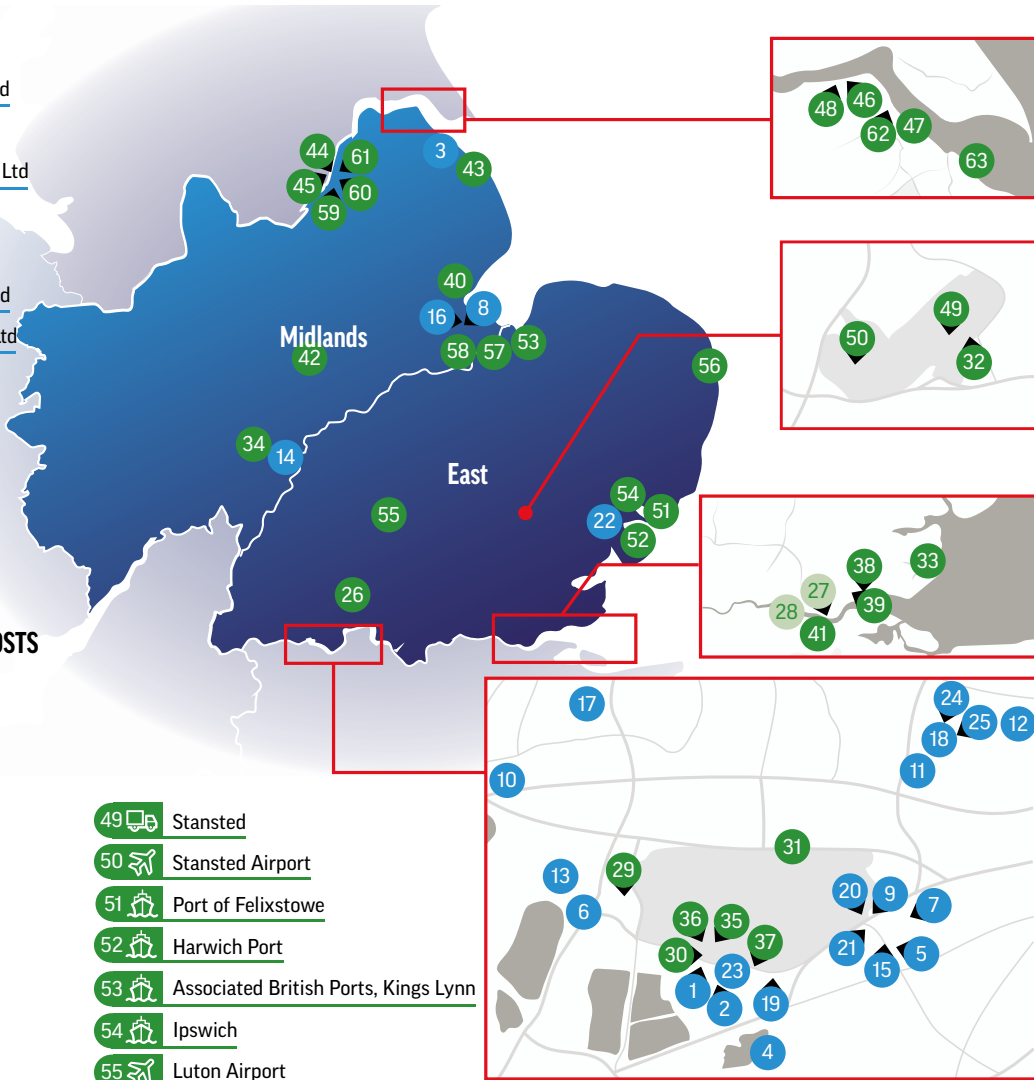
- 1 Dnata Cargo Point
- 2 Dnata City East Unit 1
- 3 Bring Cargo Limited
- 4 Expeditors International Ltd (EXX)
- 5 H & M Freight Services (Ltd)
- 6 HCH Horton Road (FRX)
- 7 International Cargo Logistics Limited
- 8 J.O.Sims Ltd
- 9 Kuehne & Nagel
- 10 Langley (ILC) International Logistics Centre
- 11 M.D. Freight Services Ltd
- 12 MAS Logistics (UK) Limited
- 13 Morgan Air Cargo (MRX)
- 14 Parcellforce Worldwide
- 15 Perishable Movements Limited (PML)
- 16 Perishable Movements Limited (PML)
- 17 Rhodes Freight Services Ltd
- 18 St Marks
- 19 Worldwide Flight Services Ltd
- 20 Airworld
- 21 ASC Cargo Handling
- 22 Pentalver Transport Limited
- 23 Worldwide Flight Services Ltd
- 24 Fruity Fresh
- 25 Veteran Logistics
- 26 Wealmoor

FUTURE BORDER CONTROL POSTS

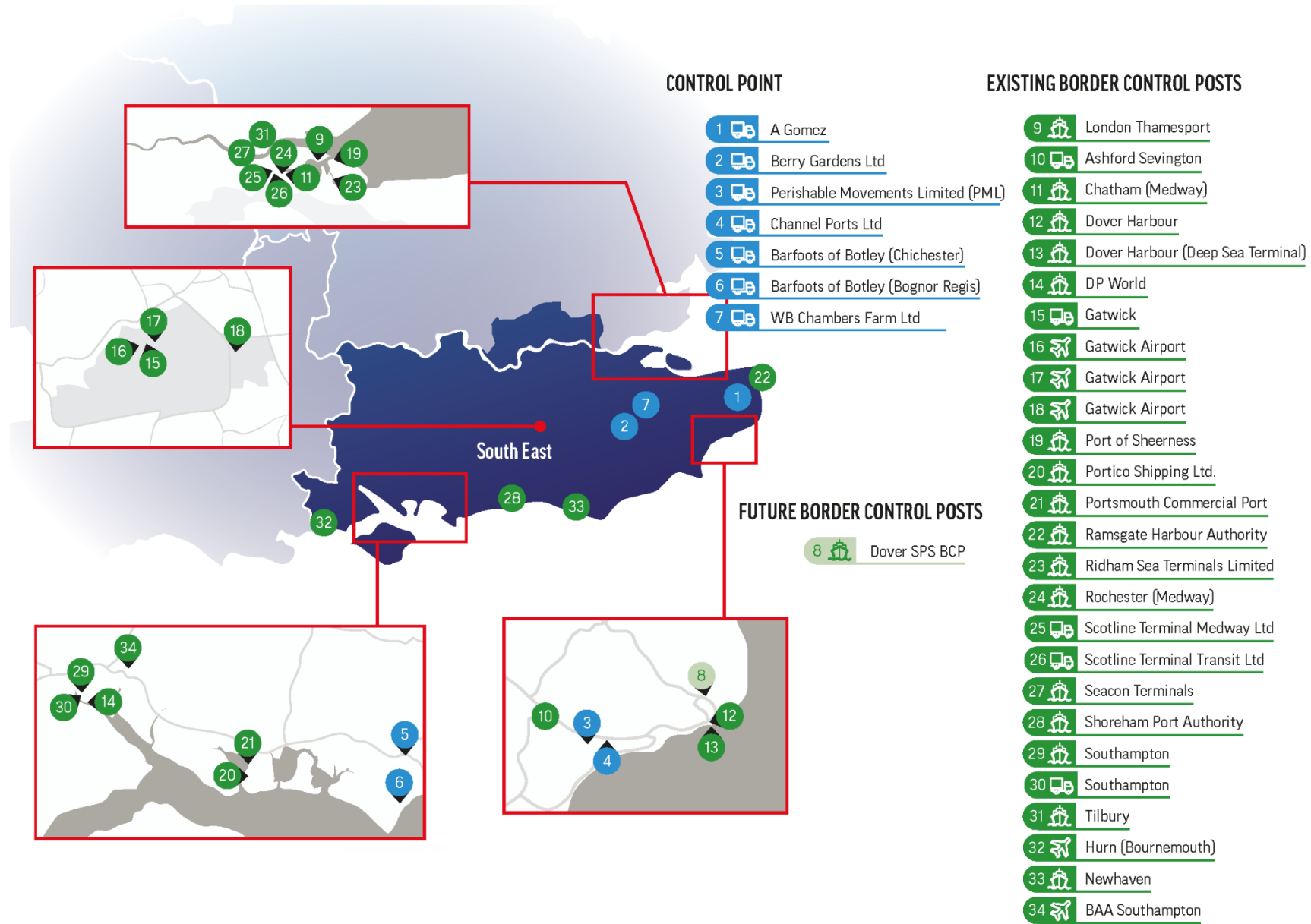
- 27 Port of Tilbury: Tilbury2
- 28 Purfleet

EXISTING BORDER CONTROL POSTS

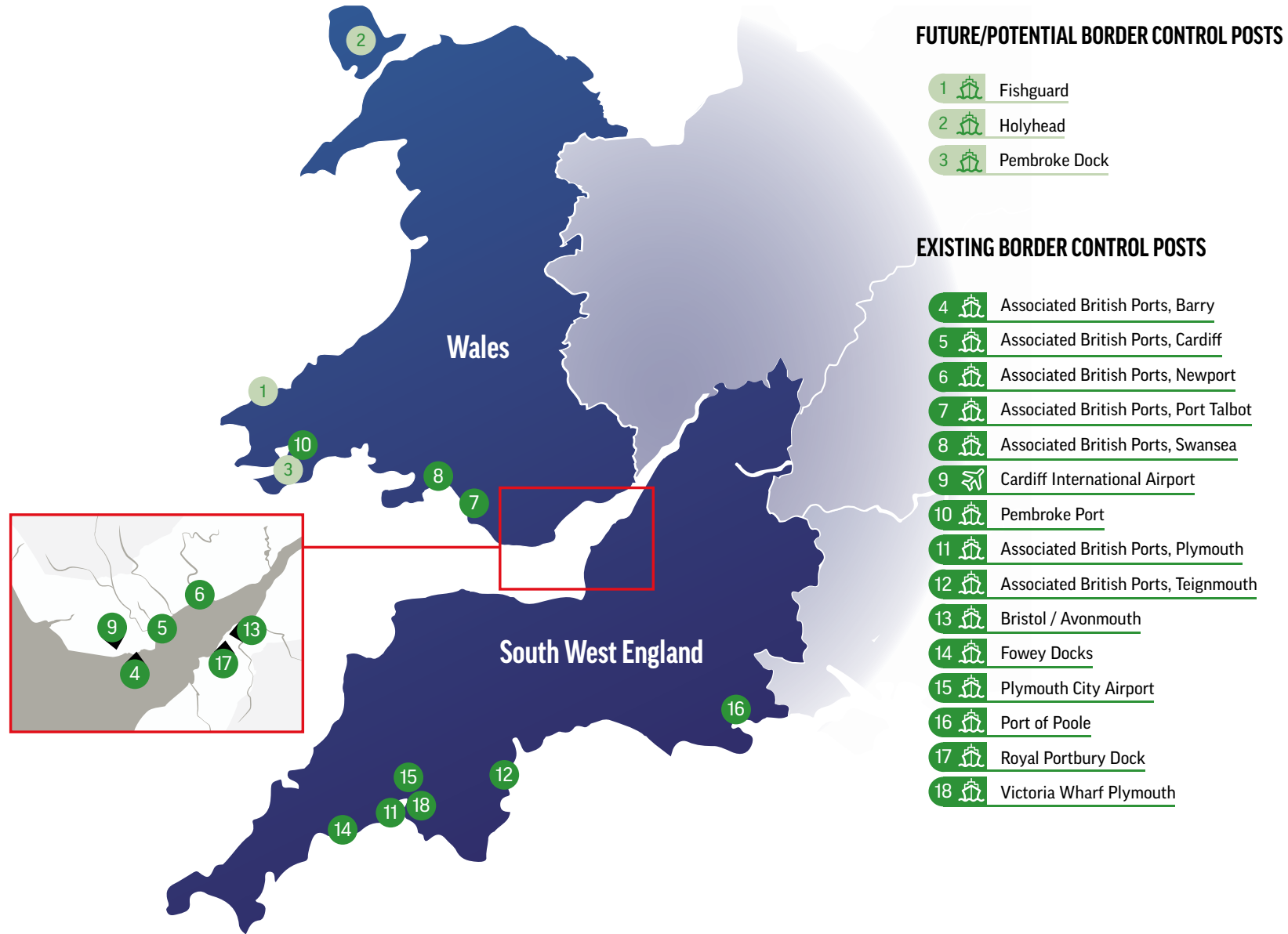
- 29 Airpets Limited (Heathrow airport)
- 30 Animal Aircare Ltd (Heathrow Airport)
- 31 BAA Heathrow
- 32 BAA Stansted
- 33 Baltic Wharf
- 34 Birmingham International Airport
- 35 Heathrow Airport
- 36 Heathrow Airport
- 37 Heathrow Airport
- 38 London Gateway
- 39 London Gateway
- 40 Port of Boston
- 41 Port of Tilbury London Ltd
- 42 East Midlands Airport
- 43 Grimsby and Immingham
- 44 Guinness
- 45 Groveport
- 46 Old Ferry Wharf Ltd
- 47 Associated British Ports, Immingham
- 48 HES Humber Bulk Terminal
- 49 Stansted
- 50 Stansted Airport
- 51 Port of Felixstowe
- 52 Harwich Port
- 53 Associated British Ports, Kings Lynn
- 54 Ipswich
- 55 Luton Airport
- 56 Peel Ports Great Yarmouth
- 57 Sutton Bridge
- 58 Wisbech
- 59 Keadby
- 60 Althorpe
- 61 Flixborough
- 62 Killingholme
- 63 Associated British Ports, Grimsby

Map o'r Pwyntiau Rheoli a Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol ac arfaethedig yn ne-ddwyrain Lloegr

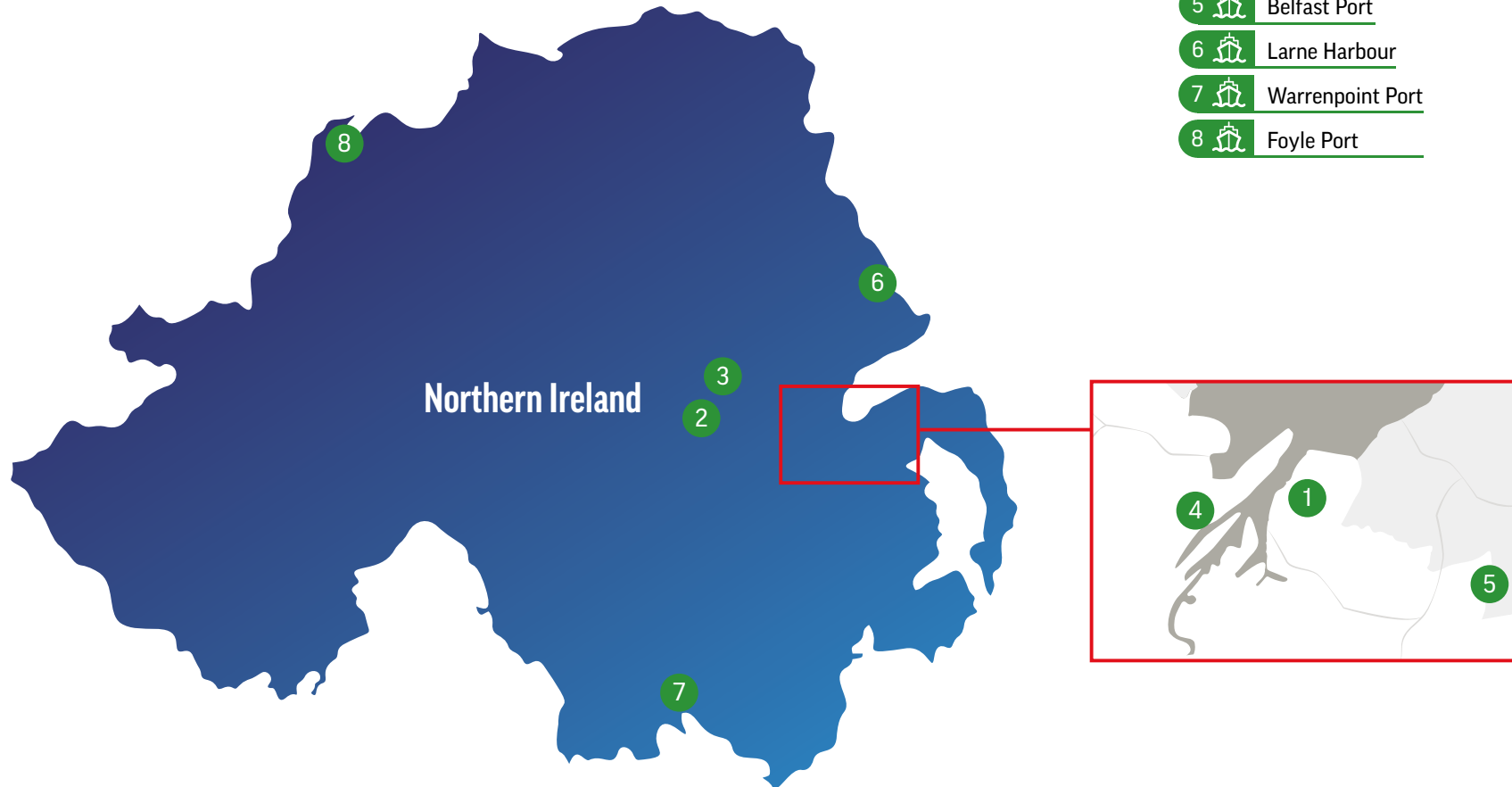
Map o'r Pwyntiau Rheoli a Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol ac arfaethedig yn ne-orllewin Lloegr

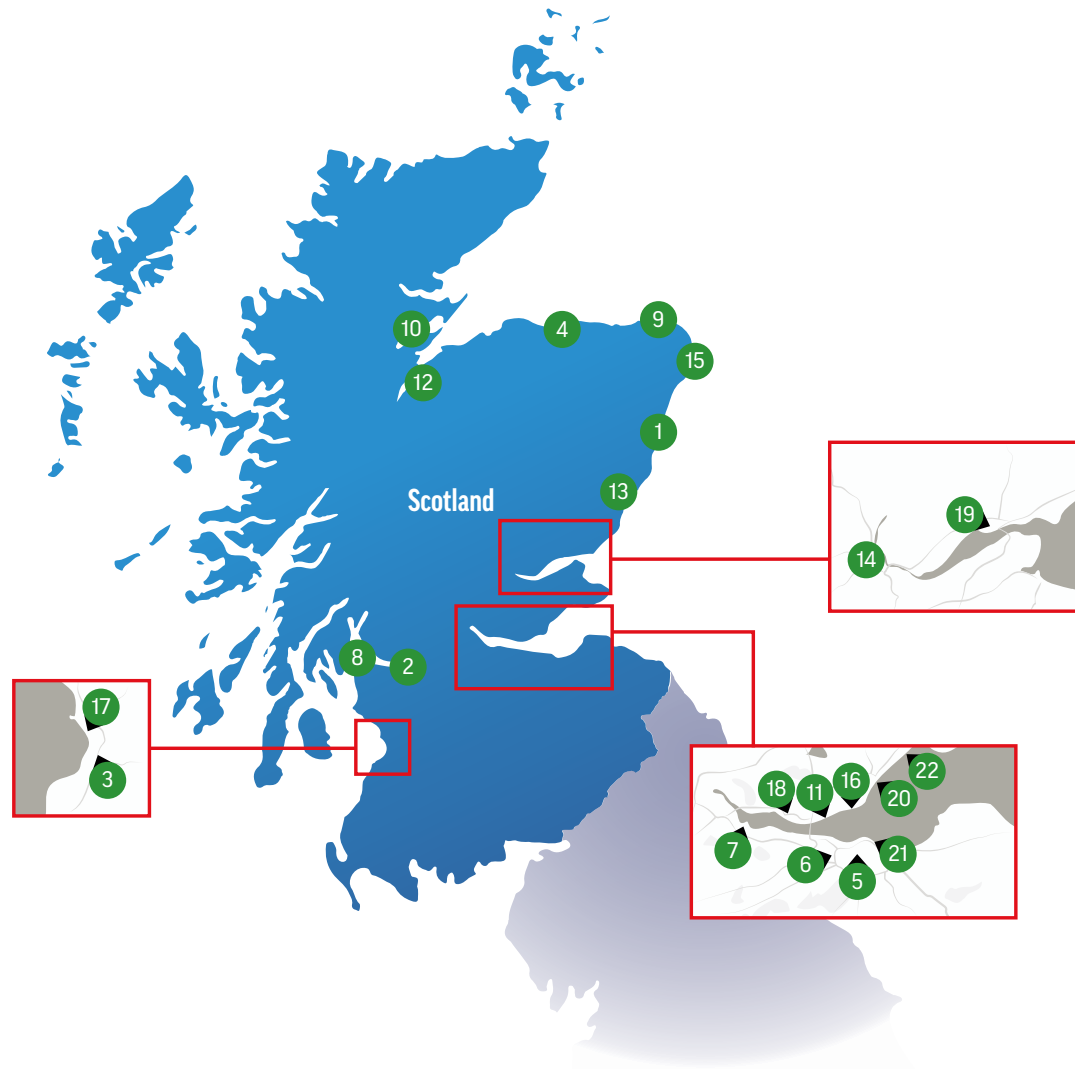
Map o'r Pwyntiau Rheoli a Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol ac arfaethedig yng Ngogledd Iwerddon

Existing Border Control Posts

- 1 Belfast City Airport
- 2 Belfast International Airport
- 3 Belfast International Airport
- 4 Belfast Port
- 5 Belfast Port
- 6 Larne Harbour
- 7 Warrenpoint Port
- 8 Foyle Port

Map o'r Pwyntiau Rheoli a Safleoedd Rheoli Ffiniau presennol ac arfaethedig yn yr Alban

EXISTING BORDER CONTROL POSTS

- 1 Aberdeen Harbour Board
- 2 AGS Glasgow
- 3 Associated British Ports, Ayr
- 4 Buckie Harbour
- 5 Edinburgh Airport
- 6 GIP Edinburgh
- 7 Grangemouth
- 8 Greenock
- 9 Fraserburgh
- 10 Invergordon
- 11 Inverkeithing
- 12 Inverness Harbour
- 13 Montrose Port Authority
- 14 Perth Harbour
- 15 Peterhead
- 16 Port of Burntisland
- 17 Prestwick Airport
- 18 The Port of Rosyth
- 19 The Port of Dundee
- 20 The Port of Kircaldy
- 21 The Port of Leith
- 22 The Port of Methil

We are working with the Scottish Government to determine how and where any necessary checks can be conducted in a proportionate way.

Atodiad G: Manylion Gweithredol Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig ar gyfer Cynhyrchion Anifeiliaid

Llywodraethu

DEFRA, y Llywodraethau Datganoledig, yr FSA a'r FSS fydd yn rheoli'r gwaith o gymhwyso, asesu ac archwilio ar gyfer y peilot. Unwaith y bydd cynlluniau peilot wedi'u gwerthuso a phenderfyniad wedi'i wneud ar y trefniadau Masnachwr Dibynadwy parhaus, bydd strwythur llywodraethu parhaol yn cael ei sefydlu, gan barchu'r trefniadau a amlinellir yn Fframwaith Cyffredin y DU ar gyfer lechyd a Lles Anifeiliaid a phrosesau cysylltiedig ar gyfer iechyd y cyhoedd.

Bydd gwaith gweithredol y peilot yn cael ei gyflawni gan swyddogion lefel gweithio. Bydd y gweithgor hwn yn cynnwys cynrychiolwyr o sawl adran, gan gynnwys:

- DEFRA
- Llywodraethau Datganoledig (DGs)
- Yr Asiantaeth Safonau Bwyd (FSA)
- Food Standards Scotland (FSS)
- Yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion (APHA)
- Swyddfa'r Cabinet (CO)

Y Broses Mynegi Diddordeb

Bydd y ffurflen Mynegi Diddordeb a'r ddogfen ganllaw ategol sy'n manylu ar y cynlluniau peilot yn cael eu cyhoeddi ar GOV.UK.

Mae camau'r broses fel a ganlyn:

- Bydd y broses mynegi diddordeb (EOI) yn cael ei lansio'n fuan ar ôl cyhoeddi Model Gweithredu Targed y Ffin hwn.
- Bydd angen i fusnesau lenwi a chyflwyno'r ffurflen EOI, gan sicrhau eu bod yn bodloni'r holl ofynion a manylu ar y budd y mae ganddynt ddiddordeb mewn ei dreialu a sut y gallant fodloni'r gofynion cyd-ddylunio. Bydd angen i fusnesau ymrwymo i ddarparu digon o amser i gyd-ddylunio fel y gellir paratoi'r cynlluniau peilot ar gyfer gwerthusiad byw cyn i'r peilot ddechrau.
- Caiff y ceisiadau eu sifftio ar sail y meini prawf asesu a nodir yn y canllawiau EOI.
- Yn dilyn y sifftio cychwynnol, bydd panel trawslywodraethol yn dewis y cyfranogwyr terfynol ar gyfer y cynlluniau peilot, gan sicrhau cynrychiolaeth gytbwys o faint busnes, model a diddordeb cynllun peilot lle bo modd.

Integreiddio â Chynlluniau Eraill

Ni fydd busnes yn cael ei atal rhag cymryd rhan mewn cynlluniau lluosog. Mae Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig yn ymwneud yn benodol â mewnfario Cynhyrchion sy'n Dod o Anifeiliaid, a gall rhai busnesau sy'n cymryd rhan hefyd ddelio â chynhyrchion o natur wahanol.

Gyda chyflwyniad llawn y Ffenestr Fasnach Sengl, bydd y cynlluniau Masnachwyr Dibynadwy arfaethedig hyn yn rhan bwysig o ddull trawslywodraethol o gynnal cynlluniau Masnachwyr Dibynadwy gan sicrhau eu bod yn fuddiol ac yn hygyrch i ddiwydiant.

Gorfodaeth a Chosbau am Ddiffyg Cydymffurfio

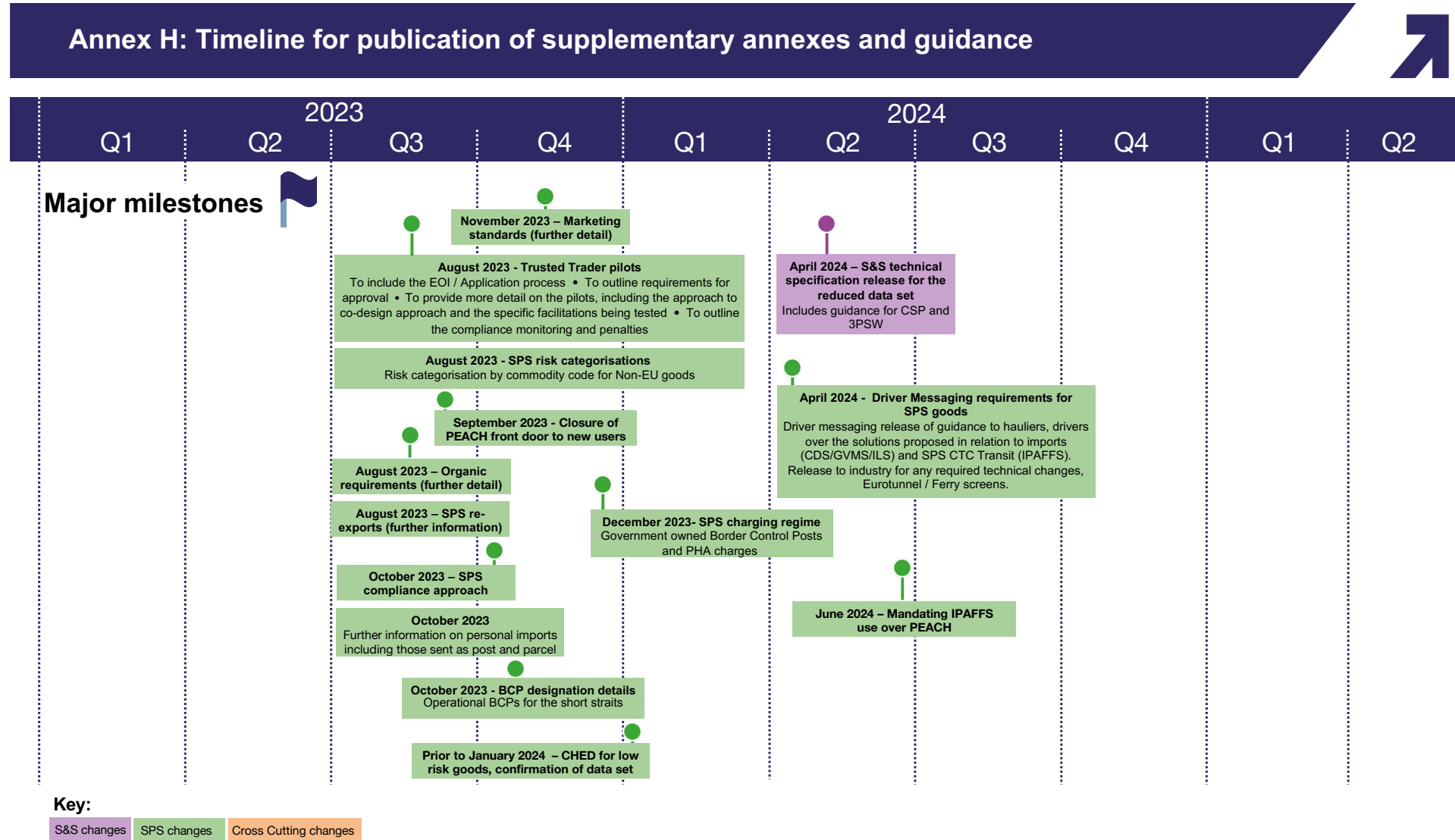
Bydd cynlluniau peilot yn cael eu cynnal ar sail ymddiriedaeth uchel rhwng y llywodraeth a busnesau sy'n cymryd rhan, a bydd y llywodraeth yn nodi ei disgwyliadau o'r cyfranogwyr, yn ogystal â rolau a chyfrifoldebau pob parti dan sylw cyn i'r peilot fynd yn fyw.

Bydd methu â chydymffurfio â'r meini prawf sefydledig yn arwain o leiaf at fethiant y peilot ac ni chaniateir i'r cyfranogwr ddod â'r budd cysylltiedig ymlaen o dan y cynllun llawn.

Os bydd y cynlluniau peilot yn llwyddiannus, bydd set lawn o brotocolau cydymffurfio yn cael eu datblygu ar gyfer y Cynllun Masnachwyr Dibynadwy Achrededig parhaus.

Atodiad H: Amserlen ar gyfer cyhoeddi atodiadau chanllawiau atodol

Mae'r amserlen a'r tabl isod yn nodi pryd rydym yn bwriadu darparu manylion ychwanegol ar ystod o wybodaeth atodol ar ôl cyhoeddi'r ddogfen hon.

Canllawiau atodol	Dyddiad cyhoeddi
<p>1 SPS - cynlluniau peilot Masnachwyr Dibynadwy</p> <ul style="list-style-type: none"> I gynnwys y broses EOI / Ymgeisio I amlinellu'r Gofynion ar gyfer cymeradwyaeth I ddarparu rhagor o fanylion am y cynlluniau peilot, gan gynnwys y dull gweithredu ar gyfer cyd-ddylunio a'r hwyluso penodol sy'n cael ei brofi I amlinellu'r monitro cydymffurfiaeth a'r cosbau 	<p>Awst 2023 - datganiad cychwynnol</p>
<p>2 SPS - categoreiddio risg</p> <ul style="list-style-type: none"> Categoreiddio risg yn ôl cod nwyddau ar gyfer nwyddau nad ydynt yn rhai'r UE 	<p>Awst 2023</p>
<p>3 SPS - Manylion dynodi Safle Rheoli'r Ffin</p> <ul style="list-style-type: none"> BCPs gweithredol ar gyfer y culfor byr 	<p>Hydref 2023</p>
<p>4 SPS - Gwiriadau Arfordir y Gorllewin</p> <ul style="list-style-type: none"> Dyddiad penodol ar gyfer cychwyn gwiriadau SPS ar gyfer nwyddau'r UE sy'n dod i mewn i Brydain Fawr drwy borthladdoedd Arfordir y Gorllewin 	<p>Hydref 2023</p>
<p>5 SPS - trefn codi tâl, yn cwmpasu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Safleoedd Rheoli'r Ffin sy'n eiddo i'r Llywodraeth Taliadau awdurdod iechyd porthladd 	<p>Rhagfyr 2023 (BCPs) Rhagfyr 2023 i Fawrth 2024 (taliadau PHA)</p>
<p>6 Dull cydymffurfio SPS</p>	<p>Hydref 2023</p>
<p>7 SPS - gwybodaeth bellach am fewnforion personol gan gynnwys y rhai a anfonir fel post a pharseli</p>	<p>Hydref 2023</p>
<p>8 S&S - rhyddhau manyleb dechnegol ar gyfer y set ddata lai</p> <ul style="list-style-type: none"> Yn cynnwys canllawiau ar gyfer CSP a 3PSW 	<p>Ebrill 2024</p>
<p>9 SPS - Safonau marchnata (manylion pellach)</p>	<p>Tachwedd 2023</p>
<p>10 SPS - Gofynion organig (manylion pellach)</p>	<p>Awst 2023</p>
<p>11 SPS - Ailallforion (gwybodaeth bellach)</p>	<p>Awst 2023</p>
<p>12 SPS - Cau drws ffrynt PEACH i ddefnyddwyr newydd</p>	<p>Medi 2023</p>
<p>13 SPS - Gorfodi defnydd IPAFFS dros PEACH</p>	<p>Mehefin 2024</p>
<p>14 SPS - Gofynion Negeseua Gyrwyr ar gyfer nwyddau SPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Rhyddhau negeseua gyrwyr o ganllawiau i gludwyr, gyrwyr ynghylch yr atebion a gynigir mewn perthynas â mewnforion (CDS/GVMS / ILS) a Thramwy SPS CTC (IPAFFS). Rhyddhau i ddiwydiant ar gyfer unrhyw newidiadau technegol gofynnol, sgriniau Eurotunnel / Fferi. 	<p>Ebrill 2024</p>
<p>15 SPS - CHED ar gyfer nwyddau risg isel, cadarnhad o set ddata</p>	<p>Cyn Ionawr 2024</p>

E02944312

978-1-5286-4345-0